

ABC BLADET

1992 nummer 4

ABC-KLUBBENS MEDLEMSBLAD FÖR BLANDAD INFORMATION TILL BÅDE NYTTA OCH NÖJE

SNELWA
TOMTEN
1 ÅR VILL JAG HA:

EN DATOR

386 A

33 MHz

4 MB

80 MB HD

FERGSKERM

MUS

DOS 5.0

WINDOW

SPELPROGRAM

WP SOM HAR

ETT RETTSJÄVNINGS-
PROGRAM

MATS

GÅR

D
N
K
J

Programmeringspråket ABC

Programmeringsspråket ABC kommer från Holland. Arbetet på ABC började 1975 på CWIU i Amsterdam. CWIU står för Centre for Mathematics and Computer Science.

ABC är fritt och finns för IBM PC, Atari ST, Apple Macintosh och Unix. ABC för PC finns i klubbens programbank i arkivet/pc/develop/abc.zip. Arkivet är 207 KByte stort. Jag har kompillerat upp unixversionen på min DS90 och testat lite.

Boken "ABC Programmers Handbook" av Leo Geurts, Lambert Meertens och Steven Pemberton har gjort det möjligt för mig att snabbt få en överblick över språket. Förlag är Prentice Hall.

Naturligtvis är det en extra poäng att detta programmeringsspråk heter just ABC. Det är därför jag har lagt ner några timmar på att sätta mig in i språket så att jag kan skriva denna artikel.

De som har gjort ABC är främst Frank van Dijk, Timo Krijnen och Guido van Rossum. På senare tid har Eddy Boeve tillkommit och det är han som svarade för Atari ST implementationen.

Varför ABC?

I bokens inledning frågar man varför ett nytt programmeringsspråk? Svaret är varför nya datorer? Jo, därför att de kan hjälpa dig att göra jobbet bättre.

ABC är kraftfullt, enkelt att lära, enkelt att använda vid interaktiv programmering, tänkt för personlig databehandling som ett

modernt alternativ till BASIC och ett enkelt alternativ till Pascal.

Det är inget vanligt språk, utan ett system med ett inbyggt språk. I stället för att skriva långa program skriver man en serie kommando, funktioner och data som lagras

i ABC-systemet tills man tar bort det.

ABC är mycket enkelt att lära sig. Det finns till exempel 13 olika datatyper i Pascal och 19 i C men ABC har bara 5. Ett ABC-program är typiskt 4 eller 5 gånger kortare än ett motsvarande Pascal- eller C-program. Jag räknar till 19 kommando i språket och det är ganska få för ett programmeringsspråk.

På sätt och vis påminner ABC om Forth, men det finns ändå skillnader ef-

tersom ABC inte som Forth kan liknas vid en förvuxen HP-räknare. ABC är mer likt vanlig programmering än Forth, men eftersom det är en komplett miljö så påminner det ändå om Forth tycker jag.

Programmering

När man startar ABC hamnar man i den inbyggda editorn och ett frågetecken står på skärmen till höger om tre större än tecken. ABC känner till språkets syntax och försöker hela tiden fylla ut den text som man skriver. Trycker man på tangenten för att acceptera det som ABC föreslår fylls

texten ut. Det är normalt tabtangenter som används för att acceptera vad ABC föreslår. Kör man unix kan man editera programmen i en valfri editor, men då förlorar man en hel del av ABC miljön.

Man skriver in procedurer och funktioner genom att börja med HOW TO. Alla dessa små programrutiner lagras automatiskt i systemet. Detta gäller också variabler som inte definieras i en HOW TO. Ett program består normalt av små funktioner eller procedurer.

Det finns ingen filhantering i ABC så för detta får man använda andra språk, t.ex. mitt favoritspråk Perl.

Ett litet program i ABC

Här är ett litet program för att gissa ett tal där ABC-programmet ger ledtrådar när man gör rätt.

HOW TO GUESS:

```
PUT choice (0..99) IN number
WRITE "Gissa mitt tal från 0 till 99: "
READ guess EG 0
WHILE guess <> number:
  SELECT:
    guess < number: WRITE "Försök högre: "
    guess > number: WRITE "Försök lägre: "
  READ guess EG 0
  WRITE "Ja, bra gjort" /
```

Programmet heter alltså GUESS och körs genom att man bara skriver GUESS som kommando. När man skriver in det så är det bara att skriva in det eftersom det sparas automatiskt. Hur länge som looparna gällas avgörs av de inskjutna satserna.

Programmet börjar med att skapa ett slumpstal och skriva ut en text som ber användaren gissa ett tal. Därefter loopar programmet så länge du inte gissar rätt tal. Om du anger för låg eller för högt tal talar programmet om för detta för dig genom SELECT-satserna.

<1789>

Bo Kullmar

Medlemsorgan för ABC-klubben

Box 141 43
161 14 Bromma
ISSN 0349-3652

Redaktör o ansvarig utgivare

Ulf Sjöstrand

I redaktionskommitten

Claes Schibler o Sven Wickberg

ABC-klubbens postgirokonton

Medlemsavgifter: 15 33 36-3

Publikationer: 62 93 00-5

SuperKOM: 43 51 74-8

Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:

08-80 17 25

"Prattelefon" till klubblokalen och kansliet.

08-80 15 22

Kansliet träffas säkrast tisdagskvällar

Telefax

Monitorer:

08-80 64 40

Gruppnummer för allt upp till 2400

08-25 68 95

Gruppnummer för 9600, 14 400 och HST

08-80 15 23

Direktnummer för 9600 och HST

Tryck: Svenskt Tryck AB i en upplaga om 2100 ex

Lämnad till tryck den 16 november 1992

Produktionsplan för 1993

nr	manus- stopp	annons- bokningsstopp	till tryckeriet	till medlemmen
931	8/3	15/3	29/3	23/4
932	3/5	10/5	24/5	21/6
933	16/8	23/8	6/9	8/10
934	25/10	1/11	15/11	13/12

Annonsspriser

1/1-sida	185*260 mm	1750:-
1/2-sida	185*128 mm eller 90*260 mm	1050:-
1/3-sida	185* 85 mm eller 60*260 mm	700:-
1/4-sida	90*128 mm	650:-
1/6-sida	60*128 mm	450:-

Tillägg för begärd placering 15%

Radannonser för medlemmar utan särskild debitering

1992 nummer 4 innehåll

Omslag:

Programmeringspråket ABC av Bo Kullmar	Oms 2
Redaktionssidan	1
Ledare	2
Hur farlig är din dator (2) av Bill Leksén	3
MSG-utdrag om "farliga datorer"	6
Minnet i en 286:a av Bill Leksén	
Om dubletter och backuper av Sven Wickberg	10
Mörkertal och datorer av Sven Wickberg	11
Bokrecension av Lars Strömberg	
Datorerna på mitt skrivbord av Bill Leksén	12
ABC-klubbens disketter och publikationer	13
Den enda som går i takt av Sven Wickberg	14
Den felaktiga personakten av Sven Wickberg	15
Unga forskare vad är det? av Jan Smith	16
Jag har provat SAM av Bill Leksén	18
Jag har provat PSION serie/3 av Lars-Börje Cid	19
Jag har provat Novell Lite av Bill Leksén	20
Kallelse till årsmöte 1993 i ABC-klubben	21
MSG-utdrag	22
ABC80	
ABC800	
Dataskommunikation	
PChård	
PCmjuk	
PSpråk	
MS-DOS	
MacIntosh	
Unix	
DiverseData	

En tips.spalt där tipsen fungerar av Bill Leksén	40
TARGET en filsökare/filhanterare från McAfee v 1.5 av Bill Leksén	40
Ram-minnet i PC av Sven Wickberg och Lars Gjöring	43
XABC80- en emulator för ABC80 under X-windows av Jonas Yngveson	61
Kretsarna i ABC80:s tangentbord av Tommy Carlström	46
TinyDate - datumaritmetik av Egon Bosved	48
Ännu en gång om att installera ARC/INFO av Peter Altberg	50
Marknaden av Bo Kullmar	51
Innehållsförteckning till SIMTEL och Garbo-skivorna	54
Dagnummer, vad är det? av Anders Magnussom och Sven Wickberg	
Kanslirapport av Bo Kullmar	62
Rabatter på CD-ROM-läsare av Lats Strömberg	Oms 3

ABC-klubbens styrelse för 1992

(enligt årsmötet 1992-03-21)

Ordförande:	Bo Kullmar
Vice ordförande:	Jaan Tombach
Ledamöter:	Bengt Almén
	Kjell Brealt
	Martin Lundberg
	Tom Sjöberg
	Ulf Sjöstrand
	Conny Westh
Suppleanter:	Ulf Hedlund
	Benny Löfgren
	Per Sten

Ledaren

1992

Inför varje årsskifte brukar man ju göra en sammanfattning av det år som gått.

Vad har då hänt, dels i vår omvärld, dels allmänt och dels inom vår "sfär" samt dels för och inom ABC-klubben som kommer att ha bäring för kommande år.

Nu

Lågkonjunkturen i Sverige kommer helt klart att ha verkningar flera år till. Vi känner ju alla på ett och/eller annat sätt av den. En av de mer knepiga verkningarna som kommer ta lång tid innan den går över, är en allmän osäkerhet på "tiderna". Den sektor inom arbetslivet som nu drabbas är administration och planering och de som jobbar med datorer blir berörda. Detta är tyvärr en av de mer framträdande resultaten av 1992.

Branschen

Branschen är också märklig på många sätt. Det är i få branscher som en person måste, för att kunna anses som någorlunda insatt, ha en kunskap som går från elementa till forskningens frontlinje. En datorsamordnare, på det lilla företaget såväl som på det stora, måste kunna förklara för de nyligen introducerade medarbetarna allt från "det där med ettor och nollor" till att för företagsledningen ta fram underlag för och förklara vikten av vissa strategiska beslut vad gäller datoriseringen. Man måste då hålla sig underrättad om forskningsfronten för hårdvara och mjukvara. Man skall kunna göra en prognos och en framförhållning, dels om datorer och dels om den bransch som man är verksam i. Alltsom skall dessutom avse den närmaste tre, fyra fem åren.

Vad avser datorbranschen kan ju konstateras att den tekniska nivån ökar för varje i hårdvara investerad krona. För några år sedan angavs 386:an som "golv" för framtida teknikutveckling. Hårdvarans prisnivå har under det senaste året haft en tendens att sjunka. Det har inneburit att en ökad teknisk nivå har byggts in i maskinerna. Den nominella kostnaden sjunker och tar man

dessutom hänsyn till inflationen blir "teknik"-kostnaden lägre jämfört med situationen för ett år sedan. Detta betyder att man de facto har etablerat ett snäpp högre på processorsstegen som "golvnivå". Processorer har ju redan tagits framsom går med den dubbla hastigheten och 486 har ju matematikprocessor redan inbyggd.

Vidare har minneskretsarna blivit billigare och minnesbrist är ofta inte längre någon hindrande teknisk faktor för utformning av program. Dessutom har hårddiskarna blivit större och man har även tagit konsekvenserna av detta och sett till att de har blivit snabbare.

Några år framåt

Denna tekniska möjlighet har naturligtvis fått återverkningar på programutvecklingen. Utvecklingen mot det grafiska gränssnittet hade inte fått en sådan fart om dessa faktorer hade varit "dyrare". Det är väl också en fråga om vilket som var först, hårdvarutillgången eller önskemålet/kravet att öka programstorleken.

Allt detta är ju också på väg ut till den enskilda arbetsplatsen. Nästa steg på den enskilda arbetsplatsen är inkoppling till nätverk. Att detta har dröjt tror jag mycket beror på att det är en stor investering som kräver ett strategiskt beslut av en företagsledning, där den enskilde personen i företagsledningen inte själv är berörd. Först måste de ekonomiska och kvalitativa fördelarna tränga fram. En liknande situation gäller nog CD-ROM-läsare/skivor. Tekniken finns framme, och fördelarna är framför allt uppenbara vid distribution av programvara och stora datafiler som ej behöver ändras.

Vad har då hänt inom

ABC-klubben under 1992?

Det viktigaste är ju att vi finns kvar och att vi är en förening som sköts helt ideellt med en stabilt medlemsantal strax under 2000. Vi har kommit in i en fas att förvalta det vi har, dvs en klubb för blandad information till både nytta och nöje. Detta är något helt annat än att öka sin medlemstock så våld-

samt som ABC-klubben gjorde i sin begynnelse.

Men det sker förändringar och nya satsningar i takt med teknikens framsteg. Satsningen på CD-ROM-skivor har på allvar kommit igång under detta år. Vi förmedlar ju redan i dag programskivor. I detta nummer finns också med en lista på företag som ger ABC-klubbens medlemmar rabatt på CD-ROM-läsare. Diskussionen om att vi själva skall publicera en skiva har kommit ganska långt.

Det är ju egentligen märkligt hur fort det går att ta fram en ny teknik. En privatperson kan alltså fören inte oöverstigligsumma skaffa sig utrustning som på en skiva i storlek innehåller hela den klassiska litteraturen. För inte mer än drygt tio års sedan satt vi och tyckte att en floppyenhet med skivor som rymde c:a 80 000 tecken låg bortom möjlighetens gräns. Att vi själv i ABC-klubben skulle kunna producera en skiva med en halv GigaB hade ju inte betraktas som ett seiröst inlägg. Detta innebär att vi ligger mycket långt framme vad avser den tekniska utvecklingen.

Monitorn med programbanken och MSG-systemet är en viktig del av i ABC-klubbens verksamhet. Många av deltagarna i MSG framhåller att ABC-klubbens nisch med programlager och konferenssystem verkligen fyller en funktion med sitt vidsynta system och karaktären på de program som tas hem. Trots sådana lovord funderar styrelsen på att förbättra MSG-systemet än en gång. Som resultat av diskussioner i MSG-systemet har också andra operativsystem blivit aktuella. Så t ex har en diskett med program för MacIntosh producerats och distribuerats under året.

Ur min egen synvinkel har den "nya" tekniken nu genomförts så att ABC-bladet görs numer helt i desk-top. Vi inom redaktionen försöker hålla fanan högt genom att stoltsera med att vi kan ta emot texter i vilket format som helst. ABC-bladet blir ju så bra som medlemmarnas artiklar tillåter det att bli. Min förhoppning inför det kommande året är därför att ni skriver artiklar om er verklighet och låter oss andra ta del av den till allas glädje.

Ulf Sjöstrand

Hur farlig är din dator? (2)

Vi har fått ytterligare ett avsnitt om fysiska problem i samband med arbete vid bildskärm samt överkänslighet för elekticitet av Bill Leksén. Redaktionen hoppas att denna artikel skall läsas med lika stor intresse som den förra.

Undertecknad har varit medlem i Föreningen för el- och bildskärmsjuka (FEBS) ända sedan den bildades år 1987. Jag upplever själv grava problem i samband med bildskärmsarbete.

Följande är en sammanfattning av, dels egna erfarenheter, och allt jag själv läst, bl a de skrifter som utgivits av föreningen samt en mängd övrig litteratur som handlar om ergonomi och bildskärmsarbete, såväl vetenskapliga rapporter som artiklar i läkartidningar, datortidningar etc. (jag har själv skrivit en del artiklar i ämnet i datortidningen Computer Sweden); dels en uppsats på 90 sidor som skrivits av B. Gräns.... oläsl.

Överkänslighet?

Det finns bildskärmsarbetare som upplever sig som överkänsliga för el. Den adekvata termen som man bör använda är el-överkänslighet och icke den folkligare termen el-allergi.

Själv har jag länge ställt mig skeptisk till de subjektiva symptom som rapporterats av el-överkänsliga, men blir onekligen oroad av det faktum att en god vän till mig som i likhet med mig arbetat mycket med datorer de senaste 15 åren berättat för mig om sina besvär som påminner en hel del om mina egna besvär.

Vi bildskärmsproblematiker brukar gå och lida i det tysta. Rätt vad det är så får vi höra att någon annan upplevat samma besvär. Då vet man inte vad man skall tro.

Psykisk påverkan?

Den psykiska påverkan som många forskare envisas att använda som förklaringsmodell kan ju inte tillämpas när flera personer oberoende av varandra och varandra ovetande upplever samma fenomen.

Min gode vän har anförtrött mig att han upplever besvär när han åker tunnelbana, särskilt när han står i närheten av de starka elmotorerna som finns vid vagnsidan. Lysrören i tunnelbanan är också plågsamma. Besvären har blivit så uttalade att vederbörande inte längre kan åka tunnelbana.

För några år sedan upplevde jag själv liknande besvär som just nu blivit lindriga, och jag har inte berättat om dessa för någon. Andra fenomen som yrselanfall när jag kommer ut i starkt solsken är för mig välbekanta fenomen, yrselanfall i en punkt i en matvaruaffär där rulltrappans el-motor finns alldeles i närheten av en kyldisk med mängder av lysrör. Sådant är jag uppenbarligen inte ensam om. Själv vet jag inte vad jag skall tro.

Elektromagnetiska fält?

I början av 80-talet redovisar ett spanskt forskarlag resultat som tyder på att t o m mycket svaga elektromagnetiska fält kan inverka skadligt på biologiska funktioner. Kycklingembryon exponerade för elektromagnetisk strålning utvecklades långsammare och visar en högre andel missbildningar än kontrollgruppen. Man antog att bildskärmsarbete kunde vara vådligt för kvinnor, men den spanska studien har senare omvärderats. Dock kan man inte avfärda resultatens tendens. Det blev ett startskott för den offentliga debatten om sambanden mellan bildskärmsarbete och ev biologiska skadeverkningar. Redan långt tidigare har vetenskapsmän varnat för riskerna med magnetfältsexponering.

Redan år 1944 registrerades fysiska besvär bland radaroperatörer i amerikanska

flottan och marinen. Man misstänker att de elektromagnetiska fälten har betydelse för radaroperatörernas hälsotillstånd.

Kring 1985 kommer de första rapporterna i massmedia om bildskärmsoperatörer med svåra hudeksem och etappvis stegrad överkänslighet mot el.

Under de två senaste decennierna har datoriseringen och kontorisereringen varit explosionsartad. Sverige är det mest dator-täta landet i hela världen.

Oavsett vad man tycker och tror om de här fenomenen har det påvisats besvär och även ökad cancerfrekvens bland lokförare som sitter alldeles framför lokets mycket kraftiga el-motor.

Viss amerikansk forskning tyder också på att det skulle kunna föreligga risker att ligga i en vattensäng med el-uppvärmning, använda elfiltar etc.

Samspel el- och jordmagnetism?

Många forskare tror att det är just samspelet mellan elektriska växelvärd och elektromagnetiska fält som är den mest sannolika orsaken till sjukdomstillståndet. Det finns till yttermera en tysk forskare som funnit öka cancerfrekvens bland folk som bor i vissa punkter där de jordmagnetiska linjerna möts. Det finns forskare som på fullt allvar talar om sjuka hus, där folk mår sämre än på andra ställen, sjuka båtar i en ladugård där kor har större benägenhet att mår sämre och dör oftare samt att detta skulle ha med jordmagnetismen att göra. I gatukorsningar där vattenledningar löper samman är den magnetiska strålningen mätt i millitesla högre än normalt. Många forskare tror att så kända vagabonderade strömmar i el-nätet kan förorsaka besvär.

"Elakartad psykologisk betingning"?

Samtidigt som många forskare arbetar hårt för att finna reella samband finns det andra som talar om elakartad form av psykologisk betingning och att problemet är psykosocialt. I en artikel i Läkartidningen nämnde en läkare att det förekom oförklarliga fysiska symptom bland de förstatelegrafoperatörerna i slutet av 1800-talet och att det då rörde sig om psykisk betingning.

Det är ju mest praktiskt att bortförklara subjektiva symptom som psyko-somatiska besvär.

TCO har varit mest aktivt av de olika fackliga organisationerna och har konsekvent skildrat fenomenet ur de el-överkänsligas och bildskärmsskadades perspektiv. TCO-tidningen är den tidning som givit konflikten störst utrymme.

Läkartidningen och tidningen Arbetarskydd - Arbetarskyddsstyrelsens organ för offentlig diskussion om arbetsmiljöfrågor - samt Ny Teknik (delägare Sveriges Civilingenjörers Riksförbund) har intresserat sig för fenomenet.

Farliga skärmar?

Debatten om el-överkänslighet förefaller vara i huvudsak en tvåpartskonflikt. Leverantörer av bildskärmar, datorförsäljare och tillverkare har pengar att tjäna på ökad datorisering.

En seriös götborgsstudie har påvisat att kvicksilver utlöstes ur amalgampomber hos bildskärmsarbetare särskilt vid en viss typ av vanligt förekommande bildskärm. Tyvärr vill man inte röra om i grytan och avslöja exakt vilket märke.

För min del misstänker jag starkt att det är färgskärmarna som vållar de största problemen. Jag lider nämligen själv av bildskärmsproblem och besvären har varierat med olika typer av bildskärmar enligt följande:

För ca 10 år sedan: bildskärmar med gryniga bokstäver och 50 Hz bildfrekvens gav stora besvär. Besvären minskade med flimmerfri skärms k flash-writer där bilden byggdes upp momentant.

Bästa bildskärmen har varit Facit Twist som är lågstrålande och så gott som flimmerfri. Den har bildskärmsfrekvens av 70 herz och är byggd för att nära nog eliminera elektromagnetisk strålning. Den visar också stora tydliga bokstäver nästan som på ett papper.

Vid övergång till PC-bildskärmar i gulsvart och sedermera färgskärmar har mina egna problem blivit akuta igen.

Ökad hjärnbelastning?

Det finns också psykologiska teorier om att visning i färg kan påverka hjärnan genom den belastning det innebär att tolka onödiga visuella stimuli och att man absolut bör undvika att köra ordbehandling i färg. Själv kör jag med svarta bokstäver på flimmerfri gråvit botten.

Något annat är för mig otänkbart. På så sätt uppnår jag någorlunda samstämmighet mellan manus som är med svarta bokstäver på vitt papper och bildskärmens utseende. Därigenom undviker jag den ackommodation som är så påfrestande för ögonmusklerna. Jag har också andra knep för att klara bildskärmsarbetet. Jag försöker ta många små pauser. Om jag känner besvären komma andas jag in och håller andan i 10 sekunder och släpper långsamt ut luften.

Mental träning och muskulär avslappning med idrottspsykologens kassetband har varit till hjälp.

Många av de fallbeskrivningar som förekommer i litteraturen påminner starkt om mina egna besvär. Möjligheten till psykisk påverkan är i mitt eget fall utesluten. Jag kände de här besvären långt innanens debatten hade börjat i Sverige. Jag satte inte ens besvären i samband med bildskärmsarbetet, utan sökte olika läkare på jakt efter reella fysiologiska orsaker.

Jag var överkänslig för lysrörsbelysning, och när jag läste en artikel om andra som upplevde samma besvär gick jag med i el- och bildskärmsskadades förening för att hålla mig á jour med problematiken.

Någon psykisk betingning kan det absolut inte vara frågan om i mitt eget fall.

Symptom

Följande symptom som rapporteras av andra känner jag själv igen:

Diffusa symptom såsom törst, illamående, yrsel, stickningar i ansiktet, lindriga hudförändringar som jag skämtsamt kallade för "terminalsolbränna" när jag började upptäcka att andra terminalarbetare såg rödfnasiga ut och i relation till hur mycket de satt vid en bildskärmsterminal. I mitt eget fall fnasiga seborréangrepp i ögonbrynen, vilka jag också konstaterat hos andra bildskärmsarbetare. Behandling med naturmedelskremen Superglandin har givit viss lindring.

Jag tål inte lysrör, bildskärmar, TV-apparater etc, och kan som värst få nära nog svimningsanfall vid terminalen.

Många rapporterar akuta hjärtbesvär, feber, led- och muskelsmärter samt ögonvärk. Själv har jag drabbats av kramper i hjärttrakten så att jag nästan trott att jag fått en

infarkt, men smärtorna har varit mera lokaliserade under vänster bröst och jag har tänkt mig att de kan vara muskelsmärter eller smärter från magmunnen. Led- och muskelsmärten kan mycket väl vara förorsakad av spänningar i samband med felaktig ergonomi i samband med terminalarbetet.

"Under semestern tålde jag inte solen", säger en dataoperatör i fall-beskrivningarna. Samma erfarenheter har jag själv gjort. Jag kan komma ut på gatan en solig dag och tål knappt dagsljuset, känner mig illamående och vimmelkantig, får symptom på svimningsanfall.

I köer på posten känner jag mig svimfärdig om jag står på ett ställe med skarpt lysrör alldeles ovanför. Läkare jag talat med på vårdcentralen talar om att det torde vara s k paniksyndrom som man kan få i köer, dvs psykiska besvär.

Vad kan man göra?

Hittills har jag klarat mina besvär genom att sträcka ut arbetsdagen och arbetsveckan så att jag arbetar sju dagar i veckan 12 - 14 timmar per dag, men i kortare arbetspass. Dvs jag är aldrig egentligen ledig.

Jag arbetar en stund vid terminalen, tar sedan paus. Jag försöker stenografera och diktera översättningar i största möjliga mån och sitta så lite som möjligt vid bildskärmen.

Jag tar ut mängder av pappersutskrifter att kontrollläsa och rätta på i stället för att göra det direkt på skärmen.

Jag känner besvär och obehag om datorerna står påkopplade och försöker stänga av så många el-apparater jag någonsin kan i alla sammanhang.

Jag tittar så gott som aldrig på teve numera.

Positiv till datorn

Många som är dokumenterat gravt el-överkänsliga uttalar ändå en positiv inställning till bildskärmsarbete. Många har varit programmerare och datachefer med höga löner, och tvingats sänka sin levnadsstandard genom att övergå till annat arbete med lägre lön.

För mig vore det otänkbart att avstå från datorn. Jag var först i hela Sverige med professionell dokumentöversättning med hjälp av datorer. Jag har under årens lopp utvecklat egna rutiner som är till stor hjälp vid framtagning av tabellariska texter av typen polska tentamensböcker, texter som jag skulle vägra ens försöka ta fram med vanliga metoder (utkast, maskinskrift och många gånger omskrift när något gått snett). Få har tillräckligt stark självkänsla för att

våga utsätta sig för den allmänna opinionens godtycke genom att erkänna att de mår dåligt.

Min revisor, min fästmo och många andra betraktar mig som psykiskt sjuk. En psykiatriker som jag är personligt bekant med, inte patient hos, är övertygad om att det är psykiska besvär jag lider av. Samtidigt deklarerar den uppfattningen att jag inte bara är psykiskt frisk, utan också mycket psykiskt stabil.

Jag tycker mig ha märkt att besvären minskar om jag regelbundet äter 100 mikrogram selen per dag, Dr Tolonens i jäst organiskt bundna selen.

Om man skall tro på den forskning som visar att kvicksilver utlöses ur amalgamplomber kan ju selen hjälpa. Selenet binder kvicksilvret.

Kjell Hansson Mild, docent vid Inst för arbetsmiljöforskning i Umeå tillhör den kategori forskare som inte törs utesluta bildskärmens direkta inverkan på mänskliga organismer, men hävdar inte heller att elektriska och magnetiska fält skulle vara den enda orsaken till el-överkänsligas besvär.

Påvisade cellförändringar på djur i samband med elektromagnetisk strålning gör att Hanson Mild trots allt manar till största försiktighet vid bildskärmsarbete.

Yngve Hamnerius, docent i teknisk elektronfysik vid Chalmers Tekniska Högskola säger att det sammanfattningsvis finns en omfattande vetenskaplig dokumentation som relativt entydigt pekar på att svaga elektroniska fält verkligen kan interferera med biologiska funktioner och brukar föreslå att man verkligen elsanerar genom att ta bort alla de små 12- och 9-voltstransformatorer som det dräller av på kontor och i hem.

Jag har länge funderat på att dra särskilda ledningar för lågspänningen på mitt kontor. Man kan knappt köpa en enda apparat i dagens läge utan att det medföljer en sådana där liten transformator från Taiwan, i stället för gedigna apparatlådor med inbyggd transformator.

De flesta kontorsapparater, t ex diktafoner, är byggda på det sättet att de inte stängs av när man trycker på OFF-knappen. De befinner sig bara i ett viloläge där endast tillförseln av lågspänningen är avstängd medan transformatorn alltså är uppkopplad mot 220-volt-kontakten. Det är för övrigt ett ganska brandfarligt sätt att arbeta på.

Infra- och ultraljud, en bortglömd faktor?

För egen del har jag märkt att min yrselbesvär blir mer uthärdliga vid terminalen om jag sätter på mig särskilda hörselskydd som filtrerar bort såväl ultraljud som infraljud. Det är samma hörselskydd som säljs av Landstingets inköpscentral och som brukar användas av tandläkare och tandhygienister för att filtrera bort ultraljud från borrar och annan utrustning.

De facto avger vissa terminaler ett ljud i frekvensområdet kring 16000 Hz som enligt uppgift lär ha en styrka av ca 45 db.

I debatten om bildskärmsproblem talas det sällan om det ljud som terminalen alstrar. Ett ihållande ljud som inte är medvetet förnimbart med hörseln anses av vissa forskare skapa biologisk stress. Människans likhet med andra däggdjur har som sedan urminnestider reagerat på ljud. Höga ljud signalerar en flyktsituation. Det säger sig själv att en individ som kontinuerligt utsätts för sådant blir stressad.

Muskulära spänningar

Spänningar kan utlösa s k spänningsyrsel. Många terminalarbetare utsätts för muskelspänningar genom oriktiga sittställningar, felaktiga terminalbord, felaktig ergonomi över huvud taget.

I en amerikansk datatidskrift togs fenomenet upp med besvär som orsakas av terminalarbete. Förklaringsmodellen var de muskelspänningar som sprids från fingrarna via den s k carpal-tunneln som är ett smalt knippe nervtrådar och muskler som går i handleden som en förbindelse mellan handen och underarmen. Inom alternativmedicinen anses det att muskelspänningar i vänsterhanden och vänsterarmen kan förorsaka hjärtsymptom.

Inom skolmedicinen är det ju känt att hjärtbesvär kan förnimmas i vänsterarmen och vänsterhanden.

Jag lider själv av spänningar just i vänster hand och vänster underarm och smärtor i vänster handled samt otäcka symptom i trakten av vänster bröst, med attacker som åtminstone jag upplever som hjärtbesvär eller begynnande infarkter.

Enligt skolmedicinen upplevs infarkter snarare som en gastkramande hand över trakten kring solar plexus. Mina besvär är lokaliserad till en punkt några centimeter

under vänster bröstvårta, och kan mycket väl vara spänningar från vänster hand och arm förorsakade av terminalarbete.

CTRL-tangenten?

Vi som arbetar mest med tangentbordet och inte tycker om att arbeta med s k mus trycker ideligen med vänster lillfinger resp pekfinger på CTRL-tangenten och på skift-tangenten. Fenomenet med 'the inky-pinky-finger' och CTRL-tangenten togs upp i amerikanska tidskrifter redan i persondatorns barndom någon gång för 10 år sedan när undertecknad i stort sett var ensam om att arbeta med persondator i samband med översättning och skrivarbete. Det fanns to m någon som hittat på en pedal som operatören skulle trampa på i stället för att trycka på CTRL-tangenten.

Själv använder jag ofta det inverterade bråkstreck som måste slås på ett krångligare sätt med högerhands lillfinger på en tangent på högersida om mellanslagstangenten samtidigt som jag gör ett utfall med vänster hand och korsar höger handen för att anslå en tangent till höger på översta raden.

Naprapathjälp

När detta skrivs står jag under behandling hos en naprapat. Han har fullt klart konstaterat kraftiga muskelförkortningar vid höger skulderblad, höger axel och höger underarm samt begynnande s k epikondylit (tennisarm) samt värk i nacken.

Jag är övertygad om att det är mycket skadligt att arbeta flera timmar per dag vid terminal. Under de kommande åren kommer vi att få fler och fler terminalskadade, vad än de verkliga orsakerna kan vara till de faktiska arbetsskadorna.

Bill Leksén

MSG-utdrag om "farliga datorer"

Efter publiceringen av Bill Lekséns artikel i förra numret av ABC-bladet blev det en livlig debatt i mötet Bladet på MSG. Vi kan inte låta tillfället att vara aktuella gå oss ur händerna. Därför tar vi här in delar ur MSG-debatten som Göran Granholms inlägg skapade i anslutning till Bills andra och avslutande artikel om besvär som förmodas kunna hänföras till arbete framför en datorskärm. En viss mindre redigering har gjorts av redaktionen.

Göran Granholm <8298>

Ärende: Ang text införd i ABC bladet Nr 3, sidor 3 - 5.

Ja så har ABC-Bladet blivit en filial till psykjuren, där man låter en kvasiinterlektuell breda ut sig sida efter sida. På vilka han inte hesiterar att ekvevilibristiskt exikvera expresivt frugalasynonymer, inom ett område vilket han inte till fullo behärskar. Förutom att det tjas om hur sjuk och skadad man kan vara samt att man inte skulle skriva "ett sådant här långt epos trots att äggklockan ringt", (vilket hade skonat oss från irrelevant desinformation) förekommer det rena sakfel i texten med terminologisk interferens som följd. Vilket är föga god marknadsföring av en translator.

Under rubrik: Du kan bli invalid
Persondatorn respektive vilken dator som helst gör ingen till invalid, det är lika inkorrekt som att säga att: "vapen dödar" eller att: "terrängen var full av nazistiska stridsvagnar". Då det är handhavandet av vapnet som avgör till vad det används. Samt att en stridsvagn inte kan ha någon som helt uppfattning, än mindre politisk. Vilket gör att varken Person, mini eller stordatorer invaliderar.

Under rubrik: Belysning viktig.

"Skarp-TV" är en avskriftställdarens innovationer. Möjligen avses HDTV, vilken endast finns kommersiellt i Japan, sedan 10 år tillbaks. Den har förvisso 4000 linjer i stället för 625, men är baserad på NTSC färgkodstandard och kräver en nätfrekvens på 60 Hz. I Sverige och övriga Europa (undantaget Frankrike och f.d. sovjetunionen, som använder SECAM) används PAL med 50 Hz nätfrekvens som reference. Philips säljer en 36" TV med 100 Hz vertikal-frekvens, men fortfarande 625 linjer, interlaced den kan inköpas för 35995 Kr och heter Philips 36" 8906. Men då TV respektive datorskärmar bygger på delvis olika ide'er, arbetar de inte riktigt på samma sätt. Att då blanda in TV som likare, är som att jämföra kuddar och morötter.

Vidare så finns det ett antal skärmar som har en frekvens på 90 - 120 Hz, som MAG MX serie Panasync samt SALORA. (Dessa uppfyller nedan specificerade data). Så fakta säger att hög upplösning inte har med vertikal-frekvensen att göra. Då är det klart mer

adekvat att skaffa en skärm utan linjesprång (noninterlaced), med så små punkter som möjligt 0.28 - 0.26 mm samt att gå upp i storlek på skärmen t.ex 15" - 17". Eftersom en skärm med linjesprång skriver varannan linje, t.ex. 1, 3, 5, 7, 9, osv, för att sedan gå tillbaka och skriva linjerna 2, 4, v VGA typ med bilden ända ut i kanterna. På så sätt kommer användaren att befinna sig längre från skärmen.

Under Rubrik: Dammet som skadar.
Man frågar sig ängsligt sedan när blev vanligt damm magnetiskt? Vanligt "hussälls" damm är sällan magnetiskt, såvida man inte håller på med metallslöjd. Det är således elektrostatisk energi som attraherar dammpartiklar. Vill man åt både statisk elektrisitet och elektromagnetisk strålning kan man se till att skärmen man köper antingen uppfyller MRP II 1990 e.l. det hårdare TCO 1991 kravet.

Under Rubrik: Bra eller dålig mus?

Mus = Pekdon, inte manöverdon.

Under Rubrik: Arbeta stående!

Det finns inga tunnelbaneförare, då SL personal hitintills inte lyckats köra iväg med räler och syllar. Tunnelstågförare är den adekvata titeln. Och att dessa står har sällan inget med omväxling att göra, utan av tvång då vissa stolar på förarplatsen är i dåligt skick. Och i spårvagnarna fanns det inte plats att sitta, vilket resulterade i utslitna knäleder, svullna fötter med i vissa fall necros som följd.

Under Rubrik: Dåliga nyheter är inga nyheter.

I Industriell Data Teknik Nr 10 sidan 34 tar man upp ett konkret fall med en terminalskadad kvinna. Slutkommentar. Med facit i hand hade texten kunnat kortats ned till 1-1.5 sida, för att få ut det essentiella i kasuistiken. Vidare har man tydligen inte lärt sig något nytt under de förmenta 15 åren, enär det finns ergonomiskt utformade terminalbord, handlovsstöd, och även tastaturer. Ta och gör ett besök hos Seriges Radios nyhetsstudio i TV huset. Där används ergonomiska tangentbord, för t.ex textsättningen av 18 nyheterna. Facit har en fullt fungerande prototyp. Men med den klart negativa attityd som hela tiden skymtar fram är det inte underligt, att man inte blir publicerad, ärsedan "alsret" fyllt med sakfel, hemsnickrade termer, tyck synd om mej nu, samt med ringa faktaunderlag, stön och pust samt gnis-sel, ja då är det klart.

Sven Wickberg <1384>

Ärende: Ang text införd i ABC bladet Nr 3, sidor 3 - 5.

Oj, vad du tar i! Men vad är det du Egentligen vill säga? Jag tackar för upplysningen att man bör skaffa en skärm utan linjesprång, med små punkter och kanske litet större yta. Men är inte detta samma sak som "högupplösning"? Detaljer i den tekniska terminologin påverkar knappast artikelns allvarliga budskap: Det är ett faktum att väldigt många människor - kanske ovetandes - utsätter sig för stora hälsorisker när de använder dagens datorer.

Att Sveriges Radio hittat bra lösningar är ju bra för dem som arbetar där. Men sådana prylar finns inte allmänt tillgängliga, de säljs inte normalt tillsammans med datorerna (och de är inte billiga). De flesta vet nog inte ens att de finns - eller att de behövs.

Men detta är inte DATORERNAS fel. Har du läst de två sista meningarna i artikeln? (Det verkar inte så.)

Det har länge funnits krav att vi skulle ta upp detta ämne i Bladet, bl a från Marianne Forsman <1500> som har erfarenhet från sjukvården. Artikelförfattaren har i dag mycket gravare besvär än när artikeln skrevs och har svårt att utföra sitt jobb. "Kvasiintellektuell" eller inte - han vet vad han talar om.

Du verkar tycka artikeln är för lång? Vad skall man då säga om ditt inlägg?

Göran Granholm <8298>

Ja om man väljer att "köra" skärmen i maximal upplösning (1024x768-1280x1024 punkter). Men då har man missat poängen med den större skärmytan. Och vitsen med att skärmen kan skriva ända ut i kanterna är att 15" blir som 16" osv, samt att man slipper den svarta ramen runt bilden. Vilken blir vilsammare för ögat att registrera. Vidare för att använda skärmen med högre upplösning måste man installera en device driver i config.sys, annars arbetar skärmen i 640x350-640x480 punkters VGA. Som då ger större teken (förstoring) och en klart lättare avläsning av skärmen. Jag anser att hans situation är självförvålad, eftersom han inte har haft intresse av att prova nya produkter, det anordnas ett antal datormässor per år med oftast gratis entre för företagare. Och mässorna erbjuder ett gyllene tillfälle att se och prova olika nyheter. Men det

var enligt införd text inte av intresse för vederbörande (sista stycket sid 5)

Under rubrik: Dåliga nyheter är inga nyheter.

Sedan kan man ju tänka sig att man anlitar en skrivbyrå i stället för att skriva in texten på sin dator.

Anders Magnusson <6778>

Ärende: Ang text införd i ABC bladet Nr 3, sidor 3 - 5.

Vad sjutton är du ute efter egentligen. Jag brukar sällan reagera på inlägg men det du skrivit hör till de sämre jag läst både vad avser normalt folkvett och tillgänglighet. Du tycker inte man skall agera inom områden som man till fullo behärskar. Låt mig då påpeka att du absolut borde avhålla dig från området "fin" svenska. Detta är ett område som du långt ifrån behärskar. Skriv istället på vanlig svenska.

Fel Rätt
psykjuren psykjuren (om man nu skall använda det slangbetonade ordet)

interlektuell intellektuell
ekvevilibristiskt ekvilibristiskt
exikvera exekvera
expresivt expressivt
Persondatorar alla ord utom egen-

namn stavas med små bokstäver i svenskan om de inte inleder ny mening. Som egen-namn räknas inte ordet persondatorer men väl orden Sverige och Europa som du i ditt inlägg inleder med gemener.

innovationer innovationer
ändast endast
komersiellt kommersiellt
sovjetunionen även detta namn inlede med versalen S trots att det är f.d.

reference inom svenskan används vanligen det svenska ordet referens

hussällsdamm är lite osäker på vad du menar med detta. Vad är det som sällas? Låt mig gissa: hur sällas med ett hussäll och hussällsdamm skulle då vara det damm som man samlar upp efter sällningen.

elektricitet elektricitet

tastaturer ingen aning om vad detta är. För en herrans massa år sedan var ordet taslatur populärt när man ville byråkratisera ordet tangentbord. Kan det manne vara detta du avser?

Seriges Radio Är det där du jobbar? Vad är det för något?

Inte heller jag är ofelbar vilket säkert framgår av att jag halkat på ett par tangenter under detta inlägg. Skillnaden mellan dig och mig är att jag inte heller utger mig för att vara perfekt.

Heder till de som skriver i ABC-bladet. De gör ett bra jobb och skriver artiklar som oftast är intressanta och lättillgängliga. Verkar däremot som du refuserats några gånger och därför blivit putt. Kan det manne bero på möjligheten att tillgodogöra sig innehållet i dina högtravande alster.

Anders

Bill Leksén <8355>

Ärende: Replik till Granholms påhopp på <8633> ABC nr 3

Ärende: Göran Grahnholm <8298> magsurt mot Bill Leksén <8633>

Som skribent har jag lärt mig att tåla påhopp. Synd bara att GG missat det huvudsakliga budskapet i artikeln som gick ut på att ge råd och tips till andra från en person som avverkat åtskilliga terminaltimmar, sedan år 1961, då jag träffade min första stordator som programmerades med ALGOL.

GG läser den med teknikerns ögon och gräver ned sig i terminologiska detaljer och missar påp så sätt helheten. Först tänkte jag avstå från replik eftersom mina krämpor gör att jag måste hålla hela vänsterhanden i stillhet, men jag bad min fru att skriva ned det här åt mig. Jag tyckte nämligen inte att GG skall få stå oemotsagd och därmed förstöra det som artikeln avsåg att framföra. Om GG hade läst uppmärksam, så var den ju ursprungligen skriven för översättare och sedan intagen i ABC-bladet, lätt redigerad av en redaktion som i likhet med undertecknad arbetat utan arvode. Skall man verkligen spruta sådan galla över sådant som är producerat utan arvode? Vad begär GG av ABC-bladet. Skall bladet anställa högbetalda vetenskapsmän som granskar alla artiklar? Som översättare specialiserad på medicinska texter är jag van att använda en viss terminologi som alla mina kolleger begriper utan att uppleva skribenten som 'kvasiintellektuell'. I mitt fall är det värre ställt än GG anar. 'kvasi' betyder ju 'skenbart', men jag är inte skenbart intellektuell, utan tyvärr på tok för intellektuell för att skriva enkelt och folkligt. En mängd avlagda universitetsexamina på flera olika områden har tyvärr påverkat mig. Skall inte på mig. Skall på ABC-bladets oarvoderade redaktörer som inte översatt fler ord till enkel svenska, än vad som varit nöd-

vändigt. Jag försäkrar GG att jag inte är någon person som försöker göra mig märkvärdig med krokiga ord.

'filial till psykjouren' - ja, ja, GG gör som den gamle prästen i kyrkan som skrivit i sina predikoanteckningar: - argumentationen svag - HÖJ RÖSTEN!!! Själv är jag personlig vän med en läkare som är specialist i psykiatri. Han är i likhet med mig computer phreaque och BBS:are, dock ej med i ABC-klubben. Han bedömer mig som en psykiskt frisk och sansad person. Ibland undrar jag om han är riktigt frisk i knoppen, men till skillnad från GG så anser jag mig inte vara sakkunnig i psykiatri. Min vän anser mig som normal. Kanske borde jag skaffa något annat sakkunnigt uttalande? Men ett bra knäp har min vän psykiatrikern lärt mig som kan fungera på gallsprutande personer som kommit upp i sådant varv att de vill slå mig på käften.

Man frågar vänligt i milt tonläge: Varför i hela fridens namn är Du så arg på mig käre GG? Har jag gjort Dig något ont? Vadan all denna ilska mot mig och mitt artikelinlägg? Kanske Du har missat det huvudsakliga budskapet i artikeln? Nämligen att felaktig användning av datorn faktiskt kan invalidisera en användare. Något som antagligen inte kan drabba GG och andra som får perfekta ergonomiska redska som bekostas av en välvillig arbetsgivare. Själv betalar jag allt ur egen ficka.

Så till GG:s angreppspunkt att bråka om futtiga terminologiska detaljer, genom att påpeka att jag åtminstone kan stava rätt till 'psykjour' och många andra ord. Men jag försöker hålla mig till sakfrågorna, och Du käre GG har missat hela huvudsyftet med artikeln.

'Skarp-TV' är nyinförd term - se senaste numret i Språkvård. Utgåva från Svenska språknämnden. Det var inte teve-teknik artikeln handlade om ('teve' stavningsrekommendation från Språknämnden) PC-skärmar frekvenstal på 90 - 120 Hz så dyra, att både översättare och ABC-medlemmar avstår. Har man terminalglasögon med fokalavståndet 60 cm kan man inte sitta på större avstånd. Tala med en optiker! Damm och smuts samlas faktiskt i det elektrostatiske fältet runt skärmen vilket har att göra med positiva och negativa joner. En jonisator kan i vissa fall hjälpa. Uttrycket 'elektromagnetiskt' blev tydligt för folkligt och därmed otekniskt för GG.

Käre GG. Man måste läsa allting med en positiv inställning och försöka greppa sakinnehållet inte bara leta en massa fel! Om blott en enda användare kommer att ha nytta av ett enda råd från mig, såsom att ta 20 minuters raster, krama en plastboll etc, så gör det ingenting om GG får nervproblem av att jag råkat skriva 'tunnelbaneförare' i stället för det korrekta 'tunnelgåsförare'. Jagsom ändå arbetat i SS och sedermera SL. Även solen har fläckar. Även jag gör mig skyldig till skrivfel, inte bara GG. Nu

slår jag GG under bältet, men jag gör det bara för att väcka honom, inte för att agera högfärdig akademiker. Mjäll-exemen har jag och min fru skådat på åtskilliga hackers, så det finns säkerligen ett samband. Men jag är övertygad om att GG begär medicinska bevis, detaljer och källhänvisningar. Om nu GG missuppfattat huvudsyftet med min artikel, så kan vi ta varandra i hand, ty jag har inte heller förstått vad GG:s syfte är med det här påhoppet på mig. Jag rycker på axlarna, och hoppas att ABC-bladets redaktörer inte låter det påverka deras lust att ta in artiklar och slita med att redigera dessa.

Till Er andra i mötet som tycker att det här var ett onödigt långt inlägg säger jag. Jo, det var det, men någon måste ju ta på sig uppgiften att lära sådana som GG att tänka mer positivt.

Min artikel har i alla fall mottagits positivt av läkare, sjukgymnaster och naprapater, och många användare.

P.S. Till GG. Observera tryckfelet på rad 50. Det stavas faktiskt 'knep', men det var tyvärr inte som skrev i det här inlägget själv.

Lars Strömberg <7872>

Ärende: Intresse av artikeln.

Min fru, som jobbar som redigerare på tidningen Kommun-Aktuellt, och därmed sitter framför sin dator hela dagarna och redigerar och gör layout har läst din artikel.

Måttligt intresserad av datorer och dess tekniska finesser finner hon inte många artiklar i ABC-bladet intressanta. Det kan man kanske förstå.

Men den här artikeln läste hon med förtjusning och intresse. Hon har numera skaffat två skumgummibollar som hon har på jobbet och även hemma. Allt enligt ditt råd. En diskussion har startat på hennes jobb efter att hon läst din artikel.

Att min fru blir trött i ögonen, de dagar när tidningen görs ut är ställt utom allt tvivel. Det beror på allt stirrande på skärmen. Samma trötthet drabbar nämligen inte de redigerare som redigerar på gammalt sätt, på papper och sidskisser. Frugan har jobbat med bägge delarna, så erfarenhet finns.

Sen har jag hört av ögonläkare att man inte kan bli trött i ögonen, ögat är bara en lins, det är hjärnan, som tolkar det som ögat ser, som blir trött...fan vete.

Vare sig det finns något samband eller ej med de elektiska fält som alstras från bildskärm, så bör man ta folks oro på allvar. Oron i sig är tillräckliga skäl för detta. Enligt min åsikt alltså.

Ingen kan väl förneka att det finns något som heter "musarm" ex.v. På flera av de tidningar jag jobbar åt är det redigerare som klart och tydligt har problem med spänningar i musarmen. Redigerare provar med små ledade stöd att sätta på bordskanten och diverse andra fomer av stöd hit och dit. Även såna här

möss som styrs med fingertopparna (Roller-Mouse) provas, men inget är riktigt bra. Om jag förstått saken rätt.

Ingen som läst dina artiklar om datorer och dess användning genom åren, kan väl påstå att du inte varit datavän. Du, och Herbert Söderström, har väl nästan varit de som gjort mest för datorns betydelse för skribenter genom åren?

När frun skriver hemma, så är det fortfarande min gamla Jet-80 som används. Jag vill slänga ut den, men får inte.

Hoppas du snart blir frisk, så du kan skriva fler inlägg, både här i MSG och i bladet. Du kan nog tillföra debatten en hel del. MvH Lasse S.

Ulf Hedlund <6988>

Ärende: >"Skarp-TV" är en av skriftstälarens innovationer.

Om man i så bestämd form påstår något bör man nog ha bättre på fötterna än vad du har i det här fallet. Uttrycket "Skarp-TV" är den "officiella" svenska benämningen på HDTV och inte på något sätt påhittat av Bill Leksén.

Den teknik som idag används för HDTV är för övrigt betydligt bättre än den du beskriver, bland annat har man högre bildfrekvens.

Anders Franzén <5258>

Ärende: Ang text införd i ABC bladet Nr 3, sidor 3 - 5.

Jag kan inte låta bli att kommentera ditt inlägg som är ett av de underligare jag läst den senaste tiden. Du ifrågasätter människors rätt att utnyttja yttrandefriheten bara för att man inte besitter de otroliga kunskaper som du i ämnet "tv-apparater från Philips".

Du skriver i ditt sista stycke att artikeln innehåller en massa "tyck synd om mig", det är precis tvärt emot den uppfattning jag fick. Enligt min mening så ger författaren goda råd om hur man ska undvika att hamna i samma situation som han. Det är väl storstilat gjort?

Anders Franzén <5258>

Ärende: Artikeln i Bladet

Vitsen med artikeln var ju att informera och bidra med egna erfarenheter för att på så vis få så många som möjligt att undvika att hamna i samma situation. Att förkasta andras råd kan visa sig vara ödesdigert.

Nu har jag slösat en massa värdefull tid tack vare de här inläggen. Nej föresten, det är aldrig slöseri med tid att bemöta sådana här yttranden!

Bengt Österholm <2077>

Ärende: Ang text införd i ABC bladet Nr 3, sidor 3 - 5.

Först när jag läste ditt inlägg förstod jag ingenting. Nu har jag också fått senaste bladet hem i brevlådan och därmed också läst artikeln som jag fann mycket intressant. Nu förstår jag ännu mindre meningen med ditt inlägg. Vad

är det du retar dig på? Tunnelbaneförare eller tunnelstågförare????? Själv säger jag aldrig att jag skall åka tunnelståg. Läs artikeln en gång till så kanske du ser att det inte påstås att damm är magnetiskt. Sätt dig ner och skriv artiklar till bladet själv. Det är alltför få som gör det.

Benny Löfgren <2615>

Ärende: Terminalbesvär

Frågan är väl bara - utan att förringa artikeln eller författaren - vad man ska säga om kopplingen mellan besvär och orsak. Jag menar, för mig som i över 14 års tid dagligen suttit gissningsvis mellan åtta och sexton timmar framför datorn, och aldrig har upplevt minsta besvär känns hela artikeln (och den infekterade bildskärmsdebatt som fördes för några år sedan) totalt abstrakt.

Bill Lekséns artikel är tacksamt nog inte så fixerad vid bildskärms-"strålningen" som många tidigare debattörer har varit, och man ska nog generellt vara försiktig med att peka ut orsaker innan vetenskapen hunnit med.

Sven Wickberg <1384>

Ärende: Terminalbesvär

Inte alla som använder alkohol blir alkoholister, och gudskelov blir inte alla terminalarbetare skadade p g a dålig ergonomi eller andra effekter. Helt klart är däremot att många blir skadade. Skador p g a dålig ergonomi kan beläggas. Det var om förebyggande av dem som artikeln handlade om.

Det där med fälten kommer i nästa nr. Där finns många frågetecken, men helt klart är - även i det fallet - att ett stort antal människor har fått skador. Och med viss insikt kan man göra mycket för att förebygga sådana skador, vad den objektiva orsaken till dem än kan vara.

Paul Pries <5322>

Ärende: Terminalbesvär

För att röra till det riktigt kan jag berätta följande:

Efter byte till lågstrålande skärm (NEC Multisync) så började jag få besvär, tex ögontrötthet och solbrännesymptom! Vid tillbakagång till gammal icke lågstrålande skärm försvann alla besvär... Kan det vara abstinens? :-)

Sven Wickberg <1384>

Ärende: Terminalbesvär

Lustigt (olustigt?) nog har jag hört det samma även från åtminstone ett annat håll, minns inte var nu. Kanske driver man ut djävulen med Belsebub - gör något åt det elektromagnetiska fältet, men missar något/några av de andra? Det är ett besvärligt område.

På Refugen brukade vi göra på ett enkelt sätt. Vi satte föreståndaren framför den skärm vi ville prova. Om det började hetta om kinderna på henne efter några minuter slängde vi ut skärmen och provade nästa. Det gäller att ha lämpliga försökskaniner:-)

Paul Pries <5322>

Ärende: Terminalbesvär

Tydligen är det väldigt individuellt vilka preferenser man har angående vilken strålningstyp man tycker bäst om...

Lars Strömberg <7872>

Ärende: Terminalbesvär

Detta är ett sen flera år känt fenomen. Om man hängt med i skrivierna om "strålning" från bildskärmar så är det fler än du som råkat ut för samma sak när de bytt från "högstrålande" till "lågstrålande". Vad det nu kan bero på?

Folke Karlsson <7499>

Ärende: Ang text i ABC-bladet

Hej! Texten är läsvärd oavsett om den är det ena eller det andra (i sannings väg). På vårt jobb har någon kopierat den och delat ut den till samtliga 100 anställda. Den skapar debatt och synpunkter ventileras. Eftersom flera medarbetare har div symptom (alla är väl inte datorrelaterade) tar många allvarligt på synpunkterna. Och kan tipsen hjälpa bara en enda att fortsätta med sitt arbete är artikeln mer än väl motiverad!!!

Att det sedan finns lika många synpunkter som det finns läsare är väl bara naturligt. Fortsätt med liknande texter i bladet, de har intresse även utanför ABC-klubbens domäner (kanske fler medlemmar?).

Ingvar Bäckstrand <8102>

Ärende: Ang text i ABC-bladet

Citerar dagens DN (sid B12) angående käringsjuka:

-- Ni har värk säger ni...och var exakt värker det...?

-- Hemma, på jobbet, hos min gamla mor, på väg till och från jobbet, i snabbköpet, på väg till och från dagis, i tvättstugan, i bilen, i bussen, på banken, i vindsförrådet, på posten, hos granarna....

Inte fan ska väl ABC-bladet ta brödet ur munnen på Dagens Nyheter? :-)

Ghlenn Willard <6929>

Ärende: A propos - el

Citat SvD, 921008 p14, Inrikes

"Medel mot depression hjälper elöverkänsliga. Litet svenskt försök förvånar forskare.

Tre personer som uppgivit sig lida svårt av s k elöverkänslighet har blivit av med sina besvär genom att under ett halvår ta mycket låga doser av medicin mot depressioner och mot psykos. Tre fall gör ingen vetenskaplig undersökning men de iögonenfallande resultaten har förvånat forskarvärlden och experimenten kommer att gå vidare.

De tre fallen redovisades vid en presskonferens i Stockholm på onsdagen där ett tvådagars expertseminarium om vetenskapens syn på elöverkänslighet summerades. Bakom seminariet stod Vetenskapsakademien, KVA och Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA. För-

utom eventuella psykiska förklaringar till de goda resultaten är en hypotes att den svaga medicineringen, någon tiondel av normaldos, på något sätt kan påverka halten av hormonet melatonin, ett hormon vars koncentration påverkas av ljus och möjligen även av elektromagnetiska fält.

I övrigt hade seminariet kommit till slutsatsen att elöverkänslighet var ett problem med många bakomliggande orsaker: personlighet, psyko-social stress och dåligt samspel mellan företag och individ var tre faktorer som experterna kunnat enas om var av stor betydelse. Man konstaterade att exempelvis Televerket minskat besvären avsevärt genom omfattande allmänna förbättringar av arbetsplatserna, där dock den elektriska miljön lämnats i stort sett oförändrad. Å andra sidan har stora och kostsamma saneringar på just elsidan inte givit lika uppmuntrande resultat. Företaget Ellemtell har fått tio miljoner kronor av arbetslivsfonden för en sådan elsanering; några vetenskapliga resultat från den satsningen är ännu inte presenterade.

Försök, där såväl elöverkänsliga som friska personer sig själva ovetande utsatts för elektriska och andra fält, har givit negativa resultat: försökspersonerna har inte själva kunnat avgöra när fältet var på eller av. Läkarevetenskapen har idag inga objektiva faktorer som kan avgöra om en person är elöverkänslig eller inte. Diagnosen grundas idag på att patienten själv uppger sig vara överkänslig. Regeringen har aviserat skärpta regler för vad som skall klassas som arbetsskada; de elöverkänsliga hör till dem som riskerar att drabbas av detta. Kvinnor är klart överrepresenterade bland de elöverkänsliga även efter det att hänsyn tagits till att dessa oftare än män sitter bundna i monotont arbete vid bildskärmar och i elektriska miljöer." Signerat Dag Bjerke

Ghlenn Willard SYSOP <6929>

Ärende: A propos - elfri

Citat SvD, 921008 p14, Inrikes

"Allergiker flyttar in i elfri villa

En liten villa, helt fri från elektricitet står klar i Högsbo i Göteborg och i nästa vecka kan en gravt elallergisk kvinna flytta in. Efter årtal av flyttningar mellan kolonistugor och husvagnar, varvat med perioder i en vanlig lägenhet där besvären bara ökar, skall kvinnan få ett hem avpassat speciellt för hennes behov. Nödvändig elektricitet stannar i en separat sidobyggnad, avskild från villan. Där värms vatten som används både till uppvärmning, kök och badrum.

Spis och kylskåp drivs av gasol och gasollampor skall lysa upp rummen. Telefon finns inte. Tomten, en bit av Ängås gård, är noggrant utvald för att

den ligger långt från elledningar och magnetiska stömmar. Det lilla huset ligger ändå på promenadavstånd till Frölunda centrum. Hyran för den 50 kvadratmeter stora villan hamnar på mellan 4.000 och 6.000 kronor per månad.

-Men på sikt skall det inte behöva kosta mer att bygga för el-allergiker än att bygga vanliga hus, säger Olof Walmegård vid byggföretaget Kefab som har utvecklat villan i Göteborg. Kostnaderna kan pressas genom att de elfri bostäderna slås samman i mindre flerbostadshus.

På årets bostadsmässa i Örebro finns också en villa avsedd för elallergiker. Där är elkablarna klädda med aluminium folie samtidigt som det går att bryta strömmen så att ledningarna i huset är tomma när lampor och maskiner inte används." Signerat Lena Blomquist

Jan-Olof Svensson <6057>

Ärende: El-allergi

Göteborgs-Posten har under de senaste dagarna också uppmärksammat ämnet i några artiklar:

1992-10-08 p 6

"Forskare osäkra om orsaken till el-allergi" av Margareta William-Olsson

1992-10-08 p 6

"Elektricitet gör henne sjuk - det är bara utomhus som Susanne slipper sina besvär" av Margareta William-Olsson

1992-10-08 p 9

"Nya rön om bildskärmar - magnetfält kan lösgöra kvicksilver ur amalgamplomber" av CG Claesson

1992-10-10 p 7

"Elfritt hus för överkänsliga" av Lena Strömberg

1992-10-10 p 7

"Symptomen en varningsklocka" av Lena Strömberg

Sven Wickberg FILADM <1384>

Ärende: El-allergi

Intressant. Har det nämnts att det kommer en översiktsartikel om el-allergi i nästa nr?

Marcel Bos <8114>

Ärende: A propos - el

Jag tycker att man skall ta hänsyn till människor, oavsett om du eller jag veet att det inte KAN vara så. Eftersom de klagar så måste det finnas en orsak. Hurvida de är "latmaskar" eller inte det är inte vår sak att avgöra..

Men å andra sidan veeet vi så säkert då?

Ghlenn Willard SYSOP <6929>

Ärende: A propos - el

> jag tycker att man skall ta hänsyn till människor, oavsett om du eller jag veet att det inte KAN vara så.

Mitt inlägg var ett citat av en artikel (in extenso) - inte nödvändigtvis mina synpunkter! Problemen finns oavsett allas tyckanden och vetanden, vetenskap eller inte och bör/måste belysas från flera håll, för att småningom nå större insikter om tillståndet(n) och den vägen nå lindring/bot.

Artikelns kvalitet når inga höjder på något plan - bl.a. nämndes inte att amerikanska forskare nått resultat där människor HAR kunnat avgöra om fält varit av eller på; artikeln nämner bara att svenska forskare inte lyckats med detta. Vinklat?

Har människor problem skall dessa tas på allvar, oaktat "vissa" mer eller mindre professionella representanter för Tyckarskrået och oavsett symptom: el-överkänslighet, allergi, kvicksilverförgiftning, förkylning, ont i tån, cancer osv, osv in absurdum: allt tecken på att människan inte på något sätt lever i en perfekt värld.

Peter Fermelin <8190>

Ärende: A propos - el

> Har människor problem skall dessa tas på allvar, oaktat "vissa" mer eller mindre professionella representanter för Tyckarskrået och oavsett symptom: el-överkänslighet, allergi, kvicksilverförgiftning, förkylning, ont i tån, cancer osv, osv in absurdum: allt tecken på att människan inte på något sätt lever i en perfekt värld.

Kan bara konstatera ,att som gammalt skyddsombud och dessutom har jag själv jobbat med "bildskärmar", både som tidigare användare av 'skapade system' och som nuvarande "applikationsutvecklare" (proggare), symptomen skall man INTE negligera! Det finns alltid anledning att reagera OM en MÄNNISKA reagerar på vad sätt det må vara månde...

Per Andersson SYSOP <5581>

Ärende: A propos - el

Man blir bara så misstänksam när man råkar ut för folk som uppenbarligen är helt hypokondriska, vilket iofs. också är en sjukdom, och troligen betydligt vanligare än man tror. Vi har damen som absolut inte kunde ha en terminal med bildskärm, för att hon blev sjuk av det. Så vi slet länge med att få ekonomisystemet att fungera på pappersterminal, Facit skrivmaskin med serieport. Sedan hade hon helt plötsligt fått en Macintosh, och den blev hon inte sjuk av. Då hade jag svårt att dra annan slutsats än denna: Macintosh är ingen terminal. Tidningarna skriver att terminaler är farliga. Man blir alltså inte sjuk av en Mac-skärm.

Fundering: Hur sjuk blir hon den dagen nån berättar att en Mac strålar som tusan jämfört med de flesta moderna terminaler? Suck...

Marcel Bos <8114>

Ärende: A propos - el

ringde de elskadades förening för ett tag sen mest därför att jag var nyfiken. damen jag talade med talde inte telefonens magnet fält.. Kanske neotriner är svaret på frågan om varför endel inte tål magnetfältet?

Minnet i en 286:a

Detta är ett sammandrag av en artikel i PC magazine juni 1992 av Bill Leksén. Den handlar om hanteringen av det övre minnet hos en 286.

Bekymmret

Användning av övre minnet brukar vara ett bekymmer för den som vill köra DOS 5.0 på en 286:a med 1 mb RAM och den 286-ägare som utökat sitt RAM-minne brukar ofta undra hur han skall göra för att ladda RAM-residenter och drivrutiner i övre minnet, något som inte är något större problem för 386-ägaren.

En av de stora nackdelarna med EMM386 .EXE som finns i DOS 5.0 är att den kräver en 386:a eller ännu häftigare dator. 286-ägaren har det inte lätt om han eller hon vill skapa s k UMBs-övre minnesblock där han kan ladda in ramresidenter och drivrutiner.

Minneshanterare att köpa

Men på marknaden finns det faktiskt minneshanterare för 286 att köpa.

QRAM från Quarterdeck Office Systems liknar QEMM-386 men är avsedd för de processorer som fanns före 386:ans tid. QRAM kan använda EMS 4.0 expanderbart minne eller hårdvarubaserad EEMS (Enhanced Expanded Memory Specification) som var det som fanns innan EMS 4.0 introducerades. QRAM skapar UMBs genom att använda s k shadow RAM.

Med QRAM medföljer också en del hjälprutiner såsom Manifest som är ett superbt verktyg för att få reda på all information om systemet. Dessutom medföljer VidRAM som är en ramresident rutin som omvandlar RAM på EGA och VGA video adapters till konventionellt minne. Om man avstår från grafik kan man alltså få mera konventionellt minne. Med QRAM kan Du ladda program och drivrutiner i höga minnet utan att skriva in deklarationen DOS=UMB i CONFIG.SYS. I det fallet laddas drivrutinerna in med LOADHI som medföljer QRAM. Om Du däremot anger DOS=UMB deklarationen så kan Du välja mellan att använda QRAM:s LOADHI eller LOADHIGH och DEVICEHIGH.

286:a contra 386:a

Visserligen är 286:ans drivrutiner i allmänhet underlägsna 386:ans. Men i gengäld går de att köra aningen snabbare än 386:ans minnes-hanterare eftersom de tillåter att CPU förblir i s k real mode. 386:ans minnes-hanterare använder processorns s k virtual 86 mode, vilket kan ställa till med trassel i samband med vissa typer av program. Självråkar jag ut för att min QEMM på min 386:a ibland ger ett felmeddelande att någon rutin försökt köra processorn otillåtet i Protected Mode och i den stilen..

Det finns en del program som är inkompatibla med Virtual 86 mode, medan dessa program går alldeles utmärkt med 286:ans minneshanterare.

Shareware

Dessutom finns det hjälpmedel som låter 286-ägaren göra saker som 386-rutinerna inte tillåter, t ex UMB_DRV.SYS som gör det möjligt att i en 286:a ladda HIMEM .SYS i övre minnet.

UMB_DRV.SYS är ett shareware program och sägs finnas i bibliotek 1 (DOS Utilities) på IBM Sys/Utilities Forum på CompuServe i USA.

Framtiden

Är det någon mening att skaffa sig mera RAM i en 286:a? Nej, knappast. De flesta minneshanterare kräver inte mer än 256K extra minne. Om Du däremot envisas med att köra Microsoft Windows eller kör applikationer som kan använda extra minne, så skadar det givetvis inte att ha mer minne än Du behöver.

Så vitt jag har förstått vad som gäller i en framtid är det nog 386:or och 486:or och uppåt som kommer att dra det längsta strået. 286:ans saga är nog tyvärr all.

<3386>

Bill Leksén

Om dubletter och backuper

I min ungdom samlade jag frimärken. Jag hade turen att ha en far som sysslade med omfattande korrespondens till olika länder i det krigshärjade Europa: Ungern, Nederländerna, Belgien, Frankrike, Storbritannien m fl, samt sist och inte minst det Tyska riket med dess kolonier (bl a Böhmen & Mähren), det som mot slutet kom att kallas Grossdeutsches Reich (Stortyska riket) (på frimärkena).

På grund av det pågående storkriget ansågs uppgifter om vilka frimärken som gavs ut mer eller mindre som militära hemligheter. Framärkskatalogerna fick inte in nya uppgifter, utan släpade efter. Jag hade fått ihop kompletta serier av nya utgåvor som frimärkshandlarna aldrig hört talas om.

En farbror till mig bodde i Berlin. Jag frågade honom om han inte kunde skaffa några mindre vanliga valörer att sätta på sina brev. Han svarade att man inte fick frankera själv, utan måste lämna in breven, öppna, på postkontoret! Där censurerades de, försågs sedan med frimärke och skickades vidare.

På frimärkena kunde man följa den politiska utvecklingen. När tyskarna invaderade Tjeckoslovakien utgavs frimärken med beteckningen Böhmen & Mähren. Några år senare hade samma märken rubriken Grossdeutsches Reich.

De frimärken som var lättast att komma över i frimärksaffärerna var vackra propagandaserier för den tyska krigsmakten. Förmodligen fick Riket samtidigt in ekonomiska bidrag till krigsansträngningarna, men frimärkena kom aldrig på några brev. Dit kom bara standardmärket med Hitler, "Der Führer" (Ledaren).

Redan på 1930-talet användes frimärkena för propaganda av olika slag. "Saar ist deutsch!" - "Danzig ist deutsch" - "Heim ins Reich" (*) ackompanjerade den tyska inmarschen i Saar-området och annekteringen av fristaten Danzig.

Omkring 1934 utgavs ett frimärksark som förutom ett par vanliga Hitler-porträtt

hade orden: "Wer ein Volk retten will kan nur heroisch denken" (**). En annan frimärksutgåva var försedd med devisen: "Der Führer denkt für uns." (***) Men det var alltså specialprodukter som aldrig användes som porto.

Av den andra sorten fick jag så småningom gott om dubletter. De kom väl till pass när jag skulle byta till mig andra märken, speciellt svenska, från mina frimärks-samlade kompisar.

En av dessa hade en dubblettsamling som imponerade på mig. Ismå halvgenomskinliga pergamynkuvert hade han en nästan komplett samling ovanliga valörer av så gott som alla frimärken utgivna i Sverige fr o m omkring 1930. Det var bara att säga vad man ville ha, så plockade han fram kuvertet och viftade med. Men det var inte säkert att det blev något byte av. Det gällde att ha något som han i sin tur ville ha. Speciellt retade det mig att han flera gånger både hade märket och ville ha min bytesvara, men ändå avböjde med motiveringen "detta är min enda dublett"! Att ha en dubbel Sverigesamling föreföll mig vara höjden av onödig lyx!

Numera sysslar jag inte mycket med frimärken. Fortfarande sitter dock vanan i att klippa ur och lägga undan alla ovanliga valörer. Det skulle ju kunna hända att något barn, barnbarn eller barnbarnsbarn en gång i tiden börjar samla. Då kanske det barnet kan glädja sig åt att ha kommit över en bra dublettsamling...

Det jag i dag samlar, på ungefär samma sätt, är naturligtvis disketter. Programmen blir dubletter på min hårddisk, men man kanske kan säga att jag samlar på originalen. Också många program lagras, som jag för tillfället inte behöver. Man vet ju aldrig vad framtiden bär i sitt sköte...

Mängden disketter växer. Det behövs allt bättre program för att hålla reda på vad som finns (och var jag skall hitta det). Saken har inte blivit enklare av att diskettformatet på tio år hunnit bytas sju gånger... En del program är inte längre körbara på den utrustning som finns kvar. Utvecklingen går vidare. Hur mycket gammalt skall man spara?

Men den allra mest skattade samling dubletter man kan ha är säkerhetskopiorna - de s k backuperna, oss hackare emellan. Där finns tyvärr stora luckor. Originalprogrammen har man ju, men alla datafilerna...?

Till skillnad från luckorna i frimärks-samlingen kunde man själv tappa till BULuckorna genom att helt sonika göra sig backuper av det som fattas. Det är man alltför ofta för lat för att göra förrän man

varit med om en ordentlig diskkrasch då man förlorat allt som man inte sparar som dublett.

I professionella sammanhang har man inte råd att fuska. Där torde det vara vanligt med bandstationer som minst en gång om dagen gör total backup på allt som finns på den stora centrala enheten. Men hur gör man enklast och bäst på de små decentraliserade maskinerna?

I början, när hårddiskarna var ganska små, kunde man ganska lätt backupa dem på vanliga disketter. MSDOS hade (har) en rutin för detta som heter just BACKUP. Den har dock aldrig blivit populär. Dels komprimeras och därmed kodas filerna, så att de blir läsliga igen först sedan man kört RESTORE, och det rapporteras en del strul med dessa program.

Som vanligt har andra ryckt in i tomrummet och det finns i dag gott om alternativ: FASTBACK, PCTOOLS, NORTON, ARJ m fl. Men inget av dem är så rättframt, enkelt och snabbt som bandbackup. Man måste göra en massa saker för att det skall fungera, ställa parametrar, bestämma växlar, ha fasta rutiner så att man kan komma tillbaka igen. För även dessa program komprimerar och krypterar.

Under tiden växer hårddiskarna i omfång. I min maskin finns 40M, men det är urmodigt sedan länge. I dag köper man inte gärna mindre än 60M och storlekar över 100M är inte ovanliga. Även om en modern diskett rymmer 1,44M och data komprimeras till halva volymen behövs 35 disketter för att backupa en sådan hårddisk! Inte kan man sitta vid apparaten och byta disketter tills alla dessa megabytes är överförda! En radikal lösning - utom bandbackup - är att skaffa en extra hårddisk och backupa på den. Kanske än så länge alltför dyrt för att vara praktiskt? Är man beredd att gå så långt, lär man redan ha skaffat bandstationen, som är robustare och billigare.

Det behövs något enkelt och radikalt. Vem uppfinner det enkla, idiotsäkra och billiga alternativet? Innan det kommer fram kommer de flesta av oss att ha beklagliga luckor i våra dublettsamlingar - oss själva till skada och androm till varnagel (dock utan större effekt är jag rädd).

<1384>

Sven Wickberg

(*) Saar är tyskt - Danzig är tyskt - Hem till riket

(**) Den som vill rädda ett folk kan bara tänka hjältemodiga tankar

Mörkertal och datorer

Grå ekonomi

Sedan flera år tillbringar jag några sommarveckor i Dala-Järna. Orten ligger i Vansbro kommun i västra Dalarna. De flesta av mina bekanta där bor i hus som de själva - eller deras föräldrar - har byggt, och de själva underhåller.

För mig som utböling, med tummen mitt i handen, skulle det förmodligen vara alldeles omöjligt att äga ett hus här. Jag skulle vara tvungen att leja hantverkare för allting. Detsamma skulle kosta astronomiska belopp.

Det nya skattesystemet var avsett att sänka marginalskatten och försöka övertyga människor om att det var bättre att jobba i en vit ekonomi än i en svart. Men även med en 51-procentig marginalskatt blir ekvationen ogynnsam för den vita ekonomin.

Bruttonationalprodukten

I Dala-Järna finns dock en grå ekonomi: det är inte olagligt att bygga och underhålla sitt hus själv. Man skapar på det sättet stora värden som aldrig kommer med i nationalräkenskaperna. Bruttonationalprodukten går miste om många och stora poster. Med tanke på vilken roll just detta begrepp BNP spelar i politiken kan man ju fråga sig hur pålitligt det är som mätinstrument.

Spritkonsumtionen

Statistiken över brott och olyckor visar att ingen enskild faktor har större betydelse än spriten. Följdriktigt försöker politikerna genom olika metoder pressa tillbaka alkoholkonsumtionen.

Statistiken visar att man har lyckats - den officiella spritkonsumtionen har minskat. Men hur är det med den verkliga? Den kanske är lika hög eller högre än förut?

Det vet man alltså inte, men det finns besvärande indicier. Försäljningen av ak-

tivt kol har skjutit i höjden på ett sätt som inte står i proportion till en "normal" användning (framför allt i köksfläktar och vattenrenare). Men aktivt kol kan användas också för att rena hembränt...

Det finns tydligen en "grå ekonomi" även för alkoholkonsumtionen.

Smärre inbrott

Under loppet av 18 månader hade jag inbrott i bilen 3 gånger. Varje gång förstördes en dörr och försvann en radio. De två första gångerna gjorde jag polisanmälan och anlitade försäkringen för att återställa bilen. Sista gången gav jag upp. Det var enklare och billigare - och mindre tidsödande - att betala en ny glasruta (som det gällde den gången) och låta bli att köpa en ny radio.

Men statistiken över bilinbrotten bygger på polisanmälningarna. Hur många fler är det som inte anmäler sina skador? Jag har inte orkat kontrollera om statistiken över bilinbrotten möjligen planat av. Det skulle inte förvåna mig. Kanske någon politiker någonstans förnöjt konstaterar, att bilinbrotten inte längre ökar...?

På det här fältet finns också helt klart en "grå ekonomi". Fast här är den välkänd och kallas "mörkertal".

SISU - igen

Inga datorprogram i världen kan förutse och ta hänsyn till sådana här saker. Fel i underlaget innebär fel i statistiken, fel i beslutsunderlaget - fel i politiken...?

Skit In - Skit Ut

Så är det.

<1384>

Sven Wickberg

Bok- recension

Mera Minne med Dos 5 av Dan Gookin
186 sidor. Original publisher: Microsoft Press. Almqvist & Wiksell Förlag

"Mera Minne med Dos 5" heter en bok av Dan Gookin. Underrubriken är "Hur du installerar, konfigurerar och optimerar minnet i din PC."

Detta är en bok som borde passa alla minnesjägare. Boken beskriver på alla upptäckliga vis hur man får ut mesta möjliga i minnesväg ur sin PC. Boken är en lektion i hur minnet i en PC är uppbyggt. Vad är konventionella minnet, övre minnet och där ingående UMB? Allt beskrivs lättbegripligt och pedagogiskt:

- * Vad ska du tänka på när du köper minne? Svaret ges i den här boken.
- * Vill man lära sig hur man optimerar sin dator, vares sig det är en 8088/8086, 286, 386 eller 486 så ges svaret i den här boken.
- * Ett kapitel ägnas åt att optimera minnet med Dos 5.
- * Varför bör man använda cacheminne och ramdisk, och hur skapar man dessa på bästa möjliga sätt, är frågor som det ges svar på av Dan Gookin.
- * Olika minneshanterare som 386MAX, MOVE'EM, QEMM-386 OCH QRAM beskrivs ingående.
- * Ett kapitel ägnas åt att optimera minnet för snabbast möjliga körning under Windows.

I slutet på boken ges olika konfigureringsförslag för olika datorer och beroende på om man bara kör Windows, eller om man kör både Windows och Dos.

Boken avslutas med en kommandosammanfattning av de i Dos 5 ingående drivrutinerna för minneshantering. Detta är en bra och köpvärd bok för den som vill lära sig mer om minneshantering under Dos 5.

Läst och begründad av Lasse Strömberg

Datorerna på mitt skrivbord

För snart 15 år sedan började jag min persondatorkarriär med en IMSAI-8080 i byggsats. På den tiden fanns det inte ens någon sk floppy disk. Man "grisprogrammerade" starten, dvs kranade in 32 bytes för hand med vippomkopplare på frontpanelen. 3E CE D3 03 ... etc. Till sist satt det i ryggmärgen och de fascinerade åskådarna som knappt hört talas om datorer såg djupt imponerade ut, och själv kände man sig som stor guru. En hålfremsläsare tickade på två minuter in den sk bootstrap loader. Belöningen blev ett tydligt honkande ljud från skrivaren som skrev ut en asterisk. Assemblern tog 20 minuter att läsa in. BASIC tog 45 minuter. Ett strömavbrott brukade utlösa ett frustrationsvrål.

Inköpet av en Shugart floppy disk gjorde datorlivet lättare att leva. Program kunde fantastiskt nog laddas in på några sekunder. BASIC-satser som felaktigt kommit in i löpande text vållade huvudbry. Trolleri? Förmodligen sk Gremlins i floppyn, dvs det med svartalferna besläktade småfolket som bodde i flygmotorerna under andra världskriget men som uppenbarligen flyttat in i datorerna i vår tid.

Flygarslang

Mängder av flygarslang från andra världskriget har förresten sökt sig in i datorjargongen. De för C-språkprogrammeraren så välkända fiktiva variablerna *foo och *bar härrör språkhistoriskt ur flygarässens SITREP (situational report, lägesrapport) som ofta löd FUBAR och som uttyddes Fucked Up Beyond All Recognition. Min Shugart floppy körde ofta med FUBAR-text, men jag bytte till Micropolis som var oerhört pålitlig. 315 kilobytes kunde man plåga på en diskett. Disketterna kostade uppåt 70 kronor per styck.

De få datorkompisar som existerade här i Sverige började snacka om något nytt operativsystem som var på G. - CP/M, tror jag det heter, sade någon.

CP/M

Jag startade med version 1.3 och blev tvungen att korrespondera på utrikiska med Bruce Ratoff och några av de "big boys" som sedermera blev dollarmiljonärer.

Under flera år skrev jag en hel del artiklar

i olika datortidningar, bl a Mikrodatorn och Computer Sweden. Jag var med att försöka blåsa liv i Svenska CPM-klubben som väl hann avsomna innan den fick riktigt liv, mycket på grund av det här nya spännande som hade kommit, nämligen PC.

- Om ett par år blir det bara PC som gäller, sade en PC-entusiastisk kompis.

- PC har inte en chans med sin taskiga struktur, sade min kusin som var datalogie doktorand. Han borde väl veta, tänkte jag och låg lågt med PC-inköpet.

Med en dåres envishet höll jag fast vid mitt älskade CPM. Så envis var jag att jag t o m skaffade mig ett CO80-kort för CPM i min PC-dator. Jag hade skaffat mig en COPAM XT med MS-DOS som jag kallade för "cirkushästen", för av och till var jag ute och visade upp mig på "Hebbes Cirkus" (PC-seminarier med Herbert TV-Pejling Söderström) som nu var i färd med att kasta ut sin ABC80 som han skrivit så mycket om. Herbert har ju hållit föredrag i klubben och torde vara känd för de flesta.

JET80

För mitt ordinarie arbete behövde jag inget så otympligt som en PC-dator. Jag som var van vid 1.2 MB på en 5 1/4-tummare hånskrattade åt 360 kB-disketter. Jag hade 5 Jet80 med raska hårddiskar och mängder av egna fiffiga program som gjorde jobbet. T o m min egen BBS gick med Jet80 och CPM. Jag resonerade som så att så länge mina datorer gör vad de skall, vill jag inte ge mig in på nymodigheter som PC-datorer.

- Du är kult, sade kompisarna föraktfullt. Mången ABC-datorägare ler nog igenkännande. Det finns säkerligen flera i klubben som vägrar att ge upp sina älskade ABC-pysar och gå över till PC.

Men tyvärr har kanske nu den siste CPM-mohikanen gått ur tiden, nämligen författaren till dessa rader.

Den sista överlevande Jet80-datorn krängde jag i väg till en yngling som inte kan låta CPM vila i frid. Alla de andra Jet80 hade undan för undan avlidit av åldersvaghet.

I dag kör även jag PC och jag är så nöjd med mitt PC-system.

Obemannat internt nät

Jag har byggt upp ett internt nät på kontoret med 2 st. 386:or med 150 MB hårddisk vardera samt ett externt nät med en likadan 386:a som står i bostaden. Jag gör ofta översättningar hemma.

Med det korta kommandot NED sänds färdiga översättningar från hemmaburken till min privata BBS som drivs med FRONTDOOR och Ulf Hedlunds TCL.

NED är en batchfil som gör så att public domain programmet ARJ samlar ihop alla nya eller förändrade filer, krymper och krypterar dem och härefter med Mats Wallins program AUTOMAIL drar igång FRONTDOOR så att en fil ALLNED.ARJ sänds iväg via modem och telefonlinjen. Allt sker obemannat, men ärligt talat kan jag inte låta bli att stå och glo på underverket varje gång resultatet av mina vedermödor hamnar i BBS:en på kontoret.

När ARJ-paketet kommit fram flyttas det över till min arbetsdator. Båda datorerna på kontoret står ihopkopplade med koaxialkabel och NOVELL NETWARE LITE. Jag har alltså två datorer som har i stort sett samma innehåll, och därmed är frågan om BACKUP löst. Jag har två skrivare HP III Laser Jet kopplade till nätverket. Jag kan sätta mig vid valfri dator och skriva ut på valfri skrivare fullt kompatibelt.

Det nedsända paketet ALLNED.ARJ dekrypteras automatiskt och vecklas upp och alla filer hamnar på sina respektive areor.

Disketter? Nä..

- Varför inte använda diskett? frågade en kompis? Ibland när jag efter en promenad råkat hamna på kontoret är det faktiskt praktiskt att bara slå på bildskärmen och skrivaren och mata ut alla texter från och med ett visst datum och ett visst klockslag. Jag bär inte alltid disketter på mig. Mina översättningar är belagda med sträng tystnadsplikt, så för mig vore det mer än en katastrof att tappa bort en 3,5-tummare med statliga översättningar. Då fick jag nog skaffa mig ett nytt jobb.

Att kunna sitta hemma och via BBS skicka ett FAX är också skönt.

Ordbehandlare

WORDPERFECT 5.1 är det program jag använder för ordbehandlingen.

- Du borde använda WORD för WINDOWS, tycker en av mina kompisar.

- Du är ju kult precis som på CPM-tiden, men Du vaknar väl så småningom, går snacket.

Jag är så himla trött på alla diskussioner om vilket ord- och textbehandlingsprogram som är bäst. Jag använder inte WP när jag skall översätta polska tentamensböcker och dylika tabellariska otäckingar. Jag använder i stället egna textgenererande program skrivna i pascal.

Slutputsen gör jag dock i WP, där jag implementerat Wordstarkommandon och en hopar makron som ger färdiga textsträngar av typen 'Översättning från polska språket' etc. Min WP är speciellt formgiven av mig för mig, för att jag skall slippa lira Boggie Woggie med F-tangenter eller CTRL-och ALT-kombinationer.

Jag har helt enkelt inte tid eller ens lust att impl'a detta i WORD för WINDOWS bara för att icke-översättare påstår att det är bra. En sak är säker: innan WINDOWS-kompisarna ens hunnit lyfta på sin lilla mus så har jag redan hunnit en bra bit i mina tabeller.

Eftersom WP är anbefallt hos min uppdragsgivare har jag valt WP och nu är det WP som gäller för mig.

Avsöka disken

CPM och Jet80-datorer i all ära, men med en rask 386:a, 150 MB hd och det utmärkta programmet MAGELLAN från Lotus, så hittar jag verkligen i varenda skrymsle på disken. Detta är mycket viktigt när jag ibland får obefogade klagomål på en översättning och måste gå i svaromål.

Med några få knapptryckningar beordrar jag sökning på alla WP-filer sorterat med sista datum först. Ofta behöver jag bara söka på något unikt ord eller namn i texten. Den som har MAGELLAN behöver inte en massa andra program för att titta i bibliotek, radera, kopiera filer etc. MAGELLAN använder jag också ofta för att städa på disken. Jag begär då visning av alla filer sorterat på filnamn, oavsett vilket bibliotek de ligger på och kan då lätt slakta bort identiska filer som ligger och skräpar här och var.

Övrig kringutrustning

Voxbox - för uppläsning av färdiga översättningar med syntetiskt tal. Jag kan då lyssna på den svenska texten och jämföra med det utländska originalet för att kolla att jag fått med allting, särskilt vad gäller siffror.

OCR-läsare med Recognita Plus. Bra att ha om jag får en text från någon medarbetare som ännu inte fattat att man skall

använda persondator i det här jobbet, eller vad värre är som inte sparat texten. Recognita kan lära sig nya typsnitt. Det blir några småfel som vaskas bort med Wordperfects rättstavningsfunktion, och sedan kan man använda texten igen.

Saliga MacIntoshägare

Jag träffar ofta någon salig Macintosh-ägare som vill frälsa oss PC-ägare från ondo. Jag brukar inte få en chans att berätta hur bra mitt interna och externa PC-nät är. Jag skulle vilja berätta för den Mac-frälste hur djupt jag forskat för att hitta vettiga kommunikationsprogram till Mackorna, och att det inte finns ARJ, Frontdoor, TCL etc för dem.

Men nu har jag fått tillfälle att berätta det här i ABC-bladet i stället.

Själv är jag så nöjd med mitt system och med att jag äntligen har fått arbetsro och arbetstrivsel, vilket jag länge trodde inte var möjligt att få när man arbetade med datorer.

Jag har låtit övertala mig av redaktören att skriva ned detta. "Av andras berättelser får man som användare ibland nya idéer." Hoppas att en eller annan medlem får någon ny idé av det jag här berättat.

<8633>

Bill Leksén

ABC-klubbens disketter och publikationer

Försäljning

Detta är endast ett utdrag ur den fullständiga texten om ABC-klubbens all försäljning. Vill Du ha en fullständig beskrivning av ABC-klubbens hela utbud får vi hänvisa Dig till ABC-bladet 1992, nr 1 sidorna 60-62. All beställning görs normalt med förskottsinbetalning på postgiro 62 93 00-5 eller bankgiro 216-2543. Kom ihåg att vi inte får baksidan av postgirotalongen och att posten förminskar den vid utskriften så skriv tydligt eller på foljebrev som du inte får plats.

Utöver vad som finns förtecknat nedan kan du beställa program från programbanken på diskett. Detta gäller till alla typer av datorer som vi kan hantera. Dvs främst ABC, PC och Mac.

Normalt är programmen i programbanken de mest uppdaterade som vi har. Det tar tid att göra nya diskettmastrar så

dess disketter kan inte alltid uppdateras så ofta.

Beställer du från programbanken får du själv räkna ut vad som får plats på en diskett. Utgå från en aktuell lista och ta inte någon gammal för PC eftersom det kommer in många program.

I undantagsfall kan vi kopiera enstaka program. Ange alltid var programmen finns om du beställer några enstaka program.

Diskettpriser:

PC	format 5 1/4"	360KB	30 SEK
PC	format 5 1/4"	1,2MB	40 SEK *)
PC	format 3 1/2"	720KB	40 SEK
PC	format 3 1/2"	1,44MB	50 SEK *)
Mac	format 3 1/2"	800 KB	40 SEK
Mac	format 3 1/2"	1,44MB	50 SEK *)
*) Enbart från programbanken			

ABC format 5 1/4"	ABC,DD80,80KB	30 SEK
ABC format 5 1/4"	ABC830 160KB	30 SEK
ABC format 5 1/4"	ABC832 640KB	30 SEK
ABC format 8"	ABC832 1MB	40 SEK
ABC kassett (om de finns)		20 SEK

ABC-klubbens

diskettbenämningar för ABC

Densitet	Antal spår	Sekt/ spår	kB För drivrar
E	Enkel	1*40 8	80 DD80, FD-2 mfl
D	Dubbel	1*40 16	160 FD2D, DD82/84, ABC830, mfl
Q	Quad	2*80 16	640 DD56, ABC832 ABC834 m fl
8	8"	2*77 26	1000 DD88, ABC838 mfl
K	Kassett (för kassetter i lager)		

Den enda som går i takt

Från början..

Jag föddes i Berlin 1930. Då var både min far och hans bror bosatta där. 1933 övertog Hitler makten, hans bruna bataljoner började marschera genom Brandenburger Tor. När min far 1934 fick förflyttning till London var han mer än glad att få lämna det allt mer nazifierade Berlin. Men min farbror blev kvar där, hela kriget, och kom därifrån till Sverige efter sammanbrottet 1945. Han reste på taket till en godsvagn genom Danmark och till Helsingborg (dåvarande Häl-singborg), där han blev satt i tillfällig karantän innan hansläpptes ut i fäderneslandet.

Han berättade för mig hur det var att leva som svensk i ett samhälle som helt indoktrinerades av nazisterna.

Jag var den ende som vågade ifrågasätta. Alla andra höll med för att inte råka illa ut. Ibland kände man sig som den ende som marscherade i takt i hela regimentet...

Tanken föll mig in ...

Jag kom att tänka på detta när jag läste senaste numret av Mikrodatorn. Det kunde ha varit vilken annan datatidning som helst förresten.

Alla höjer Windows till skyarna - utom jag. Alla bara talar om nya snabba datorer - jag frågar mig om de verkligen behövs? Alla talar för möss - jag tycker de är direkt hälsovådliga (jfr Bill Lekséns allvarsamma artikel i förra numret av Bladet).

Datorer används nu för tiden till många ting. Jag vet inte hur många det kan vara som huvudsakligen knappar in statistik och liknande i färdiga program. Men jagskfulle tro att det är väldigt många datoranvändare som knappast sysslar med något annat än enklare ordbehandling på sina datorer.

För det behöver man inte vare sig 486:or, möss eller Windows. Det går jättebra med en enkel 88 utan hårddisk. Ok, det är bekvämt med hd, lägg då till den. Skall vi vara

litet avancerade kan vi säga att man med tanke på modernare komponenter borde gå upp till en 286 med DOS 3.3. Allt därutöver innebär bara ökade kostnader för vardagskonsumenten.

På en punkt, eller kanske två, måste jag hålla med W-entusiasterna: För en ren nybörjare är det mycket bra att kunna "peka och klicka". Det är ett otyg att behöva göra en lång rad korrekta knapptryckningar för att få sitt önskade resultat. Även vi gamla och vana retar oss understundom på att behöva göra om alltihop därför att det blev ett slarvfel i kommandot. När man spar en text skall man inte behöva missa på att man skriver fel i filnamnet osv.

Men allt detta kan lätt uppnås med annat än W. Så långt jag förstår är PC-shell i DOS 4 och 5 av ungefär samma skrot och korn som NC: utan en mängd kommandon, bara genom att peka, kan man få fram bibliotek och filer på skärmen, och man kan hantera dem: läsa, radera, flytta, starta etc också genom att peka och trycka.

Med det kommer man långt.

I själva verket ...

I själva verket förutsätter framtidens dator att ALLT jobbet på "insidan" kan vara klart utan slutanvändarens insats, eller kan göras av slutanvändaren på ett "idiotsäkert" sätt. Detta har i någon mån varit fallet i DOS-världen med köpeprogram. Man får instruktionen att sätta i disketten och skriva HDKOPIA eller INST eller något sådant, och så sköter allting sig själv.

Allting ja: man måste fortfarande veta vad man har för slags grafik, skrivare, COM-port osv. Helt idiotsäkert kanske det aldrig kan bli. Men dagens W-installationer fordrar i själva verket nästan lika mycket DOS-kunskap som vid tiden före W.

I de datorer jag installerat åt andra människor har jag för det mesta lagt in tex SPCS

menyprogram. Det fordrar litet trixande att kunna kundanpassa menyn, och så måste man ju veta alla dos-kommandon för att förse menyn med alla behövliga startfiler. Men sedan behöver inte mycket mera göras, grejorna går och går och går... Den normale ordanvändaren behöver inte uppgradera sig vartannat år. Jag stöter då och då på människor som tackar mig för goda råd som jag för länge sedan glömt (både människorna och råden). "Vi gjorde som du sa och det har varit jättebra. Vi är mycket nöjda och kör datorn nästan varje dag." När jag då försiktigt frågar vad det var för grejor jag rekommenderade som de blivit så nöjda med, får jag kanske veta att det är en (för fem år sedan) populär 88-maskin, utan hårddisk och med bara en diskettstation... Ju simplare ju enklare.

Men vi som en gång drabbats av den stora LASTEN...? För oss återstår inget annat än att försöka hänga med. Det skall vara allt häftigare modem med komprimering och kryptering och bis hit och dit; vi behöver Soundblaster för ljud och Viewmaster för rörliga bilder; vi klarar oss inte utan cd-data i gigabytess-klassen, utbytbara hårddiskar och blixtsnabba processorer. Och givetvis måste vi pröva alla program därefter, vare sig vi egentligen behöver dem eller inte. Visst är det kul att vara hacker (så länge "någon annan" bellar leksakerna).

Men lura inte Svenne Banan att följa oss i fotspåren - annat än på mycket långt avstånd!

<1384>

Sven Wickberg

Den felaktiga personakten

Personakt i dator

Häromdagen läste jag i bladen om en narkotikahandlare som i polisförhören angav sin brors personnummer i stället för sitt eget. Det dröjde en tid innan saken upptäcktes. Under tiden hann brodern få en anteckning i sin personakt att han hade befattning med narkotika.

När saken så småningom uppdagades krävde brodern naturligtvis rättelse. Hade det gällt en vanlig, pappersbaserad personakt, hade det antagligen inte varit några problem att stryka den felaktiga uppgiften och bifoga en anteckning om orsaken.

Men nu låg personakten i en dator, och då var det - påstod man - alldeles omöjligt att ändra!

Bortsett från det urlöjliga i att man fortfarande "skyller på datan" i sådana här fall ger en sådan incident anledning till eftertanke.

Det spårlosta kontoret

Om man ändrar i en datorfil försvinner den gamla versionen mer eller mindre spårlost. Om man inte tagit ut en papperskopia före ändringen, eller gjort några speciella rutiner som skall spara tidigare versioner eller hålla arkiv över alla ändringar, så kan det efteråt vara omöjligt att spåra dessa förändringar.

Detta kan i många fall visa sig vara ett problem. Enligt bokföringslagen får en transaktion, som en gång införts, inte raderas. Handlar det om en manuellt förd kassabok får man stryka över en felaktig uppgift, men det måste synas vad som har stått där och en anteckning måste finnas om vem som gjort överstrykningen och i förekommande fall varför.

I en datorstödd bokföring kan man inte göra så. I stället måste man göra en ny transaktion som innebär en rättelse av den gamla. Båda transaktionerna kommer att synas i handlingarna.

Detta kan naturligtvis vara opraktiskt. Om samma summa förts in och ut kommer den ändå att finnas med på båda sidor vid hopsummeringen. Det kan ge vilseledande uppgifter om omsättning m m. Men sådan är bokföringslagen, och det finns goda skäl för den. En bokförare för lära sig att inte göra fel...

Spåren efter "Verkligheten"

Det finns många andra sammanhang där det är av yttersta vikt att grundläggande uppgifter inte försvinner och att alla förändringar nog bokförs. Det förekommer då och då att dokument "försvinner" ur arkiv. Forskningen hindras, man kan aldrig få veta "hur det verkligen var". Ibland sker sådana ingrepp medvetet på grund av brottsliga avsikter, men ofta inträffar det av slarv, okunnighet eller någon yttre omständighet, t ex brand. Det finns bestämmelser om hur viktiga handlingar skall skyddas. Man får inte använda vilket papper som helst, utan bara sådant som har lång hållbarhet. Det utges varje år förteckning över de skrivverktyg som anses ge tillräckligt hållbar skrift. Vissa tekniker som används i datorsammanhang anses INTE tillräckligt beständiga.

Men hur skyddar man det innehåll som finns inuti själva datorn? Hårddiskar, disketter, magnetband innebär olika problem. Gemensamt är att informationen inte är direkt avläsbar, att den har begränsad och troligen okänd hållbarhet, att den lätt kan raderas även med enkel utrustning, t ex en stark magnet.

Förr i världen skrev vissa människor brev till varandra. Breven skrevs med hållbart bläck på hållbart papper. De ansågs så värdefulla att de sparades. Med tiden hamnade de i ett arkiv. Där bearbetades de av forskare, kanske hundratals år senare, och gav sitt bidrag till kunskaperna om en äldre tid.

Telefon och dator - hot mot forskningen?

Sedan kom telefonen. Hur många saker ringer man om numera i stället för att skriva? Hur många för framtiden viktiga brev blir aldrig skrivna? Hur mycket kommer den historiska forskningen att gå miste om?

I våra dagar har det blivit ännu värre. Viktiga saker skrivs, men i en dator. I den mån det inte görs pappersutskrifter, som arkiveras, försvinner med tiden den kunskap som anförtrots åt datamediet.

Faxen intar möjligen en mellanställning. Saker man kanske skulle ringt om, faxar man i stället. Då blir det till att börja med ett spår av meddelandet. Men det "papper" faxen använder är inte arkivbeständigt. Om man inte gör kopior med större hållbarhet, kommer i alla fall meddelandena att till sist utplånas.

Spelar det någon roll? Kanske inte. "Min son låt varna dig. Det är ingen ände på det myckna bokskrivandet, och mycket studerande gör kroppen trött", sade kung Salomo. Kanske är det lika bra att vi INTE håller reda på HELA vår historia.

Vem vet: kanske vi kommer att betraktas som mänsklighetens välgörare om vi rekommenderar mera fax och data!

<1384>

Sven Wickberg

Unga Forskare vad är det?

Under en diskussion i MSG var det några som upptäckte att jag är engagerad inom Unga Forskare och började undra vad den organisationen sysslar med. Jag tyckte att inlägget i MSG skulle bli så långt så jag beslutade mig istället för att beskriva det i en artikel här i ABC-bladet. Så här har ni en förklaring om vad Unga Forskare är samt vad vi sysslar med.

Många tror när det hör namnet Unga Forskare att jaha här kommer det ett gäng unga kopior av Einstein men så är det definitivt inte. Vad vi mest sysslar med är som det står i vårt förbunds stadgar: Främjar ungdomars intresse för naturvetenskap och teknik. Vi har föreningar som sysslar med allt du kan tänka dig inom området naturvetenskap och teknik. De största områden är datorteknik, elektronik, kemi och foto.

Man kan inte riktigt säga när organisationen bildades eftersom vi har ganska rejält gamla föreningar men 1963 bildades Stiftelsen Unga Forskare som då startade med det som fortfarande är det som många känner till om Unga Forskare, Utställningen Unga Forskare på Tekniska museet. Senare bildades Unga Forskares Riksförbund som då skulle samla ihop de naturvetenskapligt och tekniskt inriktade föreningarsom fanns runt om i Sverige. 1977 beslutades signågra för att slå ihop dessa båda till Förbundet Unga Forskare som idag till skillnad från tidigare helt drivs av ungdomar. Enda undantaget är att förbundet har två anställda



Samarbete gör problemlösningen enklare

kanslister för att utföra en del pappersarbete. Idag har vi uppnått en storlek på ca 5000 medlemmar fördelade på ca 120 föreningar.

De flesta föreningar finns i gymnasieskolor men vi har även de som inte alls är knutna till en skola samt dessutom några enskilda föreningar i grundskolor.

Den mesta verksamheten som vi bedriver är på skolor. Man är en grupp som är intresserade av något och sen ber man någon snäll lärare om lov att få använda laborationslokalerna för att utföra sitt experiment. Lärarna brukar oftast vara mycket intresserade av att man intresserade av just

deras ämne.

Ibland har vi längre aktiviteter som sträcker sig över en hel helg eller längre. Det är då planerade kurser där kursledarna antingen är olika medlemmar som kan något som de vill lära ut eller också har man kontaktat någon lärare från en närbelägen högskola.

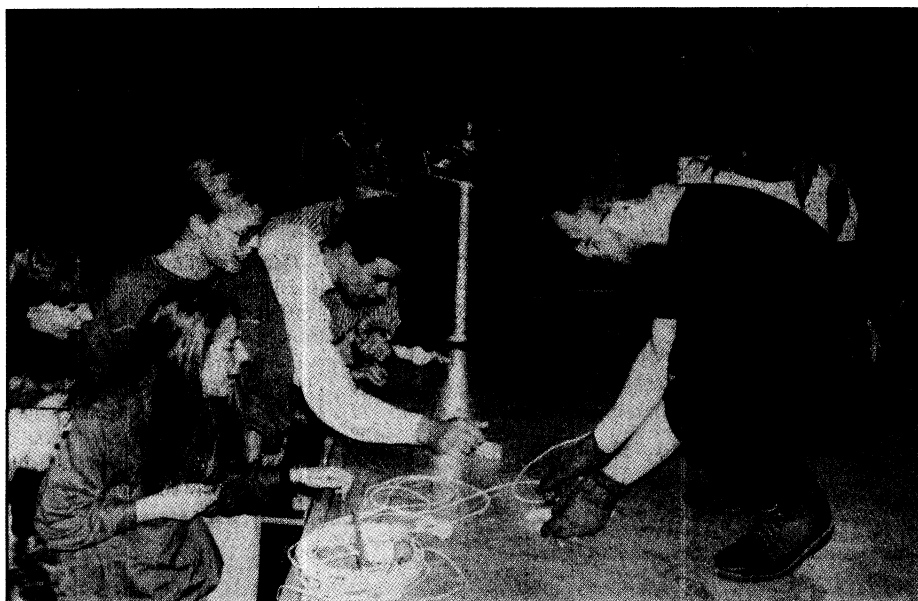
Det är alltså ibland små föreningar som anordnar olika arrangemang men när det blir för stort för dem så hjälper olika distriktsorganisationer till och i vissa enskilda fall så är förbundet arrangör. Det finns sju distrikt runt om i landet där stockholmsdistriktet har flest medlemmar och norrlandsdistriktet har störst yta.

Norna

Som sagt så har vi ett antal riktigt stora arrangemang. Ett av dessa är NORDNA, en nordisk naturvetarvecka som brukar hållas under hel vecka i slutet av sommarlovet. Deltagarna är medlemmar i Unga Forskare, stipendiater från olika gymnasieskolorsamt medlemmar i våra systerorganisationer runt

Demonstration av vad man kan göra med kväve under en skolturné

Ett antal intensiva kurser, ledda av experter hämtad både inom och utom UF, brukar förbereda deltagarna för projektarbete.



om i Norden. Ett år försökte vi att arrangera ett helinternationellt NORNA men det är ganska svårt eftersom det inte finns någon direkt organisation liknande vår i så många andra länder. Dessutom är många av våra systerorganisationer mycket mindre än vad vi är.

SIYSS

Ett annat stort arrangemang är SIYSS, Stockholm Youth Science Seminar. Det är ett arrangemang där Unga Forskare bjuder in ett 30-tal ungdomar från hela världen parallellt med nobelfestligheterna. De får vara med på en del föreläsningar och vi arrangerar egna saker för dem och som avslutning går de på nobelfesten.

De som kommer med är i ett flertal fall stipendiater som har vunnit resan till Sverige i någon naturvetenskaplig utställning.

Utställningen Unga Forskare

Som jag berättade tidigare så har Unga Forskare en utställning på Tekniska museet varje år. Det är på våren då ungdomar får möjlighet att ställa ut olika naturvetenskapliga och tekniska projekt. Under de tider som det finns specialarbeten i gymnasiet så har det varit väldigt vanligt med ungdomar som ställt ut dessa. Projekten bedöms sen av olika professorer men vi betonar att detta är inte någon tävling utan mer en chans för ungdomarna att få en bedömning av dessa professorer så att de kan få tips om hur man kan gå vidare i undersökningarna av vad man har hållit på

med.

Utställarna får sen olika stipendier som mest är anpassade efter vilket område till vad de har ställt ut med.

Riksstämman

Vårt allra största arrangemang är förbundets Riksstämma som brukar samla uppemot 150 personer under 3-4 dagar. Grunden är den att förbundet ska ha sitt årsmöte men för att det inte ska bli förtradtigt samt att det är ett bra tillfälle för en större mängd medlemmar att träffas så ordnar vi både diverse kortkurser, föredragsamt diskussioner om hur Unga Forskares framtid ska se ut. Riksstämman brukar ligga någon av långhelgerna som inträffar i maj. Det är oftast där som de stora ideerna till vad vi ska göra föds.

Exempelvis NORNA startades efter att en grupp som ordnade Riksstämman tyckte att de vill

göra något stort arrangemang även nästkommande sommar.

Skolturné

Ibland måste man rikta sig utåt också. För närvarande är det otroligt många som inte vet vad Unga Forskare är för något. (Det är ju delvis också därför jag skriver den artikeln.)

Även bland gymnasieungdomar som är vår främsta målgrupp så är det inte så många som känner till oss. Ett sätt att nå ut till dessa ungdomar är genom skolturné. Några personer som har varit men i UF ett bra tag åker runt i skolorna med en liten uppvisning. Mest består det av experiment som syns mycket. De visar vad man kan göra med en laser,

lite speglar och frekvensgeneratorer. Jag kan lova att det blir magiskt utan att man behöver anstränga sig särskilt mycket. Visionära kemiska experiment brukar också

gå fram. När de sen har visat upp allt detta förklarar de hur enkelt det är för dem som är intresserade av att hålla på med naturvetenskap och teknik att bilda en förening.

Scientium

Ytterligare ett sätt att sprida information som vi använder är att skicka ut vår medlemstidning Scientium till alla som börjar första året på gymnasiet N- och T-linjer.

Scientium är en tidning som kommer ut ca 6 gånger per år. Den innehåller reportage från olika arrangemang, vetenskapliga artiklar som dels är skrivna av medlemmar men även ibland är införsäffade utifrån. Sen är det också informationsom vad ska hända i form av kurser och andra aktiviteter.

Även distrikten ordnar ibland större arrangemang som resor och

kurser. Ett exempel är dels stockholmsdistriktets Påsk-Hack som är ett datorläger som pågår under skolornas påsklov. Normalt brukar det vara i 4 dagar och nätter diverse kurser, laborationer och studiebesök i ett högt tempo i sann hackerstil.

Ett annat exempel är bergslagsdistriktet som ordnade en resa till London under en påskvecka då vi var dels på olika forskningsinstitut samt bl.a. London Zoo där vi fick en specialguidning av terrariet.

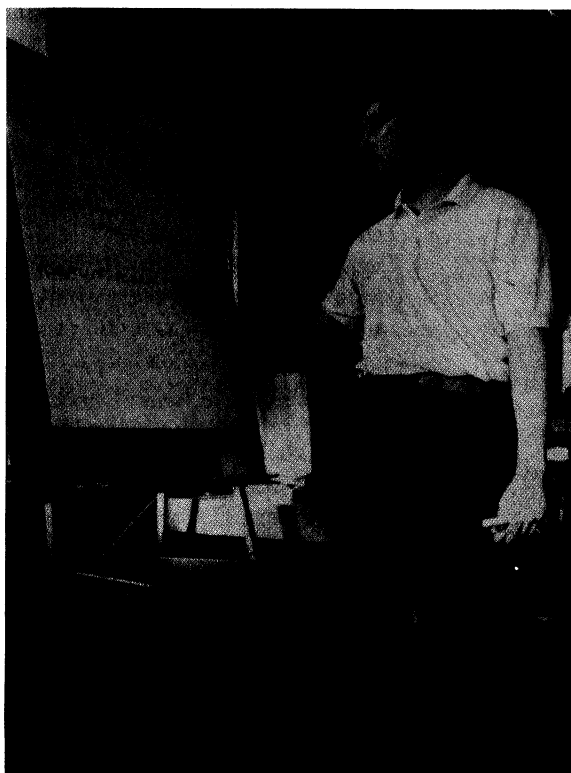
Som ni ser så blir allting mycket enklare när man är i en grupp än om man är ensam. Unga Forskare är relativt välkänt internationellt. I just England så har vi en systerorganisation som vi har visst samarbete med.

Vill ni ha mera information så kan ni antingen kontakta Förbundet Unga Forskare som nås på 08-34 62 60 eller också skicka ett brev till mig i MSG.

<8054>

Jan Smith

Vad vi mest sysslar med är som det står i vårt förbunds stadgar: Främjar ungdomars intresse för naturvetenskap och teknik. Vi har föreningar som sysslar med allt du kan tänka dig inom området naturvetenskap och teknik. De största områden är datorteknik, elektronik, kemi och foto.



Jag har provat SAM

Om kampen för att få en drift-säker BBS

SAM - system activity monitor - en hårdvarulösning för att förhindra att en BBS-dator "hänger sig", dvs tjuvstannar på något sätt.

Det är ett halvlängdskort som sätts in i BBS-datorn och säljs av Logical Design Associates 28 Castleglen Cr. N.E. Calgary, Alberta, Canada T3J 1N3. Det kostar något under 500 kronor inklusive frakt om man skickar en check.

SAM är tänkt att klara de flesta fall där en obemannad BBS-dator låser sig och sedan inte kan komma igång utan mänsklig hjälp.

De flesta SYSOP:ar som vill hålla sin BBS i obemannad drift dygnet runt känner till att den kan "hänga sig" under ogynnsamma omständigheter.

Mina egna erfarenheter av hängningar:

1. modemmet spårar ur och hamnar i upptagetläge, så att ingen kan komma fram på linjen (mycket ovanligt, men har faktiskt hänt mig)

2. modemmet har slutat att fungera, krets i COM-porten trasig (hände nyligen med ett nyinköpt modem som åtgärdades inom ramen för servicegarantin)

3. Frontdoor har haft svårigheter att initiera modemmet (ett fenomen som jag haft svårt att analysera och som också är relaterat till huruvida jag kör BNU.SYS eller X00.SYS (s k fossil-program) och vilka RAM-resident program som körs samtidigt med nätverksprogrammet Novell Netware Lite. FrontDoor skriver ut ett meddelande: CANNOT INITIALIZE MODEM och efter flera sådana meddelanden kommer ett felmeddelande i rött och morsesignalen SOS i högtalaren.

4. SYSOP har glömt aktivera BBS (har aldrig hänt mig personligen, men jag har läst i något möte om någon överförfriskad yngling som kom hem och körde lokalt och

glömde slå på FrontDoor i fyllan och villan). Alltså mänskliga faktorn.

5. SYSOP har kört ANSIREM och gått ned i DOS och fjärrkört datorprogram skickat filer till BBS:en och gått ned i DOS igen och härjat runt, varpå BBS:en tjuvstannat. Dock är det svårt att provocera fram ett sådant här fel för test och prov, ty normalt samverkar ANSIREM med X00.SYS (Fossilien) och gör så att BBS-datorn omstartas.

6. Med Kermit implementerats som protokoll i BBS och en av mina besvärligare användare som inte gjort en snygg utloggning (graceful exit), vilket gjort att Kermit tjuvstannat. Märk väl, att med XMODEM, YMODEM, SEALINK, ZMODEM, PUMA etc känner TCL av att filöverföringsprogrammet inte längre är aktivt och gör så att BBS-datorn omstartas.

7. Andra hängningar som förorsakats av någon användares outgrundligt mystiska manövrer som inte kunnat analyseras i efterhand (faktum är att man måste bära sig enormt klandrigt åt för att få en TCL att tjuvstanna. Jag har ju aldrig lyckats med det själv).

8. Datorn har tjuvstannat på grund av att Novell Netware Lite fått spader och börjat skriva Abort, Retry, cannot find device NWLITE och i den stilen; ett synnerligen svårhanterligt fel.

9. SYSOP:s egen provokation att med ANSIREM gå ned i DOS och med flit anropa drivenheten A: som inte haft någon diskett ilagd. Detta leder ofelbart till att operativsystemet skriver ut en massa snack om Abort, Retry etc och att BBS-datorn hänger sig i detta läge.

10. Datorn hänger sig på grund av nätspik, statisk elektricitet etc (teoretiskt, mycket sannolikt fall)

11. Ytterligare något fall som jag ännu inte hunnit uppleva.

SAM sätts in på en ledig kortplats i en PC. Från datorns resetknapp dras en kabel till ett stift på SAM och vidare från ett annat

stift på SAM till moderkortet. Den tekniskt kunnige kopplar enklare in en enda tråd från SAM till moderkortet. Vad som skall åstadkommas är att SAM gör samma sak som resetknappen.

En röd lysdiod på SAM visar att det skett en reset på datorn. En gul lysdiod visar när det är aktivitet i VIDEO-arean (så att man kan under test ser vad som sker).

Om ingenting skrivits på bildskärmen under 3 — 15 minuter (inställbart) så verkställer SAM en omstart.

Praktiska tester

Praktiska tester har givit följande vid handen:

SAM klarar inte av alla de låsningar som beskrivits ovan under p. 1-11.

1. Upptagetfallet klarar inte SAM. Detta beror på att FrontDoor är aktivt även om det inte syns på skärmen. Varje gång FrontDoor avgör det lilla klickljudet i högtalaren (för att visa aktivitet) så blinkar SAM:s gula aktivitetsdiod till.

2. Funktionsfel i modemmet kan självfallet ingen uppfinning klara.

3. När FrontDoor ideligen skriver ut sitt felmeddelande om att det inte går att initiera modemmet, så uppfattar SAM detta som aktivitet och omstartar givetvis inte datorn. Det verkar emellertid som om FrontDoor gersigt till sist och initierar modemmet. Många av mina vänner tror att krånglet snarare har med modemmet att göra än med FrontDoor (jag Televerkets ANC-modem)

4. Om SYSOP glömt aktivera BBS, så står datorn inaktiv. SAM kommer inte att läsa av någon som helst aktivitet och gör reset på förväntat sätt. Den som i "fyllan och villan" glömt slå på BBS:en kan lita på SAM.

5. Förutsatt att inget felmeddelande skrivs ut repetitivt på skärmen kommer SAM att göra reset på datorn. Har tyvärr inte provats i praktiken eftersom jag inte lyckats provocera fram ett driftstopp.

6. När KERMIT går i baklås, så sker ändå någon form av aktivitet från KERMITs sida (testat med vers. 3.11). Detta uppfattas av SAM som aktivitet och därmed sker inte någon reset. Datorn står då kvar i hänt läge.

7,8,9. Låsningarna klaras av förutsatt att inte något repetitivt felmeddelande förekommer. Dvs om det bara står Abort, Retry etc och det står still på bildskärmen så är datorn inaktiv, men om meddelandet skrivs ut ideligen om och om igen, vilket förekommer vid vissa fel, så uppfattar SAM detta som aktivitet och ingen åtgärd sker.

10, 11 Grunden är att SAM måste mäta huruvida datorn är aktiv om datorns processor tjuvstannat är jag fullt övertygad om att SAM inte kommer att fungera. Tyvärr har inte detta kunnat testas i praktiken.

SAM klarar de flesta hängningar, men man kan alltså inte lita på detta kort till 100 procent om man kör TCL ihop med FrontDoor.

Min egen lösning under implementation

Med en enkel Z8-dator från persondatorernas "fortid" (ej att förväxla med Z80) tänkte jag mig följande implementation med en extern hårdvaru-väktare som får mäta av aktiviteten på stift 3 till datorns COM-port, dvs ta emot signaler från modemmet och kontrollera huruvida texten 'OK' inkommit inom 10 minuter.

Denna teknisklåda har jag redan sedan tidigare, då jag drev en BBS med Jet80 CPM-dator, men den måste modifieras.

Den här lådan känner av påringning från telenätet och skall samtidigt kolla om status OK föreligger. Om icke så stänger ett 220-volt av hela anläggningen och slår på strömmen igen efter 45 sekunder.

I mitt CPM-system fungerade den här hårdvaruväktaren så att den kände av aktiviteten på LPT-porten, och regelbundet sände min "CPM FrontDoor" ut något på LPT för att tala om att den var vid liv.

Högst sannolikt kan kortvariga nätspikar och andra fluktuationer på el-nätet, statisk elektricitet, transienter av olika slag åstadkomma olika fel, så det gäller att den här datoriserade väktaren verkligen inte är lika känslig som en PC-dator.

Nu är det faktiskt sällsynt att en BBS hänger sig, och många SYSOP:ar förstår därför inte alls problemet. Somliga har inhandlat en enkel tajmer på något varuhus, och så låter de tajmern stänga av datorn och slå på den igen en gång per dygn. Då slipper de åtminstone ha BBS:en hängd dygn efter dygn om de åkt på semester.

Andra kommer hem från jobbet och rycker på axlarna och trycker på reset-knappen och bryr sig inte om alla upprörda som inte kunnat ringa på en hel dag.

Andra återigen lämnar allt de har för händer och sätter sig i sin bil och kör iväg till sin BBS och slår på den igen. Andra har ingen aning om att den står still.

<8355>

Bill Leksén

Har haft ovanstående handdator några månader nu, och tänkte göra en sammanfattning av mina intryck.

Datorn har 256KB minne som standard, och utbyggnadsmöjligheter till 4MB (4MB Flashminne eller 2 mb konventionellt). Den drivs av två R6 batterier, med ett knappt batteri för backup vid byte.

Den har en mycket tilltalande design, och verkar vara måttbeställd för min bröstficka.

De funktioner som är standard är följande:

System

Man kan göra lite specialinställning. Radera filer etc.

Data

En databas, med sökning etc. Anpassas mycket lätt till egna önskemål. Flera databaser kan lagras.

Word

En ordbehandlare, lätt att använda, bra funktioner, ska vara WORD-kompatibel (formatnivå).

Agenda

En planeringskallender, med en del finesser, och olika displaynivåer, vilket gör att man erhåller en överskådlighet.

Time

Vanliga alarmfunktioner. Ställ datum/tid, tala om sommar/vintertid etc.

World

En världskarta, med många städer inmatade, visar solens upp-/nedgång för resp. stad.

Calc

En tillräckligt bra kalkylator.

Program

Här skriver du egna tillämpningsprogram i en basicliknande dialekt, med bra funktioner för dialoginmatning, register m.m. Mycket lätt att skriva program i.

Direktnappar

För ovanstående funktioner finns direktnappar för direkt åtkomst, Under system visas en windows-liknande ikonmeny som man kan bläddra i. Du kan också lägga upp ikoner för de program du själv skriver.

MERGE-IN-funktion

Till alla fasta enheter (WORD, DATA etc) finns utmärkta MERGE-IN funktioner som fungerar utan problem.

Jag har provat PSION serie/3

Överföring/kommunikation

För överföring mellan PC/Psion finns ett kommunikationspaket, som gör att din PC blir en del av PSION, dvs du kan direkt från WORD i Psion hämta in en text från PC:n, som ett nätverk ungefär. Du kan från PC:n starta upp ett program i Psion.

Sammanfattning

Plus

Layout.

Överföring/kommunikation.

Programmeringsmöjligheter.

Minnesmöjligheter (4 MB)

PullDown-menyer för samtliga funktioner.

Hjälpssystemet

Minus

ÅÄÖ saknas, fås med hjälp av två tangenttryckningar.

Går ej utveckla/testa program i PC.

Något klumpig att skriva på om man håller den i handen, går bättre om den står på bordet.

<7390>

Lars-Börje Cid

Jag har provat Novell Lite

"Backup är bara för fegisar".

Ja, så står det på en svart T-shirt som jag ofta har på mig. Jag har faktiskt läst i en datortidning att den store BBS-gurun Ulf Hedlund burit en dylik tröja. Vad kul!

I drygt 10 år levde jag som en nageltuggande säkerhetsneurotiker, mumlande att "vi måste nog först ta backup på allt det här..." Äsch, det löser sig, sade kompisarna. Och det gjorde det, för det som kraschat hittade jag ändå aldrig på alla dessa diskettkopior.

Bandstation

Sedan skaffade jag bandstation. Mer än tio minuter tar det inte att kopiera hela hårddisken, men så skall jag ju kolla att kopiorna överensstämmer, och det tar ytterligare 10 minuter. Det är så mycket annat som skall göras också. Man kan ta backup helt obemannat säger tillverkaren. Det trodde jag också tills jag råkte vara närvarande då kassetbandet hakade upp sig i bandstationen. Det var nog tur att husse var på plats när denna lilla olycka hände! Band kan ju haka upp sig i en vanlig kassetbandspelare också.

Men numera lever jag som devisen på tröjan lär. Jag bryr mig inte längre om backup. Jag har löst mitt problem med att ha två likadana datorer.

Speglad backup

Hårddisken på den ena har exakt samma uppsättning program och datafiler som den andras. Ett slags speglad backup med de två datorerna ihopkopplade med Novell Netware Lite. Det är jätteskönt. I princip behöver jag inte använda min bandstation längre. Om något går snett med min ena dator (LEO1) så sätter jag mig vid LEO2 och fortsätter arbetet.

Kopiering från den ena till den andra kan om man vill ske med SITBACK en rutin som ligger ramresident och lurpassar och bara längtar och trängtar efter att få göra backup av allt nytt och förändrat).

Eftersom SITBACK brukar förorsaka låsning när jag kör Wordperfect så nöjer jag

mig med XCOPY och tillägget /S/E/M. Dvs det arbete jag just nu arbetar med - den här artikeln - är jag beredd till viss del att låta gå förlorad om hela hårddisken mot förmodan plötsligt skulle kraschlanda.

När gammal backupneuros griper tag i mig går det mycket snabbt att till den andra datorn, via nätverket, kopiera allt jag hittills producerat. Det är ju bara att kopiera från C: till F: så hamnar det på den andra datorn.

Jag inbillar mig att när dagen K som i Krasch kommer, så skall jag kunna sätta mig ned vid dator nr 2 och fortsätta mitt arbete som om inget hänt.

Jag har alltså två datorer och två laserskrivare och kan skriva ut från den ena till den andra och vice versa via nätverket.

NOVELL LITE

Men det jag egentligen vill skriva och berätta om är Novell Netware Lite. Det finns säkert flera läsare som redan skaffat sig detta, ellersom tänker skaffa sig. Enligt en skribentkollega i någon datortidning är man igång på femton minuter. Det gäller inte mig, för jag har ägnat åtskilliga timmar för att få igång det här på ett vettigt och säkert sätt.

WAIT för skrivare

Implementeringen av skrivarna vållade mig en massa problem i början. Till sist stannade jag för följande recept:

```
net capture lpt1 LASER1 b=n d=n f=n
wait=5
```

Detta innebär att den laserskrivare som står kopplad till LPT1: inte skall sända ut något försättsblad (banner=no), utskrift skall inte ske direkt (direct=no), och utskriften skall inte börja med något arkmatningstecken (formfeed=no).

Jag kör en LEO 386-25 och HP Laser Jet III. Av någon underlig anledning är det wait=5 som fungerar bäst och inga andra värden.

När jag beordrar en utskrift från Wordperfect så ser jag hur hårddiskens

indikator blinkar till lite käckt, och det betyder att utskriften samlas på kö. Den hamnar i filer på ett underbibliotek till C:\NWLITE och efter ca 30 sekunder börjar alla sidorna komma ut ur skrivaren.

Den ena datorn går som BBS hos mig, och jag brukar sända texter till den med Frontdoor. Så snart som filerna mottagits av BBS:en kopieras de till min andra dator, arbetsdatorn. Detta förutsätter emellertid att nätet verkligen är i drift. Det var en hel del trassel med detta, innaN jag kom underfund med hur jag skulle göra.

Odokumenterat i DOS

Det viktigaste var det totalt odokumenterade kommandot /F som inte ens står i de speciella MS-DOS-biblarna, och mig veterligt inte heller i DOS-manualen.

Så här ser receptet ut i CONFIG.SYS

```
shell = C:\COMMAND.COM C:\P /E:256 /F
```

Utan detta recept hände det ibland att BBS:en stod obemannad och skrev följande i en oändlig loop

Abort, Retry, Fail

och ibland också

Cannot find DEVICE NWLITE

Kanske jag bara är datorreligiös, men jag tror på F:et som frälst mig åtminstone i det här fallet.

Att hitta enheterna

När BBS:en gick i obemannad drift, så kunde den ibland inte hitta de mappade drivenheterna. Den ena burken heter F: och den andra G: Men så så här kör jag numera i AUTOEXEC.BAT

```
call NVL
cd c:\
call c:\nwlite\startnet
call NVL
cd c:\
fdrun
```

NVL.BAT har följande innehåll:

```
net logout
get 3
net login bill
net map G: ARBC LEO1
net map F: BBSC LEO2
cd c:\
```

Först loggar jag ut för att slippa att Novell Netware Lite påstår att jag redan är inloggad, vilket i så fall skulle leda till att exekveringen av batchfilen stoppar.

Härefter en paus på 3 sekunder. GET är en public domain-snutt som väntar och räknar ned tiden i batch-filer.

Sedan loggar jag in på nytt och mappar drivenheterna från början.

Nu tycker jag det är självklart, men inte innan jag hade kämpat med systemet ett tag. Om LEO1-datorn startat och försöker mappa drivenheter på LEO2, så kommer detta att misslyckas eftersom LEO2 ännu inte fått upp nätverket och vice versa. Därför gör jag alltid så att jag gör ett CALL NVL i alla mina batchfiler. Om en fil skickats via modem till BBS-datorn, så loggar jag först ut och mappar ordentligt en gång till. På så sätt klarar jag alla problem som uppstår om den motstående datorn gått ned på grund av strömavbrott på natten och gått igång igen eller vad det nu beror på. Faktum är att ibland ramlar nätet ur på någon dator.

STARTNET

Som bekant kan man inte anropa en batchfil från en annan, utan måste använda CALL. Jag anropar STARTNET.BAT som har följande innehåll:

```
lh ls!
lh ne2000
lh ipxodi A
lh server
lh client
```

dvs samma som i den medlevererade STARTNET.BAT men jag laddar min i höga minnet med QEMM.

Bäst är att låta båda datorerna gå som både server och client i ett NNL-nät. Så står det i manualen och så är det i praktiken.

Lyfta huven

Förmodligen är det så enkelt att implementera NNL att det bara tar 15 minuter för journalister på Mikrodatorn och andra tidningar, men nog måste man faktiskt lyfta på 'motorhuven' och sätta dit ett nätverkskort och dra en koaxialkabel och sätta dit terminatorer på kabeln etc.

Sedan tar det en stund att installera programvaran och noggrant märka upp vilken diskett som hör till vilken dator, provköra att datorerna kan prata med varandra. Det som tagit tid för mig är att få nätet att fungera helt obemannat.

Fungera obemannat

Till en början var det mycket frustrerande att inte kunna tackla det fel som fixades med det där F som alltså görs så att även om man glömt en diskett i drivenheten så bryr sig inte operativsystemet om detta och hänger inte datorn. Förmodligen får datorn försigattenheten NWLITE (nätverkskortet) inte finns och hänger sig. Jag har inte brytt mig om att fråga den som sålt underverket. Det brukar ta för lång tid att få fatt i någon vettig person på sådana ställen. Jag och mina kompisar föredrar att gräva med den hårda och brutala 'trial and terror'-metoden.

Kom nu inte och rätta mig och säg att det heter 'trial and error'. Jag hävdar att snarare handlar om 'terror' som ideligen riktas mot oss stackars datorköpare. Kanske sitter det ett gäng skrockande gubbar i vita rockar, ett slags seriösa värstingar med samma böjelser som virusmakaren Dark Avenger och hans gelikar?

Hur som helst är det alltid vi användare som får reda ut alla fenomen i nya programvaror. Ibland brukar jag vänta ett tag tills andra rett ut allt strul. Den här gången gav jag mig på något nytt i min egenskap av pionjär. Jag hade nog föredragit det större riktiga Novell 3.11, men fördelen med det lilla Novell Netware Lite är att det ju är ett jämlikt nät (peer-to-peer) och att man då slipper ha en extra server.

Hur som helst så fungerar det här utmärkt hos mig. Det bästa jag köpt på länge.

<8355>

Bill Leksén

Kallelse till årsmöte 1993 i ABC-klubben

Tid: Lördagen den 13 mars 1993 kl 13.00
Plats: Alviks medborgarhus i Alvik
Lokal: Meddelas i entrén
Adress: Gustavslundsvägen 168, vilket är samma hus som klubblokalen.
T-banestation: Alvik.

Förslag till dagordning för ABC-klubbens årsmöte
lördagen den 13 mars 1993.

1. Årsmötet öppnas av ordföranden.
2. Val av mötesordförande.
3. Val av mötessekreterare.
4. Val av två justeringsmän, tillika rösträknare att jämte ordföranden justera protokollet.
5. Frågan om mötet är behörigen utlyst.
6. Fastställande av dagordning.
7. Styrelsens redovisningshandlingar.
8. Föredragande och godkännande av revisionsberättelsen.
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter.
10. Fastställande av balansräkning.
11. Beslut med anledning av förlust enligt balansräkningen.
12. Val av ordförande för ett år.
13. Val av vice ordförande för ett år.
14. Val av styrelseledamöter för ett år.
15. Val av suppleanter till styrelsen för ett år.
16. Val av två revisorer och en revisors-suppleant för ett år.
17. Val av valberedning om minst två personer.
18. Fastställande av budget och medlemsavgift för 1993.
19. Fastställande av ram för medlemsavgift 1994.
20. Behandling av ärenden som styrelsen vill förelägga årsmötet.
21. Behandling av inkommande motioner.
22. Övriga frågor.

Eventuella motioner skall ha inkommit senast fredagen den 13 mars 1993 till ABC-klubben
Box 14143
161 14 BROMMA

Helt bör dock motioner vara inskickade senast den sista januari 1993 för att styrelsen skall kunna behandla motionen i god tid.

ABC-klubben/Styrelsen

MSG-utdrag

Här kommer ytterligare en omgång av utdrag från MSG-systemet. Vi hoppas att dessa skall ha allmänt intresse. Som vanligt har en viss sällning skett av resp utdragare. En liten redigering av vissa utdrag sker vid sättningen av texten i spalter pga av att den är smalare än skärmens 80 kolumner. Det är den successiva tekniken vid urvalen som svarar för att inläggen inte numer kommer i nummerföljd, utan i ett försök till gruppering efter ämnen.

Denna gång har utdragen hanterats av Lars Gjöring, Bo Kullmar, Mats Larsén och Sven Wickberg. För redigeringen vid layouten svarar redaktionen

Möte ABC80

(Text 232) Bo Kullmar <1789>

Ärende: ABC80 emulator

Jonas Yngesson i Linköping (icke medlem) har gjort en ABC80-emulator som kan köras under X-Windows på SUN-maskiner och nog även på de flesta BSD-Unix:ar.

Han vill släppa den fri och den bygger på en Z80-emulator och kod från en riktig ABC80. Han undrar om något företag typ Luxor eller DIAB skulle bli sura, men jag tror det kanpast. Kul i alla fall. När jag får tillgång till den så laddar jag upp den här.

(Text 233) Bo Kullmar <1789>

Ärende: ABC80 emulator

Skulle kanske förtydliga lite. SUN är en UNIX baserad arbetsstation och den kör BSD-Unix som är en variant av Unix som kommer från Berkeley Universitet. X-Window är ett slags fönstersystem för Unix.

(Text 235) Mats Larsén <7441>

Ärende: CT4-kortet, på SW:s begäran
Presentation: Ungefär mitt på 80:ans moderkort sitter två byglar där man kan bestämma om man vill använda de interna ROM-kapslarna eller köra nåt annat som hänger på busskontakten. CT4:an består av ett 27256 Eprom innehållande 800:ans Basic, dosprom och printerrutiner. Tillhoppa 32 K som alltså efter ombygging ersätter 80:ans interna programvara. Kassettrutinen är av bekvämlighetsskäl bortplockad och funktionstangenterna ersätts av escapekommandon (Ctrl-Å + nr).

Tänkbara felorsaker: Bildminnet, SW:s kort var avsett för 40 tn, för 80 tntillsats krävdes annan bränning av eprommet. De DOS och skrivarprom som kan sitta lite här och var i lådorna måste plockas

bort. Annars blir det krockar och drivarna reagerar inte på reset eller outkommandon.

Det är naturligtvis svårt att så här i efterhand diagnostisera fel utan beskrivning av symptomen men det lär enligt TV finnas läkare som fixar sånt via telefon mot betalning :-))

(Text 236) Sven Wickberg <1384>

Ärende: CT4-kortet, på SW:s begäran
Tack! Det är mycket tillfredsställande (även så här långt efteråt) att få en hum om vad det kunde ha berott på. Man känner sig så otroligt dum när man får (köpa) en jättefin pinal, som fungerar utmärkt för "alla andra", men bara inte vill på ens egen maskin.

Jag inser nu att jag aldrig hade kunnat klara ut alla dessa varianter själv, och jag gläder mig åt att prylarna trots allt fungerar fint och kommer till användning.

(Text 237) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: VAD är TETRIS.BAC förslags fil?

Vad gör den? Vad händer när amn kör den?? Undrande Håkan Jennervik

(Text 238) Sven Wickberg <1384>

Ärende: VAD är TETRIS.BAC förslags fil?

Det är ett (på sin tid mycket berömt) spel där olikformade figurer faller ned "från taket" och spelarens uppgift är att vrida dem rätta så att de passar in i mönstret "på golvet". Så fort en rad längst ned blir helt fylld med bitar försvinner den, annars ligger den kvar. När "rummet" är fyllt upp till taket av ofullständiga rader är spelet slut.

(Text 239) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: VAD är TETRIS.BAC förslags fil?

Tja lite klokare har jag väl blivit. Nu återstår o se om jag kan köra programmet! Vänligen Håkan Jennervik

(Text 240) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: Filurifelöverföring

Något går inte som det ska när jag försöker föra över TETRIS.BAC från abc80/hugo till min drive dd82 via en abc80 med KERM! Jag kör paritetSPACE ock lite andra parametrar bl.a. 1200/1200 så jag tycker det skall funka. Men kanske det är paritet NONE i alla fall om det nu motsvarar ingen paritet, som jag har sett i Monitorn att det skall vara. Men hur är det..? Det verkar stå när man loggar in att klubben kör med ingen paritet men själv sätter jag paritet SPACE i mitt protokoll i KERMIT800. Så därför tänkte jag att det är bäst att göra detta för abc80-KERM osså. Hur är det egentligen... >8086< Håkan jenenrvik

(Text 241) Hugo Wikström <5523>

Ärende: VAD är TETRIS.BAC förslags fil?

TETRIS.BAC är ett vanligt TETRIS spel till ABC80:n. Det är skrivet i Z80-assembler av Mikael Persson (ej medlem i ABC-klubben). Jag minns det så väl för jag och han satte uppe hela nätterna och kodade tillsammans. (Det var då jag gjorde HIGHREZ.BAC)... Hav nöje med spelet!!

/Huggo

(Text 246) Stefan Persson <1980>

Ärende: Kladdande modem?

Hej, har ni någon idé om följande problem: Efter att ha kört ett Jackie-modem 1200/75 med en ABC80 i många år, råkade jag häromdan ut för följande: mot Monitorn, efter "Tryck RETURN" (vid inloggningen, SÅ HÄNDER inget hur jag än trycker på RETURN. Vid normal användning, tex i TEDTERM funkar RETURN-knappen OK. Samma sak händer mot univ-nätverket i Lund (som också alltid har funkade tidigare). Efter byte mot ett avställt tangentbord (med 40 tecken), så FUNKAR det igen (annars kunde jag inte skriva detta). Hur kan RETURN-knappen vägra funka vid modemkörning, men funka annars?? Modemet är ju friskt. Kan det vara V24-avdelningen på det konstlande tangentbordet, som fallerar??

tacksam för goda råd, Stefan Persson <1980>

(Text 247) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: Kladdande modem?

Jag har ett problem eller rättare hade ett när jag körde min 80:a med en DD82 och det var att tangenterna helt plötsligt gav andra tecken. Vid RUN blev det till exempel VUN. Det förekom även andra fel. Med tangenterna alltså. Sedan kunde felete plötsligt försvinna. Vad det är i ditt fel kan jag inte säga men det finns ett checkprogram för abc80:an. Jag vet inte om Du har det. Kanske finns i programbanken. Med hjälp av det kan du kolla bl. annat tangentbordet. Annars har jag den filen. Men jag tror inte jag hinner sända iväg den då jag reser bort ett tag. >8086< Håkan Jennervik

(Text 248) Stefan Persson <1980>

Ärende: Kladdande modem?

Vad heter det checkprogrammet?? Kanske har jag tagit över det någon gång, men sen aldrig kommit att använda det. Har du namnet så kan jag prova det. Tyvärr är mitt minne inte sådant att jag kommer ihåg alla nyttiga ABC-program. Stefan persson

Möte ABC800

(Text 1031) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Lux-Net

Ja, linjeanslutningen för LuxNet-centralen ska vara byglad som "central" I centralen ska det sitta ett LuxNet centralkort och ett kommunikationskort. De prickar som finns i vissa expansionslådor, tror jag markerar att I/O-kort ska sitta på ena sidan om pricken och minneskort på den andra sidan. (Central och komm-kort är I/O-kort, förstås) Jag vet inte vad som händer om man sätter ett kort på "fel" sida, men det lär väl inte gå sönder i alla fall.

(Text 1032) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Noll.modem
Jag försökte göra ett noll-modem mellan ABC802-ABC806. Och sedan använde jag den inbyggda terminal rutin i båda två men det blev ingen förbindelse. Vad kan jag ha gjort för fel? Nollmedeskabel är kopplad enligt artikeln "Hur man kopplar seriellt" i abc bladet nummer 4 -91. /Magnus

(Text 1033) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Noll.modem
Kan vara att den ena datorn måste stå i terminalmode och den andra som monitor, dvs sänd på ena ock motta på den andra. Kan också vara nån tåt som sitter fel i nollmodemkabeln. Jag har inte anslutningarna riktigt klara i skallen men jag kan reta lätt på anteckningarna om det. Håkan jennervik >8086<

(Text 1035) Göran Lundberg <3811>
Ärende: Specialapplikationer med ABC
Det skulle vara kul om det kunde rapporteras in speciella och även roliga uppkopplingar på ABC-80X. För att börja vill jag berätta att jag har en ABC-802 + ABC834 och en talsyntes. Till sammans med ORD-800 som är specialskrivet skall detta hjälpa synskadade att kommunicera med omvärlden. Visst finns detta på modernare datorer men än duger dessa datorer. Jag är förresten djupt imponerad av ljudet och språkmelodin. Man kan tom dra med hastigheten och få talsyntesen att låta som en skåning :-). Även Basregister 800 är skrivet för denna talsyntes.

Göran Kör virusfritt Kör ABC

(Text 1037) Göran Lundberg <3811>
Ärende: Specialapplikationer med ABC
Talsyntesen är kopplad via kanal B. För att styra den i ORD-800 har man skrivit en drivrutin i assembler. Men som skrivit programmet säger att principen för att få ut ljud är enkel. Man skickar bara en textsträng till den. Eftersom ORD-800 är ett ganska lätt program så skulle man propagera lite för detta. Talsyntesen kostar ca 14 000 kr. Den utrustningen jag har hemma hos mig skall vidare till en synskadad som skall ha sin "andra maskin". Han har provat andra ordbehandlare men tycker att detta är bäst för honom. Göran

Datorisera med lagom DOS Kör ABC

(Text 1038) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Noll.modem
Starta bägge med "LOAD V24: TSA30A72.77" (om du vill köra 9600 baud) om du inte redan har provat det.

(Text 1043) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Noll.modem
Nu har jag kommit på hur en null.modem kabel ska se ut.

Dator 1	Dator 2
1	6,8
2	3
3	2
6,8	1
7	7

4,5 ska vara byglade till varandra i båda kontakterna. Sedan är det bara att köra

med LOAD"V24:TSA30E24.88A" för halv duplex och 19200 bbs. /Magnus

(Text 1041) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Prom GRAF800
Är ovanstående prom bekant för någon. Finns något skrivet för det?? Håkan Jennervik >8086<

(Text 1045) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Prom GRAF800
Jag känner inte till några speciella program, men jag såg det när det introducerades (och skrev några små program) och blev mycket imponerad av prestandan! (Det vore roligt att ställa en sådan bredvid en PC som man är van vid idag, och jämföra...)

(Text 1050) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Prom GRAF800
Ett bättre grafikprom till 806:an som någon i Uppsalatrakten gjorde en gång. De reades till medlemmarna för några år sedan. Bengt Almen har prommet idag...

(Text 1055) Anders Nilsson <7797>
Ärende: Prom GRAF800
Vad är GRAF 806-prom?
Följande är "saxat" ur manualen för prommet, för jag antar att det är GRAF 806 som åsyftas med GRAF800.

- * Innehåller alla funktioner som fanns tidigare (i original options-prom)
- * FGLINE är 25-48% snabbare i utritningsloopen.
- * FGPAINT är <=70% snabbare (beror på ytans typ).
- * FGFILL är 44% snabbare (endast vid 256-mod och pixelmasken <> 00001111B)
- * Möjlighet att blanda färger.
- * 9 nya instruktioner i BASIC:
 - FGCTL MIX
 - FLASH
 - NO FLASH
 - FGDRAW
 - FGRUB
 - FGSPC
 - FGCLR
 - PROCEDURE
 - DO
- * 40 assemblerentries i hopptabell.
- * Kompletterande systemprogram med bl.a. fler BASIC-instruktioner
 - LDIR
 - LDDR
 - MIXSTATUS
 - MIXLINE
- * Har timeout på PR: och V24:

Med prommet följer en 25 sidig Manual samt en Demo-Diskett, det ersätter options-prommet MEN det passar endast ABC 806. MVH Anders P

(Text 1063) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: INVERTERAD VIDEO
Vet någon hur jag får hela skärmen i inverterad video (svart text på gul botten) på en 802:a för att sedan kunna skriva på den? Håkan Jennervik >8086<

(Text 1066) Lars Gjöring <6825>
Ärende: INVERTERAD VIDEO
Frågan var uppe för inte så länge sedan (det gällde då 806-an och inte 802-an, men de fungerar väl på samma sätt). Du kan läsa frågorna och svaren i ABCbladet 3.1991 sid 21.

(Text 1080) Göran Lundberg <3811>
Ärende: Det har sina risker att reparera
Idag har jag gjort något som bör undvikas. Jag har sagt detta till så många att tänka på detta och sen gör jag det själv. Jag höll på med att reparera en ABC-806 och fick inte spänning-arna att stämma. Jag blev irreterad och ställde mig över DC/DC i ABC-806:an och började mäta. Först hördes ett svagt väsende ljud sen ökade det mer och mer. Jag kastade mig åt sidan men efter ca 0.5 sekunder dvs när jag just hade fått undan huvudet så small det. Jag trodde att jag skulle skita i byxorna. Jag vet ju hur det låter nären elektrokondensator smäller, men inte när det händer 2 dm från örat. Jag gick upp till min fru i ett chocktillstånd och hon undrade vad jag höll på med eftersom jag hade massa "ludd" i håret och på skjortan. På måndag skall jag fixa taket. Sensmoralen är att alltid ha ett "cyklopöga" på sig när man reparerar DC/DC till ABC-80X. Kör Virusfritt Kör ABC Göran

(Text 1081) Mats Larsén <7441>
Ärende: Det har sina risker att reparera
Hellre virus än ludd i nyllet!
Kör luddfritt, kör ABC80!!! P

(Text 1085) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: ORDIII
Är det någonting som vet hur man ställer in färgerna på ordiii. När jag laddar in programmet blir det alla möjliga färger. t ex. röd text på violet bakgrund vilket är ganska svår läst. Jag har tyvärr inte någon manual. /Magnus

(Text 1088) Göran Lundberg <3811>
Ärende: ORDIII
Stanna programmet och kör programmet WPCOLOR.BAC så kan du ändra bakgrundsfärgen. Om du har en version av ORD III som visar Skånska flaggan i inledningen så går det inte att ändra den till Svenska eller ...
Kör Virusfritt Kör ABC Göran

(Text 1092) Mikael Wiesel <7759>
Ärende: ORDIII
Visst kan man "byta flagga" och ändra alla möjliga färger i ORDIII (åtminstone v 2.1). Det kräver dock tillgång till UNSQUEZ eller liknande. Ändringarna blir permanenta, och man kan välja vilka färger man vill, utan att vara begränsad till "ändra-färg-till-nästa-reset" som WPCOLOR.BAC erbjuder. Om någon är intresserad kan jag berätta (UPA, förstås!).

(Text 1095) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Assembler
Vet någon vilka filer det kan vara bra att hämta hem från monitorn om jag vill lära mig lite assembler? Jag skriver lite för jag vet inte riktigt svårighetsgraden på det hela. Vissa begrepp känner jag till. Men tipsa gärna på hela klabbet om jag vill sparka igång en "megasvår assemblerkurs" inom hemmets fyra väggar! Håkan jennervik >8086<

(Text 1096) Martin Davidsson <7108>
Ärende: Assembler
Jag köpte klubbens assembler som heter 'ASM800' då får du manual och en del filer etc. Den kostade 50 kr har jag för mig...

Jag skulle också hämta hem här ifrån monitorn men det blev krångligt, det är bättre att köpa ASM800 /MD

(Text 1111) Johan Bengtsson <7780>
Ärende: UFD-kopiering
Jag hoppade in i detta möte, efter att jag såg i ABC-bladet att man diskuterade UFD-kopiering. Jag är lite överaskad att inget program har nämnts som hanterar "allt", d.v.s. kopiering, radering, jämförelse, skapa/ändra UFD m.m. Eller klarar XSBACKUP allt detta?

Jag har för mycket länge sedan skrivit programmet FILOS, som visar filnamn i bläddringsbar tabell, och där man kan markera filnamn som ska kopieras/raderas/jämföras. Kopiering/jämförelse kan göras mellan två olika Ufd. Filnamn kan ändras. FILOS kan även skapa och ändra (men inte radera) UFD. Navigering mellan kataloger sker med enkla knapptryck. Allt styrs via filnamnstabell och menyer. Fungerar med äldre DOS, UFDDOS, SUPERDOS och LUXNET (men inte CATNET). FILOS har för mig (på den gamla goda tiden) varit mycket mer praktiskt än att använda kommandona i ABC-DOS. Om det finns intresse, så skulle jag kunna ladda upp FILOS (källkod) till programbanken.

(Text 1114) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Streamer program
Är det någon som har streamer program så att jag skulle kunna kopiera dessa. Jag har alltså en Tranfor Lux Net central med streamer men med program jag fick så går det att spara på streamer banden. Men när jag ska hämta de igen så får jag dumma felmeddelade som ej tillåtet öka "DIM". så jag skulle vilja ha en ny version av streamer programvaran. Svar med brev i msg. /Magnus

(Text 1113) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Skriv- o raderskydd
Kan någon veta hur man gör för att ta bort o sätta dessa ovanstående skydd om filerna som man skall göra detta med ligger i ett underbibliotek? I ett UFD alltså. PROTALL.806 och de andra PROTALL:arna klarar visst inte detta. Hälsningar Håkan Jennervik >8086<

(Text 1116) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Skriv- o raderskydd

Det enkla listsyddet är bit 1 (bit 0 första och 7 sista) i program-statusbyten vilket är den tredje byten i BAC-programmet. Det finns dock minst ett program i programbanken som ställer detta enkla skydd. Det heter något på listsydd eller så. Borde finnas i utility/filhanter för 800.

I de flesta fall är dock programmen squeeze och då kan man inte få tillbaka något så enkelt. Det finns dock två program i programbanken som gör att man kan återskapa något med hjälp av att tilldela nya radnummer och variabelnamn. De heter nog unsqueeze och/eller desqueeze.

(Text 1118) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Streamer program

Nej, det är en brist i programvaran eller minnesbrist i 800:an. Det går enligt min erfarenhet inte att komma förbi det. Vi hade just en sådan streamer på gamla monitorn.

Det du skall göra är att se till så att du inte kör filorienterad backup på för många filer ELLER köra sektorbackup för det fungerar alltid enligt min erfarenhet. Ev. har vi kvar senaste programvaran i klubblokalen.

(Text 1119) Mats Johansson <7772>

Ärende: Luxnet med tvinnad partråd

Har just kommit över ett Luxnets jag skall koppla upp. Det har varit uppkopplat med koaxialkabel, men jag tänkte använda tvinnad partråd (billigare...). Kan någon svara på följande frågor:

1. Vilka specifikationer gäller för kablarna och var är det billigast att köpa den? 2. Hur kopplar man in den - är det bara att koppla + till + och - till - osv och vad skall man göra i slutet? 3. Måste man bygla om adaptarna eller går det bra att använda samma byglingar som var när man har använt koaxialkabel? 4. Hur långa kablar kan man ha? Har någon några erfarenheter av Luxnet med tvinnad partråd som kan vara bra att känna till innan jag börjar? 5. Jag hoppas kunna använda centralt modem. Jag har modem och kablage men ingen dokumentation. Hur skall jag göra, och vilket terminalprogram kan fungera? Hoppas det finns någon som kan svara. Jag väntar med spänning. Med vänlig hälsning, Mats

(Text 1122) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: Luxnet med tvinnad partråd

Jag har ett Lux Net med manualer. Andvänder du partråd så kan den max vara 500m. Och kablarna ska gå från Plus till Plus, Minus till Minus. Vad det beträffar central modem så vet jag faktiskt inte jag har mitt modem uppkopplat till någon av datorns V24 port. Hör av dig om du får mer problem. /Magnus

(Text 1126) Sven Wickberg <1384>

Ärende: Skriv- o raderskydd

De flesta program för att kika direkt på skivan visar uppinnehållet byte för byte, vanligen i hex-form. Så här:

00 FF 03 0E osv

Jag vet inte hur ditt program gör, men det kommer du säkert underfund med. Det är alltså i det tredje sifferparet du skall ändra (till 01, en etta, om jag förstod det rätt och minns rätt - det är så länge sen).

Som sagt tidigare är det tredje byten som talar om statusen på programmet. Om ditt program kan ändra direkt på skivan är saken enkel. MEN om du är klok gör du en kopia av programmet först, under annat namn förstås, så att du kan återgå till det ursprungliga om du ställer till det med ändringarna.

(Text 1151) Lars-Ola Helgesson <6103>

Ärende: Kassetreläet på ABC802

Finns här någon som kan hjälpa mig och tala om hur man slår av och på kassetreläet på 802:an.

(Text 1153) Lars-Ola Helgesson <6103>

Ärende: Kassetreläet på ABC802

Jag har nu fått reda på hur man manipulerar 802:ans relä:

OUT 67,5,67,128	Till
OUT 67,24	Från

Det verkar lite märkligt att man måste göra "till" med två skrivningar till OUT,67. Kanske det finns någon som kan ge en beskrivning. (Hur jag fick reda på detta: Jo jag lyckades övertyga en kompis att ta sig in i min lägenhet, leta reda på en pärm med anteckningar om ABC-maskiner. Själv var (är) jag tjugo mil hemifrån.)

(Text 1155) Mikael Wiesel <7759>

Ärende: Kassetreläet på ABC802

Orsaken till "dubbla OUT" för att "dra" kassetreläet är följande: Reläet är anslutet till en Z80 SIO/2, kanal B, med adress 67. Manövreringen sker via SIO:s signal *DTR (= aktiv låg), som dock är ansluten till reläet via en inverterare! *DTR styrs genom skrivning i SIO:s WR5 ("Write Register 5"). Första skrivningen till SIO:n hamnar i WR0, som (bl a!) används för att peka ut vilket reg som i nästa instruktion läses/skrives. "OUT 67,5" pekar ut WR5. (De enda SIO-registern man kan skriva/läsa "direkt" är WR0 och RR0, övriga måste först pekas ut via skrivning till WR0). MSB (bit 7) i WR5 motsvarar *DTR, dvs talet 128 aktiverar, drar alltså reläet. För att släppa reläet gör man enklast en "Channel Reset", vilket sker om talet 24 (dvs bit 3 & 4 = 1, 5 = 0) skrivs till WR0 - "OUT 67,24". (Om SIO-registren kan man tex läsa i "SIO.DAT.TXT", som finns här i monitorn, bibli "TEXT/DIV". Mer omfattande är förstås ZILOG:s eller SGS:s olika datablad/böcker).

(Text 1163) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: MUS

Finns det några program till ABC80X som kan hantera en mus som är ansluten till ett ABC99 tangentbord? /Magnus

(Text 1165) Martin Davidsson <7108>

Ärende: MUS

Ja BILD-800, skall kunna gå att rita med en mus om man har ABC99 och en mus till den. /Martin

(Text 1176) Martin Davidsson <7108>

Ärende: "Blinkande" skärm

Jag kör hela min ABC-utrustning på ett icke jordat uttag och ibland så slocknar skärmen, men när man nuddar den så kommer bilden igen eller blinkar till och det blir svart, jag brukar också slå på den och då stannar den kvar ett tag. Kan detta bero på att jag inte har jordat uttag? /Martin

(Text 1177) Martin Davidsson <7108>

Ärende: "Blinkande" skärm

Jag mätte mellan element och en av skruvarna bak på skärmen det var 106 V !!! (växelström). Jag måste nog dra en ledning från centralen iallafall... /MD

(Text 1178) Harri Silventoinen <7963>

Ärende: "Blinkande" skärm

Jag har reparerat 2 st tangentbord senaste året pga överslag från bildskärmen till tangentbordet. Jag rekommenderar varmt en jordkabel, andra fel som gärna visas är fel på kalenderkretsen. Jordkabel är billig livlina. Från Sandviken: Harri

(Text 1181) Jan-Olof Svensson <6057>

Ärende: "Blinkande" skärm

På baksidan av 802an finns det en liten skylt med texten FÅR ENDAST ANSLUTAS TILL SKYDDSJORDAT NÄTUTTAG. Eftersom höljet är av metall så tycker jag att man skall ta den varningen på allvar. Ring en elektriker så fixar han snabbt och enkelt ett lämpligt uttag (ok, det kostar några kronor men det är väl använda pengar - och så gäller brandförsäkringen i fortsättningen också!).

(Text 1188) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

Att peek2(peek2(65500)+6) ger hur många tecken som är i inbufferten är ju känt. Men hur gör man i assembler, visst kan man öppna en fil mod V24 men det går ju inte speciellt fort. Om jag har förstått det här rätt så blir det en interrupt varje gång ett nytt tecken kommer från V24an. Men är det något som vet hur man ställer om den så den pekar på en egen rutin, eller vad den pekar normalt? Jag har tänkt göra ett terminalprogram som klarar mer än 2400bbs. Hur man ställer om tangentbordet är ju inte så svårt, för tangentbordets interrupt pekare är ju på adress 65460 (står i BIT för BIT).

(Text 1190) Jan-Olof Svensson <6057>

Ärende: Snabbare terminalprogram

Hur snabbt modem har du? Själv har jag roat mig med att koda om *en del* av terminalrutinen i KMAIN. I assembler blev den omkring 20 gånger (!) snabbare än i BASIC. Eftersom mitt modem inte klarar mer än 1200 bps så har jag inte kunnat prova hur hög hastighet rutinen klarar i praktiken. Vad som återstår är att lägga till skrivning till loggfil. Sedan måste ju programmet komprimeras också, men det programmet (SQUEZ) har jag inte.

Om du (eller någon annan) skulle vilja testa programmet så kan jag ju skicka in ett provexemplar med annat namn. Det skulle vara intressant att se om det fungerar på andra maskiner än min egen.

(Text 1191) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

Hur mycket snabbare vill du köra. ABC802 klarar ju 19200 baud utan problem, så om du inte vill köra mer än så kan du ju bara ställa om inbuffertens storlek och tuta och köra.

(Text 1193) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

Ja, visst kan man köra 19200 men det går ju ändå inte fortare än 1200-2400 bbs. Jag har provat med 19200 modem visst fungerade de men inte fortare! /Magnus

(Text 1194) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

Vad menar du med "2400 bps" ("bbs" är väl en felskrivning?) "Baud" betyder väl egentligen "modulationer per sekund" eller något sådant, men har vad jag förstått fått betydelsen "bitar per sekund" - alltså "bps"

Om du menar "bytes per sekund" kanske man hellre ska säga "cps"; "characters per second"

Åtminstone i PC-världen, där överföringshastigheter begränsas av att de måste vara en delning av klockfrekvensen kan man komma från 19200 till 38400 till 57600 och sedan till 115200 "bits per second", alltså maximal 115200 cps. I modemens värld är den i dag maximala hastigheten 14400 bps i full duplex och 16800 bps i "nästan" halv duplex. Det talas också om en ny standard V.FAST som skulle komma upp i 28800 bps, men den är inte fastslagen, och kommer att kräva mycket bra förbindelser (=inte dagens telefon) Baudhastigheten (om det nu är modulationshastigheten) är även vid 14400 bps ganska låg (kan det vara 2400 baud?) men kodningen gör att man kan få in många bitar. Om man sedan inte använder de vanliga 10 bitarna per byte, tex med komprimering, så ökar naturligtvis överföringshastigheten.

Mao menar jag att "2400 byte per sekund", om det nu är det du ute efter, motsvarar 24000 bps, vilket naturligtvis kräver fasta uppkopplingar (men det kanske du har)

Jag undrar faktiskt om 800's SIO överhuvudtaget klarar 115400 bps?

(Text 1195) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

Det slår mig plötsligt (man kan ju inte kommentera en lokal text i LMSG...) att du kanske menar att du inte får högre hastighet än 1200-2400 bps (bitar per sekund) även om du kör mot ett höghastighetsmodem.

Iså fall har du bara skrivit parametrarna fel - 9600 går som tåget och 19200 brukar också gå utan några som helst problem. Detta alltså med den inbyggda V24-kommunikationen som finns. Om du skriver BASIC-program som sköter all lågnivåhantering av SIO'n själv (men varför skulle man göra det) så går det naturligtvis mycket långsammare.

(Text 1196) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

SIO/2 klar max 19200 baud. Jag har kört 19200 i noll modem mellan 806an och 802an i mit LUX-NET Men vad jag menar är att V24 hanteringen i BASIC är för slö helt enkelt. Det går alltså inte fortare på 4800 baud än på 2400 baud. /Magnus

(Text 1183) Nils Hansson <519>

Ärende: Kopiera filer fr nätcentral.

Jag behöver kopiera ut filer från en nätcentral. Det är registerfiler som skall konverteras till PC.

Jag har en systemhandbok, men har aldrig kört på ABC-nät. Måste man ställa om flaggan "Ej inloggad" på filerna innan man kopierar med backupprogrammet? (Systemansvarig har slutat för länge sedan).

(Text 1185) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: Kopiera filer fr nätcentral.

Jag har ett LUX-NET antar att de är ungefär samma sak. Men då brukar det gå bra att kopiera ner filerna på en diskett. Och sedan köra ABCDISK på en pc och kopiera över till MSDOS format. Annars kan man köra DISKCHK i standalone. Så koriterar den till UFD-DOS med filstorlek osv. Jag rekommenderar att du använder XSBACKUP och kopiera filerna med. /Magnus

(Text 1186) Nils Hansson <519>

Ärende: Kopiera filer fr nätcentral.

Jag rekommenderar att du använder XSBACKUP och kopiera filerna med. Är det det man kommer åt från Menu0? Delar inte XSBACKUP stora filer på flera disketter? Hur klarar ABCDisk av det?

(Text 1189) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Kopiera filer fr nätcentral.

ABCDISK klarar inte av sådant. På PC kan man ju dock skriva "COPY /B a+b c" för att slå ihop två filer. Antagligen skriver väl XSBACKUP någon speciell info i filerna som delas för att kunna läsa in dem på rätt sätt, tyvärr. Alltså måste det till lite specialbehandling för att slå ihop dem på PC, men det är ju inget avancerat alls, säkert. Dock kanske det krävs ett *litet* C-program, eller liknande.

(Text 1036) Martin Davidsson <7108>

Ärende: Specialapplikationer med ABC
Det där låter intressant... Hur är talsyntesen inkopplad då? /Martin

(Text 1044) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: Noll.modem

Här är en annan variant:

1	8
2	3
3	2
4	5
5	4
7	7
8	1

Hälsningar Håkan Jennervik >8086<

(Text 1058) Mikael Niilmaa <7821>

Ärende: Prom GRAF800

* Har timeout på PR: och V24: Vaddå timeout?? Det hajade jag inte riktigt... Mn—>

(Text 1061) Anders Nilsson <7797>

Ärende: Prom GRAF800

Med Timeout menas att datorn generar ERROR 42 istället för att låta datorn "hänga sej" om det uppstår nå't fel vid "öppning" av skrivaren eller modemmet. ERROR 42 går ju att behandla med ON ERROR GOTO, tiden innan ERROR genereras är ställbar mellan 1-128 sekunder.

MVH Anders

(Text 1062) Mikael Niilmaa <7821>

Ärende: Prom GRAF800

Men det finns ju redan!! Om man skickar med en parameter till drivrutinen som talar om att ERROR 42 ska genereras vid utebliven DCD, så... Mn—>

(Text 1046) Magnus Nilsson <8042>

Ärende: Trasig dator

I dag när jag skulle ringa hit så var V24 porten i min ABC806 helt död. Så då försökte jag med ABC802 an i stället, men i den var printer porten död. Är det någon som vet vilka kretsar det kan röra sig om? /Magnus

(Text 1047) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: Trasig dator

Att kretsar lägger av så där låter oroväckande. Kan det vara nån lödning i kabeln som släppt? Håkan jennervik

(Text 1049) Mikael Niilmaa <7821>

Ärende: Trasig dator

Det brukar kunna vara kondningar som pustar ut oxo...

(Text 1057) Göran Lundberg <3811>

Ärende: Trasig dator

Antingen är det kanalens buffertkretsar 1488 eller 1489 som lagt av eller så är det Z80 SIO II
Göran Kör virusfritt Kör ABC

(Text 1064) Bengt Almén <6415>

Ärende: INVERTERAD VIDEO

Jag rekommendera inte att göra det, ty kraftaggregatet orkar inte med Det är nämligen underdimensionerat. (byt polaritet på IB01:10 från 0 till +5V via ett pullup. IC:n är en 74LS86 (4 x XOR) och sitter på videokortet).

(Text 1065) Mikael Niilmaa <7821>

Ärende: INVERTERAD VIDEO

Går inte det att göra mjukvarumässigt? Mn—>

(Text 1067) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: INVERTERAD VIDEO

Vad är ett pullup? IB01:10 är något som jag inte känner till. Vad är det? Förmodligen ingen IC eftersom den hade en annan beteckning. Jag skall någ inte göra så utan försöka med "mjukis". Hälsningar Håkan J >8086<

(Text 1068) Bengt Almén <6415>

Ärende: INVERTERAD VIDEO

Om du inte känner till ovanstående då rekommenderar jag dig att ej göra denna uppdatering. Du har STORA chanser att skada både monitorn och dig själv. Låt en servicetekniker göra jobbet.

(Text 1086) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: ORDIII

Det kan ha att göra med attributhantering. Om du kör kompatibel mod med abc800 på en 806:a så skall Du ha ATTRIBUTE 0 på en listrad. Om det nu är en 806:a Du laddar in programmet i!! Är det en 806:a så prova med ATTRIBUTE 1. Det är ju möjligt att det är något annat också. Hälsniglar från Håkan Jennervik >8086<

(Text 1098) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: TED.BAC

Vet någon varför ovanstående ordbehandlingsprog uppför sig lite egenomligt på min ABC800? När jag försöker ladda in en fil så spårar det ur. Kan det bero på att det sitter ett cp/m i datorn? tacksam för svar! Håkan jennervik >8086<

(Text 1102) Bo Michaelsson <913>

Ärende: TED.BAC

Det beror knappast på att det sitter ett CP/M-kort i datorn. Jag har inte haft problem med detta. Kan Du inte beskriva mera utförligt vad som händer?

(Text 1103) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: TED.BAC

Det kommer upp en info om jag vill tömma editorn innan jag överhuvudtaget har kört in nåt in i den. Sedan kör jag "tömma-kommando" o försöker m3d en infil. Ack käre TED det klarar Du plötsligt inte... snyft...snyft... Men så kommer det istället massa konstig text ock jag går över i meny noll, tror jag. Jag kör alltså mot en 832:a och det var en 800-maskin det rörde sig om. Men jag skall testa detta nu....Nej när jag försöker med infil får jag "skall editorn tömmas". Jag svarar j och sedan försöker jag ladda in en fil men då får jag en "beskuren ted" bara en del av den ordinarie tedden syns på skärmen. Hrmmm. Håkan jennervik >8086<

(Text 1104) Jan-Olof Svensson <6057>

Ärende: TED.BAC

Vågar man gissa att du har någon option inladdad som använder samma minnesarea?

(Text 1105) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: TED.BAC

Jag tror att Du har rätt för det verkar vara massa skräp i editorn. Tack för tipset! Jag skall kolla detta. Håkan Jennervik >8086

(Text 1106) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: TED.BAC

Jag har kontrollerat optionsteorin men det verkar inte som nån annan option är iladdad samtidigt som "TEDDEN" Jag tror att det är nåt prom som ger det här, förmodligen dospromet. Jag är inte så hemma på maskinvaran. "TEDDEN" skall ju vara relokerbar så den borde lägga sig på ledig plats. Det är ett prom som heter ABC7-21 tror jag. Som är UFD-dosprom också för ABC800. Rätta mig nå'n om jag har fel! >8086< Håkan Jennervik

(Text 1107) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: TED.BAC

Det är alltså editorn som uppför sig konstigt när jag vill ladda in något i den. Den ger frågan "skall editorn tömmas J/ N?" trots att det inte borde vara något i den eftersom jag har precis laddat in ted och sedan väljer alternativ 1 på meny n som är "Läs in fil". Jag svarar då ja ock försöker ladda in en textfil i editorn o som resultat får jag de fyra alternativen i meny n + <ord (ursäkt att jag inte lärt mig editera här) + <ord> ovanför samt en blinkan prompt i form av ett minus ungefär överst på mitten av skärmen. Jag har byglat om skärmen till svarta bokstäver mot gul bakgrund. Kan det ha någon betydelse? Jag får kolla det osså. Håkan jennervik >8086< Spara

(Text 1108) Anders Nilsson <7797>

Ärende: TED.BAC

Det hela verkar skumt, om du har optioner i minnet så kan du ju välja om TED får skriva över dessa eller inte, om du tillåter TED att skriva över dessa så kan, om du inte skriver allt för stora dokument, ändå optionerna vara intakta efter avslutad körning, dom ska givetvis inte heller vara "synliga" i editorn. Att man byglat om skärmen till gul bakgrund har ingen som helst betydelse, för det kan datorn ändå inte "gå ut" och känna av. Prom 7-21 är ett optionsprom, dosprommet heter 6-XX. Har du kollat din TED med programmet STÄLLPAR.BAS, där finns en fråga om man har extra minne i maskinen, jag vet inte om det påverkar just "ditt" problem, men det kanske är värt att testa. Har du även provat att "ta hem" en ny TED ifall det är nå't vajsing på den du har, själv kör jag "problemfritt" med TED på både en 802:a och på olika 806:or. Lycka till Hälsn. Anders

(Text 1109) Håkan Jennervik <8086>

Ärende: TED.BAC

Testat ställpar. Det förändrar saken. Skriver mer sedan! Håkan Jennervik >8086<

(Text 1110) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: TED.BAC

Exakt vad problemet berodde på vet jag inte men jag fick tipset också av Micke Niilima att prova extraminnesparametern i programmet STÄLLPAR. Det verkar som om TED inte klarade det här 64 K-bites UNI-800-kortet med parametern ställd i läge "extraminne - svar ja" utan jag fick svara ja på den frågan o då fungerade det. Kanske TEDDEN kapar åt sig något som inte är så bra eller så beror på vilken typ av kretsar som kortet är bestyckat med. En något mindre TED med andra ord, men istället en fungerande sådan. De inladdade optionerna ger nu ett utslag på editorns minneskapacitet. Så allt verkar så här långt okey även om det hade varit roligt om kunna ta reda på vad exakt det hela berodde på! Vänligen Håkan jennervik >8086<

(Text 1101) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: UFD-kopiering
Med copylib-programmet har man begränsade resurser till sitt förfogande vid kopieringen som framgår lite av inlägg 808 men om Du tar till XSBACKUP i någon av de senare versionerna så får Du fler "utilities" o kan kopiera från UFD till annat UFD utan att ha aktiverat något UFD alls. Versionen 1.50 är visst den senaste. med hjälp av olika syntax kan Du kopiera på lite olika smarta sätt. Är någon intresserad har jag både program o manual som jag kan kopiera vid tillfälle. Vänligen Håkan jennervik >8086<

(Text 1112) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: UFD-kopiering
Låter intressant! Roligt att Du tog upp det här. Jag hade fel när jag vid något tillfälle påstod att man måste aktivera ett UFD om man ville kopiera till eller från ett sådant. Det kan gälla vid COPYLIB.ABS men inte vid XSBACKUP version 1.52 tror jag det är som hanterar kopiering mellan biblioteken utan att de är aktiverade. Det gäller bara att vara observant på syntaxen; till ex. från ett UFD kan se ut så här: HD0:spel/* om UFD:et ligger på HårdDisk 0." Till syntaxen kan vara t.ex. SF0:meny/ om ett UFD som heter "meny" ligger på en drive med adress 46 tror jagb att det är. Versionen skall vara 1.50 som är den sista vad jag vet. Om Du vill köra in FILOS i banken "so why not?" Vänliga hälsningar Håkan jennervik >8086<

(Text 1113) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Skriv- o raderskydd
Kan någon veta hur man gör för att ta bort o sätta dessa ovanstående skydd om filerna som man skall göra detta med ligger i ett underbibliotek? I ett UFD alltså. PROTALL.806 och de andra PROTALL:arna klarar visst inte detta. Hälsningar Håkan Jennervik >8086<

(Text 1117) Hans-Georg Wallentinus <4046>
Ärende: Skriv- o raderskydd
Med 'BLOCKFIX' som du fick av mig, kan du gå in och ändra tredje byte:n manuellt (minskat talvärdet med två(?)). Är programmets squeezez hjälper det ändå inte, då måste du köra UNSQUEZ på det först. Hans-Georg

(Text 1115) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Streamer program
Kan kanske gå att ändra i programmet om det är listbart eller så kan "squeeze" upp det med UNSQUEZ.BAS. Det programmet kan du ladda in i datorn (LOAD UNSQUEZ.BAS). Sedan kan Du kompilera det med SAVE UNSQUEZ.BAC Det där kanske Du vet, men jag sa det för att det är så långsamt i .BAS-extension. Sedan kan jag inte hjälpa dig mer med "DIM-PROBLEMET". MEN säkert finns det någon som kan i MSG! >8086< Håkan Jennervik

(Text 1123) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Isam
Jag har ändrat i ett isamregister. Bl. annat är namnet på indexen ändrade (i form av strängar i progget). Längden på posterna är ändrade till 25 tecken. Hela fältet tror jag det heter, blir då 226 med nio nycklar om 25 tecken per post. Det fungerar vid sökning. men jag kan inte uppdatera detta längre. Det blir error. Vad är fel? är min syntax riktig när det gäller isam. Hoppas så! Jinge Flücht heter originalets konstruktör. Tacksam för hjälp! >8086<

(Text 1124) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Isam
DET som jag kallar fält skall vara post i inlägg 1123. Nycklarna har inte en längd av 25 tecken utan det är indexen som har en maxlängd som jag förstår det av 25 tecken. Men felet finns där i alla fall. Håkan Jennervik >8086<

(Text 1125) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Isam
Problemet är alltså att det inte går att uppdatera men däremot att det går att radera poster o söka poster. >8086< Håkan Jennervik

(Text 1131) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Isam
Det var väldigt många år sedan jag sysslade med ISAM. Det är inte så lätt att svara på frågan om din syntax är riktig när det gäller ISAM på grundval av uppgifterna i inläggen 1123-1225. Att postlängden är 226 bytes med nio nycklar med indexlängden 25 var låter litet konstigt. Du har väl inte förväxlat de tre begreppen fält, index och nyckel? Det finns en manual, Anvisning ISAM 800, utgiven av Luxor. Du har väl den? Det finns också en del info i Bit för Bit sidorna 38 - 42. Du skriver att du har ändrat i registret. Har du gjort det med CREINDEX eller genom att gå in direkt i indexfilen? Denna fil börjar med 27 bytes kodad info om det aktuella Isamregistret, följt av n*20 bytes kodad info för sökindex (20 bytes för vart och ett av n st sök-

index). Om man ändrar här måste man veta vad som skall stå (se Bit för Bit sid 39). Har du tagit hem Christoffer Ericssons utmärkta program ISAMCHECK? Programmet kan checka ett ISAMregister och rapportera eventuella fel. Vissa enkla fel kan programmet reparera direkt. I manualen kan man själv få rätt mycket kunskap om ISAM-systemet.

(Text 1134) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Isam
ISAMCHECK VERKAR VARA en lösning på det här! Det är nog riktigt som du säger att jag rört ihop begreppen en hel del men jag skall försöka när jag får lite mer tid att rota i det här. Så tack för hjälpen och "pa gjensyn" Håkan Jennervik >8086

(Text 1169) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Fil som bara försvann!
Idag så tog jag hem en fil från en kompis med amiga filen var på 1024Kb. Men jag var bara intresserad av de 512 första Kb. Så jag började över filen med KERMITEN till min hårdisk. Sedan när jag hade fått över de första 512Kb efter ca 1.5 timar. så avbrött jag överföring och försökte Köra XSLIB men det gick inte "Minnet fullt.", så jag slog av datorn och satte på den igen. Men när jag körde XSLIB på HD3: så var filen spår löst försvunnen. Vad kan jag ha gjort för fel? Går det att rädda filen? Delitar kermiten filen om man avbryter överföring? Jag kör ett LUX-NET med 1 ABC806, 1 ABC802. Medan jag tog hem filen så fanns den på hårddisken när jag körde XSLIB på andra datorn. /En Magnus som inte vill köra samma modem överföring en gång till.

(Text 1122) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Luxnet med tvinnad partråd
Jag har ett Lux Net med manualer. Andvänder du partråd så kan den max vara 500m. Och kablarna ska gå från Plus till Plus, Minus till Minus. Vad det beträffar central modem så vet jag faktiskt inte jag har mitt modem upp kopplat till någon av datorns V24 port. Hör av dig om du får mer problem. /Magnus

(Text 1133) Mats Johansson <7772>
Ärende: Luxnet med tvinnad partråd
Bra, nu skall jag nog fixa installationen. Jag hör av mig till dig om det blir några nya problem.

Vet någon förresten om det finns någon vettig möjlighet att göra en brygga till Ethernet PC-nätverk som vi har också? Det är inte så viktigt, men går det på nåt sätt, vore det ju kul... Vi kör Novell Netware 3.11. Mats

(Text 1135) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: KOPIERING
Vad är det för fel?? Jag försöker kopiera (det lyckas också!) från ett UFD som ligger på min hårddisk till MFO: som är en backup på ABC850. Jag skriver sålunda: Från:hd0:lagra/* Till:mfo: Med ovanstående syntax så kopierar jag sedan med hjälp av xbackup version 1.50 men får skriv o raderskyddade filer som resultat på MFO: Varför blir

det ett skriv ock raderskydd på den kopierade filen när samma fil inte har ett sådant skydd i UFD:et?? Hälsningar Håkan Jennervik >8086<

(Text 1136) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: KOPIERING
Jag kom på att man inte får använda option 5 om man vill ha filer utan skriv o raderskydd som resultat. Option är ju status. man lär sig allteftersom.... Hälsningar Håkan Jennervik >8086<

(Text 1152) Jan-Olof Svensson <6057>
Ärende: Kassetreläet på ABC802
Portnumren är i alla fall:

data	66
styr	67

I vilket sammanhang behöver du starta och stanna manuellt? Det brukar ju göras automatiskt. (Ursäktat att jag är nyfiken, men det är medfött.)

(Text 1154) Lars-Ola Helgesson <6103>
Ärende: Kassetreläet på ABC802
Jo, det ligger till på följande sätt: Jag fick en 802:a för några månader sedan. Den kostade inget eftersom den annars skulle slängas, så jag förbarmade mig. Sedan dess har jag funderat på ett lämpligt användningsområde. Jag har nu beslutat att kombinera ihop 802:an med en samlig av reläer till en enkel styrutrustning. Utrustningen skall användas i mitt fritidshus där jag via modem skall kunna slå av och på olika elektriska prylar. (I min reläsamling ingår några stegrelän som sluter en ny kontaktgrupp för varje styrepuls). MVH LOH

(Text 1180) Harri Silventoinen <7963>
Ärende: "Blinkande" skärm
Jag har ingen erfarenhet av ABC802, Göran i Mållila vet bättre, men när en ABC 77 kommer i kontakt med ojordat ABC 812 finns det risk för haveri. Hur jag drog min jordkabel berättar jag gärna om du ringer hem till mig, 026-27 17 16 em eller kvällen. Tetras är bra. Harri

(Text 1191) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: SYS(5) på V24 i ASM
Hur mycket snabbare vill du köra. ABC802 klarar ju 19200 baud utan problem, så om du inte vill köra mer än så kan du ju bara ställa om inbuffertens storlek och tuta och köra.

(Text 1193) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: SYS(5) på V24 i ASM
Ja, visst kan man köra 19200 men det går ju ändå inte fortare än 1200-2400 bbs. Jag har provat med 19200 modem visst fungerade de men inte fortare! /Magnus

(Text 1197) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: SYS(5) på V24 i ASM
Men jag förstod att meningen var att ta över själva interrupthanteringen från V24-koden, eller? Den delen ligger ju i optionsprom eller i en laddad "drivrutin", så så mycket snabbare kan det ju knappast bli. Om man sedan själv vill göra saker och

ting med datat som kommer går det naturligtvis långsamt i BASIC, så det bör skrivas om. Men det vore dumt, menar jag, att inte utnyttja V24-hanteringen som redan finns. Man sätter bara upp buffertpekaren i V24-parameterblocket till en egen buffert (den är cirkulär, antar jag) och sedan använder V24-pekaren för att läsa.

Problemet är dock (och det var väl det frågan var från början) att initiera V24-optionen på ett vettigt -tolken. Detta behöver ju dock endast göras en enda gång, och för övrigt torde det inte vara alltför besvärligt att göra samma saker själv, som BASIC-tolken gör vid ett OPEN.

(Text 1198) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: SYS(5) på V24 i ASM

Skälva problem är just SYS(5) i assembler Hur vet man program att ett nytt tecken har kommit till bufferten?

Möte Data- kommunikation

(Text 1874) Bo Rydén <7249>

Ärende: Slö filöverföring

Som alldeles ny modemare har jag slagits av hur långsamt det går med filöverföring. Jag har kört med BitCom och testat olika protokoll i den mot monitorn. För en fil på c:a 100k tog det 20 min med Kermit (fast BitCom uppskattade överföringstiden till 4 min 36 sec). Med Y-modem tog de första 10 blocken 1 min (eftersom filen var på c:a 600 block avbröt jag där). Med ren ASCII-överföring gick det visserligen hyfsat snabbt, men sedan gick det inte att UNZIPpa filen. Kan någon reda ut det här, och vilket protokoll är snabbast, eller hur får man dem snabbare? BoR

(Text 1875) Lars-Börje Cid <7390>

Ärende: Slö filöverföring

Tja, generellt tror jag att Z-MODEM är snabbast, sedan beror det ju väldigt mycket på vilket modem du har. Men Kermit tycker jag är långsammast (flått BK :-). Jag uppskattar din modemhastighet till 1200 baud, och det är isig ingen hög hastighet. (100 KB på ca 20 min). //LB Cid //

(Text 1876) Bo Lennmark <6017>

Ärende: Slö filöverföring

Om man har ett modem med v42 eller mnp4 är ymodem-g överlägset, annars är zmodem bäst (om man bara pratar PC). Bo L

(Text 1877) Jan Smith <8054>

Ärende: Slö filöverföring

Det är väl inget fel i att tycka att Kermit är långsamt. Gamla versioner är faktiskt ganska långsamma i jämförelse med exempelvis Z-modem. Modernare versioner är faktiskt nästan lika snabba som Z-modem om man kör med sliding windows och annat.

(Text 1879) Bo Rydén <7249>

Ärende: Slö filöverföring

Men jag har ju ett 2400 modem, varför blir då nettohastigheten under 1200? BitCom emulerar MNP 4 och 5, sätter det ner överföringshastigheten? BoR

(Text 1880) Anders M Olsson <1019>

Ärende: Slö filöverföring

Ja, MNP5 sätter ner hastigheten på filer som är komprimerade. Dvs LZH-filer, ZIP-filer mm. Opackade filer kan man däremot få igenom snabbare med MNP5.

(Text 1881) Lars-Börje Cid <7390>

Ärende: Slö filöverföring

Emuleringen skulle kunna minska hastigheten om man kör över komprimerade filer. //LB Cid //

(Text 1886) Henry Gessau <8167>

Ärende: Slö filöverföring

Du sa i ett tidigare inlägg att du använde Kermit och det tog 20 min. I terminal-programmet Telix så är Kermit hälften så fort som Z-modem - det är kanske så med BitCom också. Telix använder sig av en mycket gammal Kermit standard.

(Text 1887) Bo Rydén <7249>

Ärende: Slö filöverföring

Så BitComs MNP5 emulering *SÄNKER* alltså hastigheten när man kör packade filer. Det var väl inte meningen. Så om jag slår av BitComs MNP-emulering ska det alltså gå fortare. OK, jag ska testa. BoR

(Text 1889) Anders M Olsson <1019>

Ärende: Slö filöverföring

Det är inte något som är unikt för BITCOM. Det gäller alla implementeringar av MNP5. Filer som redan är packade kan inte packas mer av MNP5, och då blir resultatet att de växer istället. Det är bland annat därför man mer och mer går ifrån MNP5 och istället använder V.42 bis som använder en bättre packningsalgoritm.

(Text 1892) Ingvar Spetz <8134>

Ärende: Slö filöverföring

Så BitComs MNP5 emulering *SÄNKER* alltså hastigheten när man kör packade filer. Det var väl inte meningen. Tyvärr så brukar det vara så. Normalt så packar packningsprogrammen så bra att MNP5 inte kan få det bättre, men programet försöker hela tiden att packa och då blir det lätt slött. Jag har ett modem med MNP5 (bla.) och där får jag en liten vinst men det är så marginellt att det inte är något att stå efter.

(Text 1899) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Slö filöverföring

V42, däremot, märker om datat inte kan packas mer och låter i så fall bli - alltså blir inte överföringen (nämnvärt) slöare.

(Text 1919) Ingvar Spetz <8134>

Ärende: Slö filöverföring

Helt rätt. Beror väl på att V42 har "fall back" till MNP 2-4 om jag har förställt rätt. MNP 2-4 har bara felkorrektion.

(Text 1891) Martin Björkman <3854>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation

Skummade just genom sommarens inlägg och såg då att ämnet datakommunikation via amatörradio varit på tapeten. Eftersom jag pysslat en del med detta och tycker det är ett bra sätt att förena två nöjen, data + radio, ska jag ge några ytterligare upplysningar till ev. intressenter. Som framgått av tidigare inlägg behövs en amatörradiolicens vilken kostar en del pengar samt mödan att läsa in teknik och bestämmelser. Den utrustning som behövs är en radiotranceiver (sändare/mottagare) för antingen 144 MHz eller 432 MHz. Radion kan vara allt från en liten handapparat, en ombyggd kommunikationsradio eller en mer avancerad apparat. Pris från 1.000:- och uppåt. Antennen behöver inte vara stor, bor man i tätbebyggda strök räcker en liten pinne på fönsterblecket - bor man längre ut på landet och det är långt till andra stationer krävs en större "kratta" på taket. Sedan behövs ett modem som omvandlar datasignalerna som kommer i paket-form enligt ett särskilt protokoll, AX25, så att de kan läsas via datorns serieport. Vanligt telefonmodem duger således inte. Det s.k. paketmodemet innehåller en del logik som sköter om "paketeringen" och ev omsändningar vid störningar. Pris på modem från ca 1.500-3.500:-. Det finns nu enklare modem utan logik och då man har särskild mjukvara i datorn som sköter om AX25-protokollet, Baycom-modem, pris ca 500:-. Man kan även köra TCP/IP via sin radio, programvara för detta finns här i monitorn. Utöver detta krävs givetvis en dator men även en enkel ASCII-terminal räcker. Vad finns då att köra? Radio-paket trafiken här i Göteborgstrakten är mycket intensiv och det surrar i luften dygnet runt. Det finns flera BBS:ar, Bullentin-Board-System, som man kan konferera via. De funkade ungefär som ABC-monitorn, man kan skriva meddelande och hämta/lämna filer och program. En finess är att alla BBS:ar är sammanlänkade så att jag kan sända ett meddelande till en annan amatör i Borås, Stockholm eller Tokyo. I det senare fallet tar det någon vecka innan mitt brev kommit fram. Eftersom AX-25 protokollet har en inbyggd felkorrigering så kommer alltid rätt tecken fram på packet även om det är störningar och brus på radiofrekvensen, det tar förståss längre tid pga omsändningar men rätt blir det. Det händer mycket på amatörradiofronten också, nya moder med höghastighetspaket, trafik via amatörsatelliter kan man också experimentera med och framförallt titta hemska telefonräkningar. Det finns vidare mycket fri programvara för PC och packet-radio. Sammanfattningsvis en kul aktivitet - jag svarar gärna på frågor här - man kan också vända sig till SSA, Sveriges Sändare Amatörer som har en del info om amatörradiohobbyn. Det finns flera radioamatörer bland ABC-klubbens medlemmar. Väl mött på radio säger: Martin SM6EHL i Göteborg

(Text 1894) Ingvar Bäckstrand <8102>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation

Vilka överföringshastigheter kommer man upp i med packet? Det finns ju även intressanta möjligheter att kombinera radiolyssnande med datorhobby genom att ta emot väderkartor, faxbilder och data kommunikation på alla våglängder från extrem långvåg ner till satellitkommunikation. Så sändaramatör är inget krav! Klart slut från SWL (short wave listener)

(Text 1895) Anders Renheim <8051>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation

Vad behövs för att kunna ta emot t.ex väderkartor? Om man utgår ifrån att man har en dator, vad mer behövs? Det borde ha en hög imponansfaktor hos bekantskapskretsen om man på ett syggt vis kan börja plocka fram väderkartor ur burken:-).

Jag har för mej att Allt om elektronik hade ett byggprojekt på ett interface som gjorde att man kunde ta emot väderkartor, kan det vara något eller kan man köpa något liknande till ett rimligt pris? Vad för radio ska man använda? Måste man ha en massa specialantennor som grannarna kan glädjas åt? :-). Jag vill alltså inte sända något, bara lyssna.

(Text 1896) Peter Fässberg <441>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation

På en 1200 bps förbindelse (halv duplex) kan du OM DU HARTUR komma upp i ca 100 bps effektivt om du inte är helt ensam på en störningsfri frekvens. Det är inte speciellt upphetsande ...

(Text 1897) Anders Johnson <4001>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation

Att ta emot väderkartor från de fasta kortvågsstationer som har sånt sådana i decennier kan gå ganska bra med en bara några meter lång tråstantenn eller liknande. Man kan också bygga eller köpa en aktiv antenn. Själva antenn-elementet i en sådan behöver bara vara några decimeter långt.

(Text 1898) Martin Björkman <3854>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation

Jovisst kan man ha mycket kul med att bara lyssna - man slipper ju då alla avgifter till Televerket. Kommentar till hastighet - vanligtvis kör man i 1200 baud på VHF och endast 300 baud på kortvågsbanden. Det är ganska långsamt ska erkännas - är det många stationer på frekvensen tar det lång tid att få genom stora filer. Någon skrev att packetradio = vänteradio. Nu finns modem för 9600 baud men de kräver att man går in i radion och plockar signalen vid diskriminators - vanliga modem kopplas bara på mic respektive högtalar-

utgång. Väderfax kan man fånga upp relativt enkelt på kortvåg och det rör sig då om bilder som plockats ner från satellit och berbatats i en markstation och sedan återutsänts. Man kan titta på isberg, lågtryck, temperaturer mm. Vill man se snyggare direktsända bilder kan man ta in vädersatelliterna direkt på 137 MHz men det kräver riktantenn och bra mottagare. Dessutom behövs modem och programvara och det går på ca 5-10.000:-. Man får då mycket snygga bilder i VGA-grafik, liknande dem man ser på TV:s väderrapporter. Hälsningar Martin - Göteborg

(Text 1900) Ingvar Bäckstrand <8102>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation
För att ta emot på kortvåg behövs radio med enkel sidbandsmottagning (SSB) eller att man injicerar en bärvåg i MF:en. Sedan behövs en omvandlare mellan radions ljudutgång och nån port på datorn. Enkla typer går att få under ett par tusen inklusive program för datorn. Det skickas i etern allt från svartvita bilder till tjusiga gråskalefoton. (De förra kräver inte så avancerad hårdvara) Vill man ta emot på extrem långvåg behövs antagligen en konverter till radion. Om man bor i armerad betong eller plåtskjul är en utomhusantenn att rekommendera. Kan vara allt ifrån några meter tråd till aktiva antenner som inte är så stora men bör stå en bit från huset.

(Text 1901) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - radiomottagning
Vad finns det för programvara för att ta emot väderkartor?

(Text 1902) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Kan du eller någon annan här tipsa om var man kan köpa utrustning för det här? Jag antar att det inte är något som man kan kila in på Onoff och handla :-). Jag kikade i Elfes katalog. De har två modem/omvandlare som tydligen kan användas för att ta emot bl.a väderfaxar. Priset låg kring 1500-2750+mums, vilket bör betyda att det går att få tag på till ett ganska hyfsat pris någon annan stan. Men var?

(Text 1903) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
I texten till det ena av dessa modem står det att den har KISS och Wefax, som skall göra det möjligt att ta emot väderkartor. Jag undrar då, vad är KISS och Wefax? Standard för att föra över bilderna eller mjukvara som behövs till datorn för att få upp bilderna på skärmen, eller något annat?

Det andra modemet har flera olika kommunikationssätt bl.a. Amtor och minnesbug :-). Vad är det för något?

(Text 1904) Martin Björkman <3854>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - väderfax
WEFAX är en standard som använd på kortvågsbanden och som man kan ta emot de väderkartor som återutsänts från satelliterna. Har modemet WEFAX-funktion så behövs bara en programvara som finns fri (jag kan ladda upp om någon önskar) och en dator med EGA/VGA-skärm eller Epson-kompatibel skrivare. Wefax-bilderna blir inte så tjusiga som de man tar emot från rymden direkt men de är i gengäld enklare att få ut. Kontakta Swedish Radio Supply SRS i Karlstad som har mera modem och anordningar för väderfax, tel 054-100340. AMTOR är en kommunikationstyp som är snarlik gammal RTTY (RadioTeleType - 5 bits telexkod) men som har inbyggd felkorrigering och är mycket effektiv på kortvåg. Minnesbug är en telegrafnyckel som automatiskt skapar långa och korta tecken när man trycker på en särskild manipulator. KISS är ett enklare kommunikationsprotokoll (Keep It Stupid Simple) för radiomodem - KISS används när man vill köra TCP/IP-trafik och har en särskild programvara som sköter om protokollhanteringen. Hälsning Martin i Göteborg

(Text 1905) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - väderfax
Tack för förklaringarna! Jag ska ta kontakt med SRS efter helgen.
Ladda gärna upp programmet, jag är nyfiken på att prova på det här. Har du något exempel på hur bilderna blir så ladda gärna upp en sådan också om det går och är tillåtet.
Har du något tips på vilken radio jag ska sikta in mej på? Jag är som sagt helt ny på det här och vet inte riktigt vad jag ska leta efter. Jag ska alltså i första hand ta emot väderfax på kortvåg.

(Text 1908) Kent Berggren <6019>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Jag vill klar lägga lite felaktigheter som jag ser i inläggen. Man behöver visst inte köpa ett packet modem. Jag har laddat upp en fil som jag tror heter PMP något. "Fattig Mans Packet". När beskrivs det hur man bygger ett mycket billigt packet modem. Packet är nämligen BELL102 eller vad det 202? Igentligen får man köra vilket trafiksätt man vill. Man behöver inte köra AX25. Hittar Du på ett nytt sätt är det ok så länge du håller dej inom reglerna. På 2 M har man en bandbredd på 5 KHz men på 70 cm kan man köra mycket fortare efter som man ha en större bandbredd där.

(Text 1909) Kent Berggren <6019>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
OBS att om du skall ta emot datakom via kortvågen skall du ha en mycket frekvensstabil radio. Hållst digital.

(Text 1910) Kent Berggren <6019>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - radiomottagning
Jag tror att man kan få dem via SARTG. Men jag har inte adressen till dem. I alla fall har de en egen data bank men massa program. OBS ingen BBS.

(Text 1911) Ingvar Bäckstrand <8102>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Elfes utrustningar var säkert för både sändning och mottagning. Själv kör jag bara mottagning med en liten pryl från en tysk firma kopplad mellan radio och Amigan. Den kostade väl tusen spänn och då ingick program för datorn. Den klara enkel svartvit fax (inga gråskalebilder) samt en del telegrafimoder.

För den intresserade kan man bara rekommendera att prova på att lyssna på kortvåg efter amatörer som sänder med enkelt sidband. Om man står ut med det kan man roa sig med såna här prylar. Det är inte hifi och inte störningsfritt!

(Text 1913) Patrik Andersson <7620>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Det finns två mycket bra WEFAX program.

1: DK8JV's fax program.

2: HFFAX 5.0

Båda kan ta emot fax-kartor och gråskale (Satelit) bilder. OBS: Båda programmen använder EN 741a + några kondingar kopplade till serie porten. Så man behöver inte köpa något modem för X antal kr, för att ta ner fax bilder. Jag användersjälvt HFFAX 5.0, och tar emot omarbetade satellit bilder på långvåg, med mycket god kvalitet. MVH Patrik Andersson (SM0SCB).

(Text 1916) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Låter mycket intressant! Har du en ritning på anordningen? Programmen, är de SW eller? Vad använder du för radio?

(Text 1917) Kent Berggren <6019>
Ärende: Amatörradio - WEFAX
Hur är det det programet fritt? Om så ladda ner det hit.

(Text 1922) Patrik Andersson <7620>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Ritning följer med programmen. Jag tror att båda är SW, de är iallafall inte kommersiella. Jag använder en ICOM-726. Man behöver en mottagare för kortvåg, som kan ta emot enkelt sidband (SSB). De bästa bilderna tar man emot LW, 30-150 KHz, dessa signaler är så stabila att man inte får några störningar, men man behöver en LÅNG antenn. Programmen finns hos SARTG (sm6tzt) bbs tel: 031-319092 (24h). Om någon har frågor om WEFAX, så svarar jag gärna på dessa. MVH Patrik Andersson (SM0SCB).

(Text 1924) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Nu har jag hämtat både Wefax och Hf-Fax 5.0. Wefax får jag inte igång alls på min maskin eftersom det enligt beskrivningen i basen behöver "Super-VGA". Jag har "bara" VGA så det funkar inte. Hf-Fax däremot får jag igång utan problem. Med programmet finns ritningen till anordningen som ska kopplas mellan radio och dator. En 741:a och några passiva komponenter, så simpelt som det någonsin kan bli. Det finns också med ett exempel på de bilder man kan ta emot. Inte illa alls. I dokumentationen står ingenting om registrering så jag antar att programmet är helt fritt. Är det någon som vill att jag laddar upp programmen hit?

(Text 1926) Peter Fässberg <441>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Ladda upp programmen direkt !

(Text 1932) Patrik Andersson <7620>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
För er som tänker använda HF-FAX 5.0, har jag laddat upp FAXFREQ.ZIP. Den innehåller wefax frekvenser på kortvåg. Happy fax-ing de SM0SCB.

(Text 1934) Henrik Stenquist <7731>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - Väderkartor
Kul, berätta mera vad som krävs! MVH Henrik Stenquist

(Text 1936) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
Vad betyder IOC som står i näst sista spalten i listan? Den är tydligen 576 för det mesta.

(Text 1940) Patrik Andersson <7620>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - Väderkartor
Vad man behöver, för att ta emot väderkartor är: Ett stycke dator (pc). En kortvågsmottagare, som kan ta emot SSB (enkelt sidband). Ett program tex HFFAX 5.0 eller DK8JV's wefax program. MVH Patrik (SM0SCB).

(Text 1941) Patrik Andersson <7620>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation
IOC står för "Index of cooperation" Jag tror att det har med upplösningen av kartorna att göra. Den vanligaste IOC'n för kartor är 576, och för nyhetsfoton 288. MVH Patrik (SM0SCB).

(Text 1944) Kent Berggren <6019>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - Väderkartor
Behöver man inte något i mellan dator och radio? SM0LRU

(Text 1945) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Amatörradio - datakommunikation - Väderkartor

Nu vet jag inte om ni talar om samma saker, men titta i inlägg 1924 - där talar man om några enstaka kretsar, något modem tycks inte behövas. Kanske beror det på vilken programvara man använder?

(Text 1951) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - datakommunikation - Väderkartor

Ja, med programmet Hffax får man en ritning på en manick som ska kopplas mellan radions hörlursuttåg och en serieport på datorn. I stort sett samma krets används till ett tyskt program som kallas Fax kort och gott (Fax!.zip), enda skillnaden är att det programmet vill ha signalen till stift 22 på serieporten men det ordnas enkelt med en bygel. Kretsen består av en Op-förstärkare två kondensatorer och ett mostånd.

Jag har byggt kretsen och provkört Hffax. Problemet är att jag inte hittar någon bra station att ta emot. I de listor med lämpliga frekvenser som finns i Monitorn står ingenting om sändningstider. Jag har iofs hittat en stark sändare på 8.114 MHz men resultatet liknar inte någonting jag kan känna igen i alla fall. Jag har kontrollerat kretsen med oscilloskop och får en ren och snygg fyrkantvåg ut. I programmet Hffax finns en funktion som kallas "tuning-scope" och den visar en tydlig signal som ligger inom marginalerna vad jag förstår.

På skärmen blir det en sorts rutemönster i några grå nyanser. Kanske är det inte någon faxesändning?

Kan någon ge ett tips på någon stark sändare med ev. sändningstid för att testa om programmet fungerar?

(Text 1959) Martin Björkman <3854>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Beklagar sen kommentar - nu har det kommit flera inlägg om WEFAX och tydligen är det programmet HF-FAX som gäller. Detta har jag inte testat själv men ska hämta hem och prova. Modemet kan göras ganska enkelt och tydligen finns en beskrivning i HF-FAX på ett enkelt sådant. Tänker man satsa på packet-radio kan man ju köpa ett modem som även klarar att avkoda WEFAX-signalerna. Vad beträffar radiomottagaren så är det väl den dyraste komponenten. Den måste klara att ta emot SSB, enkelt sidband. Tittar i ELFA-katalogen och där finns en "pyts" från Kenwood, R-5000, men den är "dyr" kostar ca 8 kkr. Det finns billigare apparater, typ "okänt märke" - reseradio kostar 1230:- klarar SSB och har digital inställning. Vet ej hur bra den är. ICOM har en bra mottagare IC-R72 men den tror jag ligger i 5-6 kkr-klas-sen. Någon annan som har tips? Martin - Göteborg

(Text 1962) Anders Renheim <8051>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Hf-fax verkar ganska känsligt för störningar. Jag får ihop en liten bit av bilden innan programmet helt plötsligt slutar att rita på skärmen! När jag är i "tuning scope" så slår signalen om till en helt rak linje. Att gå ur funktionen och sedan direkt tillbaka gör så att man får se signalen igen.

Nu kör ju jag med enkel utrustning, "noname"-radio med enkel trådentenn, men det är irriterande att behöva kasta den bit av bilden som man har lyckats fånga. Att förlora några rader av bilden vore inte hela världen, men att programmet helt tappat signalen... Den bit av bilden som jag lyckas fånga in ser bra ut, rel. tydlig.

Det tyska "Fax" har jag provat som hastigast. Min tyska är inte bra nog för att jag ska kunna förstå programmets alla finesser. I dokumentationen nämns i alla fall att programkonstruktörerna jobbar med mer avancerade kretsar (att kopplas mellan radio och dator) som man ska kunna köpa men frågan är om det i så fall inte lönar sej att köpa ett riktigt "köpe-modem".

(Text 1964) Ingvar Bäckestrand <8102>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Ett "riktigt köpemode" behövs nog om man även vill kunna ta emot gråskalebilder.

(Text 1967) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - Väderkartor

Nytt personligt rekord! :-)
I dag har jag i alla fall fått ihop tre skärmbilder från 7883 kHz. Iofs vit bild på svart bakgrund och hela bilden förskjuten horisontellt halvvägs ut på skärmen, men ändå. Det här är kul!

(Text 1985) Anders Renheim <8051>
Ärende: Amatörradio - Väderkartor

Att byta till rätt frekvens hjälpte också. Sändaren sänder tydligen på 7880 kHz. :-) Programmet Hf-Fax är väldigt känsligt för inställningen av "bfo pitch" på radion.

(Text 1986) Ingvar Bäckestrand <8102>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Ja det där är lurigt. Sändaren har en frekvens för vitt och en för svart och vrider man in radion så att man bara tar emot den för vitt men modemet tolkar denna frekvens som svart blir det en negativ bild (om modemet nu inte får in signal från en annan station i sitt vitkänsliga område samtidigt för då blir det rörligt :-)

(Text 1992) Kent Berggren <6019>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
I vilket format är bilden? GIF?

(Text 1993) Kent Berggren <6019>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Är det inte väldigt viktigt att man har en mycket bra motagare? Frekvens stabil. Jag skall fråga på möte i morgon.

(Text 1994) Ingvar Bäckestrand <8102>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Jag har tagit emot med radio som bara går att ställa in på 100Hz när så det funkar. Det viktiga är att ha enkelt sidband och fenomenet i text 1986 finns alltid hur bra adio man än har.

(Text 1995) Anders Renheim <8051>

Ärende: Amatörradio - Väderkartor
Programmet har något eget format på bilderna. Vill man ha dem i något annat format får man använda något minnesresident program som dumpar skärmen till disk. Det finns några i Monitorn, sök på grab.

(Text 2022) Stefan Gartz <2600>

Ärende: Återuppringning
Är det någon som har lyckats med att låta ett modem sätta upp återuppringning vid upptaget och sedan vänta på ringsignal för att då koppla upp modemen. Det borde gå, men hur? Mvh / /Sgz

(Text 2023) Ingvar Bäckestrand <8102>

Ärende: Återuppringning
ATX4Dtelnr,5,
första kommat ger tid för upptagettonen att komma femman beställer återuppringning det andra kommat ger tid för att höra beställningsbekräftelsen
När sedan de ilska ringningarna kommer gör man: ATX3D vilket betyder "blind dial" dvs vänta _ej_ på kopplingston och något telefonnummer är ju inte aktuellt här. Denna metod fungerar (använder denna metod dagligen) endast om både du och den du ringer till har AXE.

(Text 2024) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Återuppringning - svar på ilska ringsignaler ...

ATA funkar väl också snyggt med ,5, jag brukar lyfta luren och slå 5-an manuellt när jag kopplat ned modemet vid upptaget. ATX4D—X4 finns det på alla Hayeskompatibler?

(Text 2025) Ingvar Bäckestrand <8102>

Ärende: Återuppringning - svar på ilska ringsignaler ...
ATA funkar väl också om modemet har vett att gå över i originate mode av sig själv snyggt med ,5, åh Tack. Det snygga är att det alltid kan stå där. Om det inte är upptaget går femman iväg under uppkopplingen varefter modemen connectar. X4 finns det på alla Hayeskompatibler? Mitt modem har X0-4 som är lite olika varianter på resultatkode mm. Det viktiga är att modemet inte väntar på kopplingston när återuppringningen tas emot och att man väntar på ton när man slår telefonnummer. Förresten enligt min modemmanual betyder ATA att modemet går off hook i answer mode så det tror jag att jag ska undvika.

(Text 2026) Sven Wickberg <1384>

Ärende: Återuppringning - svar på ilska ringsignaler ...
Menar ni att man skall ringa upp med ATX4D<tfnnmret>,5, och att det innebär att apparaten kopplar ner vid upptaget och ringer upp igen automatiskt?

(Text 2027) Stefan Gartz <2600>

Ärende: Återuppringning
När sedan de ilska ringningarna kommer gör man:

ATX3D
vilket betyder "blind dial" dvs vänta _ej_ på kopplingston och något telefonnummer är ju inte aktuellt här.
Kan man få detta automatiskt så man slipper vänta och "manuellt" göra ATX3D. Hur menar du? Mvh / /Sgz

(Text 2028) Ingvar Bäckestrand <8102>

Ärende: Återuppringning
Själv har jag ATX3D som valbart bland andra telefonnummer i kommunikationsprogrammet jag kör och väljer det när jag beställt återuppringning (som alla AXE kunder vet kommer det täta ringsignaler när man beställt återuppringning). Kan man ställa modem &/ kommunikationsprogram till auto answer i originate mode så blir det automatiskt.

(Text 2093) Stefan Gartz <2600>

Ärende: Fritt överföringsprogram
Finns det något bra filöverföringsprogram som är fritt att kopiera och använda. X,Y,Zmodem eller dylikt som går lätt att köra från kommandorad ungefär som med dsz.exe. Mvh / /Sgz

(Text 2094) Ulf Hedlund <6988>

Ärende: Fritt överföringsprogram
Programmet GSZ fungerar nästan exakt som DSZ, jag har för mig att GSZ kan spridas fritt.

(Text 2095) Arne Hellström <4838>

Ärende: Fritt överföringsprogram
GSZ kan spridas fritt men är inte ett "gratisprogram".
GSZ is not and never has been Public Domain. Every version of GSZ has included a Copyright Notice and a prohibition against sale or modification. There is no usage counter or other Trojan Horse in GSZ, but if you use this program, you have a moral and ethical obligation to register it. Arne H

Möte PCHård

(Text 2079) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Vilken CPU behöver man?

Jag håller f n på att utvärdera ett antal datorer, vanligen 386:or, och jag blir mer och mer förbryllad över skillnaderna mellan dem. Om jag fattat det rätt är en 386SX likadan som en "riktig" 386, men med den skillnaden att bussen till bl a hårddisken endast har 16 bittar i st f 32. Trafiken till och från hdn bör alltså gå långsammare än på en äkta 386. Men jag har svårt att märka den skillnaden på de program jag testat. Det verkar som om alla vanliga "gamla" program (hela SPCS-högen (utom DTP) och de vanligaste ordbehandlarna och LMSG) inte är särskilt betjänt av ens en 386 - min 286 går i många fall t o m fortare.

Med DTP märks skillnad, men framför allt därför att 386 vanligen har högre krsitallfrekvens än 286 (20, 25, 30 eller högre mot 12 eller så där för 286). Det kan vara svårt att veta vilka program som fordrar snabba hårddiskar, resp större buss, resp snabbare frekvens i CPU:n. Om detta tiger försäljarna som muren, och man kommer underfund med saken endast om man sitter vid datorn själv och testat sina program. Det sista är inte alltid så lätt: det fordrar att man får ta hem grejorna, köra över sina program och sedan provköra ett slag.

Det har också visat sig - till min häpnad - att många av mina "gamla" program inte vill låta sig köras på 386:or och 486:or jag testat: SPCS MENY2, PCTOOLS ver 4, COMPRESS som följde med PCTv4. Att inte hemmahack som T, PF och TED alltid låter sig köra är kanske mindre konstigt, men de stora kommersiella proggen borde väl gå?

(Text 2080) Karl Lindström <837>
Ärende: Vilken CPU behöver man?
Att program går att köra på en 286 men inte på en 386 eller 486 har definitivt inte med processorn att göra, utan måste bero på något annat, t ex dosversioner, bios eller ev någon hårdvara.

(Text 2081) Anders Renheim <8051>
Ärende: Vilken CPU behöver man?
Finns det verkligen kontrollkort för hd och floppy som jobbar med 32-bitars buss? Det är väl bara minnet som utnyttjar bussen maximalt? Eller har jag missuppfattat det hela.

Hur vanligt är det förresten att man utnyttjar bussen maximalt? Bygger man inte normalt ut datorn med 16-bitars minnes kort när man inte får plats med mer minne på moderkortet.

(Text 2082) Jan Smith <8054>
Ärende: Vilken CPU behöver man?
Om du ska kunna ha kort som kör med 32-bitars bredd så måste du ha en EISA eller MCA-bus (hade iallfall för mig att MCA är 32-bitars men jag kan ha fel)

och till EISA börjar det finnas fler och fler typer av kort. De som gör mest skillnad mot ett 16-bitars kort är hårddiskort och extrema skärmkort samt i vissa fall nätkort. I det senare fallet så tycker jag det verkar som om datorn inte riktigt hinner med att mata nätkortet med data så fort som det behövs. Det verkar i många fall bli samma hastighet oavsett 16 eller 32-bitars kort. Men jag har å andra sidan inte sett det på de kraftigaste PC-burkarna. Hoppas verkligen att det inte blir maskiner med ISA-bus till P5:an. Det blir definitivt att slösa med processorkapacitet som jag ser det.

(Text 2086) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Vilken CPU behöver man?
Å andra sidan brukar man kunna klämma in 32Mb på moderkortet, så minneskort kanske inte behövs så mycket i framtiden. (Inte det närmaste åter i alla fall:-)

(Text 2088) Peter Mörtzell-Vincent <1343>

Ärende: Vilken CPU behöver man?
Jag ska försöka ta upp vad som är speciellt med de olika processorerna så gott jag kan:
8086

Urtypen. Kompatibel på 'källkodsnivå' med 8080. 16 bitars, kan hantera max 1 megabyte. Typisk hastighet 6 mhz. 64KByte-segment.

8088
8 bitars variant. Den som IBM valde att sätta in i sin PC. 4.77 MHz till 10 MHz (turbo).

Klarar av
* normala MS-DOS-program.
* hantera EMS/expanderat minne (Minne som 'projeceras' i ett 'fönster')
* Windows 3.0 (ej 3.1) i real-läge.
Ger _lite_ minne att arbeta med (300 kb?)
Nackdel:
* långsam.

80186
16 bitar. Fler instruktioner. Normalt 8 mhz. Sitter i bla Compis, annars är den ganska ovanlig som PC-processor.

80286
Denna processor har s k Protected Mode, ett läge där den kan använda mer än 1 mb. Den är dessutom mycket snabbare per MHz än 8088. Den första ATn gick i 6 MHz, 8 MHz räknas som 'standard' (c:a 1 mips), turbo 10 MHz. Många moderna 286-datorer klarar 16 MHz. Klarar av:
* hantera XMS/Utökat minne (linjärt minne över 1024 Kb-gränsen)
* Windows 3 i standardläge. (2 meg minne rekommenderas för Win 3.1)
* Lika snabb som 386 vid samma MHz.
* OS 2.1.3
* Vissa *nixvarianter, dock ofta med den begränsningen att ett program kan vara 64 Kb stort.
* HIMEM som kan flytta upp DOS

över 1 Mb-strecket tack vare en finess hos 286-processorn.
Klarar inte av:
nyare operativsystem (exvis OS 2.0)

80386
Nyhet: Native Mode, ett läge där den kan emulera flera 8086:or på en gång vilket används t ex av Windows för att köra flera DOS-program samtidigt på ett ganska säkert sätt. Dessutom kan man ha mycket mer minne (ett antal GB), samt att varje 'segment' kan vara upp till 1 megabyte stort. Denna processor kan även hantera 32 bit internt och externt; men många PC-datorer har en 'fysisk' begränsning till 16 bitar på kortplatserna (ISA, samma som 80286).

Typiska hastigheter:
16 MHz (från början), 25 MHz, 33 MHz och nu 40 MHz (AMD).
För att hålla kvar kompatibiliteten är den sk. busshastigheten (den hastigheten som processorn kör mot kortplatserna) neddragen till 8-10 MHz.

Klarar av:
* emulera EMS samt skapa 'UMB'
* köra residenta program mellan 640 och 1024 där det finns plats.
* köra flera DOS-program oberoende av arandra (med rätt operativsystem)
* har 32 bits-instruktioner
* kan kommunicera med 32 bitar utåt
* stora segment o 32 bitar -> *nix-system kan köras utan större problem.

* mycket internminne...
Klarar inte:
Det lär finnas någon/några instruktioner som inte följt med från 286:an.
Vissa tidiga versioner har problem. 'Step Level' A samt B0 ej bra, B1=kanske, D=Bra.

386SX
Som 80386, fast med max 16 bitar externt, samt max 16 mbyte minne. (16 och 25 mhz). I normala fall (MSDOS) så gott som lika snabb som en vanlig 386:a.
Fördel:
var i början billigare än -386
Nackdel
max 16 Mbyte linjärt minne. annars ganska lik 386:an.

386DX
I princip buggfixad 80386.

80486
(Se bättre inlägg...)
Ungefär 386 med inbyggd matteprocessor, liten (8 kb) minnescache, uppsnabbade instruktioner mm. C:a 2-4 ggr snabbare än 386:a vid samma MHz.
Hastigheter: runt 33 MHz (25, 33, 50).
Fördelar
* hastigheten!!!
* inbyggt matteprocessor.
* har ibland 860 som co-processor
Nackdel:
än så länge är processorn ganska dyr.

486SX
som 80486, fast utan matteprocessor. 16-25 MHz.
Fördel
snabbare än 386:a
billigare än en äkta 486:a
har en sockel som kanske kan användas till 486DX2-overdrive.
Nackdel
om man vill ha matteprocessordelen senare innebär det att man i princip köper en 80486:a (med lite pinnar flyttade) och sätter brevid. Den tar då över allt från den gamla processorn som trots allt sitter kvar och värmer (?).

486DX2
486:a som internt arbetar med dubbla hastigheten jämfört med 80486 (66 MHz om klockan går med 33 MHz) ('overdrive')

(Text 2084) Egon Bosved <7723>
Ärende: Vilken CPU behöver man?
Hur är det? Är inte alla *gamla* program kompillerade för 8086 och kan inte fullt ut utnyttja senare CPUer? Då går de i stort sett bara fortare i proportion till ökad kristallfrekvens? eller //mvh Egon

(Text 2104) Gunnar Gunnarsson <6695>
Ärende: Vilken CPU behöver man?
Stämmer delvis, men vissa instruktioner utförs betydligt effektivare på t.ex en 486:a än på en gammal 8088 (dv samma instruktion behöver färre klockcykler). /GuGu

(Text 2108) Gunnar Gunnarsson <6695>
Ärende: Vilken CPU behöver man?
Det är ju helt fantastiskt otroligt hur inkompetenta vissa leverantörer är. Ibland undrar man om de vet hur en skruvmejsel ser ut. Butikerna på "fina gatan" är inte nämnvärt bättre än andra firmor. De enda jag litar på är enmansföretag som drivs av någon med *känsla* för maskinerna. /GuGu

(Text 2109) Anders Wedebrand <5960>
Ärende: Vilken CPU behöver man? / Dataföretag
Problemet med enmansföretag är att de (ofta) inte är lika "stabila" som större företag. Jag tänker på konkurser och liknande, men även på beroendet av nyckelpersoner. Vad händer med servicen om "ensamma Hasse" blir sjuk en längre tid? På ett större företag finns det alltid resurser att täcka ett sådant bortfall. Jag har själv arbetat hos en ÄF i ett par år (försäljning, service teknisk support, mm) och tyckte det var roligare att samarbeta med en befintlig kund (ge bra support, osv) än att jaga nya kunder. Problemet är att ett företag har svårt att överleva om man inte ständigt skaffar nya kunder (eller får gamla kunder att byta ut maskinparken). Man slits mellan att "tänka på försäljningen" och att "ge 100%-igt stöd". Om en kund med ett litet nät på 10 datorer vill skaffa ett nytt program, ska man då sälja ett DOS-program som passar in i deras befintliga miljö, eller ska man sälja ett nytt, häftigt

Windows-program som visserligen går att få igång på deras 286/386sx, men inom kort kommer att kräva utbyggnad och utbyte av maskiner. "Sälj det kunden vill ha" brukar vara ett vanligt svar på den frågan, men faktum är att många (viktigt många) kunder inte har den blekaste aning om vad de vill ha. Ofta får de ett tips om ett program från en "kompis" eller från någon "dator-tidning". Tyvärr är det ofta så att programmet inte passar in i den befintliga miljön (ex. Windows-progr då de inte har Windows, ex grafikprogram som inte kan exportera bilder till ordbehandlingsprogrammet, och liknande). Som säljare kan man antingen sälja det kunden frågar efter, eller hjälpa kunden att hitta ett program som fungerar bättre i deras miljö, vilket jag brukar försöka göra. Problemet är att det tar tid, det kräver att man är insatt i kundens datorsystem, och att det inte genererar mer intäkter än det gör att sälja det kunden frågade efter från början. Själv tycker jag att det ger nöjdare kunder (och också kunder med större förståelse för de program de använder, och även större krav på framtida program). Däremot blir kunden ofta missnöjd om man säljer det program de frågade efter från början (om det inte är så att det är det "bästa" programmet för kunden). Eftersom de fått det program de frågade efter brukar de få "skylla sig själva", för att sedan antingen få byta hårdvara eller köpa ett annat program (vilket ger utökade intäkter för återförsäljaren). Jag tyckte inte om att luras på det sättet, vilket gjorde att jag la ner för mycket tid på stöd åt befintliga kunder och för lite tid på att ragga nya kunder, och eftersom det enda måttet på framgång är pengar var jag inte så framgångsrik som säljare:-)mvh Ankan
P.S. Ursäktat att inlägget blev så långt.

(Text 2113) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Vilken CPU behöver man? / Dataföretag/yrkesmoral?
För några år sedan hittade jag i en datatidning en teckning av två luggslitna A-lagare på en parkbänk.
Den enda sa: Jag var dataprogrammerare. Mina program var felfria, fungerade alltid och behövde inte uppdateras.
Den andre svarade: Jag förstår, jag gjorde samma fel själv.

(Text 2124) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Svartalf (Gremlins?)
I går kväll var det bråttom. Jag lovade hustrun att snabbt fixa en liten trycksak i A4 med 7 rader text och en ram. Men det ville sig inte.
DTP-programmet krånglade - ständigt klagomål på för litet minne, "kan inte ladda overlay", "spara nu annars kommer dina data att förloras" osv. Men sånt är jag van vid och kan leva med. Man spar, reserar, väntar en stund och fortsätter. Till slut var dokumentet äntligen färdigt.
DÅ BÖRJADE SKRIVAREN! Det är en bläcksprutt Canon, och den har litet egenheter för sig; stannar ibland och tänker till; muttrar och gnorrar; men till slut brukar resultatet komma fram. Så

icke denna gång! Mitt på sidan, ungefär, blev det tvärstopp: i stället för min text kom fram en massa skräptecken och sedan låste sig systemet -alla system. Mutter, mutter! Reset och ny start - samma sak igen (annorlunda skräptecken och på icke exakt samma ställe, men nästan).
Jag gjorde om DTP-mallen från grunden, satte in texten på nytt och försökte. Absolut tji! Varför? Det finns kanske en naturlig förklaring men det här med svartalf är mycket enklare. De ville åt mig helt enkelt! Efter två timmar slog jag av strömmen till alla apparater och begav mig därifrån, utstötande vilda ljud av misshag och förtörnelse.
I morse när solen lyste och svartalferna inte har en chans gjorde jag ett nytt försök: allt gick som (bättre än) taget! Finns det någon som kan åstadkomma en bättre förklaring än detta trolltyg?

(Text 2125) Karl Lindström <837>
Ärende: Svartalf (Gremlins?)
Japp, den enda riktiga förklaringen återfinns i Wickbergs teorem: Datorer är nyckfulla!

(Text 2143) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Svartalf (Gremlins?)
Du har trampat på en vittra och hon bet dig. Men en annan förklaring till konstiga datorfenomen är att den elektriska strömmen inte är ren.

(Text 2144) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Svartalf (Gremlins?)
Det är inte ett teorem utan ett axiom! Alla fel kan dock sammanfattas i den kända naturlagen:
Kan något gå åt skogen så gör det det också. Risker ökar med brådskan och åren dets vikt.
Dessa regler ingår i ett system som kallas "Lagen om diabolitetens maximisation".
Men annars tror jag det beror på strömmen eller glapp i systemen, läsfel, statisk elektricitet eller defekta minneskapslar. Hur ska man annars förklara alla de konstiga saker som Sven W råkar ut för? (Tag inte illa upp, Sven!). Om det nu inte beror på vittor, gengångare eller bortgångna lantmätare.

(Text 2146) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Svartalf (Gremlins?)
Jag administrerar till vardags ett nätverk med runt 200 användare. Och jag tycker att JAG brukar drabbas av konstigheter i nätet. Det är dock bagateller om man jämför med alla märkliga fel som Sven dagligen drabbas av ... :-)
Sven, kom inte hit kom inte hit :-)

(Text 2147) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Svartalf (Gremlins?)
Hörnu era skenheliga skojare! :-)
Jag skulle tro att enda skillnaden mellan oss är att jag REDOVISAR mina erfarenheter och ber om ev förklaringar...

(Text 2132) Anders Renheim <8051>
Ärende: CD-ROM-läsare
I Scandinavian PC Systems katalog som dök upp i brevlådan i dag säljer dom Philips CD-ROM-läsare för 1990 kr+

mums. Det finns två modeller att välja mellan, CM50 extern och CM-201 som är en intern variant.
Är det någon som har erfarenhet av någon av dessa läsare? Är det något som är värt att satsa på om man inte har extrema krav på grejerna? Vad är det man ska titta efter i annonserna, någon särskild standard, accesstid?

(Text 2133) Anders Wedebrand <5960>
Ärende: CD-ROM-läsare
Philips CM50 har jag själv sålt till en vän som ville skaffa CD-ROM. Hon är väldigt nöjd med den. Själv skulle jag föredra en modell som funkar mer som en vanlig CD-spelare, dvs man har ett skivfack som man skjuter in och ur spelaren (på CM50 lyfter man bara på locket, som på en bärbar CD-spelare). Den är lätt att installera (ett instickskort är väl ingen match?) och kräver ingen särskild strömmatning, utan får kraft genom datakabeln. Observera dock att den inte uppfyller multimediasstandarder vad gäller accesstid eller datahastighet.

Vad man ska välja är väl helt personligt. Min vän gillade designen och ville absolut inte ha en NEC CD-ROM (tidigare dåliga erfarenheter). De parametrar man ska hålla ögonen på är accesstid och datahastighet (heter det så?). Accesstiden märks skillnad på oavsett operation, datahastigheten kan göra att rörliga bilder (multimedia) får "hack" i animeringen, när CD-ROMen inte hinner leverera data i den hastighet det behövs.

Jag har själv funderat på att köpa en CD-ROM, men valt att vänta ett tag till, tills jag vet vad jag behöver (en CD-ROM för datalagring eller en CD-ROM för multimedia/rörliga bilder). Man vill ju alltid ha det senaste nyaste, men vem har råd med det??? Kanske ger upp en dag och köper mig en "långsammare" CD-ROM bara för att någon gång få ändan ur vagnen, men det är väl med CD-ROM som med skrivare: har man väl köpt en modell är man fast med den eftersom det inte går att få något bra andrahandspris på den... mvh Ankan

(Text 2134) Ferdinand Mican <912>
Ärende: CD-ROM-läsare
Vi har Scandinavian PC Systems CD-ROM-spelare CM50 (extern) på jobbet och den fungerar bra för våra ändamål. Jag har hört att den ska ha svårt att läsa spår som ligger längst in på skivan men det har jag inte märkt - kan alltså vara fel på något enstaka exemplar. Hemma har jag en Chinon CDX-431 som har kostat 3 ggr så mycket. Och det är den definitivt inte värt. Visst ser den läckrare ut men hastigheten och accesstiden (150 kbyte/s och 35 ms) är ett minus.

(Text 2135) Anders Renheim <8051>
Ärende: CD-ROM-läsare
Riskerar man att kontrollkortets adress kolliderar med något annat i datorn, dvs fungerar det med alla normala kontrollkort som man redan har i datorn (HD, video, par., ser.)?

Hur är det med drivrutiner? Jag kommer dels att köra under DOS 5.0 och OS/2 2.0, är det någonting där som man ska se upp med?
CM50 är den som är aktuell för min del, jag får inte plats med en till intern drive i datorn.

(Text 2145) Bo Michaelsson <913>
Ärende: CD-ROM-läsare
Philips CM50 extern CD-läsare har jag själv. Den fungerar bra. Men kanske ska man vänta till dess Kodak släpper sitt system med bilder på disk. Någon skrev i mötet Foto om detta, tror jag.

(Text 2153) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: CD-ROM-läsare
EKAB i Linköpings säljer Sound Blaster, Video Blaster m.m. Dom har Matsushita Panasonic SDC 521 MPC-kompatibla CD-ROM. Extern för SCSI eller AT interface för 3500:- och intern för 3000:-

Är det någon som vet om detta är den CD-ROM som ingår i "Sound Blaster Multimedia Kit"?
Dvs. kan man komplettera sitt Sound Blaster Pro med en Panasonic CD-ROM enligt ovan? Jag har fått veta att CD-ROM interface i Sound Blaster Pro inte är ett standard SCSI interface, så valet av CD-ROM är tydligen väldigt begränsat? Adios!

(Text 2156) Anders M Olsson <1019>
Ärende: CD-ROM-läsare
Jo, nog är det den CD-ROM driven som ingår i multimedia kitet. Men det går att få den antingen med SCSI-interface eller med IDE-AT interface, så se till att köpa den med IDE-AT interface om du vill kunna ansluta den till Soundblaster PRO.

(Text 2168) Jan Trauelsen <6953>
Ärende: CD-ROM-läsare
Enligt Sound Blaster Pro:s produktblad står följande:
- Supports internal or external CD-ROM drives from Creative Labs, Panasonic, Matsushita and others that comply with the SBCD or Panasonic interfaces.
Detta tolkar jag som att det skulle vara möjligt att använda den CD-ROM drive du nämnde, men bäst är väl att fråga EKAB. MvH Trasan

(Text 2169) Jan Trauelsen <6953>
Ärende: CD-ROM läsare forts...
Läste i en tidning (Datanytt tror jag..) om den väntade revolution av CD-ROM läsare med CD-R, PHOTO-CD osv. I samma artikel nämnde de något om att modernare CD-ROM hade vad dom kallade "Multi session" och äldre endast "Singel session". Skillnaden var den att "Multi session" kunde läsa förbi dataslut-tecken men inte "Singel session". Det är fördelaktigare med "Multi session" om man ska tillämpa animeringar t.ex.
Nu till min fråga (äntligen..): Sound Blaster Pro Multimedia Kit har den "Multi session" eller "Singel session" ??? MvH Trasan

(Text 2158) Björn Dahlberg <7697>
Ärende: Multimedia
Vad innebär multimedia? Jag har sett att Sierra har en del spel i CD-ROM multimedia. MVH Björn

(Text 2161) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Multimedia
Tja, någon verkligt heltäckande definition på multimedia vet jag inte om det går att göra. Multimedia är väl lite vad man själv vill att det ska vara.

En blandning av datorgrafik, filmbilder, ljudeffekter, musik med mera. Och alltihop interaktivt.

Sierras multimediaspel är samma spel som vanligt, skillnaden är att figurerna i spelen pratar med inspelade röster istället för att dialogen visas som text. Eftersom inspelat ljud tar oerhört stor plats levereras spelen på CD-ROM.

(Text 2163) Björn Dahlberg <7697>
Ärende: Multimedia
Men sedan har jag hört talas om att animeringar i multimedia går snabbare. Hur funkar det, logiskt. Det är ju ändå datorn som måste ta hand om alltihop ändå, och då bör ju dens MHz vara avgörande. Eller? MVH Björn

(Text 2170) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Multimedia
Ja, det tycker jag också. Var har du hört det någonstans att animeringar under multimedia skulle gå snabbare? Snarare är det väl så att multimedia går långsammare alternativt ställer HÖGRE krav på CPU:n eftersom det är så mycket mer som måste hanteras samtidigt. Vill man sen vara RIKTIG självplågare kan man prova på att köra under Windows, exempelvis King's Quest V i CD-ROM (multimedia) version. Ordet LÅNGSAMT får då ny betydelse...

(Text 2213) Stefan Eriksson <7713>
Ärende: Pipen vid uppstart.
Min dator har pajat. Vid uppstart piper den två gånger och stannar därefter. Bilden på bildskärmen rullar våldsamt i sidled, så det är omöjligt att urskilja någon text eller antydning till kommentar om felorsak. Finns det någon som har en lista på vad pipen betyder? Vad finns det för tänkbara fel som yttrar sig på ovanstående sätt? (Alla spänningar finns, men jag har ingen möjlighet att mäta om det finns brumm eller dyl).

(Text 2218) Ferdinand Mican <912>
Ärende: Pipen vid uppstart.
... (ett pip) = datorn funkar
... (långt pip och två korta pip) = systemet funkar men felaktigt skärmkort har hittats
... (två pip + meddelande på skärmen) = systemet måste installeras om.

Allt enligt "PC-configuration Hand-book". För övrigt rekommenderas att byta ett kort i taget, (s.k. trial and error).

(Text 2247) Stefan Eriksson <7713>
Ärende: Pipen vid uppstart.
Tack för hjälpen. När jag fick reda på att två pip betyder att CMOS-inställningarna inte stämmer kunde jag lista mig till felet. Jag hade ställt om en switch på bildskärmskortet när jag använde datorn till en annan skärm, och därefter glömt återställa den. Nåja, alltid lär man sig nåt nytt på att plocka isär datorn och felsöka efter fel som inte finns (-:-).

Möte PCMjuk

(Text 1539) Anders M Olsson <1019>
Ärende: "Mikro"-program
En idé som jag har gått och närt ett tag är att försöka göra en sammanställning av de allra minsta, allra bästa programmen. Tänk att kunna ha alla program man använder på en enda 360 kb diskett. Övärderligt för dem som har lite äldre maskiner, kanske portabla maskiner utan hårddisk. (Har själv en Toshiba 1000). Om vi skulle kunna hjälpas åt att hitta riktigt små program som ändå har god funktionalitet inom sitt område, så kanske det kan gå ut som en prenumerationsdiskett. Vadsäger programredaktionen? Följande krav tycker jag kan tjäna som riktmärken:

- Varje program ska vara så litet som möjligt. Inte över 50 kb.
- Programfilen ska fungera utan en massa tillägsfiler. Det ska räcka att kopiera ner en enda fil för att installera programmet.
- Inga overlayer får användas. På så sätt kan programmet packas ännu mer med hjälp av PKLITE eller LZEXE. Själv har jag funnit två program som jag tycker uppfyller kraven:

1) Det numera smått klassiska programmet TED från PC Magazine. En texteditor som endast är drygt tre kilobytes stor (!). Men ändå uppfyller grundbehoven i en texteditor. Sensationellt nog kan programmet packas så att det blir ytterligare ett par hundra bytes mindre med LZEXE eller PKLITE.

2) LYNC är ett kommunikations- och terminalprogram som är förvånansvärt kraftfullt för sin litenhet. Under 50 kb, kan packas till under 30 kb med LZEXE eller PKLITE. Programmet påminner väldigt mycket om Procomm och Telix, så det är alltså väldigt enkelt att komma igång med. Det finns till och med sådana finesser som (hör och häpna!) telefonkatalog, host-mode och Z-Modem filöverföring.

Får vi be om fler förslag på vettiga mini-program?

(Text 1548) Peter Isoz <2164>
Ärende: "Mikro"-program
Kör 1100+ på resor, så jag förstår väl vad du menar. (förutom TED) har jag bla dessa program på startupdisketten:

CED.COM	7156	Dos, tangentbordseditor
QUICKKEYS.COM	272	Snabbare upkeyboard-repetition
FILTER.COM	1280	(Fr SPCS) översätter till gamla svenska (=ABC) skrivare
BR.COM	958	För titta i textfil
LIST.COM	21219	För titta i många filer
DDIR.COM	796	Diri bokstavsordning
X.COM	1692	Ungefär som DDIR fast snabbare
Q.EXE	47420	Kraftfull editor
SK.COM	38821	Sidekick (köpeprogram)

Är väl lite konservativ men jag förstår inte varför man skall ha en 386'a i knäet. Som dessutom har en hårddisk med massa känsliga data som man kan bli bestulen på.

Saknar egentligen bara ett litet kalkylprogram, som helst skulle skapa filer man kunde ta in i Excel för eleganta utskrifter.

Förresten klarar inte Toshiba 1000 disketter med 720kb? Den är väl nyare (och lättare) än 1100+. Trodde 1100 var den äldsta och den måste man starta på 360 men sedan kan man köra 720 (tror jag). Peter I.

(Text 1597) Claes Börjesson <6928>
Ärende: Förslag på "Miniprogram"
Programmet DC (Directory Control) som är 22 Kbyte stor kopierar filer, raderar m.m. en enkel Norton Commander på 22 kbyte.
Claes B.

(Text 1572) Bertil Wall <4227>
Ärende: Super-delete efterlyses
Jag använder ofta ett litet program (från PC Magazine) som heter DOSFFF (Dos Fast File Finder) med vars hjälp man kan skriva exempelvis DOSFFF *.BAK och få en förteckning av alla *.BAK-filer på hela hårddisken (dvs oavsett i vilka underbibliotek filerna ligger). Finns något liknande program dessutom raderar exempelvis alla *.BAK-filer i ett enda svep på hela hårddisken (eller i fall hela partitionen)?

(Text 1573) Egon Bosved <7723>
Ärende: Super-delete efterlyses
Mitt lilla motsvarande program heter 'whereis' och hittar alla efterfrågade filer på HD:n (-s partition). (Var jag nu har fått det ifrån.)

Hoppas du finner vad du söker och att det är säkert. Vad om du skriver *.BAS i st f *.BAK. Har du tittat på DIS, som finns någonstans i Monitor. Det gör kanske inte precis vad du vill, men kan vara en hjälp på vägen. Liksom, förstås, PC-Tools, Norton ?? m fl. // mvh Egon

(Text 1574) Conny Westh <7433>
Ärende: Super-delete efterlyses
Det finns ett program som heter ERASEBAK som tar bort alla filer som *.bak, nolllängdsfiler m.m. enligt den specifikation man ger. Jag vet inte om det var från programbanken eller varifrån jag fått progget men om önskemål finns kan jag ladda upp det. /* C är bäst */

(Text 1577) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Super-delete efterlyses
På prenumerationsksiva 14 (från 91 05) fanns programmet ERSEBK11.zip som bl a skall innehålla ERASEBAK "som är ett fritt program för att ta bort .BAK filer eller filer med en annan extension".

WHEREIS har kommit i många upplagor - jag har flera på min hd, vet inte varför jag sparar de gamla, men de har litet olika features. Jag har för mig att originalet (eller ett av dem) kallades L. (Själv har jag gett det namnet VAR, för jag har litet svårt att komma ihåg vad alla program AZX#11%0.KUL uträtar...

(Text 1668) Bertil Wall <4227>
Ärende: Super-delete efterlyses
Nu har jag faktiskt hittat ett program av den typ som jag efterlyste i mitt första inlägg i detta ämne. Det heter CLEAN och är bara 12 K. Det raderar exempelvis alla *.BAK-filer på en hel hårddisk (eller i alla fall en volym) i ett enda svep. Jag rensade alla dylika filer på en hårddisk i ett Novell-nät med detta program, och frigjorde i ett nafs cirka 11 MB. Man kan väl med en viss underdrift påstå att programmet bör användas med en viss försiktighet. Programmet är inte nedluset med kontrollfrågor. Jag har skickat in det, packat med gamla vanliga PKZIP.

(Text 1591) Claes Tullbrink <6083>
Ärende: Windows 3.1 - påskägg
Är påskägg en etablerad term för odokumenterad "godartad" lustighet i ett program? Hursomhelst, prova gärna att ta fram informationen för programhanteraren med ctrl+shift, och klicka upprepade gånger på förslagsvis röda fältet i MS-loggan (fältet överst t.v.). Inget händer. Upprepa. Och se... Upprepa. Och se... Hälsningar C

(Text 1592) Stefan Lennnerbrant <4364>

Ärende: Windows 3.1 - påskägg
Driver du med oss? Inte är det väl april nu? I annat fall får du förklara lite mer i detalj vad du menar - jag har nästan klickat sönder min mus och ingenting händer. Inte ens vet jag om jag är på rätt ställe och klickar
Vaddå Ctrl+Shift? Menar du Win 3.0 eller 3.1, eller kanske bägge? Jag vill också ha ett påskägg!!!

(Text 1593) Henry Gessau <8167>
Ärende: Windows 3.1 - påskägg

Product: Windows 3.1

Source: Tom Tanida (tanida@esosun.css.gov)

1. Hold down Cntl and Shift simultaneously (keep holding them down for all of the following steps).

2. Select Program Manager's Help menu option, and select "About Program Manager".

3. When the box pops up, double click inside one of the four panes in the Windows 3.1 logo.

4. Click OK.

5. Repeat steps 2-4 to see a flag waving.

6. Repeat steps 2-4 again to see the credits. (Is that a picture of Bill Gates there? :-))

(Note: my tests indicate that if you try this a third time you'll get nothing; try it a fourth time and you're back at the waving flag. jcm)

The display terminates immediately when the OK button is pressed (step 4).

(Text 1594) Per Andersson <5581>

Ärende: Windows 3.1 - påskägg
Jodå, det funkar bra.

(Text 1600) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Windows 3.1 - påskägg
Det var ju roligt! Har någon provat att se hur många "gubbar" som finns? Jag testade tre gånger och fick olika figurer varje gång - sedan tröttnade jag.

(Text 1601) Bengt Österholm <2077>

Ärende: Windows 3.1 - påskägg
Jag har fått upp fyra olika gubbar men den fjärde kom väl efter tionde försöket. Ett grått djur. En kille med glasögon. En som liknar Ingvar Oldsberg. En med svart skägg. MVH Bengt Österholm <2077>

(Text 1611) Bo Rydén <7249>

Ärende: Textningsprogram
Finns det ett (helst SW eller PD) program som kan texta snyggt för utskrift på matris skrivare (9-nålars). Rit- och DTP-program som ger anständiga utskriftar kostar ju skjortan (och kosty-men med). BoR

(Text 1614) Anders Renheim <8051>

Ärende: Textningsprogram
Det finns ett program som heter Lettrix. Om det är SW eller PD vet jag inte. Det lägger sej resident i minnet och tar över kontrollen över skrivaren när man skriver ut. Man kan välja mellan ett otal olika fonter/storlekar.

(Text 1625) Torbjörn Einarsson <8369>

Ärende: Textningsprogram
Lettrix är bra - har haft det själv. Dock tog det en evig tid att göra utskriftar med det. Men resultatet blev bra - om man hade färskt färgband. Utskrifterna form-ligen åt färgen. På min version saknades svenska bokstäver. Men eftersom det fanns ett fontediteringsprogram som medföljde så gick det bra ändå. Men vad sägs om Windows 3.1? Den kan väl också skriva på matris skrivare? Och med TrueType kan man väl dessutom få valfri storlek på texten?
MVH / Torbjörn Einarsson

(Text 1669) Bo Rydén <7249>

Ärende: Textningsprogram
Nu har jag testat Lettrix. Kul, och kan rekommenderas till folk med Proprieter, Epson, Star m.fl. Tyvärr gav det inte så snygga resultat på min ThinkJet, så jag slänger ut frågan igen: Textnings-program - finns det fler? Gärna något som kan variera stilstorlek från , säg 5

till 50 punkter i några snitsiga typsnitt, och som även ger hyfsade utskriftar i 96 dpi. (ThinkJeten har ju oxå 96x192 dpi, dvs 192 vertikalt tror jag) BoR

(Text 1631) Bengt Österholm <2077>

Ärende: Grafprogram.
Jag har fått en förfrågan från våran sekreterare att hitta ett program som hon kan använda att rita grafer med. Då jag inte alls är hemma på det området vidarebefodrar jag frågan hit och hoppas att någon av DSG har några tips. Har du nå't bra tips på PC-program där man kan göra grafer och sedan placera flera stycken på en sida precis hur man vill? Jag har inte fått några andra förslag än Graph-in-the-Box.

Jag vet inte vad detta program gör därför vill jag gärna ha förslag på alternativa program om nu någon förstår problemet.

MVH Bengt Österholm <2077>

(Text 1638) Gunnar Gunnarsson <6695>

Ärende: Grafprogram.
Det finns ju hur många som helst. Graph-in-the-Box är hyfsat, Corel Draw (nya versionen) är mycket bra. Word för Windows 2.0 inkluderar en diagramfunktion som räcker för de flesta, för att inte tala om senaste Excel. Notera dock att alla dessa program är Windows, som jag förmodar att du kör. Annars finns ju alltid gamla hederliga Harvard Graphics för DOS. /GuGu

(Text 1663) Björn Dahlberg <7697>

Ärende: Raytracing
Känner någon till något bra raytracing program för PC. Finns det kanske till och med något i ShareWare?

(Text 1665) Gunnar Gunnarsson <6695>

Ärende: Raytracing
Jag såg ett på en BBS någonstans som hette DBW Render el. dyl. Testa find dbw. (Eller: find raytrac) /GuGu

(Text 1672) Bo Rydén <7249>

Ärende: Raytracing
Ursäkta ett nyfiket blåbär, men vad i alla sin dar är raytracing? Låter kul - för tankarna till tidiga dataspel. BoR

(Text 1673) Ingvar Bäckstrand <8102>

Ärende: Raytracing
Ären benämning på en metod att räkna ut syntetiska bilder på en dator utgående från en modell av objektet (skivor, klot,...) med färg och eller mönster (textur) , belysning och en tänkt betraktare. Bilden skapas genom att alla strålar (ray) som passerar en viss punkt i bilden beräknas från betraktare till belysning via reflektioner, brytningar och passager (om man har transparenta objekt). Resultatet brukar bli en bild som känns alltför verklig för att accepteras som en bild av något existerande. Kan tex vara ett färgat klot som ligger på en perfekt marmorskiva.

(Text 1675) Bo Rydén <7249>

Ärende: Raytracing
Låter kul. För en tid sedan funderade jag på någonting ditåt, fast inte fullt så avancerat. Resultatet av mina funderingar hamnade nåt nummer av Bladet, förra eller förförra. Jag funderade på hur några formler skulle se ut som ovandlade tredimensionella koordinater till tvådimensionella för en bildskärm, så att man fick en illusion av att betrakta ett landskap genom ett fönster. Det blev ganska komplicerat, troligen på grund av att jag aldrig tog mig igenom gymnasimatten. BoR

(Text 1666) Åke Järvklo <8348>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel
Jag söker efter ett verktyg (program) som tillåter mig att skriva ut flera sidor (krypta) på en HP Laserjet III. alltså antingen två A5-skalade sidor per A4 eller 4 st A6 /A4. Finns det sådana djur i PC-världen? (motsvarigheten i Unix-världen heter encrypt) /Åke

(Text 1667) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel
Ja, det finns i programbanken. Leta i /pc/utl/printer/laser.

(Text 1674) Åke Järvklo <8348>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel
Jatack, det har jag gjort, men *vilket* program jag skall ta hem framgår inte riktigt av fileinfo - de flesta info-texterna listar programmen som "printer utilities" punkt och slut och jag har inte tid/lust att plocka hem rubbet och testa :-). Mer hjälp, erfarenhet, någon? någon som *använt* någon av dessa utilities till just "dubbel-A5" utskrift på liggande A4 i en Laserjet III ??? hjälp! /Åke

(Text 1676) Torbjörn Einarsson <8369>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel
Jag ska berätta hur jag gör även om det kanske inte är vad du söker. Jag plockar in dokumentet i Wordperfekt (utanför windows) och sätter till liggande A4-papper och sen gör jag två spalter och väljer ett typsnitt och storlek så texten passar in utan att radbrytas extra. Sen skriver jag ut. Antar att det går med andra ordbehandlare också.
MVH / Torbjörn Einarsson

(Text 1687) Åke Järvklo <8348>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel - nu hittat!
Tack för alla förslag! app103.zip i pc/utl/printer/laser gjorde jobbet för mig. Den klarar allt det jag vill och lite till för HP-lasrar /Åke

(Text 1688) Kjell Bävergren <5790>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel
JAG vet hvad du vill ha: LJBOOK!
Det är ett program av välkände Vernon D. Buerg. Gör A5-foldrar från en textfil på HP Laserjet samt HP Deskjet. Jag hittar inte dokumentationen, men programstart utan parametrar visar

syntaxen. Jag använder till exempel "LJBOOK UPPSATS.TXT /P /A /M", och får en A5-folder numrerad och anpassad till A4-papper på min Deskjet. Punktstorleken blir 17/tum. Något arbetsbesparande, om man säger så... Det enda jobbet man gör är att återlägga in pappret i skrivaren, utskrift sker alltså i två steg. Har man LASERJET III eller IIID så kan man slippa det med. Resultatet skvallrar inte om den ringa arbetsinsatsen. Sänder in filen. Adios!

(Text 1689) Kjell Bävergren <5790>

Ärende: Sökes utskriftshjälpmedel
Jag ångrar mig! Programmet finns ju redan....
PC/UTIL/PRINTER/LASER/LJBOOK33 eller "FIND,D LJBOOK".
Manual är säkert bifogad. En god karamell detta, tycker jag. Adios!

(Text 1708) Miikka Suvanto <8378>

Ärende: derive ?
Jag hörde om ett rit-kalkyl program i Finland som kallades DERIVE eller DERIVE. Är det nån som har nån som helst info om den?? Miikka.

(Text 1710) Eric Hagman <8163>

Ärende: derive ?
Det är ett alldeles utmärkt AlgeBRAiskt matte prg från Soft Warehouse Inc. Illinois USA. , ritar 2D och 3D kurvor, löser integraler m.m. Computer press i sundsvall kan skaffa fram det för någonstans mellan 1000 -2000 Kr. rekommenderar även boken "Calculus and the Derive Program: Experiments with the computer" av L.G.Gilligan and J.F.Marquard,Sr. ISBN 0962666122 ca 200:-

Det finns även ett annat matte prg som heter MATHCAD eller liknande, men det lär inte kunna lösa problem algebraiskt.

Dessa är dom matte prg som jag har träffat på som har ett överkomligt pris, annars finns ju Matematica som lär kosta si så där 8000 Kr ? men den känner jag ännu mindre till.

Om det är någon som känner till motsv prg. av "Rit-Kalkyl" typ så hör gärna av er. tel. Computer Press AB : 060-150478 Fax 060-151413 m.v.h. EH

(Text 1723) Anders Magnusson <6778>

Ärende: Hur funkar en matprocessor?
Ursäkta den dåliga rubriken men fantasin tryter ibland.

Jag har problem med ett program (rårar vara basici/pc) som utför flyttalsdivision och då utnyttjar matprocessor. Det fungerar utan problem vid normala operationer, d.v.s när nämnaren ej är noll. Om nämnaren är noll och täljaren är skild från noll går det också bra. Om både nämnare och täljare är noll går det också bra IBLAND. Andra gånger går det åt skogen så allvarligt att maskinen totalhänger sig. Inte ens ctrl-alt-del fungerar.

Min fråga: Hur beter sig matprocessor när ett fel inträffar i en beräkning? Läger den alltid tillbaka ett svar på sin

stack som man sedan hämtar och kontrollerar? Eller genereras något hårdvaruinterrupt som startar en interruptrutin i CPU'n? Jag börjar nämligen misstänka det senare alternativet och orsaken skulle då kunna vara att en felaktig interrupt-rutin anropas som hänger maskinen i evighet. Det finns ju ett interrupt 0 men om jag förstått saken rätt hanteras endast heltalsdivision med 0 av detta interrupt.

Jag har sparat exekveringen och den hänger sig på instruktionen FDIVP. Efterföljande kod exekveras ej (om nu inte SYMDEB spökar för mig). Är det tänkbart att en interrupt-rutin anropas i detta läge.

Matteprocessorns stack verkar laddas på rätt sätt så det är knappast där problemet ligger. Det fungerar ju alltid utom just när täljare OCH nämnare är 0 då det ibland inte fungerar.

Jag hoppas verkligen någon kan hjälpa mig med detta problem eller hänvisa mig till pedagogisk litteratur i ämnet. Anders

(Text 1724) Nils Hammar <4341>
Ärende: Hur funkar en matteprocessor?
Jag tror att du kan ha viss hjälp av interruptlistan som ligger här i monitorn (vad den nu heter...). Jag tycker mig minnas att det finns ett interrupt som anropas av matteprocessorn i de fall det är aktuellt med att utföra något speciellt. Är inte säkert på om det är hårdvarumässig eller mjukvarumässig i och för sig...

(Text 1725) Karl Lindström <837>
Ärende: Hur funkar en matteprocessor?
Interruptlistan är uppdelad på tre filer som heter inter31a.zip, inter31b.zip och inter31c.zip. De ligger i biblioteket/pc/text/develop.

(Text 1736) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: Hur funkar en matteprocessor?
Matteprocessorn är en relativt komplicerad historia, så det är inte så lätt... Man kan slå på/av "exceptions" (interrupt vid fel) för olika sorters feltyper. Ofta kanske man vill att vissa fel (division med 0) ska rapporteras till programmet men att underflow-fel ska gå igenom utan anmärkning, osv osv. Det finns ett stort antal alternativ. Man kan få "exceptions" på:
1) Fel i stacken (under/overflow) samt illegal IEEE-operation
2) Division med 0 3)
Ej normaliserad operand
4) Overflow
5) Underflow (för litet tal -> 0)
6) Förlorad precision

Om ett av ovanstående fel uppstår, och det inte är "bortmaskat" genereras ett interrupt. Interruptet kommer inte direkt, utan först när nästa flyttalsoperation kommer i koden, eller då FWAIT exekveras i CPU'n. Om det bara kommer vanliga CPU-instruktioner i fortsättningen märks alltså aldrig felet. Mao kan ett FDIV inte ensamt ge ett "division med noll" utan först vid nästa FWAIT eller liknande anropas en

exception handler. Om man kör en debugger, dock, kan ju mycket väl den utföra FWAIT efter varje flyttalsoperation för att kunna fånga felet - vad vet jag.

FPU'n genererar ett interrupt till CPU'n, som ger som resultat ett hårdvaruinterrupt - jag kommer inte ihåg vilket nummer det är i en PC, men det är *inte* 0 i alla fall. Det genereras när CPU (ej FPU) dividerar med 0 i tex IDIV.

FPU kan också ge info om vilken CS:IP som genererade felet och vilka flaggor osv som gällde vid feltillfället, som kan vara bra att veta för exceptionhanteraren. (Som kanske vill modifiera de ingående värden och sedan fortsätta som om inget hade hänt)
Men, som sagt - det är komplicerat. Bäst att läsa en Intel referensbok.

Möte PSpråk

(Text 328) Åke Järvklo <8348>
Ärende: Törs man tycka att han har rätt utan att bli halshuggen :-)
Läste DDJ för ett tag sedan. Vissa kan formulera sig!

"C is interesting. It's kind of a high-level assembler for the PDP-11. You can see that in the operators; they're all PDP-11 operators. When you get to machines that differ from the PDP-11, it gets harder and harder to write a good C compiler. But because it's such a low-level language, programmers think they can write better code with it. So compiler writers are doing handstands and jumping through hoops to try and get C code efficiency up. It's interesting, because in every benchmark I've ever seen comparing C and Pascal, Pascal wins." ...
"And every time, C programmers express disbelief or surprise at the fact. The problem is that C is such a low level language that programmers are doing these hacks to give them superefficient code, and the compiler has to undo all those optimizations to do what it really should do in that processor. Whereas in a high-level language such as Pascal or Modula-2, the compiler can start with the more abstract representation and get to the efficient code much more quickly. So I ask, why should I use a brain-dead language like C?"

Tom Pittman DDJ #184, January 1992. Please note before you flame me - I too make a living out of C. But you don't have to love it to use it. There ain't no such thing as "the *best* language"! / Aake

(Text 329) Johan Persson <2397>
Ärende: Törs man tycka att han har rätt utan att bli halshuggen :-)
Läste DDJ för ett tag sedan. Vissa kan formulera sig!
"C is interesting. It's kind of a high-level assembler for the PDP-11. You can see that in the operators; they're all PDP-11 operators. When you get to machines that differ from the PDP-11, it gets harder and harder to write a good C

compiler. But because it's such a low-level language, programmers think they can write better code with it. So compiler writers are doing handstands and jumping through hoops to try and get C code efficiency up. It's interesting, because in every benchmark I've ever seen comparing C and Pascal, Pascal wins." ...

Vissa har inte förstått att Pascal är ett undervisnings-språk, avsett endast för det och inget annat. Sedan att man nu för tiden lagt till både det ena och det andra förändrar inget. Det tråkiga som kan hända med språk är att alla olika implementationer (olika maskiner, operativsystem, ...) har olika små utilities för att klara av saker som man har problem med. I Pascal gäller detta exempelvis stränghantering, variabelt antal argument till funktioner (procedurer), filhantering, Jag har personligen inget alls emot Pascal utom just det faktum att språket inte har någon standard, själv har jag använt minst 4 olika dialekter av språket och det är inte roligt att ta ett program från en maskin och försöka få det att fungera på en annan. C har iaf den fördelen att det är just standard, det ser likadant ut på alla (ok, PC's har lite underlig minneshantering) maskiner och programmen är tämligen enkla att porta (översföra från en maskin till en annan), ofta är det faktiskt bara att kompilera om och köra.

Om nu kod genererad av en C-kompilator skulle vara sämre än den genererad av en Pascal-kompilator vet jag inte men att det skulle skilja så speciellt mycket betvivlar jag (upp till bevis, någon som vet?).

Apropå hans uttal om att det blir svårare och svårare att skriva en bra C-kompilator på maskiner som skiljer sig från PDP-11'an betvivlar jag starkt, man kanske skulle rekommendera honom ett besök i 1990-talet.

Jag tror dessutom inte att någon bedömer ett språk bara på bakgrunden att det är ett lågnivåspråk (är killen bara ute efter att skapa debatt?). Det ligger många saker i valet av det (eller de) språk man använder sig av, bl.a. är det viktigt hur produktiv man är när man använder sig av det givna språket, hur portabla programmen man skriver blir, hur läsbar koden blir (modularisering?). Idee'erna om vilka egenskaper som är viktiga i ett språk är många, och framför allt så är de ganska personliga (inte allmän-giltiga). Själv tycker jag bra om C därför att det ger mig stor frihet, jag hackar oftast snabbt fram det jag vill åstadkomma och koden bereder mig sällan problem, dessutom är ju portabiliteten stor (jag kan oftast ta ett program skrivet på en ABC1600 och kompilera upp det och köra direkt på en Sun Sparcstation, ändringarna brukar vara minimala). Men givetvis har jag provat på en del andra språk tidigare (i olika stor grad), t.ex. Z80-assembler med maskinkod, BASIC (många dialekter finns det), Pascal, FortranIV, PCL, CPL, Ada, Lisp, Smalltalk, 68000-assembler, och säkert något mer som jag inte kommer ihåg nu.

Jag håller och tittar lite på C++ nu också, det språket är ju lite lustigt, men jag gillar det inte helt fullt ut, jag tycker på något sätt om att ha full kontroll a la C, men det kanske bara är en vanesak?

"And every time, C programmers express disbelief or surprise at the fact. The problem is that C is such a low level language that programmers are doing these hacks to give them superefficient code, and the compiler has to undo all those optimizations to do what it really should do in that processor. Whereas in a high-level language such as Pascal or Modula-2, the compiler can start with the more abstract representation and get to the efficient code much more quickly. So I ask, why should I use a brain-dead language like C?" Tom Pittman DDJ #184, January 1992.

Please note before you flame me - I too make a living out of C. But you > don't have to love it to use it. There ain't no such thing as "the *best* > language"! /Aake

Det ligger nog en del i vad han säger här (att programmerare gör hack för att få supereffektiv kod), men en bra kompilator av dagens mått behöver knappast ångra de optimeringar som programmeraren har gjort, den tar istället tillvara på sånt och kan slippa onödiga steg i optimeringen.

Däremot så har han rätt i att det inte finns något bästa programmerings-språk, alla personer är ju faktiskt olika och dessutom passar olika språk olika bra för olika uppgifter (t.ex. så skriver man inte interrupt-rutiner i Pascal eller databasprogram i assembler (nuförtiden, på dinosauriernas tidskrevs mycket i assembler och fortran...)). För att citera en del personer på nätet, "my two cents worth..." /jp

(Text 330) Per Andersson <5581>
Ärende: Törs man tycka att han har rätt utan att bli halshuggen :-)
Det finns väl definierade standarder för de flesta vanliga programmerings-språk. Pascal finns hos ISO, och troligen också ANSI. ISO-pascal level B har stränghantering (!). ANSI har standarder för C och fortran, och nog cobol också. Sen att kanske språkets definierade standard kanske inte duger att programmera med, det är en annan sak. ADA glömde jag, den är ju väldigt standardiserad.

(Text 331) Lars-Börje Cid <7390>
Ärende: Törs man tycka att han har rätt utan att bli halshuggen :-)
Jag har kört i Turbo Pascal c:a 4 år nu, jag har även tittat lite på C. C tyckte jag låg FÖR nära maskinen. Om jag vill ligga snäppet närmare använder jag assembler.

Om man bortser från kompatibilitet mellan olika operativsystem, och jämför Turbo Pascal vs C under MSDOS:

1. TP är som sagt från början ett undervisningsspråk, men nuvarande version av TP är ljusår från det som fanns då. Och ingen kan påstå att det uteslutande är undervisning idag.

2. Det kan inte hjälpas - Jag tycker C-kod är grötig.
3. Med TPW skriver du utan krångel windowsapplikationer och slipper C och SDK.
4. Både C++ och TP har stöd för objektorienterad programmering, vilket är ett rejält lyft när man kommit underfund med det.

Men precis som du säger är det lättare att porta ett C-prog till andra miljöer - Om man håller sig till standard - TP är inte menat att porta, utan att köras på PC.

Därmed inte sagt att C är sämre än TP generellt, det beror helt på i vilken miljö man jobbar i och framförallt - vilket språk man har vant sig vid - Jag arbetar uteslutande i PC-miljö. Skulle jag däremot arbeta i t.ex UNIX, skulle valet bli 4G-språket UNI-KOS-MOS i kombination med små C-program. // LB Cid //

(Text 332) Torbjörn Einarsson <8369>
Ärende: Törs man tycka att han har rätt utan att bli halshuggen :-)

Klart att man ska ha rätt att ha synpunkter utan att bli halshuggen. Jag har en känsla av att diskussionen om vilket språk som är *bäst* liknar den man hade som barn om vilken popgrupp eller fotbollslag eller films-stjärna som är bäst. Diskussionerna kunde bli oändliga utan att nåt defintivt svar nåddes där alla var överens.

Vi vuxna dataentusiaster diskuterar om vilket språk, vilken maskin (mac eller pc) och annat som är *bäst*.

Svaret är naturligtvis individuellt, beroende på en mängd olika orsaker. Vad ska man ha det till? Vilka tidigare erfarenheter har man? Hur tjock är plånboken? Vilken är ens utbildning? Och eventuella sentimentala skäl...

Fortsätt att diskutera gärna. Jag tycker att diskussionen är roligare än eventuellt rätt svar. MVH / Torbjörn Einarsson

(Text 357) Kent Berggren <6019>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Vad skiljer 486 mot 586?

(Text 358) Kjell Larsson <1582>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
586 har jag aldrig hört talas om och 486 vet jag inte vad det är egentligen annat än att det går mycket fortare än 8086 och lite fortare än 386. Kansek någon kan reda ut vad som skiljer mellan t ex 386 och 486?

(Text 359) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
En skillnad är väl att 586:an inte finns... :-). Intel håller på med en processor de kallar P5 (586) som jag har för mig att jag läst någonstans att de redan har en betatest-version av. Bl.a skulle den innehålla väsentligt fler transitorer än 486:an på chipet och en större interncache (cache på CPU-chippet)

(Text 360) Jan Smith <8054>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
P5 som de mycket riktigt kallar nästa CPU som efterföljare till 486:an ska visst komma ut framåt nyåret så det är nog mycket troligt att den är ute på betatestning på olika håll. Anledningen till att de inte vill kalla den i586 ska visst vara det att de tycker att det är för stor skillnad mellan den och 486 för att man bara ska säga att det är nästa CPU i serien. Ska visst vara så att om man är dum nog att köra MS-DOS på en P5:a så utnyttjar du bara 15% av CPU:n. Det borde nog snart dyka upp lite mera reella fakta om den här CPU:n än de rykten som har florerat lite överallt. Någon påstod exempelvis att det skulle vara en i860 och en i486 i samma kapsel. (i860 är alltså en RISC-CPU som Intel har haft relativt länge)

(Text 361) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Det vore nog dumt att släppa 786-namnet eftersom det är så inbankat i varenda presumptiv kund. Å andra sidan finns harju 786-serien lite hobbystämpel över sig, så man förstår Intels inställning. Det fanns en artikel om denna fråga i Mikrodatorn eller liknande tidning för några månader sedan.

(Text 362) Lars Strömberg <7872>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Den största skillnaden mellan en 386-processor och en 486-processor är att 486:an har inbyggd matprocessor. MvH Lasse

(Text 364) Karl Lindström <837>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Hobbystämpel? Jag hoppas att du inte kallar Jas 39 Gropen för hobby-projekt oxo, eftersom de bl a använder sig av i386 i planen.

(Text 365) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Att processorn har en hobbystämpel (tycker jag) betyder naturligtvis inte att den bara duger åt hobbyändamål - i det här fallet tycker jag personligen att "stämpeln" är helt felaktig, men vad ska man göra åt det...
Jag misstänker att i många (inte så engagerade) personers ögon är alla 786-processorer liktydiga med PC-maskiner.

(Text 366) Kent Berggren <6019>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Jo men det skall fortfarande vara en 32 bitars cpu. Men jag vet inte mycket mer om den ännu.

(Text 367) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Jag har hört rykten om en 64-bitars intern bus - kan det ha varit för P5 (586), tro?

(Text 368) Jan Smith <8054>
Ärende: Vilken Intelcpu 586
Jo ett av ryktena om P5:an är att den skulle vara 64bitars internt och 32bitars externt.

Möte MS-DOS

(Text 1173) Bo Rydén <7249>
Ärende: IBM-DOS 5.0
Är det nåt att ha? Jag kör en Copam 286 med 640 eller 512/512 k minne. Det där med 512/512 är lite mysco (tycker jag). Det är alltså plats för 1 MB på moderkortet och med en bygling kan man ställa in så att maskinen tror den bara har 640 kB, eller så att den har 512 kB konventionellt minne och 512 kB med början på 100000 (fem nollor) enligt handboken.
Kan Dos 5 ge mig tillgång till de där extra 512 k:na åt mina program eller... (Vet f.ö. inte om de är utökat, eller extended eller expanded eller vad de är. Har inte lyckats reda ut de där begreppen än)
Fråga 2: Doset är på 3,5 disketter och min 3,5 drive är B: Kan jag få maskin att boota från B: eller måste jag skaffa en 5,25 systemdiskett? BoR

(Text 1175) Stefan Lennerbrant <4364>
Ärende: IBM-DOS 5.0
Antingen ändrar du på kabeln mellan floppykortet, A: och B: så att A: och B: byter plats (det är kabeln som bestämmer vilken som är vilken, under förutsättning att några sladdar på kabeln "vriker sig" mellan kontakterna för A: och B:)
Alternativet är att hämta programmet BOOTB (eller vad det heter - kanske någon annan vet) som gör så att datorn bootar från B: Jag antar att du formaterar en diskett som passar i A: och stoppar in BOOTB där. När den disketten bootar ser BOOTB till att "aktivera" B: och sedan boota om till disketten i B:

(Text 1210) Bo Rydén <7249>
Ärende: IBM-DOS 5.0
Bästa rådet. Nu har jag kastat om floppyn så att min 3,5:a är A: och så har jag gjort nya systemdisketter på 5,25:an. Nu ska jag byta tillbaka och så har jag allt som förutigen, men systemdisketter som jag kan använda. Om jag nu vill det, Sven W har ju skrivit en del om vådan av uppgraderingar. BoR

(Text 1198) Lars Strömberg <7872>
Ärende: Ret i Autoexec.
I autoexec.bat kan man ge olika kommandon för att konfigurera sitt system. I denna fil skulle jag vilja göra en <Return>. Istället för att jag manuellt trycker på <Return> så vill jag att det sker med automatik i autoexec.bat. Är det möjligt? Om så är fallet, hur skriver man detta kommando i autoexec.bat? MvH Lasse S.

(Text 1199) Henry Gessau <8167>
Ärende: Ret i Autoexec.
Man kan använd redirection: tryck_cr < cr.txt
där tryck_cr är programmet som vill att man skall trycka <Return> och cr.txt är en fil som består av bara en tom rad.

(Text 1200) Johan Persson <2397>
Ärende: Ret i Autoexec.
Du skapar en fil som innehåller just ett retur-tecken, t.ex. med DEBUG, och byter sedan ut (i AUTOEXEC.BAT) "kommando parametrar" mot "kommando parametrar < return.fil" där "return.fil" är din skapade fil.
Så här skapar man filen med DEBUG:

```
C:>debug -e 100 d -rcx 1
(du svarar "1" efter en prompt)
-n return.fil -w -q C:>
/jp
```

(Text 1205) Lars Strömberg <7872>
Ärende: Vilken Smartdrv?
Till Windows 3.1 medföljer Smartdrv. Är denna Smartdrv bättre än tidigare varianter? Bör man byta ut den smartdrv man hade under Dos 5.0 till den Smartdrv som medföljer i Win 3.1? Jag har ryktesvägen hört att den Smartdrv som följer med i Win 3.1 skall vara "smartare" är tidigare varianter. Bl.a. lär den ladda upp sig själv i höga minnet. Är detta riktigt? MvH Lasse S.

(Text 1206) Gunnar Gunnarsson <6695>
Ärende: Vilken Smartdrv?
Jo, nog är det alltid bäst att ha den senaste Smartdrive-versionen. Densom följer med Win31 sägs vara klyftigare än gamla versioner, men jag kan inte bekräfta att det gäller att den laddar sig själv i höga minnet. Låter inte helt osannolikt iaf. Kolla med mem! /GuGu

(Text 1207) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Vilken Smartdrv?
Ja, det är riktigt att den nya Smartdrv laddar upp sig själv högt.
Den största förändringen i den nya versionen är att den innehåller skrivcache. Det kan vara både fördel och nackdel. Fördelen är naturligtvis att hårddisken blir mycket snabbare vid skrivning. Nackdelen är att man lättare får diskkrascher, dvs förstör datat på sin hårddisk. Man kan ju iofs stänga av skrivcachen, men då har man ju inte så stor nytta av att uppgradera till den nya versionen...

(Text 1208) Peter Sjöberg <2431>
Ärende: Smartdrv skrivkrash/cache
Har kört med skrivcache länge och inte lyckats med diskkrash ännu. På jobbet så sa pcansvarig att vissa användare aldrig skulle klara det utan bara slå av strömmen för fort. Det hade varit nog problem att beskriva varför windows inte gjorde utskrifterna färdigt. Det var nå om skriv ut, ok, när "skriver ut" försvar så bidde det power off direkt... Det hela handlar om användaruppföstran. /PS (SM2PYT)

(Text 1231) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Gömda bibliotek
Man kan ändra attributet på en fil så att filen inte syns på fillistan. Kan man på motsvarande sätt göra ett bibliotek osynligt?

(Text 1232) Torbjörn Einarsson <8369>

Ärende: Gömda bibliotek
Ja, åtminstone på min DOS 5.0 ATTRIB +H SUBDIR gör att directoryt subdirektori sätts till hidden. Den ser ut att ha försvunnit. Men man kan fortfarande göra cd subdir.MVH / Torbjörn Einarsson

(Text 1235) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Gömda bibliotek
Beklagligtvis tycks detta inte fungera på DOS 4.01.

(Text 1248) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Gömda bibliotek
Hur kan jag ändra attribut på ett BIBLIOTEK med PCTOOLS? Jag har både ver 4 och ver 5, men jag hittar inget som jag tycker passar. Och hur gör man det med DEBUG?

(Text 1261) Bengt Sandgren <2776>
Ärende: Gömda bibliotek
Med PCTools ver 6 gör man så här: ALT+d directory maint modify attributes
Det fungerar. Jag har just provat. b.

(Text 1265) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Gömda bibliotek
Tack, det var precis vad jag behövde - fungerar i ver 5 också, som jag har, men jag har inte hittat motsvarande i version 4.

(Text 1240) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Starta med annan boot-diskett
I min allmänna desinfektionsverksamhet efter virusangreppet har jag råkat ut för följande.

En datorbekant skulle använda min antivirus-diskett för att jaga virus på sin hd. Han har MSDOS 5, min diskett hade MSDOS 4.01.

Han påstår att datorn protesterade mot att bli startad från min diskett. Det var underligt. Jag har för mig att man kan starta moderna IBM-kloner med vilket operativsystem som helst, i varje fall alla MSDOS. Varför gick det inte här? (Han startade på vanligt sätt och kollade med SCAN, varvid det visade sig att han var helt fri från Form, det virus jag hade, men han hittade i stället Cascade!)

(Text 1254) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Starta med annan boot-diskett
Se upp med detta, (som hände mig i Fredags...):

En användare rusar in på rummet och vill konvertera några textdokument från WP 5.0 till 4.2 på en av mina datorer. - Visst, det går väl bra, sätt igång bara! Strax hörs en frågande stämma:

-Den säger att det är fel på disketten!
Aha, den ovane användaren har satt i sin diskett innan datorn har bootat upp från C:-disken. Så jag tar ur disketten och trycker på ENTER. Maskinen börjar att ladda. Bland det första som händer är laddning av GUARD från Dr. Solomon via CONFIG.SYS. OCH... det första som sedan händer är att alarmet går!! FORM virus i bootsektorn....

Så kan det gå, när man inte tänker på att andra inte tänker som man själv gör. Dvs. INTE bootar från diskett.

Disketten var alltså inte systemformaterad, och innehöll bootviruset FORM. Det var visserligen lätt att ta bort det från C: med en förberedd diskett, men det är ändå rätt obehagligt. Man kanske skall stänga av möjligheten till bootning från A: via SETUP? Eller lägga in ett lösenord? Det finns lite sådana möjligheter i denna Nokia DT338. Sens moral: Försök att tänka som den ovane användaren även när det gäller säkerhetsaspekter.

Det är ju bland annat så att användare ofta trycker på något helt annat än dom alternativ som anges i en meny, till exempel.... Adios!

(Text 1256) Anders Wedebrand <5960>

Ärende: Starta med annan boot-diskett
Jag har utvecklat en applikation i Paradox kring ett register på jobbet. Min närmsta "samarbetspartner" har varit den "mest insatte" användaren. Tillsammans lyckades vi reda ut många buggar, men det var först när vi satte hans 8-årige son på att mata in uppgifter i registret som vi upptäckte de stora problemen. Apropå att användare inte trycker på rätt menyval, alltså... mvh Ankan P.S. Själv använder jag ALLTID strömbrytaren om jag råkat boota en maskin från diskett.

Möte MacIntosh

(Text 587) Carl Kövamees <767>
Ärende: Macintosh prenumerationsdiect nr 2!

Är nu klar och skickas ut idag fredag. För er nyfikna och otåliga finns hela disketten packad och klar i /mac/macdsk/abcmac002.

Med bla:
Info

Mac diskett MAC-002 Textfil med diskettens innehåll.

FeedBack

Mac ABC FeedBack formulär så att man kan välja rätt program för disketterna. Eller rätta till missförstånd och felaktigheter. Fyll i och skicka till ABC-klubben antingen via brev eller fax. Det går även bra att skicka filen som text i ett brev till Carl Kövamees <767> via MSG.

TrashMan402.sea

Program som automatiskt tömmer papperskorgen på disketter eller hårddisken, efter angiven tid. Du behöver inte längre tömma papperskorgen manuellt! Kräver system 7.

AddressBookv32.sea

Program som hjälper dig att hålla reda på adresser och telefonnummer. Lätt att kategorisera vänner, bekanta eller arbetskontakter odyll. Kan söka, selektera och skriva ut etiketter mm.

FlashIt22.sea

Skärm"capture" som sparar ett klipp av skärmen till klippbordet, fil eller skrivare. Klistra sedan in det i något dokument. Bra vid framställande av manualer eller instruktioner för Macintosh.

Disinfectant29.sea

Det välkända virusbekämparprogrammet Disinfectant version 2.9.

SuperYhatzee.sea

Tärningspel av Yhatzee typ.

(Text 589) Casimir Artmann <7296>

Ärende: Plocka ned mac-filer

Jag har plockat ned en mac-fil packad med Stuffit, samt stuffit och macbinary.hqx. Hur skall jag göra för att få görklara program. All nedplockat via kermi på PC. Mvh Casi

(Text 590) Carl Kövamees <767>

Ärende: Plocka ned mac-filer

Se filen /mac/text/filetransf.sit, av Åke Järvklö - mycket bra. Tyvärr, är filen ett Microsoft Word dokument och Stuffit komprimerad. Jag kanske kan konvertera det så småningom.

Om Du plockar ner filer via PC'n måste Du;

(1) Sätta Kermit i binärfilöverföringsmode.

(2) Köra macbinary på Macintoshen. Den macbinary.hqx som Du har hämtat kan användas om Du redan har tex Compact Pro eller Stuffit på Macen. I så fall får Du dekodera filen: I Stuffit trycker du "äppel"-H och i Compact Pro "äppel"-D.

Om detta går bra kan Du använda Macbinary för att göra görklara program av resten av dina filer. Se till att Macbinary är inställt på "download" och öppna sedan de hämtade filerna, Du kommer att få förslag om nya namn att spara som. När detta är klart så kan filen antingen vara själv-uppackande eller ett Stuffitarkiv (vanligast). Om det är ett Stuffitarkiv behöver Du Stuffit... Självva Stuffit programmet är självuppackande...

Som Du förstår kan det vara lite knöligt att starta från noll om man skall gå vi PC. Om Du kan ta hem tex Stuffit och kanske Macbinary med macen går det mycket enklare. Med binär överföring tex Zmodem eller Kermit (binär filöverföringsmode) så kan Du köra programmen direkt, tex så packar Stuffit upp sig själv efter ett dubbel klick på ikonen. Det är lätt att man tappar sugen...men programmen Du behöver finns på Introduktionsdisketten, MAC-1000 kan beställas från klubben. Jag tror det finns någon erbjudande om att man får den gratis om man börjar prenumererar (1992) på Macdisketterna. Lycka till...

(Text 591) Peter Fässberg <441>

Ärende: Plocka ned mac-filer

Jag kan varmt rekommendera samma sak - se till att få ner de viktigaste filerna till din Mac på annat sätt först.

Ett annat problem jag råkat ut för är att ikonen försvinner från filerna som packas upp trots att dom vid tidigare tillfällen kommit med! Enda skillnaden

är att jag nu kör System 7. Nå'n som varit med om nå't liknande?

(Text 592) Åke Järvklö <8348>

Ärende: Plocka ned mac-filer - saknade ikoner

Jodå, det är inte alls ovanligt att ikonerna försvinner vid uppackning. Jag har fått för mig att detta beror på att man packar upp dem i ett öppet fönster och hur uppackningsprogrammet sätter dit filsignaturen och ev. hur full din desktopfil är (Desktopfilen lagrar *alla* ikoner till *alla* program som någonsin varit på din disk!! (hård- som floppydisk) Botemedlet är: bygg om desktopen (skapa om skrivbordet tror jag det kallas i den svenska manualen) Detta gör du genom att hålla ned kommando och alt vid uppstart om du vill göra det på hårddisken och genom att hålla ned kommando och alt vid montering av disketter. Att bygga om desktopfilen tar en /&%&%# tid, men det är värt besväret eftersom a) alla ikoner dyker upp, även efter uppackningar b) maskinen därefter bootar snabbare (mindre desktop, dvs mindre jox i directoryträdet (motsv)) c) om man gör det på en diskett frigör man det där extra utrymmet som man undrar vart det tog vägen efter att man tömt papperskorgen men ändå får indikationen "17K i skiva" på den "tomma skivan". t.o.m. Apple rekommenderar att man gör detta då och då..... Om man skriver program på Macen och håller på med ikonerna får man bygga om desktopen rätt ofta (varje gång man editat ikonen) - man kan bli rätt trött på det efter ett tag men det funkar! /Åke
PS. kommando == fornminne och alt == gaffel DS.

(Text 593) Carl Kövamees <767>

Ärende: Plocka ned mac-filer

Går filen att använda? Inte med dubbelklick antar jag men om Du öppnar med "öppna" från Stuffit?

Om den går att använda då så är dags att bygga om skrivbordet... Tryck "Alt-Äppel" samtidigt som Du startar datorn. (Enl rykten skall "Alt-Äppel-Esc" fungera utan att behöva stänga av datorn). OBS! Det skall sägas att alla filifon ("Äppel-I") kommer att försvinna!

Hur är det med binärmode i filöverföringen? Om överföring via PC, har Du kört MacBinary?

Om inget av ovan kan vara orsaken skulle jag titta på ägar signaturen med ResEdit eller FileType. Ägar signaturen (creator) skall vara SIT! och typen skall vara SIT! - ver 1.5 arkiv och SITD - ver 1.6 arkiv.

Jag har varit med om att system 7 någongång låtit bli att uppdatera skrivbordet och filer i mappar. Efter att ha stängt och öppnat mappen igen så var detta dock gjort.

(Text 595) Åke Järvklö <8348>

Ärende: Plocka ned mac-filer

OBS! det skall sägas att alla filifon ("Äppel-I") kommer att försvinna! njae, inte *alla* filifon, bara den text man själv knappt in i den textruta som är avsedd för egna kommentarer. Ingen

seriös information om filen försvinner (det mesta ligger i ägarresursen eller resurser av typen vers och är s.a. "hårdkodat" i applikationen). Vissa applikationer använder dock detta fält för att lagra information - t.ex. lagrar Trashman en tidskod i textfältet när man slänger filen i papperskorgen, men den enda effekt man då får av att bygga om skrivbordet är att filen ligger lite längre i papperskorgen innan Trashman rensar den, och det kan man ju leva med :-)

Inget seriöst bortfall alltså! /Åke

(Text 597) Carl Kövamees <767>
Ärende: Plocka ned mac-filer
OBS! det skall sägas att alla filinfon ("Äppel-I") kommer att ÅJ>CK> försvinna! Ok, alla filinfon som man kan ange med text försvinner. Självklart (kanske inte) försvinner inte t.ex. datum och tid... ju leva med :-)

Inget seriöst bortfall alltså! /Åke

Nja, jag tycker att det är seriöst bortfall... Det kan ju hända att man markerat olika versioner av en text med information om innehållet... Illa Apple...

(Text 598) Åke Järvkio <8348>
Ärende: Yerk upplagt i monitorn.
Yerk är det paket som en gång i tiden kallades Neon och gick att köra under MPW. Neon supportas inte längre, men Bob Loewenstein fick rätt av upphovsmännen att använda och utveckla systemet. Valda delar av ReadMe-filens innehåll följer här, hela finns i monitorn som Yerkinf.sit Håll till godo! /Åke

This is a release of Yerk.

The restrictions on its use may not quite qualify as public domain, and below is a copy of the release statement sent to me by Kriya Systems, the company that marketed Yerk when it was known as Neon. "Kriya Systems, Inc. gives you ÅmeÅ the permission to freely distribute for scientific and educational purposes the programming language formerly known as Neon, including the distribution of the source which has been released to you. You do not have the right to use the name Neon, as apparently had prior use by another company and is not a valid trademark of Kriya Systems. All commercial distribution rights are reserved by Kriya Systems, Inc." That last sentence seems to have some people confused as to whether this is really in the public domain. I'll see about clarifying that with Kriya. As it stands now, that paragraph is the basis of this distribution of Yerk, and anyone who uses it should abide by it. Yerk is an object oriented language based on a Forth Kernel with some major modifications. It was originally known as Neon, developed and sold as a product by Kriya Systems from 1985 to 1989. Several of us at the University of Chicago have maintained Yerk since its demise as a product. Because of the possible trademark conflict that Kriya mentions, we picked the name Yerk, which is at least not an acronym for anything but rather stands for Yerkes Observatory part of the Department of Astronomy and Astrophysics at U of C. Some features

of the language are:

- defaulted early binding, with ability to late bind in almost any circumstance
- inheritance (not multiple)
- floating point (SANE)
- many system classes and objects for mac interfacing: windows, controls, events, files, arrays, ordered-columns, menus, hierarchical and popup menus, handles, strings, mouse, quickdraw, modal dialogs, offscreen bitmaps, vbl, time manager, etc.
- module (overlay) creation that are loaded only when necessary and may be purged from application heap memory.

Some forth extensions are:

- local input parameters
- Named input variables
- Multiple cfa words (including vectors and values)
- CASE
- SELECT
- 68000 assembler

Yerk 3.6.3 is 32 bit clean, but does not respond to high level events. We have used the language on the following macs: mac+, se, se30, all mac II's, portables, powerbooks and Quadras. There is no reason to believe that it won't work on any mac+ or beyond. Any system >= 6.0 is recommended

Jag kan tillägga att manualen är *mycket* utförlig, och att källkod till systemet medföljer.

Möte Unix

(Text 1868) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Jag har just försökt komma på hur man byter namn på ett bibliotek i Interactive UNIX - det var ju inte så lätt precis! Man kan ju köra programmet "mv" som klarar biffen, men jag vill göra det från ett C-program. Det finns en funktion "rename" deklarerad i <unistd.h> men den verkar inte finnas i biblioteken (fö är den omgärdad av #ifdef POSIX_SOURCE i headerfilen) link/unlink fungerar ju bara på filer och inte på bibliotek, så nu står jag här och stampar. Ett alternativ vore iofs att skapa ett nytt bibliotek, länka alla filer i det gamla till det nya och sedan radera alla gamla filer och det gamla biblioteket, men det är inte precis ett trevligt sätt. Hur gör "mv", tro? Någon som vet?

(Text 1869) Johan Persson <2397>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Jag förstår att du tror att det är enkelt att byta namn på ett bibliotek, dessvärre är det inte riktigt så, det finns s.k. race conditions m.m. att ta hand om. Jag föreslår att du tittar i src-en till GNUs fileutilities, den ska ligga där (filnamn: mv.c). Hur du praktiskt ska lösa detta i ditt C-program? enkelt, använd system("mv olddir newdir");
/jp

(Text 1870) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Var finns GNU-sourcen - i monitorn? (jag ska leta och se om jag hittar mv.c - antagligen ligger den väl i ett 4Mb-arkiv...)

Visserligen kan det bli en massa otrevliga situationer om man flyttar bibliotek (byter namn) men vad ska man göra? system(...) går naturligtvis bra, men går emot mina principiella övertygelser - vilka jag dock blir tvungen att bryta mot titt som tätt, kanske även i detta fallet.

Som det är nu har jag temporärt implementerat en "move directory" genom att med opendir/readdir (rekursivt) läsa det gamla biblioteket och skapa länkar av filerna till det nya. Sedan raderar jag det gamla directory-trädet. Detta borde innebära att den "enda" komplikationen är att jag raderar filer för en eventuell annan process som läser i det gamla biblioteket. Med denna implementering kan man ju också flytta bibliotek mellan filsystem (om man kopierar istf link:ar), men å andra sidan kan det bli mycket slött om man har en stor struktur (även inom samma filsystem)

(Text 1871) Peter Fässberg <441>
Ärende: Att byta namn på bibliotek / Race Conditions

Vad är en "Race Condition" ?

(Text 1872) Johan Persson <2397>
Ärende: Att byta namn på bibliotek / Race Conditions

Vad är en "Race Condition" ?

Det är vad som uppstår när flera processer tävlar om att använda en viss odelbar resurs samtidigt (bara en process kan inneha den i taget), ex.vis använda en viss fil, skrivaren, .. det uppstår då ett "race". Det finns flera sätt att ta hand om sådant, ett är att använda sig av semaforer. /jp

(Text 1873) Johan Persson <2397>
Ärende: Att byta namn på bibliotek
Var finns GNU-sourcen - i monitorn? (jag ska leta och se om jag hittar mv.c - antagligen ligger den väl i ett 4Mb-arkiv...) På Bo Kullmars maskin exempelvis (/usr/local/src/gnu/...).

Om du tittar lite i mitt directory i subunixen så hittar du filen mv.c, den är hämtad från Minix, ta gärna lite inspiration därifrån.

Tyvärr så kan inte DNXens (hjärndöda) C-kompilator kompilera upp den av någon anledning ("cc mv.c" ger "compiler error"...).

Visserligen kan det bli en massa otrevliga situationer om man flyttar bibliotek (byter namn) men vad ska man göra? system(...) går naturligtvis bra, men går emot mina principiella övertygelser - vilka jag dock blir tvungen att bryta mot titt som tätt, kanske även i detta fallet. Man behöver inte göra allting "the hard way" :-)

Som det är nu har jag temporärt implementerat en "move directory" ge-

nom att med opendir/readdir (rekursivt) läsa det gamla biblioteket och skapa länkar av filerna till det nya. Sedan raderar jag det gamla directory-trädet. Detta borde innebära att den "enda" komplikationen är att jag raderar filer för en eventuell annan process som läser i det gamla biblioteket. Med denna implementering kan man ju också flytta bibliotek mellan filsystem (om man kopierar istf link:ar), men å andra sidan kan det bli mycket slött om man har en stor struktur (även inom samma filsystem) Hmmm, läs 'mv.c' (man behöver INTE rekursera).

(enkel implementation (som normalt kräver root-access):

```
link("olddir", "newdir");
unlink("olddir");
```

).

Det torde dock inte bli några problem med att du raderar filen för en annan eventuell process som läser i det gamla biblioteket om det nu inte försöker läsa nya filen mha filnamn, öppna filer klarar sig bra tack vare att inoderna fortfarande finns kvar. /jp

(Text 1874) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek / Race Conditions

En "race condition" är ofarlig om det bara gäller att ta tag i en resurs på enklaste sätt - problemet uppstår när det krävs två eller fler steg för att få tag i resursen/erna.

Exempel - att ta tag i resursen "serieporten" låter som bara ett enda steg (alltså inga problem) men på en enkel processor kanske det är implementerat som två skilda steg:

- 1) ta reda på om serieporten är ledig
- 2) om den var ledig, markera att den är upptagen av mig

Här har vi en "race condition" eftersom en annan process kan försöka göra samma sak nästan samtidigt. Om CPU'n bestämmer sig för att "switcha" (byta) process när en process just gjort steg 1) och står i begrepp att göra steg 2) blir resultatet inte bra om den andra process i mellantiden genomgår samma steg för att komma åt serieporten.

När den första processen återfår kontrollen görs steg 2) utan hänsyn till att en annan process utförde både 1) och 2) alldeles nyss. Den första processen "vet" ju att serieporten var ledig eftersom den var det när steg 1) utfördes. Alltså har processerna kolliderat och tror att de var för sig är ensamma om serieporten.

Vanligen har CPU:er funktioner för att antingen "slå av" alla avbrott när dessa två steg ska utföras, eller har också möjlighet att göra bägge stegen på en gång (atomär operation)

På lite mer komplexa nivåer kan det dock bli besvärliga problem. Om en process ska läsa data från en serieport och skriva ut på en skrivarport måste två steg utföras - "markera serieporten som upptagen" samt "markera printern som upptagen". Det är inte troligt att det finns stöd i OS:et för att göra dessa två

saker atomärt, eftersom de inte har något direkt samband. En annan process kanske vill göra samma sak, men markerar serieporten och printerporten i omvänd ordning.

Alltså: 1) process A markerar serieporten, och OS:et avbryter. 2) process B markerar printerporten 3) process B försöker markera serieporten, men det är ju upptaget - process B bestämmer sig därför för att vänta en minut innan nästa försök. 4) process A återfår kontrollen och försöker markera printerporten. Eftersom det är upptaget väntar process A en minut och försöker sedan igen.

I det här läget har ett "deadlock" uppstått. Båda processerna hänger - dock inte CPU:n. Om liknande situationer kunde uppstå i OS:et (vilket kanske borde ses som dålig strukturering) kan man få hela OS:et att hänga, i värsta fall. Det finns ett antal strategier att undvika ovanstående deadlocks. Tex kan man bestämma att vissa resurser måste markeras i samma ordning i alla processer, eller att varje process måste släppa *alla* sina resurser och börja om igen, om den misslyckas med en markering.

Vissa operativsystem, bla UNIX, har valt, i många implementationer, att helt ignorera problemet (ett bekvämt sätt att gå genom livet...). Eftersom sannolikheten är så låg att komplicerade deadlocks inträffar (de allra enklaste fallen av deadlock kan OS:et undvika) inträffar problemen så sällan, och vanligen hänger bara ett par processer och inte hela OS:et.

Inspirationen kom flödande, här - hopas ni orkade läsa.

För resten - i fallet med att byta namn på bibliotek kan alltså "deadlocks" (eller motsvarande) inträffa när två processer försöker byta namn på samma bibliotek samtidigt, eftersom man kopierar fil efter fil från det gamla till det nya biblioteket, och sedan raderar det gamla biblioteket. Om två gör detta samtidigt kan man ju föreställa sig hur resultatet blir!

(Text 1875) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Man kan inte länka bibliotek i många UNIX - bla inte i SystemV, vad jag vet (åtminstone går det inte i Interactive V 3.2)

Kan man göra det på DNIX??? Jag trodde det bara gick i BSD. DNIX är kanske lite BSD-inspirerat, jag har för mig att jag har hört något sådant rykte. Om minix-mv gör på det sättet är det alltså inte mycket till hjälp...

(Text 1876) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Nej, nej, dnix är en slags System V.3 clone och därmed kan man inte länka bibliotek. Nu när Bull har tagit över DIAB så har man dessutom lagt ner utvecklingen av dnix 5.4 dvs det blir aldrig någon System V.4 clone. Det lär bli något annat bulligt, men vem vet

vad? OSF/1????

I System V.4 borde man kunna göra symboliska länkar på bibliotek i varje fall om man använder SUN:s filsystem (BSD).

(Text 1877) Peter Fässberg <441>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Visst kan man länka bibliotek i System V! Jag gör det under SCO Unix och Xenix samt på Unisys 5000 utan problem. Använder "link" för detta.

(Text 1878) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Jag tar härmed tillbaka allt jag sagt om att det inte går att länka bibliotek på SysV. Om man bara är su går det alldeles utmärkt - man får bara se till att länka "... i de nyskapade länkarna så att de verkligen pekar på ovanstående bibliotek (gäller endast om man länkar "up/ner" eller "vänster/höger" i directory-trädet)

Har någon testat att använda länkade bibliotek på detta sätt? Kan man köra mot samma fysiska bibliotek genom flera länkar, på samma sätt som med filer? Finns det några problem?

Tyvärr kan jag inte köra mina program setuid(root), så jag får väl exekvera "mv" eller liknande i alla fall. Jag döper om mina "RenameDir()" till "MoveDir()" eller "CopyDir()", så är i alla fall jobbet inte helt till spillo...

(Text 1879) Johan Persson <2397>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Jag kanske glömt säga att man kan göra link() på directories om och endast om man är superuser (euid == 0). Programmet som utför en rename på directories måste alltså vara setuid(0). Begränsningen med länkar är som vanligt att man måste hålla sig till samma filsystem. En riktigt "mv" kan förkortas till detta (det jag skrev förut gäller under vissa förutsättningar) (allt står indirekt i 'mv.c', använd lite debug-utskrifter så förstår du):

Förutsättning: vi vill flytta "1/foo" till "2/bar" ("1/foo" är ett dir och finns, "2" är ett dir och finns, "2/bar" finns inte), inga problem med rättigheter finns.

```

Rename("1/foo", "2/bar")
Seg 1. link("1/foo", "2/bar"); # släp länk
2. unlink("2/bar/"); # ta bort länken till parent ("1")
3. link("2", "2/bar/"); # släp ny länk till parent ("2")
4. unlink("1/foo"); # ta bort gamla dir
# filsystemet är nu konsistent

```

Apropå race conditions, tänk vad som kan hända med filsystemet utifrån att något går fel av någon anledning mitt i.... att ta hand om sådana situationer är inte så kul, det vore betydligt bättre om detta vore atomiskt. /jp

(Text 1880) Peter Fässberg <441>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Det finns ett stort problem, och det är program som gör "cd ..". t.ex. ballar "tar" ur fullständigt i vissa lägen ...

(Text 1881) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Symboliska länkar med "link -s" är vad jag tänker när det gäller att länka bibliotek. Inte hårda länkar med enbart "link"!!!

(Text 1882) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Ja, jag tittade i din mv.c - tack! Det var ju lätt gjort - bara man kom ihåg att ändra ".." om man flyttade biblioteket långt.

Om man garanterat är ensam om att använda biblioteket (alltså att inga UNIX-program i övrigt är och bökar i det) kan det kanske vara till nytta att ".." pekar någon annanstans än till överliggande bibl.

Det lustiga är dock att "mv" på Interactive UNIX *inte* är setuid(root), så det måste göra på något annat sätt! Jag ska forska vidare.

Min tidigare fråga, är det någon som vet? Är det "ofarligt" att länka bibliotek fram och tillbaka i SysV-UNIX. Om det går bra, utan att förstöra något, varför används det inte mer då?

(Text 1883) Stefan Lennerbrant <4364>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Jag har nu tittat även på GNU-sourcen för mv och mvdir. mv använder sig av rename-systemanropet, vilket inte finns på min maskin. mvdir gör precis som Minix mv (dvs link/unlink på biblioteken) och måste därför köras setuid(root) Men på Interactive behövs ju ingen setuid! Kan det vara så att rename-systemanropet finns i kärnan, men att C-funktionen inte finns med i lib:et? I headerfilerna (inom #ifdef POSIX_SOURCE) finns en deklaration för rename(), men det hjälper ju föga. Kan man få tag i Interactive (eller kanske SCO) källkod för mv eller känner någon till hur det funkar där?

(Text 1884) Karl Lindström <837>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Detta händer t ex om någon (osympatisk?) person tar bort det bibliotek man står i för tillfället. Som tur är går det att göra "cd /".

(Text 1887) Benny Löfgren <2615>

Ärende: Att byta namn på bibliotek
Angående att länka bibliotek "hårt", dvs. inte med symboliska länkar, så är det inte att rekommendera eftersom program som traverserar biblioteksträdet kan gå vilse. Man kan också råka länka ett bibliotek till sig själv vilket får en backup att gå käpprätt åt helsike. Ett annat problem är t ex funktionen getcwd() som används av tex pwd. Den tar reda på namnet på aktuellt arbetsbibliotek genom att leta sig upp via "...-länken tills rootbiblioteket nåts (vilket man kan se genom att ".." och ".." refererar till samma nod) och bygga biblioteksnamnet baklänges. Man kan tänka sig vad som kommer att hända om man har länkat ett bibliotek cirkulärt...

Möte Diverse Data

(Text 662) Bo Michaelsson <913>

Ärende: Telefonkort
Hur fungerar Televerkets telefonkort? Jag vill egentligen veta allt om telefonkort men jag undrar om detta är rätta mötet för sådant som inte är teknik.

(Text 665) Nils Hammar <4341>

Ärende: Telefonkort
Telefonkortet är en liten mikroprocessor med ett NV-ram (i princip). Detta minne läses av med ett program som mikroprocessorn är försedd med, och uppdateras. Det skall enligt vissa uppgifter jag fått gå att programmera om korten, men förmodligen är det enklare att emulera dem om man vill ägna sig åt sådant.

(Text 666) Kent Berggren <6019>

Ärende: Telefonkort
Är det inte ett lite krets man "bränner" av. Kan inte tänka mig att televerket är så dumma att man kan programmera om dem. Om så vore fallet kommer det att finnas om ett par månader massor av beskrivningar hur man skall gör. Det brukar dyka upp ganska snart. Men vilket "scopt" det skulle vara... hi

(Text 667) Bo Michaelsson <913>

Ärende: Telefonkort
Vad är ett NV-RAM?
Enligt Televerket närliggande källor kan kretsen från början förses med upp till 150 markeringar.

(Text 670) Kent Berggren <6019>

Ärende: Telefonkort
Jag har ett kort med 100 markeringar som jag fått i "muta" av televerket. Men jag har aldrig använt det. E-mail är bättre...

(Text 671) Anders Fransson <7544>

Ärende: Telefonkort
NV-RAM står för Non Volatile Random Access Memory. Skillnaden mot ett vanligt RAM är att innehållet i minnet inte försvinner när man slår av kraften och spänningsmatningen försvinner. Det finns alltså sätt att åstadkomma detta. Ett sådant är att man har något som i princip liknar ett PROM, men man kan oxå skriva i det, om än ganska långsamt. Det spelar ju nu ingen som helst roll i en sådan tillämpning som ett telefonkort.

(Text 680) Bo Michaelsson <913>

Ärende: Telefonkort
Om det är ett RAM i vanlig betydelse så kan man ju ändra i det. Jag trodde att minnet bestod av något som brändes sönder och därför inte kunde ändras. Det borde vara lätt när det rör sig om högst 150 markeringar som är maximala antalet för telefonkort.

(Text 681) Nils Hammar <4341>

Ärende: Telefonkort

Tja, det går ju att simulera att apparaten har bränt av också. Det skulle visst ingå någon sorts kryptering i det hela, men den kan ju inte vara allt för avancerad av rent praktiska skäl.

(Text 683) Anders Fransson <7544>

Ärende: Telefonkort

Jag vill bara förtydliga mig på en punkt: jag yttrade mig enbart om vad NV-RAM normalt brukar betyda. Hur det är gjort i ett telefonkort har jag ingen aning om eftersom jag inte alls undersökt det närmare. Dock har jag svårt att tänka mig att man kör något slags "fusable-link" PROM. Dels är tekniken gammal, dels är den osäker och dels kräver den spänningar och effekter som nog inte är så lämpliga att hantera på en liten plastbit.

(Text 686) Kent Berggren <6019>

Ärende: Telefonkort "BRÄNNING"

Tror du inte den fungerar som pal-bränning?

(Text 687) Kent Berggren <6019>

Ärende: Telefonkort

Vad tror du då de använder sig av???

(Text 693) Anders Fransson <7544>

Ärende: Telefonkort

Tja, som en ren gissning skulle jag väl kunna säga att de nog har vad som liknar ett PROM, fast det är skrivbart. Dessa minnen är långsamma vid skrivning och brukar vara mycket begränsade i fråga om storlek, men räcker säkert väl till för det här ändamålet. Dessutom finns det sådana som kan skrivas med låga spänningar och dito effekter.

(Text 694) Kent Berggren <6019>

Ärende: Telefonkort

Du verkar ha reda på hur det funkade. Vad åker man dit på om man programmerar om det då?

(Text 695) Anders Fransson <7544>

Ärende: Telefonkort

Nja, jag vill nog inte skryta med att jag vet så mycket om det. Jag baserar mina gissningar på kunskaper från den tiden då jag jobbade med hårdvara och det är nu omkring fem år sedan. Det har hänt en hel del sedan dess. Dock har jag försökt följa med vad som händer på komponentsidan lite grann, så helt borta är jag inte. Såna här skrivbara prommar som jag snackade om började dyka upp och var komersiellt tillgängliga redan då, när jag gick över till annan sysselsättning, och jag noterade det eftersom det var intressant för diverse tillämpningar som jag höll på med då. Hur och om man kommer åt det hela i telefonkorten har jag dock inte den blekaste aning om. Det beror helt och hållet på vad som är utdraget och tillgängligt "i kortkanten". Jag har aldrig ens hållit ett sådant kort så jag avstår nog från att yttra mig. Vad ett eventuellt "straff" skulle kunna bli för manipulerande med korten kan jag inte heller gissa. Det är ju

mera en juridisk fråga. Av beloppets storlek som det är fråga om förefaller det ju närmast röra sig om något liknande snatteribrott, och det har ju mest drabbat den skyldige som förlust av heder och ära. Men hur man verkligen hanterar en sådan fråga borde nog någon televerkare veta bättre. Vi har ju sådana här i klubben, och dom vet säkert också mer om hur tekniken ser ut i kortet.

(Text 696) Nils Hammar <4341>

Ärende: Telefonkort "BRÄNNING"

Det är möjligt, men med litet intelligent elektronik så fixar man det mesta. Det går ju att bygga på ett kasserat kort...

(Text 698) Kent Berggren <6019>

Ärende: Telefonkort "BRÄNNING"

Min syn på det hela är om verkligen televerket har lämnat en så stor lucka att man kan lura dem. Vilket jag inte har för avsikt att göra utan med denna diskussion uppmärksamma folk som lägger ner massor av pengar på prylar. Hur sårbart allt är. Piratkort kommer skall ni se.:-)))

(Text 697) Carl Kövamees <767>

Ärende: Streckkoder???

Var kan jag hitta information om streckkoder? Både tekniskt format på strecken (ev. standarder), typer av läsare och vem som registrerar koder.

(Text 699) Kent Berggren <6019>

Ärende: Streckkoder???

The Bar code Book By Roger C. Palmer isbn 0-1911261-02-8 Mitt ex kommer från Optiscan.

(Text 700) Björn Sjöborg <1198>

Ärende: Streckkoder???

Ring till Dalog optic Electronics AB Box 21024 - S-200 21 MALMÖ Tel 040-93 56 00 Fax 040-18 18 49 I deras katalog Streckkodsläsare finns det massor att läsa.

(Text 702) Anders Renheim <8051>

Ärende: Översättning

Hardware - Hårdvara Software - Mjukvara Firmware - ???

Hur översätts firmware och vad betyder det?

(Text 703) Göran Sundqvist <1255>

Ärende: Översättning

Hardware - Maskinvara

Software - Programvara

Firmware = Programvara som ligger "fast" i PROM eller ROM, men vad säger man på svenska?

Hårdvara och mjukvara är väl egentligen slanguttryck!

(Text 704) Bo Hjulström <557>

Ärende: Översättning

Firmware = Segvara :-) MVH BoH

Datahjälp i MålillaAB

Datahjälp i Målilla startade 1981 och sysslar fortfarande endast med LuxorsABC-utrustningar. Sedan en tid tillbaka finns alla reservdelar till ABC-utrustning i Målilla. Vi utför reparationer och dessa utföres i regel samma dag som de anländer till oss. Innan vi debiterar någon kostnad lämnar vi alltid gratis kostnadsförslag. För dem som skadat ett originalprogram som köpts från Luxor Datorer kan vi tillhandahålla nya programskivor.

Specialerbjudande till ABC-klubbens medlemmar

CPU-kort ABC800	250:-
Tangentbord ABC800	250:-
Tangentbord ABC80	150:-
Tangentbord ABC77 (ej kåpa och kabel)	250:-
16 kB externt minne till ABC80 inkl kretsar	40:-
Numeriskt tangentbord till ABC80	80:-
512 kB internt minne till ABC806 inkl baskort	490:-
Serieinterface till Epson 8145	395:-
Serieinterface Epson 8143	500:-
Hostadapter till ABC850	450:-
Controllerkort till flexskiveenhet	450:-
Servicemanual till ABC806	95:-
Servicemanual till ABC815	45:-
Servicemanual till ABC821	45:-
Servicemanual till ABC80	75:-
Servicemanual till ABC816	45:-
Bruksanvisning till Lux-Net	45:-
Bruksanvisning till ABC80	45:-
Dataprogram Redovisning 800	500:-
Dataprogram Order/Fakt/Lager/Leverantör	750:-

Alla produkter är nya och med garanti.
Vi skickar gärna en prislista på övriga produkter.

Samtliga priser är inkl moms men frakt och postförskottsavgift tillkommer.

Postadress	Besöksadress	
Box 64	Stockholmsvägen 72	Tel 0495-21335
570 82 Målilla	570 82 Målilla	Fax 0495-21345

En tips-spalt där tipsen fungerar

Vad man egentligen behöver är recept, små gulliga recept, på små gulliga rutiner. Om det inte vore så jobbigt, så borde vi satsa på en liten spalt av den typen i ABC-bladet. Märk väl Mikrodatorn och de andra tidningarna gör ibland ett halvhjärtat försök. Datornytt brukar ha en sådan där tipsruta, och jag blir alltid lika upprörd när tipsen inte fungerar i praktiken. Man undrar om de stollarna själva provkört det som de skriver. Det jag skriver om har jag åtminstone provat själv.

Vi DOS-älskare avstår så gärna från fönster och pekdon och pekdon, särskilt vi som trakterar skrivbrädet med alla fingrarna. Innan Windows-älskaren lyckats lyfta upp sin mus är DOS-kommandot ivägslänt. Snabbaste vägen till ett underbibliotek som C:\ADMÖSIV kommer jag med

NCD <vagnretur>
SIV <vagnretur>

Vadå NCD? Ingår i Norton Utility och anropas normalt i dess huvudmeny genom att man pekar fram raden Norton CD, dvs Nortonvarianten av DOS-kommandot CD.

NCD F10 F2

är kommandot som uppdaterar sökträdet i Norton. Ja, ja, jag vet att man kan ta musen och peka på de olika fälten efter att ha anropat Norton CD. Men det här beskrivna går snabbare för den som inte är rädd att lägga några ynka kommandon på minnet. För att snabbt hitta en viss fil på hela hårddisken brukar jag köra en public domain find-rutinsom jag döpt om till HITTA.COM

HITTA MIN*.F?L

är det snabba kommandot för att snabbt hitta MIN.FIL, MIN.FUL, MINA.FUL etc Det går faktiskt snabbare än att ladda Norton Commander och använda dess sökfunktion, men hellre NC än att böka med Windows sökrutiner, tycker en sann DOS-älskare. Du som inte bryr Dig om

Windows, har väl åtminstone skaffat Dig NORTON UTILITY och NORTON COMMANDER. Dem kan man inte gärna vara utan!

TARGET

Densanne DOS-älskaren kan nog inte hålla fingrarna borta från McAfee's senaste rutin TARGET. Jag har dessutom gjort en fylligare sammanställning av kommandona i Target som publiceras här bredvid. Windows-älskare i alla läger, blunda nu så slipper Ni se nedanstående häftiga kommando som man givetvis lägger in i en .BAT fil.

Target -d Z*.* -s0 -c"copy &f a:Ö"

som kopierar (copy) alla filer på hårddisken som passar in på Z*.* och som skapats idag, dvs 'Since zero days'. Sanningen är att det inte går att göra lika enkelt med XCOPY. TARGET kan användas till en massa nyttiga saker, såsom kopiera, döpa om, omgruppera, radera, samla ihop till större arkiv typ .ZIP eller .ARJ etc söka på datum, filstorlek, arkivflaggor, filtyper, hitta dubletter av filer som behöver städas bort etc., städa bort alla filer *.BAK överhela hårddisken etc.

Den gamla sanningen står sig att det är Public Domain och SHAREWARE och Norton som gäller. Dyra och häftiga köpeprogram är nog bra de också, men jag tycker att det är ett evigt plöjande i manualerna innan jag hunnit lära mig alla finesser som jag ändå inte behöver.

Jag växer nog aldrig ur DOS. Den duger åt mig.

Bill Leksén

Vad kan programmet?

Användning: kopiera, döpa om, omgruppera, radera, arkivera, multipel hantering. Sökning baserad på datum, filstorlek, arkivflaggor, filtyper, hitta dupletter av filer som behöver städas bort etc.

Sammanfattning

Här är några exempel på vad programmet kan göra:

- * hitta alla filer .DOC på hela hårddisken och placera dem i en enda arkivfil .ZIP och radera bort alla oarkiverade .DOC
- * hitta alla filer som modifierats de senaste 5 dagarna och kopiera dessa till en diskette (säkerhetskopiering)
- * avlägsna alla filer på hela hårddisken och i alla arkiv (ZIP, ARJ etc) som är äldre än 5 år.
- * avgöra hur mycket onödigt utrymme som tas upp av småfiler typ .BAT etc, gamla filer etc.
- * sökning kan ske inuti arkivfiler typ ARC, ZIP, PKA, PAK, ZOO, ARJ, LZH.
- * Städning genom att visa onödiga fildupletter som finns på alla diskettenheter inklusive de som finns i arkivfiler.

Datavirussäker

Törs även en virusneurotiker köra det här programmet. Är det virusfritt? Ja, ja, ja och åter ja! Varje McAfee-produkt har en s k FILE AUTHENTICATION och den är följande för

FILE NAME: TARGET.EXE

SIZE: 65,428

DATE: 07-21-1992

FILE AUTHENTICATION

Check Method 1: 9DD7

Check Method 2: 0499

Med VALIDATE kan man förvissa sig om att den inte är manipulerad. Stämmer checksum är den lika ren och virusfri som när den levererades från McAfee. Vidare har jag kört följande viruskontroller SCAN93 från McAfee, Dr Solomon 5.57 (senaste), TBSCAN40 (senaste) FPROT (isländsk virussökare, senaste). Efter körning med TARGET har DATAVAKT inte rapporterat några förändringar vare sig i FAT, BOOTSECTORS eller hårddiskens filer. Det här *ÄR* virusfritt. Jag försäkrar.

TARGET

en filsökare/filhanterare från McAfee V1.5

Trafikexempel:

Target ab*.c leta över hela hårddisken efter matchande filer

Target \turboc\ab*.c d:o nedåti i sökträdet

Target d:*.dat -a sök igenom hela drive d: och alla arkivfiler (-a)

Target cd:*.dat -a d:o både c: och d:

Target myprog sök hela hårddisken efter myprog.*

Target myprog. sök hela hårddisken efter myprog. dvs utan *

Switchar på kommandoraden:

-A genomsök alla arkivfiler

-AO d:o ONLY

-ARJ sök igenom arkivfiler typ .ARJ. Följande kan också läggas till -ARC -PKA -LZH -ZIP -ZOO

Target c:myprog.exe -zip för att slippa leta i alla arkiv

Avancerad sökning sker med följande tecken

^- börja leta efter matchande första tecknet av filnamnet

?- matcha valfritt tecken

[..] teckenintervall vid positionen

Exempel:

Target *.bat vilken som helst fil .BAT påträffas

Target *.bat "42" d:o för fil vars namn innehåller tecknen 42

Target *.bat "^???42" d:o, förutsatt tecknen 42 finns i 4:e pos. i filnamnet

Target "[0-9]" vilken fil som helst som innehåller en siffra i filnamnet.

Target "[^0-9]" d:o fil som *INTE* har någon siffra i filnamnet

Target "^???a?[acew-z]" visar fil som innehåller 'a' i 4:e pos av filnamnet samt 'a', 'c', 'e', eller 'w', 'x', 'y', eller 'z' i 6:e pos. av filnamnet

Switchar forts

-D genomsök alla tillgängliga hårddiskar, t ex C: och D:

Target cdef:myprog.exe

Target myprog.exe -d

-DIR inkludera biblioteksnamn i sökningen för att hitta bibliotek du letar efter

-DUP visa endast filnamndupletter

Target *.bat -a -d -dup söker alla hårddiskar (-d) letar efter dupletter .BAT även i arkiv (-a)

Varning: TARGET måste hålla alla filnamn i minnet när den söker efter fil-dupletter, vilket kan förorsaka Error: out of memory.

-E avser *.* i underbibliotek

-F visa endast filnamnet

-G eller -GF gå till drivenhet eller underbibliotek för hittad fil. Target svarar Goto this subdirectory? (Y/N/Q)

-H eller -HO starta sökning i innevarande underbibliotek (start HERE). -HO betyder sök ONLY in current directory

Om ARCDIR.BAT innehåller:

@echo off

Target %1 -ho -a

så ger ARCDIR som kommando förteckning över bibliotek med alla filer som finns inne i arkivfilerna i innevarande underbibl.

-I ignore environment variabel

-M -R modifiera utmatning, Mitten av skärmen till höger

-PL patchname to the left of the screen

-K sök endast PATH directories enligt spec i PATH environment var

-Y utmatning europeisk stil Dd-MM-YY

-W visa Wasted space för småfiler

-U visa alla utmatning med stora bokstäver (upper case)

-P ingen pause vid utmatningen

-PKLite sök filer som komprimerats med PKLite. Targetsöker .COM och .EXE som komprimerats med PKLite

-Xfilspec uteslut (exclude) denna fils spec från sökningen. 25 st. excludes kan anges

Target *.* -x*.obj -x*.prg sök alla utom .OBJ och .PRG -LT-EQ

Target *.PAS -LT1024 -GT specificera filstorleken intervall visa alla filer .PAS vars storlek < 1024 bytes

Target *.* -EQ0 visa alla filer som är av längden NOLL

Target *.* -GT500000 visa alla filer större än 500,000 bytes

Target *.* -GT1023 -LT2049 visa alla filer som är 1024 — 2048 bytes

-S -B spec:a fildatums intervall -S fildatum SINCE (från och med visst datum)

-B BEFORE (före visst datum)
 -S5
 -S8-19-89
 Target *.PAS -S5 alla .PAS MODIFIED SINCE 5 days ago
 Target *.PAS -S5-1-89 alla .PAS modified SINCE 5/1/89
 Target *.PAS -B5 alla .PAS modified BEFORE 5 days ago.
 Target *.PAS -B5-1-89 alla .PAS modified BEFORE 5/1/89
 Target *.PAS -S5-1-89 -B6-1-89 alla .PAS mellan 5-1-89 och 5-31-89
 -Z visa bara filer med arkivflaggan satt jfr ATTRIB *.* +a m.a.o. endast filer som modifierats sedan senaste backup etc om Du kör backup-prog som faller arkivflaggan
 -HIDDEN visa även HIDDEN and SYSTEM files

3) Du vill ha en textfil listning av varje filbibliotek på hårddisken och lägga detta i HARDRIVE.DAT

C:> Target -d nul -o"&p" >c:\Hardrive.Dat

4) Du vill radera bort varenda fil .BAK i hela systemet, - ja, även de som finns i .ZIP arkiv. Först ta bort normala filer .BAK

C:> Target *.bak -v -n

Sedan ta bort dem ur arkivfilerna

C:> Target -d -ao -zip *.bak -c"pkzip -d &f &m"

Switchar forts.

-V verifiera radering av påträffad fil, dvs be om tillåtelse
 -N radera utan att fråga om lov

Target *.bak -v

-SCAN gören viruskontroll på matchande filer, vilket kräver att Du har McAfee SCAN-prog på disken

FILE MANIPULATION FACILITIES

-C"command to execute" Execute (or display) a DOS command
 -CV"command to execute" or application program on all files
 -O"command to display" found. Om filen påträffats exekvera den.

-cv innebär fråga operatören om tillåtelse
 -o innebär visa det kommando som skulle ha exekverats för att förvissa sig. -o används huvudsakligen för att sända output direkt in i en fil .BAT

Användning av parametrar

Parametrarna för DOS-kommando eller program anges på följande sätt

Parm	Desc	Normal example	Archive example
&f	full file name	c:\dos\xcopy.exe	c:\dos\comlib.zip
&p	path name only	c:\dos\	c:\dos\
&d	directory name	c:\dos	c:\dos
&n	file name only	xcopy.exe	comlib.zip
&m	archive member	<blank>	xcopy.exe
&r	root of the name	xcopy	xcopy
&&	the '&' char		

Exempel:

1) Du har en massa filer .DOC över hela hårddisken och vill stoppa in dem i en enda fil .ZIP Det kan göra så här:

C:> Target -d *.doc -c"pkzip -m c:\docs.zip &f"

2) Du vill göra en kopia av all .PAS källkod som ändrats idag, så att Du kan lägga den på en diskett och bära iväg med filerna

C:> Target -d *.pas -s0 -c"copy &f a:"

The Target and Target_DRIVES Environment Variables

När TARGET börjar sin exekvering genomsöker den först 'environment' och letar efter variabeln med namnet 'TARGET' Om den finns kommer innehållet att läggas till kommandoraden precis som om Du skulle ha matat in den från tangentbordet. Praktiskt för 'default options' Exempel: Om Du alltid vill att TARGET skall stoppa vid en full skärmsida, och visa filnamnen på höger sida om bildskärmen och att all utmatning skall komma ut med stora bokstäver, så skall följande skrivas i Din AUTOEXEC.BAT

SET Target=-P -R -U

För nätverksoperatörer är variabelnamnet Target_DRIVES praktiskt se originalmanualen

Volume 1 - drives C: and D:
 Volume 2 - drives E: and F:
 Volume 3 - drives G: and H:

Följande kan skrivas in i AUTOEXEC.BAT file:

Set Target_DRIVES=CEG
 Set TA_DRIVES=CEG

Följande exempel är identiska

Target C: D: E: *.BAK
 Target CD: E: *.BAK
 Target CDE: *.BAK
 Target CDE: *.BAK

<8633>

Bill Leksén

RAM-MINNET I PC

För några nummer sedan refererades ett samspråk mellan Sven Wickberg och Lars Gjörling om hårddiskens interleave. Vid ungefär samma tid fördes ett annat samspråk om hur internminnet används. Redaktionen har bearbetat detta MSG-inlägg till följande artikel.

Sven Wickberg:

Kan du utöka din godhet med att ge mig en privatlektion i hur det kommer sig att MSDOS normalt inte klarar att adressera större minnen än 640K?

64K=65536 bits

Det har naturligtvis med detta att göra, men varifrån kommer den extra 10-faktorn?

Lars Gjörling:

Det där med minneshantering i datorer är ett knepigt kapitel, som jag har läst om för rätt länge sedan. Hoppas jag minns rätt.

Skrivning och läsning av data från minnet till processor sker med hjälp av två "bussar", en databuss och en adressbuss. Bussarna består i själva verket av ledningar och i en 8-bitars dator har data-bussen 8 ledningstrådar, som kan avläsa en byte i taget. Man kan naturligtvis inte ha en 8-tråderskabel till var och en av minnescellerna utan man har en enda databuss, som står i förbindelse med ALLA celler. Men cellerna är inte öppna ständigt mot databussen, det är som om varje cell hade en 8-polig strömbrytare, som inte var tillslagen (det är naturligtvis fråga om elektroniska vippor istället). Den andra bussen, adressbussen, har till uppgift att i rätt ögon-

blick, något som styrs av "klockan", öppna rätt cell (genom pulser i sina ledningar), så att processorn kan lagra eller läsa i cellen. I gamla ABC-datorerna med Z80-processorer, har adressbussen 16 ledningar, och man kan adressera cellerna genom att lägga ut ett och nollor på dessa ledningar. På så sätt öppnas rätt cell, men man kan bara adressera högst $2^{16} = 65536$ st celler. 64K minne är maximum för denna typ av datorer.

När Intel gjorde sin 8088-processor ville man öka antalet adresserbara bytes. Ett sätt vore ju att öka ut antalet ledningar i adressbussen och använda exempelvis 20-bitars adresser (eller 24, 28, 32...). Detta skulle ha inneburit en sådan brytning med alla äldre program, att det skulle gett stora svårigheter, och man valde därför en helt annan lösning: segmentering av minnet.

Minnet delades upp i segment, som vart och ett bestod av 64K celler som kunde adresseras med en 16-linjers adressbuss. Segmenten är numrerade och tilldelas 16-bitars tal och kan alltså teoretiskt uppgå till 65536 st segment. Detta betyder INTE att minnet skulle bestå av 65536×65536 st celler, eftersom man låter segmenten ÖVERLAPPA varandra och ha massor med gemensamma celler:

(se bilden här intill)

osv. till segment nr 65535. Segment nr 1 börjar i minnescell nr 16, segment nr 2 i minnescell nr 32 segment nr 3 i minnescell nr 48 etc. Ett nytt segment börjar alltså i var 16:e cell.

När en cell skall adresseras, väljs först segmentnumret, därefter läggs offset-vär-

det inom segmentet ut på adressbussen. Man inser att

$$\text{Cellnumret} = 16 \times \text{segmentnumret} + \text{offsetvärdet}$$

Antalet celler kan på så sätt bli $16 \times 65536 = 1048576 = 1024K$ vilket är maximum för detta system. I praktiken används inte så många bytes, utan endast 640. De ovanför-liggande används för interna ändamål i datorn, extended video memory, ROM expansion (EGA, VGA etc), system ROM BIOS mm. Det blir dock en del över, och ibland MSG-inläggen har vi kunnat se hur en del klubbmedlemmar har kunnat komma åt detta och utökat det användbara minnet. På så sätt kan äldre program, skrivna på max-64K-tiden (dvs COM-program) köras genom att de läggs in ett segment, varefter deras 16-bitarsadresser används som offsetvärden. Hoppen i programkoden är s.k. "near jumps", som alltid ryms inom 64K.

Större program, EXE-program, delas upp i delar, var och en på högst 64K, som läggs i olika segment. Man kan exempelvis ha skilda segment för kod och för data. I Pascal använder man s.k. units, där varje unit får ett eget segmentnummer. Hoppen i programkoden är då ibland "near jumps" inom det aktuella segmentet, men ibland "far jumps", då man även byter till annat segment.

Att segmenten överlappar varandra på detta sätt gör att man kan hushålla med minnet. Om ett programavsnitt (t.ex. en unit) är mindre än 64K, t.ex. endast upptar 12345 bytes, så räknar systemet ut vilket segmentnummer, som börjar närmast efter slutet av dessa 12345 bytes, och lägger nästa avsnitt i detta segment. Man behöver inte förlora mer än högst 16 bytes att lämna tomma.

```
Segm nr 0:  !.....! (65536 st celler)
Segm nr 1:  !.....!
Segm nr 2:  !.....!
Segm nr 3:  !.....!
```

XABC80 - en emulator för ABC80 under X-windows eller Gammal kärlek dör inte, den emuleras

ABC-bladet har fått tillgång till en artikel av Jonas Yngveson (jonas-y@isy.liu.se) om en emulering av ABC80:ns BASIC under X-Windows och Bo Kullmar kommenterar detta arbete med ett fredovisning av ett försök under UNIX på en SPARC-station.

Den första kärleken

När ett antal datorintresserade och dito kunniga personer samlas är ett ofta återkommande samtalsämne de första maskiner man använde. Alla har sina speciella historier och kärlek/hat-objekt. Ofta blir det längtande återblickar till tider då man kunde ALLT om en maskin och hade tillgång till den på alla tänkbara nivåer och därmed också kunde GÖRA allt som man kunde tänka sig med maskinen. Urensådan diskussion mellan mig själv och Niclas Wiberg grodde idén om att utnyttja kraften hos en modern dator för att emulera den gamla "kärleken".

Vi hade båda två fått våra första erfarenheter på en ABC80 så det var klart från början att det var en sådan som skulle emuleras. Efter att ha nämnt saken i LysKOM (datorföreningen Lysators eminenta egenutvecklade KOM-system) var diskussionen i full gång. Det visade sig vara ganska många personer som kände att hjärtat klappade lite extra varmt när man nämnde ordet ABC80. Många lösa ide'er och mer eller mindre vansinniga tips om hur diverse aspekter av emuleringen skulle skötas producerades på nolltid. Det var väl ingen som riktigt trodde att det skulle bli något av det, men att prata är ju lätt...

En första emulator

Det första konkreta som hände var att det dök upp en emulator för CP/M på nätet. I

den fanns det en fix och färdig emulator för en Z80! Vad är egentligen en ABC80 mer än en Z80 med lite kringkretsar, tänkte jag när jag såg den, och startade emacs.

En veckohelg plus några kvällar senare gick första prototypen genom kompilatorn. Det var inte stort mer än Z80-emulatorn med lite specialfixar för att hantera ABC80s bildminne mappat på ett X-fönster. En uppsättning bitmappar motsvarande tecken-ROM:et hade jag petat ihop ur minnet (dessa visade sig senare skilja sig en hel del från de riktiga). Små handassemblerade Z80-program verkade köra utan problem. En simulerad interrupthantering gjorde det möjligt att skriva på tangentbordet och ge Z80n ett interrupt för varje tangent. Så långt var allt väl.

Var finns en BASIC-tolk

Nu började vi undersöka var vi kunde tänka oss att hitta en BASIC-tolk till maskinen. Många hade kvar sina gamla maskiner, men de var oftast undanstoppade hemma hos föräldrar eller liknande. Vi lyckades till slut rota fram en maskin som ägdes av ämnesområdet för reglerteknik på universitetet. Den hade tidigare styrt en Legofabrik för tillverkning av Lego-bilar, men stod nu bortglömd i ett källarförråd. Med hjälp av en PROM-läsare hade vi snart en BASIC-tolk liggande på en fil (dock inte utan viss hjälp, tack Janne Danielsson!). Några sista ändringar för att kunna läsa in filen på det format den var lagrad på och sedan startade vi och höll tummarna. Inget hände.

Besvikna körde vi debugger ett tag och det visade sig att den fixa och färdiga Z80-emulatorn kanske inte var så fix och färdig. Relativa hopp hanterades felaktigt och en del annat verkade också bete sig underligt. Att börja fixa en massa i någon annans kod skulle kräva en hel del tid vilket vi inte hade lust att lägga ned så vi bestämde oss för att låta det hela vila ett tag.

"ABC80" i fönstret

Det hela vilade till nästa dag, då en TRS80-emulator kom på nätet. Denna visade sig också innehålla en Z80-emulator, men det var en mycket trevligare implementation som bl.a. underlättade bildminneshantering och i/o avsevärt. En kvälls (natts) programmerande och den nya emulatorn var integrerad. Efter att ha hittat och rättat ett par mindre, man ack så avgörande, buggar i den nya emulatorn, startade vi igen. Den här gången fungerade det. Texten ABC80 samt en markör skrevs ut i fönstret!

Sedan dess har mest småsaker hänt. Uppsättningen bitmappar har kompletterats med grafiktecknen och korrigerats så att de överensstämmer med originalen. Skärmuppdateringen har optimerats lite grand och utökats för att klara grafisk mod. Anders Andersson från Uppsala har gått med i projektet via nätet och har bl.a. fixat en allvarlig bugg i hanteringen av non-maskable-interrupt. De närmaste planerna är att fixa en ny device så att man kan spara de eventuella program man skriver. Denna nya device skulle mappa till UNIX filsystem. Det har pratats om att emulera bandspelaren istället men det verkar vara en sämre lösning. Skärmhanteringen är förstås en flaskhals och om det skrivs mycket på skärmen blir det en förfärlig massa anrop till X-servern med den nuvarande bitmapshanteringen. Vi tänker försöka byta bitmapparna mot en riktig font. Genom att ha en cache och samla uppdateringar till strängar kan vi antagligen spara in massor av X-anrop.

Fortsättningen

Ideer om utvidgningar saknas inte. Anders har börjat hacka på en emulering av PIO:n och eftersom vi kör den på SUN SPARC-maskiner som har en audio-port, ligger det nära till hands att försöka sampla in ljudkretsens ljud och sedan emulera denna. Det skulle i och för sig göra emulatorens SUN-specifik vilket är tråkigt men man kan ju tänka sig att ha det konfigurerbart vid kompileringen.

Sammanfattningsvis kan man säga att resultatet är ganska gott hittills. Emulatorens går på en SPARC faktiskt lite snabbare än originalet, så länge man inte skriver på skärmen förstås. Vi har fått mycket god respons av alla gamla ABC-hackers som har sett programmet och folk har börjat rota i sina gömmor efter gamla disketter och listningar.

Emulatorens är nu fritt tillgänglig via nätet.

Jonas Yngveson
(jonas-y@isy.liu.se)

En kommentar

Källkoden till emulatorens finns i ziparkivet abc80.zip i monitorn. Det ligger i /unix/util och är finns även owfont.zip som innehåller fonter för Open Windows på SUN. Emulatorens går inte att köra under DOS utan kräver unix och X11. Den finns också att hämta från lysator.liu.se i biblioteket pub/misc via anonym ftp på Internet.

Jag har testat emulatorens under Open Windows på SUN och den fungerar. Det finns en enhet som heter UNX: som gör det möjligt att göra SAVE och LOAD, men den är ännu lite buggig. Detta beror på att Jonas Yngveson har ganska lite kunskap om ABC80:s interface mot device-drivers för

att få den att fungera bra. Nu går det att göra SAVE och LOAD men inte mycket mera. Vid mina tester har jag misslyckats med att läsa in BAS eller BAC filer från ABC80, men däremot kan jag läsa in en liten fil i ABC80 som jag har skapat med SAVE i emulatorens under Unix!

Emulatorens tar 100% av CPU:en när den kör förutom under filhantering. Mitt försök att göra load på ABC80 filer har misslyckats. Möjligen fungerar det inte ta läsa in ABC80 program. Kompilerar man med gcc (ANSI-C kompilator krävs) bör man kompilera emulatorens med -O och ej -O2 som det står i makefilen. Kör man under Open Windows tappas tecken, men det skriver Jonas att det beror på att OW är långsammare än ren X11.

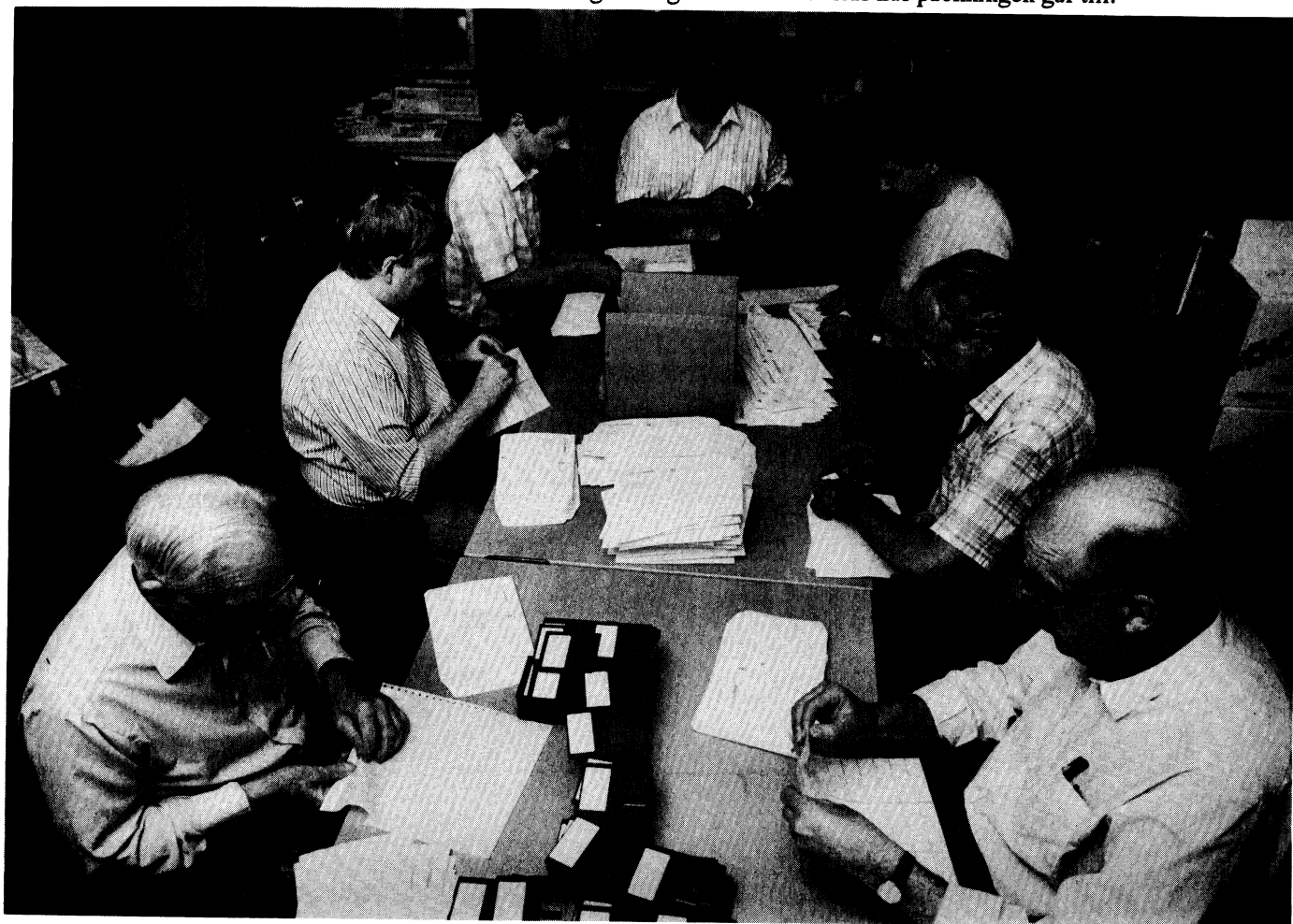
<1789>

Bo Kullmar

Diskettpackningen

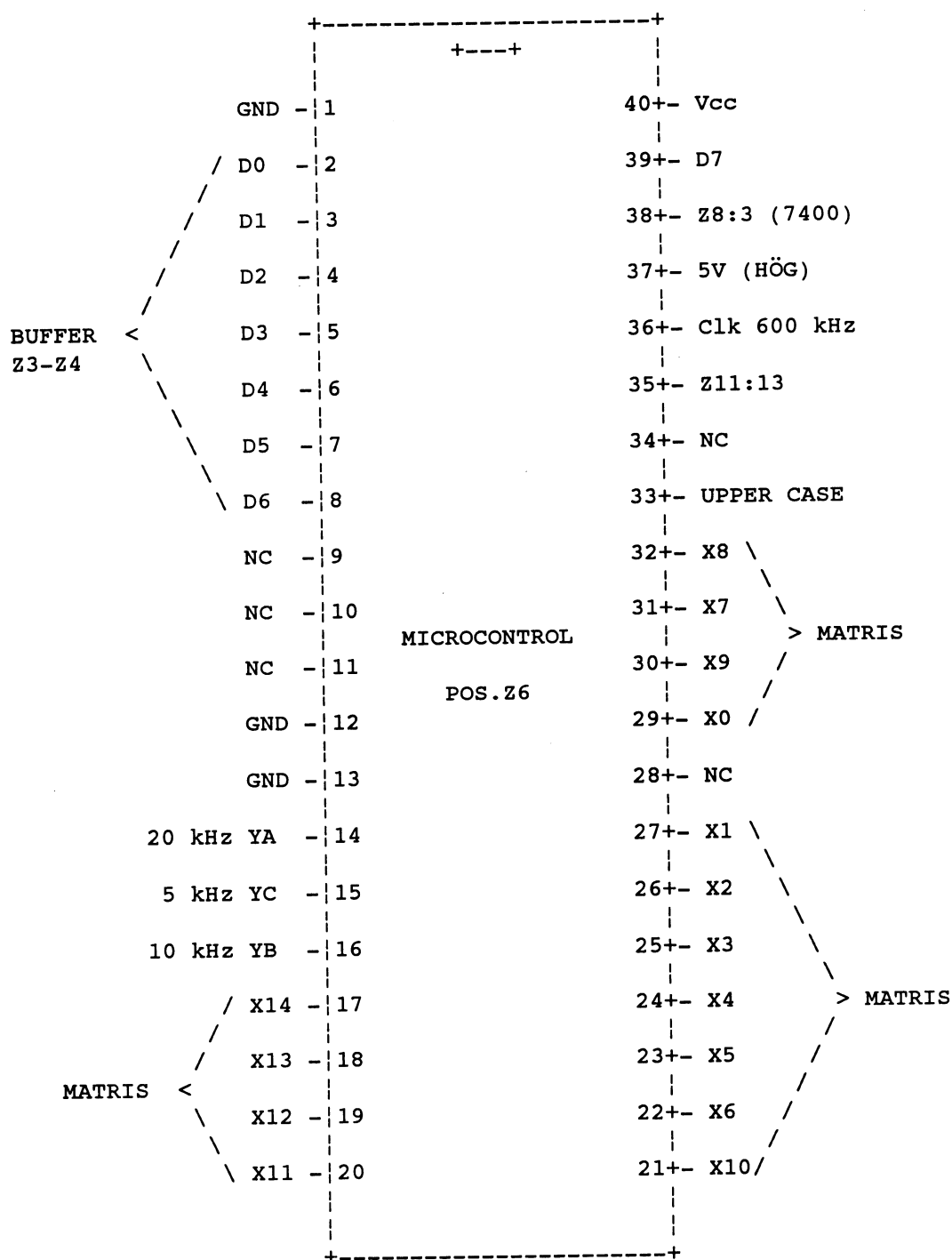
En av de uppgifter som vi behöver hjälp av medlemmarna med är packning av disketter. Numera packar vi disketterna på ett rationellt sätt i kuvert och med pappskivor när det gäller 5" disketter. Det är alltså inte frågan om någon knölig vikning och tejping som det var tidigare.

Lars Strömberg har tagit bilden som visar hur packningen går till.

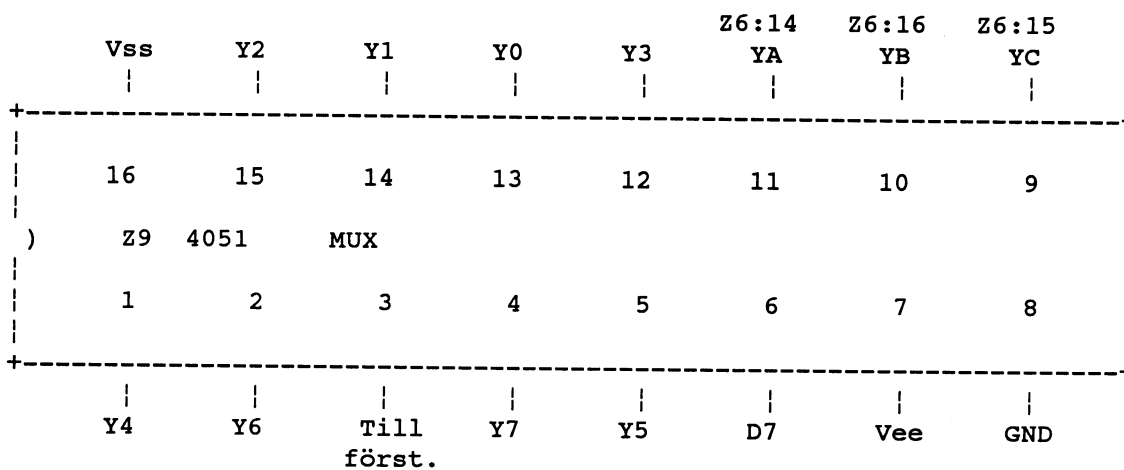
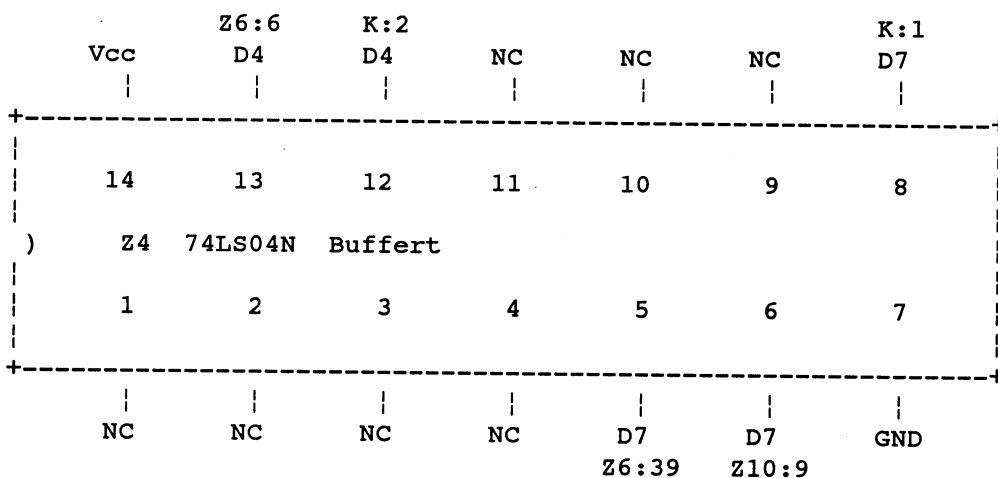
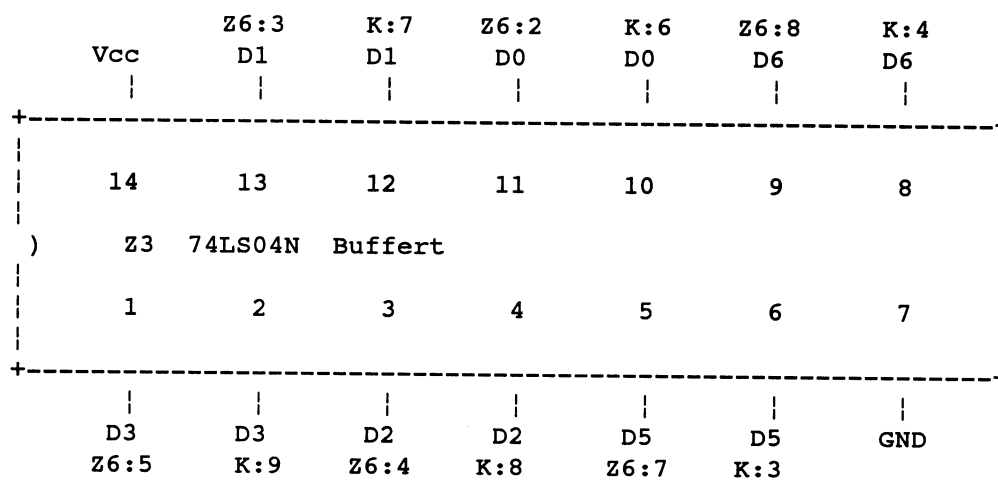


Kretsarna i ABC80:s tangentbord

Här kommer bilder på kretsarnas inkoppling i ABC80:s tangentbord som har gjorts av <5412> Tommy Carlström. Detta kan vara bra att ha tillhands vid felsökning på ABC80:s tangentbord. Du bör även konsultera boken Mikrodatorns ABC av Gunnar Markesjö, som kan beställas från ABC-klubben som tar 50 kr för den.



Kretsarnas pinnar och tillhörande signaler.



TinyDate - datumaritmetik

Med datumaritmetik menar jag att jämföra datum och att räkna med datum och att omvandla datum på olika form. En form för datum skulle då vara den vanliga eller en veckodag eller ett veckonummer eller ett dagnummer i året eller en helgdag. Men först några reflektioner.

I mars 92 besökte jag Stonehenge, det märkliga stenåldersmonumentet med anor från 3000 f Kr. Jag vill gärna tro på Hoyles teorier att det ursprungliga Stonehenge var en "datamaskin" med kalenderfunktioner och förutsägelse av månförmörkelser. Sol och måne levererade indata som hängivna präster läste av mot syftlinjer och lagrade i form av lösa stenar i någon av de 56 (Aubrey Holes) groparna. Stenarna flyttades sedan rutinmässigt av samma operativsystem mellan groparna allt eftersom månen indikerade veckor. Så höll man ordning på sin kalender, där kanske månförmörkelser tillmättes stor religiös betydelse.

Men efter några hundra år gick kunskapen, dvs PROGRAMMET, förlorad och för att försöka återställa funktionen uppgraderade man HÅRDVARAN genom att resa de väldiga stenblocken. Det hjälpte inte den gången.

Idag flyttas inga småstenar mellan groparna i Stonehenge, men midsommardagen går solen fortfarande upp ungefär över hälstenen sett från centrum och man håller fortfarande enklast reda på datum med LÖPANDE räkning. Jordklotet snurrar fortfarande ca 365,2422 varv för ett helt omlopp kring solen, vilket skapat mycket huvudbry bland tidräknare i alla tider. Vårre kalendrar än vår stökar fortfarande till det i vissa kulturer.

All tidräkning har en STARTPUNKT. (Inte nödvändigtvis Big Bang.) Astronomerna räknar tiden i julianska dagtal med decimaler för h,m,s med startpunkt långt före Stonehenge. Det blir förstås astronomiska tal. DOSet i min PC räknar sekundersedan 1970! och till 2048. Det blir också stora tal. Dock kräver precisionen i de flesta mjukvaruprojekt knappast tidräkning på sekunden när.

I en bekväm tidräkning NUMRERAS dagarna löpande. I första hand tänker jag nu på PC och DOS. Nöjer man sig med NUTID och ett litet intervall ryms en hel LIVSTID i en INTEGER, dvs 2 bytes.

Vissa startpunkter blir enklare än andra. Vad sägs om att - hedra ABC80? och starta 1 jan 1980 och räkna dagtal löpande t o m 2068? Det kan aldrig vara helt fel ty i själva

verket döljer sig ett dagtal av något slag i alla formler för beräkning av veckodag mm.

Ett sådant datum eller dagtal kallar jag TinyDate, eller TD, ty det är så litet i många avseenden. Man behöver förstås en funktion för att omvandla systemdatum, TD = fromSys(), eller år,mån,dag till TD, TD = fromDate(År,Mån,Dag), och helst den inversa proceduren, toDate(TD,År,Mån,Dag), för att omvandla TD tillbaka till år,mån,dag. Då låter sig även proceduren valideras.

Har man behov av att räkna med eller testa på datum, har man förmodligen många datum-data lagrade i poster eller records i någon fil. SJÄLVA VITSEN ÄR JU DÅ ATT DATUM LAGRAS I FORM AV DAGTAL (TD) - så gör väl DOS i princip? Då kan man lätt testa igenom en fil på större eller mindre än visst datum (TD) eller N dagar före eller efter givet datum, mm, och sortera på datum även över sekelskiften.

Har man inget behov av att RÄKNA med datum skall detta ALDRIG lagras i någon fil! Men tänk igenom vilken STATISTIK som behövs. Är "kunden" intresserad av ett visst datum är vi det också.

Dagar mellan datum är skillnaden mellan TD. Veckodag blir helt enkelt TD modulo 7 för villkor som 'aldrig på en söndag'. Har man veckodag kan man räkna ut veckonummer.

TD förenklar även räkning med helgdagar. Helgdagar behövs inte bara för kalendrar utan även för beräkning av arbetsdagar mellan datum för t ex analys av genomloppstider eller för att bestämma bankdagar.

Visst går det att göra delar av detta med funktioner som finns inbyggda i div programspråk. Men de följer alla amerikansk standard - och endast Sverige svenska veckonummer har - och måndagen, veckans mest värdelösa dag, inleder veckan och ges värdet 0. Man tjänar mera CPU när man testar igenom filer snabbt än man förlorar vid in- eller utmatning. Därför ENVISAS jag med att ge ALLA omvandlingar mellan datum som funktioner av TD, som jag menar är en halvsmyl form mellan olika datumformat.

Låt oss numrera dagarna från 1 jan 1980 och tänk dig en funktion:

```
fromDate(1980,1,8)
```

som returnerar 8 (i detta fall) ty 1980,1,1 numreras 1

```

      |
      |
Ti On To Fr Lö Sö Må Ti On To Fr ..
1  2  3  4  5  6  7  8  9 10 11 ..
      |
      |
      =TD
      |

```

och en procedur:

```
toDate(TD,1980,1,8)
```

som ger tillbaka 1980,1,8

TinyDate modulo 7 ger veckodag, dvs TD mod 7, t ex 7/7 ger rest 0 lika med måndag, 8/7 ger rest 1 lika med tisdag osv. toDate(TD) kan även användas för att validera manuellt givet datum ty för t ex 29 feb 1980 är TD=60 (räkna själv!) och

```
fromDate(1980,2,30)
```

... AJ, AJ, AJ, det blev 30, dvs...

```

      |
      |
=====
      TD=61
      |
...56 57 58 59 60 61 62 63 ...
      |

```

och toDate() ger toDate(61,1980,3,1)

där datum UT skiljer sig från datum IN.

Startåret 1980 kan i princip ökas eller minskas med multipler av 4*7=28 så länge som intervallens Start-år inte underskrider 1901 eller Slut-år inte överskrider 2099. Ty från 1901 till 2099 är vart fjärde år skottår utan UNDANTAG så tester av typen jämnt delbar med 100 eller inte jämnt delbar med 400 behövs inte! DETHARJAGUTNYTTJAT. Den som gitter får annars ändra koden senast den 28 feb år 2100. Dock hade vi helgreformer 1939 och 1953 så ett intervall om max 89 år komplicerar koden om det börjartidigare än 1953. I C kan en unsigned pss rymma åren 1924 - 2099. Då får man utstå den komplicerade koden om man vill arbeta i förfluten tid.

Veckonummer på formen ÅVV ges av funktionen toWeek(TD). Sedan 1973 numreras veckan i det år den har sina flesta dagar.

Helgdagar är inget konstigt bara man kan beräkna påsken. För det finns det algoritmer. Jag har modifierat en algoritm från Meeus, "Astronomical formulae for calculators, 1979", till att ge dag i året för långfredagen.

DayGF=toGoodFriday(TDinYear).

De till påsken relaterade helgerna Kristi Himmelsfärdsdag och Pingst följer sedan ett bestämt antal dagar efter långfredagen.

Sedan 1953 infaller Midsommardagen på viss lördag - och veckodag var lätt. Alla Helgons dag 19 veckor senare, enl Lars Gjöring. Övriga helgdagar infaller på fast dag i året. Nyårsdagen är alltid dag 1. (Är inte detta ett pedagogiskt påpekande?) Trettondagen dag 6. Juldagen 359 (eller 360 om skottår).

Sedan 1953, då vi slapp Marie Bebdälsdag, som flyttade då den inföll i påskveckan, är ordningsföljden för helgdagarna densamma år från år. Ordning och reda alltså. Proceduren som beräknar TD'n för helgdagar har jag kallat initHolidays(TDinYear).

Arbetsdagar mellan datum är rätt och slätt TD2 minus TD1 minus antal lördagar och söndagar minus antal ÖVRIGA ARBETSFRIDAGAR dagar (dvs helger som ej infaller på weekends samt klämdagar). Proceduren initFreeDays(TDfirst,TDlast) ger TD'n för ÖVRIGA ARBETSFRIDAGAR dagar i perioden TDfirst - TDlast. Arbetsdagar mellan datum ges sedan av workDays(TD1,TD2). Även semestrar bemästrarmän därefter.

Dessa filer tänkes ingå i följande arkiv:

TDQBAS10.ZIP= TinyDate.BAS v1.0
med source i MS
QBasic 4.5 i DOS5
TDQBSE10.ZIP= TinyDate.BAS v1.0
med source + EXE i
MS Quick Basic 4.5
TDCSE10.ZIP= TinyDate.C v1.0 med
source + EXE i
Borland Turbo C 2.0
TDCPPS05.ZIP= TinyDate.CPP v0.5
med source i Borlands
Turbo C++ 1.0

<7723>

Egon Bosved

PS

Jag har programmerat datumrutiner först på Texas räknedosa TI59 sedan i urBasic och i UCSD Pascal, därefter som testprogram allt eftersom jag försökt mig på nya språk.

```
DEFINT A-Z 'Glöm aldrig integer-definition om du manipulerar koden.
'Det är integer division och modulus som gäller!
```

```
FUNCTION fromDate (Y, M, D) ' År,Mån,Dag till TD
```

```
IF (Y < 1980 OR Y > 2068 OR M > 13) THEN fromDate = 0: EXIT FUNCTION
Ytemp = Y - 1980
IF (M > 2) THEN ' i 83,78 % av alla fall
Mtemp = M + 1
```

```
ELSE
Ytemp = Ytemp - 1
Mtemp = M + 13
```

```
END IF
fromDate = -63 + Ytemp * 365 + (Ytemp + 4) \ 4 + 306 * Mtemp \ 10 + D
```

```
END FUNCTION
```

```
SUB toDate (TD, Y, M, D) ' TD till år,mån,dag
```

```
TD1& = TD - 1 ' TD1& är long integer
Ytemp = (TD1& * 4 \ 1461)
Dtemp = TD1& - Ytemp * 365 - Ytemp \ 4
IF Dtemp > 59 THEN ' om mars - dec
Dtemp = Dtemp + 63
Mtemp = 10 * Dtemp \ 306
D = Dtemp - 306 * Mtemp \ 10
M = Mtemp - 1
IF D = 0 THEN
M = M - 1
D = 31
END IF
```

```
ELSE
Dtemp = Dtemp - ((Ytemp MOD 4) = 0)
Mtemp = Dtemp \ 32
D = Dtemp - Mtemp * 31
M = Mtemp + 1
```

```
END IF
Y = Ytemp + 1980
```

```
END SUB
```

```
FUNCTION toGoodFriday (TD) 'ger dagnummer i året för långfredag
```

```
TDtemp& = TD - 1
Year = TDtemp& * 4 \ 1461 + YrBase
A = Year MOD 19
B = Year \ 100: C = Year MOD 100
D = B \ 4: E = B MOD 4
H = (19 * A + B - D + 9) MOD 30
I = C \ 4: K = C MOD 4
L = (32 + 2 * E + 2 * I - H - K) MOD 7
M = (A + 11 * H + 22 * L) \ 451
N = H + L - 7 * M + 114
```

```
toGoodFriday = 58 + (N \ 31 - 3) * 31 + N MOD 31 - ((Year MOD 4) = 0)
```

```
END FUNCTION
```

```
SUB toDate2 (TD, Y, M, D) 'enl Lars Göring
```

```
TD& = TD - 60 'giltig 1980.3.1 - 2068.12.31
D1 = TD& MOD 1461
D = D1 MOD 365
IF D = 0 THEN D = 365 - (D1 = 0)
M = (D * 10 - 5) \ 306
D = D - (M * 306 + 5) \ 10
M = (M + 2) MOD 12 + 1
Y = 1980 + (TD& * 4 \ 1461) - (M < 3) + (D1 = 0)
```

```
END SUB
```

```
'Flera funktioner till tinydate finns i monitor
'pc/library/basic resp pc/library/c/tc
```

Ännu en gång om att installera ARC/INFO

I ABC-bladet hade vi en artikel av Hans-Georg Wattentinus. I denna berättades om vilka problem man kan råka ut för när man skall installera ett ARC-system. Till detta nummer har redaktionen mottagit ett brev med synpunkter på den artikeln.

Läsa en artikel

En kollega till mig, medlem i ABC-klubben, lånade ut ABC-bladet 2/92 till mig eftersom det innehöll en artikel som han visste intresserade mig. Det gjorde den (den om filkomprimering) och det fanns även mer av värde. Men en annan fråga inställde sig ganska snart. Krävs det ingen som helst kunskap om det man skriver om för att bli publicerad, jag tänker på artikeln "Att installera ARC/INFO" skriven av Hans-Georg Wallentinus.

Maken till smörja har man sällan läst i en seriös tidning. Min förvåning och faktiskt upprördhet över det usla innehållet blev desto större eftersom skribenten åtminstone i de tre fyra inledande styckena faktiskt gjorde ett seriöst intryck, anställd som han är (var?) på ett företag som på namnet kunde vara ett dataföretag.

Omså verkligen är fallet måste han ha en administrativ tjänst eller så.

MS-DOS:s fel?

H-G W skjuter in sig skarpt på att kritisera MS-DOS. Naturligtvis finns det stora brister i det operativsystemet, det håller jag gärna med om, men då skall kritiken vara någotsånär seriös. Att gnälla på att DOS ger felmeddelandet "Felaktigt kommando eller filnamn" i stället för att som ABC-DOS skriva "Hittar ej filen" verkar ju stolligt. Vad är skillnaden egentligen?

Naturligtvis är det också operativsystemets fel att det tydligen bedrövliga installationsprogrammet envisas med underliga felmeddelanden.

"Onödigt i CONFIG.SYS och i AUTOEXEC.BAT

Lite längre fram påstås att skärmen blivit helt svart efter det att skribenten rensat ut diverse "onödiga" saker i config.sys och autoexec.bat, och operativsystemet (!) får skulden. Där har han i och för dig rätt, det finns ofta mycket där som man klarar sign bra utan. Men att skärmen blivit helt svart som följd av detta? Knappast. Jag känner inte till någon version av MS-DOS och jag jobbar professionellt med PC-installationer och konfigurering sedan tre år nu, som inte startar upp och klarar sig riktigt bra helt utan config.sys och autoexec.bat. Här är väl som i resten av den darsorgliga artikeln: fel bakom spakarna.

Lyft på huven!

Vissa delar av artikeln är dessutom näst intill obegripligt skrivna, speciellt avsnittet om diskettformaten och den trasiga diskettenheten. Att det tog "flera svettiga nätter" att komma på att diskettstationen var trasig är även det obegripligt. Ett tips kanske för att bemästra gammalmodiga installationsprogram som "måste" läsa från A-enheten: Lyft på huven och byt plats få flatkabelanslutningarna till diskettstationerna.

Felformatering

H-G W påstår att problem med att flytta disketter mellan olika maskiner "tyvärr inte är alltför ovanligt". Det låter heller inte så trovärdigt och det är säkert något han har huggit till med för att låta lite viktig. För några år sedan kunde det vara problem med 5.25", 360 kB-disketter formaterade i 1.2 MB-diskettstationer, men nu för tiden är det så gott som aldrig några problem. Hur ofta misslyckas man med att läsa disketter från programvaruleverantörer, till exempel? Jag kan inte påminna med något tillfälle.

RS232 och kabel

Att det var felkopplad kabel som spökade med plottern kommer inte heller som någon överraskning för den någotsånär erfarne. Ska man koppla något annat än möss eller modem till datorns RS232-gränssnitt kan man bara bereda på omlödningar. Det beror på att RS232 är avsett som ett modemgränssnitt och inte ett skrivargränssnitt. Vill man i alla fall koppla en skrivare till seriella porten (och det vill man ju ofta) får man lura hårdvaran lite med diverse byglingar och korskopplingar. Tyvärr finns det fler än ett sätt att luras, och följaktligen kan metoderna för detta skilja mellan olika tillverkare, därav denna naturligtvis olyckliga problematik, I extremfall finns faktiskt också programvaror som kräver specialkopplingar. I sådana fall önskar man att man hade den ansvarige programmeraren inom fyra ögon... Men vi PC-installatörer ska väl ha lite att bita i, vi också.

Säljarens ansvar

Men dessa problem skulle ju även säljaren, som H-G W pratat med, känt till. Det gjorde han inte, och det visar sig ju att man inte bara ska ta hänsyn till priset när man väljer leverantör. Det finns ju de som kränger hårdvara som andra kränger skjortor. Billigt blir det, men efter leverans klara man sig själv

Även om trasslet med plottern får härledas till en oseriös leverantör, så är det väl typiskt för H-G W:s härjningar i datorvärlden att det tog "flera svettiga veckor" innan han bemödade sig med att titta i bruksanvisningen till plottern...

Peter Altberg
Lasarettsvägen 36
821 31 Bollnäs

Marknaden

ABC-klubben får en del pressmeddelande om nya datorprodukter. Detta är en summering av den information som kan tänkas vara intressant för medlemmarna. Några prov av de produkter som nämns här har inte skett. I något fall har dock produkten funnits med på jobbet, men när så är fallet nämns det nedan. Alla priser är SEK exkl. moms.

Superbase

Superbase är ett programutvecklingspråk för Windows med inbyggd databas. Nu har Software Publishing presenterat ett SQL Library som gör det möjligt att från ett Superbaseprogram komma åt databaser i Oracle, Microsoft SQL Server, Guptas SQL BASE och XDB från XDB Systems. En svensk version finns också framme när du läser detta. Den kostar 3000 SEK och 3450 för SEK för den svenska.

Superbase File Fortmats är ett verktyg för utvecklare som gör det möjligt att arbeta från C-program mot Superbases databas. Superbase File Fortmats är gratis för programutvecklare.

Harvard Graphics för Windows

Harvard Graphics har länge varit ett av de mera använda grafikprogrammen för DOS. På den senare tiden har många saknat en Windowsversion av programmet. Nu finns Harvard Graphics för Windows 1.01 genom Software Publishing Corporation, SPC, i Sverige.

Med verktyget kan man göra presentationer med hjälp av multimedia. Det skall gå enkelt att koppla bandspelare, MIDI-utrustning och videobandspelare till datorn. Filterfunktionen är utbyggd jämfört med den gamla DOS versionen och numera kan även Lotus WK3-filer importeras. Filer från WordPerfect (WPC) och Macintosh bildformat PICT och PICT/2 kan både importeras och exporteras.

Rekommenderat pris för Harvard Graphics Windows version 1.01 är 5.600 SEK.

Central Point Software

Den mest kända programvaran från Central Point är PCTools. Från början fanns alla delprogram med i PCTools, men nu verkar Central Point mer och mer gå in för att sälja olika separata programpaket som tidigare ingick i version 7.1 av PCTools. Detta gäller backupprogrammet för Windows och fjärrstyrningsprogrammet. Såvitt jag förstår så finns dock äldre versioner av dessa program ännu med i PCTools version 7.1. Har man version 7.0 av PCTools så bör man på grund av fel i version 7.0 uppdatera till 7.1. Nu har dock version 8.0 av PC Tools annonserats, se nedan.

Från början var PC Tools ett enda litet program. I de senare versionerna har programmet utvecklats till att bli ett mycket stort och omfattande program där man nästan kan säga att versionsnumret är lika med hur många MB det tar på disken! Med rätta kan man fråga sig om ett sådant hjälpprogram skall utvecklas i det oändliga och bara bli större och större? Detta har debatterats i MSG och en del medlemmar använder ännu idag version 4.33 av PC Tools som var den sista versionen som var liten. Jag har egentligen inget svar på frågan, mer än att jag vet att många medlemmar tycker att PC Tools har blivit för stor. Eftersom den är så stor så tar det dessutom tid att få grepp om alla delarna. Det finns så klart ändå godbitar i den och frågan är om inte det ökade behovet av diskutrymme är något som alla program idag utsätter oss för?

Central Point Backup 7.2 för Windows heter en ny version backupprogrammet för Windows. Det finns stöd för drag-och-släpp funktioner som gör det möjligt att markera vilka filersom skall backupas med filhanteraren i Windows. Bättre stöd för bandstationer ingår nu och stöd finns för QIC 50/80 och alla Irwin-bandstationer. Backupprogrammet letar också efter virus. Det rekommenderade cirkapriset är 795 SEK.

Tidigare ingick backupprogrammet i PCTOOLS version 7.1 och det antar jag att det gör även nu, men detta verkar vara en utökad version som säljs separat.

Central Point har köpt ett företag i USA som heter Eikon Systems och som utvecklar Windowsprogram. Central Point har i samband med detta släppt en ny version av Eikons program Scrapbook+ under namnet Central Point Scrapbook+ 2.2 för Windows. Med Scrapbook+ kan man spara, söka och ta fram urklippta objekt, t.ex. bilder, textstycken, tabeller och annan grafik. Rekommenderat pris för Scrapbook+ är 795 kronor.

Central Point Anti-Virus för Windows är ett program som söker efter mer än 1000 kända virus. Funktionen som ingår i programmet finns med i Central Point Backup 7.2 för Windows, men finns också som ett separat program.

Central Point Anti-Virus för DOS finns nu även på svenska. Man kan numera prenumerera på uppdateringar för antivirusprogrammet. Det är mycket viktigt att uppdatera antivirusprogram som söker efter kända virus eftersom man annars inte hittar nya virus. Version 1.3 av antivirusprogrammet på engelska har annonserats. I samband med uppgradering till version 8 av PC Tools ges ett rabatterat erbjudande för Central Point Anti Virus för DOS med prenumeration på uppdateringar.

Version 2 av fjärrstyrningsprogrammet Commute har kommit ut. Det är avsett för både Windows och DOS-program. Version 2 har förbättrad grafikprestanda. Rekommenderat pris 795 kronor.

Version 8 av PC Tools har just annonserats. ABC-klubben kommer att beställa en uppgradering och det är möjligt att vi kommer med en rapport i ett senare nummer av ABC-bladet. Det finns nu inget gränssnitt för Windows i PC Tools version 8. Det är lite oklart av pressreleasen och det reklamblad som vi har fått vad som egentligen ingår i nya PC Tools. Det borde vara som tidigare, minus gränssnittet i Windows. PC Tools 8.0 har ett listpris på 1.100 kronor och uppgradering kostar 490 kronor.

Ett nytt användargränssnitt ger en Windows-liknande miljö. En "task switcher" gör det lätt att flytta snabbt flytta mellan olika program. "Drag-och-släpp"

funktion finns, med möjlighet att öppna filer genom att "släppa" dem på sin respektive tillämpningar. Dessutom finns en rad skrivbordshjälpmedel som anteckningsblock, räknare, databas mm.

RAMBoost är en ny minneshanterare som förbättrar utnyttjandet av PC:ns internminne genom att automatiskt ladda drivrutiner och minnesresidenta program i det övre minnesområdet. Det innebär att man inte behöver använda kommandona Device-High och LoadHigh eller manuellt ställa in EMM386 i DOS.

Central Point Backup som ingår i PC Tools 8.0 stödjer ett brett utbud av bandstationer, även SCSI-stationer fört.ex. DAT-kassetter och 8 mm-band. Backupprogrammet har funktioner även för bl.a. formatering och radering av banden.

Det går att skapa en komplett "nöddiskett", för att kunna starta datorn även om allvarligare fel har uppstått. Nöddisketten innehåller all systeminformation, även de olika drivrutinerna, samt de PC Tools-program som kan behövas för att snabbt återställa operativsystem, program och data. Användaren uppmanas redan under installationen att skapa en nöddiskett.

PC Tools 8.0 kan enkelt installeras och administreras även i lokala nätverk, vilket gör det lätt att skapa skräddarsydda installationsdisketter med utvalda funktioner och att lösenordsskydda olika menyer och program.

Flera funktioner finns för t.ex. kommunikation mellan bärbara och stationära datorer. Central Point Commute 2.0 gör det möjligt att fjärrstyra ett DOS- eller Windows-program över modem, utan att behöva vänta på långsamma skärmuppdateringar. DriveMap gör att skrivminnen och skrivare på andra system kan fungera som om de var kopplade till den egna datorn, antingen över nätverk eller direkt via parallell- eller serieport. Vidare finns stöd för kommunikation med bland annat filöverföring enligt Zmodem och Kermit.

Microsoft

Microsoft kom tidigt i våras ut med Windows version 3.1. Jag har på jobb kört lite Windows och kan därför redovisa lite erfarenheter. Förbättringarna gäller främst stabiliteten, snabbheten och stödet för fonter.

Windows 3.1 är stabilare och snabbare än 3.0 och talar bättre om vad som orsakar en krasch. Stöd finns numera för skalbara fonter av typ True Type vilket innebär att man kan ändra gradvis ändra storlek på fonterna. Man kan bara beklaga att inte alla program ännu stöder fonter av typ True Type. De nya fonterna gör det möjligt att

skriva ut text i olika fonter på en HP-laserskrivare som i sig inte har så många fonter inbyggda. Det har vi gjort på klubbens kansli. Den nyligen annonserade nya HP 4 laserskrivaren har inbyggt stöd för True Type fonter. Vid tester har HP 4 visat sig vara nästan dubbelt så snabb per sida jämfört med HP 3! I detta fallet användes nog inte en av de inbyggda True Type fonterna.

True Type är en fontteknologi som har utvecklats av Microsoft och Apple. True Type finns också Apple System 7. På Mac:en är det enklare att se vilka fonter som är av typ True Type eftersom dessa i Mac:en märks ut med olika fonter i rullgardinsmenyn.

Microsoft Office är ett paket av svenska program som innehåller Microsoft Excel 3.0, Microsoft Word 2.0, Microsoft PowerPoint 2.0 och en licens för Microsoft Mail 2.1. Paketet kostar 9500 SEK.

Microsoft Windows 3.1 resource Kit är ett paket med teknisk information om Windows 3.1 för personer som arbetar med installation, administration och stöd av Windowsprogram. Rekommenderat pris är 350 kronor.

Truetype Fontpack är ett paket med 44 nya teckensnitt för Windows 3.1. Paketet ger användaren tillgång till flera "fonter" än vad som finns standard i Windows 3.1. ABC-klubbens kansli har för avsikt att beställa ett exemplar. Rekommenderat pris är 750 SEK.

I Microsoft C/C++ 7.0 ingår numera Windows 3.1 Software Development Kit. C/C++ 7.0 kostar numera 3 300 SEK. Medlemmen Michael Widenius har hittat flera svåra buggar i C kompilatorn i version 7. Buggarna finns dokumenterade i filen cl-7-bug.zip i programbanken.

Man kan också köpa Windows 3.1 Software Development Kit separat om man inte vill ha C/C++. I Windows Software Development Kit ingår förutom disketter även en CD-ROM skiva. Från CD-ROM skivan kan man installera paketet på hårdisken eller köra direkt mot det på CD-ROM skivan.

Microsoft har köpt ett företag som heter Fox och som utvecklar en dBase kompatibel produkt. I samband med detta köpa kommer Microsoft att stödja skapandet av en standard för Xbaseprodukter. En av ANSI utsedd kommitté skall arbeta för olika standarder.

Microsoft har annonserat ett nytt utvecklingspaket för utveckling i WordBasic. Paketet heter Macro Developer's Kit, MDK. Paketet är avsett för Word för Windows version 2.

Microsoft har kommit att inkludera ett API för sockets i Windows att användas tillsammans med TCP/IP. Detta gör det enklare att göra avancerade nätbaserade applikationer. Idag finns ingen standard för detta varför applikationer måst skräddarsys för API:et i en viss TCP/IP programvara.

Ett nytt program heter Microsoft Golf för Windows och sägs innehålla fotografiskt realistiska och topografiska korrekta simuleringar av Torrey Pines-banan i San Diego. Listpris 500 SEK.

Microsoft och IBM har kommit överens om att mellan sig byta källkoder för Windows och OS/2 för lanserade produkter före september 1993. Båge företagen har licensierats att använda denna källkod i sina produkter så länge de vill. Överenskomna royalties skall erläggas vid användning av varandras kod under en överenskommen tidsperiod. Efter september 1993 kommer IBM och Microsoft inte att utväxla någon nyutvecklad källkod. Microsoft kommer att licensiera Windows NT produkten till IBM enligt vanliga hårdvarutillverkarevillkor, efter IBMs gottfinnande, för användning i IBM-system.

Detta innebär att IBM efter september nästa år inte har någon tillgång till källkoden för Windows och att de får köpa och vidare-sälja NT, men utan att få tillgång till källkoden. IBM har sagt att man inte är intresserad av NT. Efter september 1993 är alltså samarbetet mellan IBM och Microsoft helt slut. Den liste lustiga texten ovan kommer direkt från pressreleasen.

Windows Sound System är ett antal applikationer i Windows som Quick Recorder, ProofReader och Voice Pilot. Quick Recorder används för att spela in ljud t.ex. för elektronisk post. ProofReader läsa upp främst siffror. I applikationen ingår det ett standardlexikon med över 170 ekonomiska termer. Voice Pilot är avsett för att ge kommandon med hjälp av den mikrofon som leveras med Windows Sound System. Microsoft Windows Entertainment Pack för Windows volym IV innehåller sju nya spel. De nya spelen är Chip's Challenge, JezzBall, Maxwell's Maniac och Go Figure. Dessutom ingår de klassiska spelen Schack, Tic-Tac-Drop och Dr. BlackJack. Listpriset är 400 SEK.

Visual Basic for MS-DOS heter en ny Basic från Microsoft. Den finns i två versioner, dels Standard Edition och dels Professional Edition. Den är avsedd för att man skall kunna utveckla Windowsliknande applikationer i DOS.

Microsoft Publisher Design Pack är ett tilläggspaket som ger ännu flera för verktyg för att skapa publikationer med. I

Microsoft Publisher CD-ROM version 1.0 finns extra teckensnitt, klippbilder och mallar. Listpris 700 SEK och 2.500 SEK för CD-ROM versionen.

Windows för Workgroups, version 3.1, är en version av Windows med funktioner för PC till PC nätverk utan en speciell nätverksserver. Med Microsoft Windows för Workgroups är det lätt att skicka elektronisk post, schemalägga gruppmöten, dela på filer och skrivare, hantera kalendrar och samarbeta i projekt. Små företag kan med Windows för Workgroups enkelt installera nätverk och därigenom dela på information. Listpris 2 495 SEK. Tilläggspaket för Windows 3.1 användare kostar 995 SEK. Uppgradering från Windows 3.0 kostar 1 495 SEK. MS-DOS baserade maskiner kan ansluta sig och använda vissa funktioner. Programvaran för DOS kostar 495 SEK. Såvitt jag kan förstå liknar detta det inbyggda nätstödet som finns i Macintosh.

SilverDalen Soft

Bear Rock Labeler är en ny produktlinje för etikettframställning i Windowsmiljö. Standardversionen av ett listpris av 1995 SEK och strekkodsversionen 3995 SEK. Dessutom finns en utvärderingsversion som kostar 295 SEK. Det finns nu en svensk version med listpriset 4.995 SEK.

SilverSoft LaserLabel är en serie självhäftande etiketter för laserskrivare med format som stöds av det nya programmet Bear Rock Labeler. Man har nu tre nya format för laseretiketter under varumärket SilverSoft LaserLabel. Ett av dessa format är avsett för 3.5" disketter.

MathType i Macintoshversion är nu anpassat till System 7. MathType är ett program för att dokumentera formler och ekvationer tillsammans med standardprogram för Windows 3 eller Macintosh. Listpris är 2495 SEK.

Bildredigeringsprogrammet Publisher's Paintbrush finns nu även i en version för OS/2. Priset är 4995 SEK. PC Paintbrush kommer nu i en ny version som PC Paintbrush+ med maximalt scannerstöd och avancerad bildbehandling. Listpriset är 1.495 SEK. Tidigare versioner kan uppgraderas för 995 SEK.

SuperPrint 2.2 har kommit för Windows 3.1. SuperPrint 2.2 stödjer TrueType, driver faxkort mm. Listpris är 2495 SEK och finns även för nätverk. En uppgradering av både Windows och SuperPrint erbjuds i ett paket som kallas för SuperUppgradering. Erbjudandet gäller under en begränsad tid. 357 (uttalas TreFemtisju) är ett nytt Windowsprogram från Frankrike som nu finns i en engelsk version. Det är ett program för

planering, effektivitet och produktivitet. Pris 1.995 SEK.

WordStar International har köpt ZSoft Cooperation. SilverDalen Soft är numera därför också distributör för WordStar.

Ett nytt faxprogram, UltraFAX, från ZSoft har förutom vanliga funktioner även möjlighet till avancerad bildbehandling tillsammans med OCR och överföring av binära filer med fax.

Tre olika typsnittsprodukter introduceras nu från Casady & Greene i USA. Fluent Laser Fonts Library 2 är ett bibliotek med 120 typsnitt i både TrueType och PostScript typ 1 samt CYRILWIN med listpriset 2.995 SEK. De två andra typsnittsprodukterna är kyrilliska typsnitt och 26 östeuropeiska typsnitt.

MITIME heter ett tidsplaneringsprogram från Norsoft som SilverDalen Soft numera distribuerar. Den svenska versionen är prisat till 1.495 SEK. Det finns tre moduler i programmet som är agenda, telefonbok och noteringar.

HiJaak for Windows och HiJaak Color-Sep är två program från Inset Systems för bildkonvertering och färgseparation. De har listpris på 1.995 och 3.995 SEK.

KDT, Kungälv's Datatjänst

KDT är svensk generalagent för Network Product Corporation. NPC utvecklar produkter för asynkron nätverkskommunikation och har bl.a. utvecklat Novell Asynchronous Communication Server (NACS) samt NASI-standarderna för att dela modem i nätverk.

NPC har tre olika produkter för att dela på modem i nätverk. Dels NMP vilket är en programvara för en användare som skall dela på ett modem. Pris ca. 2000 SEK. Dels ACS som är en serverprogramvara som tillsammans med 1-4 kommunikationskort ger upp till 16 modemportar. Pris ca 13.000 SEK. ACS\SA är en fristående låda med två modemportar och en nätverksanslutning. Pris ca. 10.000 SEK.

Hidem modmen finns numera även med 14400 dvs V.32bis (och V42bis).

JetFax II är en fristående enhet som kan skicka och ta emot fax. Den ansluts till en laserskrivare mellan dator och skrivaren för utskrift. JetFax II kan lagra upp till 240 sidor. När laserskrivaren är ledig skrivs sidorna ut. Det innebär att varken datorn eller laserskrivaren behöver vara på under natten. Ett inbyggt batteri skyddar lagrade fax mot strömavbrott. JetFax II är avsett för HP Laserjet kompatibla skrivare och listpriset är 7900 SEK.

För att skicka fax medföljer DOS- och Windowsprogram som kan användas av ett

obegränsat antal användare i ett nätverk. Programvaran kan också användas för batchjob, t.ex. för att automatiskt skicka orderbekräftelser.

Oracle

Televerket får en av Oracles största Unix-installationer i och med att LIND-projektet satsar på Squeent Unixdatorer med Oracle. Projektet syftar till att upprätta en ny databas över telefonlinjer.

Oracle CASE blir öppet mot andra CASE-produkter på marknaden. SUN ersätter stordatorer från IBM och HP för interna system med egna SUN-serverar och Oracle. Nyligen genomförde SUN en test med SPARCserver 690 MP tillsammans med en ekonomiapplikation based på Oracle7, den nya versionen av Oracles relationsdatabas. Man uppnådde rekordprestanda, det bästa pris/prestanda som hitintills uppnåtts för en databasapplikation på SUN-maskiner.

TPC-A som är en test av hela systemet, mätte i det här fallet 1080 samtidiga terminaler on-line som utförde transaktioner mot en databas på över 20 Gigabyte. Resultatet blev en genomloppshastighet på 107 tpsA (transaktioner per sekund) till en kostnad av 12 604 USD/tpsA.

Oracle är den första databasleverantören som stöder Suns nya produkter NetWare SunLink. Med NetWare SunLink är det möjligt att använda Sun SPARC-servers i PC-nät.

<1789>

Bo Kullmar

Innehållsförteckning till SIMTEL och Garbo-skivorna

Här följer en innehållsförteckning av de CD-ROM-skivor som kan beställas genom ABC-klubben. Den har kommit till oss via USENET och den som storförsammanställningen heter Samuel Ko. Den är daterad den 24 oktober 1992.

The Most Useful MSDOS Programs at Simtel and Garbo The Ultimate Guide to MSDOS Archive Files

This is a good selection of the "best" sharewares and freewares that are available from Simtel (wsmr-simtel20.army.mil) - the largest depository of MSDOS files - and Garbo (garbo.uwasa.fi) - a good alternative to Simtel. This list contains many commonly-and-frequently-wanted sharewares/freewares/ public domain programs. So before you post any requests for ftp'able MSDOS files in comp.binaries.ibm.pc.wanted or other msdos/pcnews-groups, please try to read the list first. This will help reduce the traffic in those groups a bit. Besides you might find some other interesting stuff here.

As it is more convenient to ftp files from Simtel's mirror sites than Simtel itself, so I use the directories of oak.oakland.edu (the most up-to-date mirror site) instead. If you want to use the parent site (Simtel) or other mirror sites (e.g. wuarchive.wustl.edu), please change the path name accordingly. Here is how to do it: ('whatever' is the name of subdirectory to be substituted)

oak:/pub/msdos/whatever=
Simtel:PD1:<MSDOS.WHATEVER>

or

=wuarchive:/mirrors/msdos/
whatever

Please note that garbo is mirrored in N. America at wuarchive. Therefore garbo: /pc/whatever = wuarchive: /mirrors/garbo.uwasa.fi/whatever

For info on other Simtel and Garbo mirror sites, please see Appendix 1.

Contents:

- * **Section A:**
Application Programs
- * **Section B:**
Compression / Decompression Programs
- * **Section C:**
Utilities
 - Area 1: 4DOS
 - Area 2: Disk Utilities
 - Area 3: Directory Utilities
 - Area 4: File / Text Utilities
 - Area 5: Screen Utilities
 - Area 6: System Utilities
 - Area 7: Other Utilities
- * **Section D:**
Anti-Virus Programs
- * **Section E:**
Editors
- * **Section F:**
Communication Programs
- * **Section G:**
Miscellaneous Files
- * **Appendix 1:**
Mirror Sites
- * **Appendix 2:**
Obtaining files by emails
- * **Appendix 3:**
Getting upload announcements by emails
- * **Appendix 4:**
How to do anonymous ftp?

Section A: Application Programs

Program: PC-Write Advanced Level Word-Processor
Version: 4.0
Upload Date: 92/07/24

Files:

pcwal401.zip (Program)
pcwal402.zip (Help/Spell)
pcwal1403.zip (Conversion)
pcwal404.zip (Printer)

Size: 946,024 bytes (total)

Location: oak: /pub/msdos/
editor garbo: /pc/txtutil

Status: Shareware

Comment: PC-Write is undoubtedly one of the most sophisticated word-processor. There is a simpler version - pcws201*.zip (oak only)

Program: AsEasyAs Spreadsheet

Version: 5.01c

Upload Date: 92/07/08

File: aea501c.zip

Size: 338,568 bytes

Location:

oak: /pub/msdos/spreadsheet

garbo: /pc/spreadsheet

Status: Shareware

Comment: A powerful Lotus 123 clone. There is a "lighter" version - alite1f.zip (oak only)

Program: Buttonware's PC-File Database

Version: 6.5

Upload Date: 92/08/11

Files: pcf65{a,b,c}.zip

Size: 895,990 bytes (total)

Location:

oak: /pub/msdos/dbase

garbo: /pc/database

Status: Shareware

Comment: This database program is fine as long as you've got disk-space for it

Alternative:

RExL(rexl21{a,b,c}.zip in /pub/msdos/database) (oak only)

Program: Draft Choice CAD

Version: 2.0

Upload Date: 92/07/15

File: dc20.zip

Size: 314,791 bytes

Location: oak: /pub/msdos/cad

garbo: /pc/cad

Status: Shareware

Comment: A good computer-assisted-design program. Get dcfonds.zip.

Program: X(Plore) Mathematical Toolchest

Version: 4

Upload Date: 92/06/08

File: cc4-9206.zip

Size: 417,716 bytes

Location:

oak: /pub/msdos/calculator

garbo: /pc/math

Status: Shareware

Comment: A sophisticated calculus calculator doing numeric math

Alternative: Symbolic Calculator (sm211a.zip) doing symbolic math

Section B: Compression / Decompression Programs

For synopsis see top next page

The Unix version of these compression/decompression programs are obtainable from Simtel: PD8:<MISC.UNIX>, oak: /pub/misc/unix or garbo: /unix/arcers Information on the DOS version is as follows

Program: PKWare ZIP create / extract package

Version: 1.10 (export (= no encryption))

Upload Date: 90/04/02

File: pkz110eu.exe (self extracting)

Size: 140,116 bytes

Location: oak: /pub/msdos/zip

garbo: /pc/arcers

Status: Shareware, Free for non-commercial use

Further reference:

1) The 2-part FAQs for the comp.compression newsgroups by Jean-loup Gailly (Part I: practical usage - Part II: how compression works) Read them on news.answers or get them from pit-manager.mit.edu (in /pub/use-net/news.answers/compression-faq).

2) Get the file compression from ftp.cso.uiuc.edu (in /doc/pcnet) Maintained by David Lemson, this file has additional info on different compression/decompression programs for many different operating systems.

3) If you're familiar with C programming, the book "The Data Compression Book" (written by Mark Nelson and published by M&T) should enable you have a good understanding on different compression techniques.

Section C: Utilities

Area 1: 4DOS

Program: 4DOS command.com replacement
Version: 4.01
Upload Date: 92/06/15
File: 4dos401p.zip
Size: 288,682 bytes
Location: oak: /pub/msdos/4dos garbo: /pc/cmd4dos
Status: Shareware
Comment: This gives you much more than MSDOS' command.com Documentation is in 4dos401d.zip Lots of accompanying utilities in the 4dos subdirectory

Area 2: Disk Utilites

Program: Partiquin Copy
Version: 9.2c
Upload Date: 92/07/06
File: pcopy92c.zip
Size: 111,566 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/filecopy
Status: Shareware
Comment: A good file copier

Program: OnePass - single-pass floppy-disk copier
Version: 1.55
Upload Date: 92/10/16

File: 1pass155.zip
Size: 16,064 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/filecopy
Status: Shareware
Comment: A good replacement for DOS' diskcopy
Alternative: COPYQM (copyq302.zip)

Program: MegaBack disk system backup
Version: 1.41
Upload Date: 92/08/17
File: mback141.zip
Size: 212,653 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/diskutil
Status: Shareware
Comment: Probably the best backup program
Alternative: Stowaway (stow-191.zip)

Program: FormatMaster
Version: 4.6
Upload Date: 92/05/30
File: fm46.zip
Size: 87,323 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/format
Status: Shareware
Comment: I like it to be menu driven

Program: FD-Format
Version: 1.8
Upload Date: 91/07/21
File: fdform18.zip
Size: 109056 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/diskutil (as fdform18.lzh)
Status: Public Domain
Comment: Can format disks to higher density
Alternative: FMT (atfmt100.zip)

Program: DOG - Disk Organizer
Version: 3.16
Upload Date: 92/03/31
File: dog316.zip
Size: 54,553 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/diskutil
Status: Shareware, Free for personal use
Comment: Can remove fragmentations and rearrange files
Alternative: ORG (org30sw.zip) (oak only)

Area 3: Directory Utilities

Program: Another Change Directory
Version: 2.10
Upload Date: 92/08/04
File: acd210.zip
Size: 55,296 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dirutl garbo: /pc/dirutil
Status: Freeware
Comment: Good
Alternative: CCD (ccd20.zip)

Program: Treeview
Version: 1.1
Upload Date: 90/01/20
File: treeview.arc
Size: 156,780 bytes
Location: oak: /pub/msdos/filutl garbo: not available
Status: Shareware
Comment: A classic file manager

Program: Vernon Buerge's file viewer and disk utility
Version: 7.6b
Upload Date: 91/10/04
File: list76b.zip
Size: 105,459 bytes
Location: oak: /pub/msdos/txtutl garbo: /pc/fileutil
Status: Shareware, Free for personal/private use
Comment: a MUST

Program: The Director: Hard disk file/menu manager
Version: 5
Upload Date: 92/04/30
File: directr5.zip
Size: 358,928 bytes
Location: oak: /pub/msdos/menu garbo: /pc/dirutil
Status: Shareware
Comment: A good collection of programs for managing files and directories

Area 4: File / Text Utilities

Program: Derr's FileFinder
Version: 4.0
Upload Date: 92/08/25
File: fff40.zip
Size: 110,274 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dirutl garbo: /pc/filefind

Status: Shareware
Comment: Good
Alternative: FastFileFind (fff360.zip)

Program: Fgrep
Version: 1.72
Upload Date: 90/05/10
File: fgrep172.zip
Size: 12,512 bytes
Location: oak: /pub/msdos/txtutl garbo: /pc/fileutil
Status: Freeware
Comment: A good utility to search for file(s) with a string of text

Program: Dos <-> Unix text-file translation
Version: 1.1
Upload Date: 92/01/08
File: lfcrf11.zip
Size: 16,331 bytes
Location: oak: /pub/msdos/txtutl garbo: not the latest
Status: Shareware, Free for private use
Comment: Probably the best utility to add/remove cr or lf
Alternative: crlf15b.zip

Program: Binary Editor and Viewer
Version: 1.33
Upload Date: 92/08/12
File: beav133.zip
Size: 91,798 bytes
Location: oak: /pub/msdos/filutl garbo: /pc/binedit
Status: Freeware
Comment: Good

Program: R.E. Marks' UU/XX en/decoder
Version: 5.15
Upload Date: 92/07/01
File: uuexe515.zip
Size: 32,526 bytes
Location: oak: /pub/msdos/filutl garbo: /pc/decode
Status: Freeware
Comment: Good and essential for encoding/decoding binary files

Program: Encrypt
Version: 2.1
Upload Date: (to garbo) 90/08/13
File: encrypt.zip
Size: 17,873 bytes
Location: oak: not available
garbo: /pc/fileutil

Status: Freeware

Comment: A good program to encrypt/decrypt files with passwords

Alternatives: PGP (pgp10.zip) (version 2 is out it (pgp20.zip) is obtainable from ghost.dsi.unimi.it (in/pub/crypt) Tangle (tangle.zip)

Program: Dosnx - Unix-like utilities

Version: 2.0e

Upload Date: 92/09/26

File: dosnx20e.zip

Size: 175,162 bytes

Location: oak: /pub/msdos/sysutl garbo: /pc/unix

Status: Shareware

Comment: A good assortment of basic Unix-like stuff
Alternatives: GNU file/text utilities (futil14.arc in /pub/msdos/gnuish) Rutils (rutils30.zoo from /pub at ftp.informatik.rwth-aachen.de)
 BTW Some other "common" Unix Tools for Dos:

less oak: /pub/msdos/txtutl/less177e.zip
 garbo: /pc/unix/less177e.zip

awk oak: /pub/msdos/awk/gawk211.zip or mawk10.zip

sed oak: /pub/msdos/gnuish/sed106.arc

sh oak: /pub/msdos/sysutl/ms_sh200.zip (386+ preferred)

(Bourne) garbo: /pc/unix/ms_sh200.zip:

perl oak: /pub/msdos/perl/perl4019.zip

make oak: /pub/msdos/c/dmake38e.zip or /pub/msdos/gnuish/make358.arc garbo: /pub/msdos/unix/dmak38e.zip

gcc take a look at oak: /pub/msdos/djgpp or garbo: /pc/djgpp

rsc oak: /pub/msdos/pgmutl/rsc55.zip
 wuarchive:/systems/msdos/gnuish/rsc55ax.zoo

For other Unix and Unix-like programs take a look at wuarchive: /systems/msdos/gnuish or oak: /pub/msdos/gnuish garbo: /pc/unix
 BTW2 linux is a freely distributable unix clone for 386+. The official site for linux is tsx-11.mit.edu

Program: CompuShow *.gif files viewer

Version: 8.50a

Upload Date: 92/09/23

File: cshw850a.zip

Size: 136,597 bytes

Location: oak: /pub/msdos/gif garbo: /pc/gifutil

Status: Shareware

Comment: Can work on any type of graphical display
Alternatives: VPIC (vpic51.zip) (no Here) (oak only) Naked Eye (naked110.zip) (requires SVGA)

BTW a bit on jpeg files
 viewers: HiView (hv12.zip) - oak: /pub/msdos/graphics/DVPEG (dvpeg2.zip) - sunee.uwaterloo.ca: /pub/jpeg/viewers
 convertor: jpeg <=> gif (gif2-jpg5.zip) - oak: /pub/msdos/graphics
 BTW2 further info on these can be found in the 2-part FAQs for the alt.binaries.pictures.newsgroups by Jim Howard (part I is general, part 2 is OS-dependent)
 Read them on news.answers or get them from pit-manager.mit.edu (in /pub/usenet/news.answers/pictures-faq)

Program: Ghostscript

Version: 2.52

Upload Date: 92/09/23 Files: gs252286.zip (for 286-) or gs252386.zip (for 386+) and gs252ini.zip

Size: 361,558 bytes (286) or 562,867 bytes (386)

Location: oak: /pub/msdos/postscript garbo: not the latest
Status: Freeware

Comment: For pre-viewing and printing postscripts files (*.ps or *.eps) Look for additional/fonts files as well

Program: SbTeX

Version: 3.8

Upload Date: 92/06/15

File: sb38tex.zip

Size: 275,035 bytes

Location: oak: /pub/msdos/tex garbo: /pc/tex

Status: Freeware

Comment: This is a good adaptation of Knuth's Tex BTW Detex (detex10.zip) is good for TeX/LaTeX -> text only

Alternative: emTeX is a comprehensive PD package of TeX, LaTeX, Metafont, etc. It is obtainable from archives.umich.edu (in /msdos/TeX/emTeX)

Program: ShareSpell

Version: 2.3

Upload Date: 91/04/21

File: ss23.zip

Size: 266,521 bytes

Location: oak: /pub/msdos/txtutl garbo: /pc/editor

Status: Shareware

Comment: A good text file spell-checker

Alternative: amSpell (amspell20.zip) - canspellcheck TeX/LaTeX files (for garbo: in /pc/txtutil)

Program: Thelma's grammar/style checker for WordPerfect 5.* files

Version: 5.081

Upload Date: 92/10/03

File: thlm5081.zip

Size: 514,049 bytes

Location: oak: /pub/msdos/wordperf garbo: /pc/linguistics

Status: Shareware

Comment: Good

Program: WordPerfect Password Decryption

Version: 2.0

Upload Date: (to garbo) 91/06/25

File: wppass2.zip

Size: 23,321 bytes

Location: oak: not available
 garbo: /pc/util

Status: Freeware

Comment: The best password cracker for encrypted WordPerfect files Version 3.0 is passwp.zip and is available from cs.uwp.edu (in /pub/msdos/wp)

Area 5: Screen Utilities

Program: Explosiv Screen Saver (for DOS and Windows)

Version: 2.10

Upload Date: 92/10/08

File: explo210.zip

Size: 272,258 bytes

Location: oak: /pub/msdos/screen garbo: /pc/screen

Status: Shareware

Comment: Marvelous lots of displays

Alternatives: Explod Fireworks (explo203.zip in /pc/graphics) (garbo only) Billboard (bilbd110.zip) (oak only) - will display message.

Program: Buffit - tsr screen scrollbar utility

Version: 3.0

Upload Date: 91/05/21

File: buffit30.zip

Size: 10,640 bytes

Location: oak: /pub/msdos/screen garbo: /pc/screen

Status: Shareware

Comment: Good

Program: Snipper

Version: 2.5

Upload Date: 92/09/29

File: snippr25.zip

Size: 18,689 bytes

Location: oak: /pub/msdos/screen garbo: /pc/screen

Status: Freeware

Comment: Marvelous Can capture a text screen to the printer, a file, or internal buffer

Area 6: System Utilities

Program: InfoPlus - screens of system info

Version: 1.55

Upload Date: 92/08/21

File: inf1p155.zip

Size: 119,991 bytes

Location: oak: /pub/msdos/info garbo: /pc/sysinfo

Status: Freeware

Comment: Good

Alternatives: Comptest (ctest-257.zip) Microsoft Diagnostics (msd.zip) this one is available from ftp-os2.nmsu.edu (in /pub/os2/2.0/dos/sysutils)

Program: Secure System Login
Version: 1.0
Upload Date: 92/08/29
File: login.zip
Size: 71,258 bytes
Location: oak: /pub/msdos/security garbo: /pub/sysutil
Status: Shareware, Free for personal use
Comment: Good unix-like login: ? Password: ?

Program: HyperDisk
Version: 4.32
Upload Date: 92/05/12
File: hydk432.zip
Size: 278,817 bytes
Location: oak: /pub/msdos/dskutl garbo: /pc/sysutil
Status: Shareware
Comment: Disk caching utilities better than the RAM Disk
 BTW Cache Test (ct43c.zip) is good for evaluating your disk's cache performance

Program: TSR Utilities
Version: 3.4
Upload Date: 92/03/12
File: tsrcom34.zip
Size: 75,275 bytes
Location: oak: /pub/msdos/sysutl garbo: /pc/memutil
Status: Freeware
Comment: Good Can remove TSRs from memory without rebooting

Program: File Completion
Version: 1.5
Upload Date: 92/08/07
File: filec15.zip
Size: 19,564 bytes Directory:
 oak: /pub/msdos/sysutl garbo: /pc/keyboard
Status: Freeware
Comment: A good TSR program to add filename completion

Program: Shell Room
Version: 2.0a
Upload Date: 92/08/19
File: shroom20.zip
Size: 920819 bytes Directory: oak: /pub/msdos/sysutl garbo: /pc/sysutil
Status: Shareware
Comment: Canswap programs from memory to disk

Area 7: Other Utilities

Program: PC ReadMail
Version: 4.01
Upload Date: 91/07/07
File: rmail401.zip
Size: 68,981 bytes
Location: oak: /pub/msdos/txtutl garbo: /pc/mail
Status: Freeware
Comment: A very good program for reading Unix mails, netnews articles and Timo's FAQs OFFline

Program: Cal (unix-like)
Version: 2.4
Upload Date: 92/07/11
File: cal24.zip
Size: 20,730 bytes
Location: oak: /pub/msdos/deskaccess garbo: /pc/unix/calendar or /pc/unix
Status: Freeware
Comment: This program can have the current date highlighted on the monthly calendar and a list of important dates displayed

Program: Ample Notice
Version: 3.0
Upload Date: 92/10/07
File: an300.zip
Size: 192,263 bytes
Location: oak: /pub/msdos/deskaccess garbo: /pc/calendar
Status: Shareware
Comment: A good appointments calendar /alarm clock package

Program: Math. Expression Calculator
Version: 2.3
Upload Date: 92/05/14
File: mathfc23.zip
Size: 28,431 bytes
Location: oak: /pub/msdos/calculator garbo: /pc/math
Status: Public Domain
Comment: A calculator which you can operate at the command prompt

Program: Thumb Print Software's Electric Typewriter
Version: 1.0
Upload Date: 91/02/09
File: tp-et.zip
Size: 115,774 bytes

Location: oak: /pub/msdos/education garbo: /pc/editor
Status: Shareware
Comment: This program "emulates" an electronic typewriter

Program: TypeFast
Version: -
Upload Date: 90/09/12
File: typefast.zip
Size: 91,532 bytes
Location: oak: /pub/msdos/education garbo: /pc/educ-games
Status: Public Domain
Comment: A game that can improve your typing speed

Program: SkyGlobe
Version: 3.52
Upload Date: 92/10/16
File: skygl352.zip
Size: 297,105 bytes
Location: oak: /pub/msdos/astronomy garbo: /pc/astro-nomy
Status: Shareware
Comment: An easily accessible planetarium displaying stars

Section D: Anti-Virus Programs

Programs: McAfee anti-virus utilities
Version: 97
Upload Date: 92/10/16
Files: scanv97.zip(scanner), clean97.zip(removal), vshld97.zip(prevention)
Size: scan(146,662 bytes), clean(160,850 bytes), vshield(120,516 bytes)
Location: oak: /pub/msdos/trojan-pro garbo: /pc/virus
Status: Shareware
Comment: Simply the BEST

Program: F-Prot anti-virus program
Version: 2.05
Upload Date: 92/08/27
File: fp-205.zip
Size: 288,153 bytes
Location: oak: /pub/msdos/trojan-pro garbo: /pc/virus
Status: Shareware, Free for private use
Comment: a MUST

Program: VIRx
Version: 2.4
Upload Date: 92/08/30
File: virx24.zip
Size: 93,911 bytes
Location: oak: /pub/msdos/trojan-pro garbo: /pc/virus
Status: Freeware
Comment: A fine virus scanner
Alternative: TBScan(tbscan43.zip + vsig9208.zip) - fast

Program: HyperText VSUM
Version: 9209
Upload Date: 92/09/27
File: vsumx209.zip
Size: 636,924 bytes
Location: oak: /pub/msdos/trojan-pro garbo: /pc/virus
Status: Shareware
Comment: Organized in hypertext form, this program tells you everything you ever want to know about viruses

Section E: Editors

Program: QEdit
Version: 2.15
Upload Date: 91/09/09
File: qedit215.zip
Size: 134,778 bytes
Location: oak: /pub/msdos/qedit garbo: /pc/editor
Status: Shareware
Comment: This one is very very good I'm using it now :-)
Alternatives: Vision-Edit (ved331.zip) - can edit files up to 4 megabytes.
 Video Display Editor (vde164.zip) - an efficient editor/quasi-word-processor.

Program: Elvis
Version: 1.6
Upload Date: 92/08/14
File: elv16exe.zip
Size: 208,263 bytes
Location: oak: /pub/msdos/editor garbo: not the latest
Status: Freeware
Comment: a 99.99% vi clone
 Very good
Alternatives: Calvin (calvin-21.zip) - a partial vi clone (for garbo: /pc/editor)
 Oak Hill Vi (vi60a1.zoo) a good (and not-free) vi clone obtainable from plains.nodak.edu (in /pub/pc/editors)

Vile (vi-like emacs) is obtainable from ftp.cayman.com (as /pub/vile/pcvile3.25.tar.Z)

Program: MicroEmacs
Version: 3.11c
Upload Date: 92/08/26 Files: 311c2ibm.zip and ue311cmd.zip
Size: 128,508 bytes (total)
Location: oak: /pub/msdos/ueemacs
garbo:/pc/memacs(/meibm.zip and ue311ibm.arc)
Status: Freeware
Comment: This is a nice emacs clone
Alternatives: Freeamcs (emacs16d.zip in /pub/msdos/freemacs) this one is more compatible with GNU emacs
Demacs (dem120e.zip in /pub/msdos/demacs.)MSDOS implementation of GNU emacs requires 386+ and lots of disk-space

Program: Ted (Tiny Editor)
Version: 1.0
Upload Date: 88/10/21
File: as part of vol7n19.arc(oak) or vol7n19.zip (garbo)
Size: 48,128 bytes
Location: oak: /pub/msdos/pcmag garbo: /pc/pcmag
Status: Freeware
Comment: A small and efficient editor A good rewrite of this program is Terse 1.4 (trs140a.zip) (garbo only: /pc/editor)

Section F: Communication Programs

Program: MS Kermit
Version: 3.11
Upload Date: 91/10/01
File: msker311.zip
Size: 186,841 bytes
Location: oak: /pub/msdos/kermit garbo: /pc/termprog
Status: Freeware
Comment: A good communication program with the best vt100 emulation The latest Kermit 3.12 (msvbm.zip) is now available from wat-sun.cc.columbia.edu (in/kermit/bin)

Program: X/Y/Zmodem file transfer program
Version: -
Upload Date: 92/05/04
File: gsz0503.zip
Size: 112,454 bytes
Location: oak: /pub/msdos/zmodem garbo: /pc/termutil
Status: Shareware
Comment: Very good
Alternatives: DSZ (dsz0503.zip) the non-graphical version of GSZ Texas Zmodem (txzm220.zip) a free Zmodem transfer program

Program: Telemate
Version: 3.10
Upload Date: 92/09 Files: tm310-{1,2,3}.zip
Size: 594,572 bytes (total)
Location: oak: /pub/msdos/modem garbo: /pc/termprog
Status: Shareware
Comment: A comprehensive and probably the best communication package. With internal multitasking

Program: Telix
Version: 3.15
Upload Date: 91/04/04 Files: tlx315-{1,2,3}.zip
Size: 338,343 bytes (total)
Location: oak: /pub/msdos/telix garbo: /pc/termprog
Status: Shareware
Comment: With a good script language and in-built Zmodem Exis has sold Telix to delta-Comm see tlx-sold.zip

Program: BGFT - Background File Transfer
Version: 2.11
Upload Date: 91/07/05
File: bgft211.zip
Size: 245,592 bytes
Location: oak: /pub/msdos/modem garbo: /pc/termutil
Status: Shareware
Comment: A program that allow you to do other things while transferring files
Alternative: SZModem (szmod200.zip) (for oak: in /pub/msdos/zmodem)

Program: Quick-Dial
Version: 1.0
Upload Date: 92/08/06
File: qdial10.zip
Size: 17,300 bytes

Location: oak: /pub/msdos/deskaccess garbo: not available
Status: Shareware
Comment: An interesting program You can dial voice call in DOS prompt

Program: Modem Doctor
Version: 4.0S
Upload Date: 92/01/31
File: modemd40.zip
Size: 115,088 bytes
Location: oak: /pub/msdos/modem garbo: /pc/comm
Status: Shareware
Comment: Testing your modem and serial ports

Section G: Miscellaneous Files

File: simibm.zip
Version: updated frequently
Description: Master index file of the MSDOS directory of Simtel20 and mirrors
Location: oak: /pub/msdos/filedocs
Comment: With simdir (simdir22.zip), one can easily look for msdos files For the latest uploads, get FILES.IDX from oak: /pub/msdos (or Simtel: PD1:<msdos>). Use fgrep/grep to search for additions in the last few days
Alternative: simlist.zip (plain text)

File: INDEX.ZIP
Version: updated almost daily
Description: The master index file of garbo's pc directory
Location: garbo: /pc
Comment: This is a must. For the latest uploads, see the file _files.in

File: moder16.zip
Version: 16
Size: 8,978 bytes
Description: A list of MS-DOS FTP sites and their moderators
Location: oak: /pub/msdos/info garbo: /pc/pd2
Comment: A list of good ftp sites for PC materials by Timo Salmi and Rhys Weatherley For the comprehensive list of anon-ftp sites by Tom Czarnik, get ftplist.zip(oak: /pub/msdos/in-

fo) or ftpsites.lst(garbo: /pc/doc-net)

File: tsfaq30.zip
Version: 30
Size: 112,465 bytes
Description: Timo Salmi: Frequently asked questions & answers
Location: oak: /pub/msdos/info garbo: /pc/ts
Comment: This has been the Bible of the comp.binaries.ibm.pc.* groups. Informative and entertaining. There are also many other interesting stuffs in /pc/ts and /pc/pd2 e.g. tsbat38.zip a collection of useful batch files and tricks author11.zip. SW & PD authors reachable on the Internet bestpr24.zip Timo's choice of 24 best MSDOS SW & PD program post*.zip. Information emails & postings. Also look for timo01e.gif/timo01v.gif in garbo: /pc/gif

File: jargon2910.zip
Version: 2.9.10
Size: 505,474 bytes
Description: Eric Raymond: Jargon file 2.9.10, hacker slang dictionary
Location: oak: /pub/msdos/info garbo: not available
Comment: A remarkable collection of computer slangs Informative and entertaining

File: zen10.zip
Version: 1.0
Size: 71,459 bytes
Description: Zen and the Art of the Internet
Location: oak: /pub/msdos/books garbo: not available
Comment: The beginners' guide to the Internet The 2nd edition is commercial, sold by Prentice Hall ...
BTW If you're really interested to know more about the Internet, consider buying a copy of "The Whole Internet Users' Guide & Catalog" written by Ed Krol and published by O'Reilly

File: useful19.zip :-)
Version: 1.9
Size: 21,500+ bytes
Description: The Most Useful

MSDOS Programs at Simtel and Garbo

Location: oak:/pub/msdos/info
garbo:/pc/filelist

Comment: This list + a list of major changes since last version (1.8). Uncompressed version of this list (msdos-archives) can be obtained from pit-manager.mit.edu (in /pub/usenet/news.answers)

Appendix 3: Getting upload announcements by emails

MSDOS-Ann@TACOM-EMH1.Army.Mil is a ONE-WAY (moderated) mailing list which is used by the Internet MS-DOS archive managers to announce new additions to their collections.

Appendix 1: Mirror Sites

Mirror Site	IP	Directory
I. Simtel Mirrors		
wsmr-simtel20.army.mil	192.88.110.20	PD1: <MSDOS.WHATEVER>
oak.oakland.edu	141.210.10.117	/pub/msdos/whatever
wuarchive.wustl.edu	128.252.135.4	/mirror/msdos/whatever
ftp.uu.net	137.39.1.9	/systems/simtel20/msdos/whatever
nic.funet.fi	128.214.6.100	/pub/msdos/Simtel20-mirror/whatever
src.doc.ic.ac.uk	146.169.3.7	/pub/ibmpc/simtel20/whatever
nic.switch.ch	130.59.1.40	/mirror/msdos/whatever
archie.au	139.130.4.6	/micros/pc/simtel-20/whatever
nctucca.edu.tw	140.111.3.21	/SIMTEL20/msdos/whatever

II. Garbo Mirrors		
garbo.uwasa.fi	128.214.87.1	/pc/whatever
wuarchive.wustl.edu	128.252.135.4	/mirrors/garbo.uwasa.fi/whatever
archie.au	139.130.4.6	/micros/pc/garbo/pc/whatever
nctucca.edu.tw	140.111.3.21	/Garbo/pc/whatever

BTW
please use a mirror site near you and preferably during off-peak hours (6:00 pm - 6:00 am)

BTW2	
best msdos Games site	ftp.ulowell.edu (/msdos/Games)
best Windows site	ftp.cica.indiana.edu (/pub/pc/win3)
best OS2 site	ftp-os2.nmsu.edu (/pub/os2)
best FAQs site	pit-manager.mit.edu (/pub/usenet/news.answers)

Appendix 2: Obtaining files by emails

If you do not have ftp access, you can obtain the files archived at Simtel and Garbo by emails (as long as your site has disk space set up for ftp-by-mail). To get more info:

For Simtel mail servers
Send an email to **LISTSERV@VMI.NODAK.EDU** or **LISTSERV@VM.ECS.RPI.EDU**. The body of the message should be: **GETPDGETHELP**. Do not include your signature ...

For garbo mail server
Send an email to **mailserv@garbo.uwasa.fi**. The subject of the message should be: **garbo-request**. The body of the message should be: **send help**. Do not include your signature

To add yourself to the mailing list send e-mail to **listserv@TACOM-EMH1.Army.Mil** with this command in the body of the message:

subscribe msdos-ann

To subscribe something other than the account the mail is coming from, such as a local redistribution list, then add that address to the "subscribe" command; for example, to subscribe "local-msdos-ann":

subscribe local-msdos-ann@your.domain.net msdos-ann

SIMTEL20 and **Garbo** information files, back issues of the digest, and programs to break the digest into individual messages are available. To receive a list, send a message to **listserv@TACOM-EMH1.Army.Mil** with this command in the body

of the message:
info

Administrative mail may be sent to **msdos-ann-request@TACOM-EMH1.Army.Mil** but please use the mailing list server to add or delete yourself from the list. If you wish to unsubscribe, send mail (from the same address where you were when you subscribed) to **listserv@TACOM-EMH1.Army.Mil** with this command in the body of the message:

unsubscribe msdos-ann

Send mail with the word **help** in the body of the message to get a complete list of commands and their syntax.

This server is only for mailing lists and information files. It will not send program files.

Appendix 4: How to do anonymous ftp?

ftp = file transfer protocol

On the following page is a typical ftp session (on a Unix machine)

Suppose you want to get **pkz110eu.exe** and **gsz0503.zip** from **oak.oakland.edu**.

Command summary:

ftp	start a ftp session
open	connect to the named site
close	end the ftp session with a particular site
bye	close all connection and exit ftp
ascii	transfer text (ascii) files
binary	transfer binary files
tenex	transfer binary files (for wsmr-simtel20.army.mil only)
cd	change directory of remote site
lcd	change directory of your site
get	get a file from the remote directory
put	move a file to the remote directory (if allowed)
mget	get multiple files from the remote directory (mget *.*)
mput	move multiple files to

del	delete a file in the remote directory (if allowed)
mdel	delete multiple files in the remote directory
ls	list files in the remote directory (or dir)
help	print help information
hash	print a pound sign (#) every time a block of data is transferred
bell	sound a bell after each file transfer
!cmd	execute a local command (e.g. !ls)

Alternative ways to do anonymous ftp

1) I've got UNIX shell scripts that can enable you auto-ftp MSDOS files from any Simtel and Garbo mirror sites. If you want to get them, send me an email.

2) There are a couple of versatile programs that automate the ftp process

a) **autoftp** oak: /pub/misc/unix/autoftp30.tar-z

garbo: /unix/ftp/autoftp3.zoo

b) **batchftp** oak: /pub/misc/unix/batchftp102.tar-z

garbo: /unix/ftp/batchftp102.tar.Z (also batchftp.inf)

batchftp requires the Berkeley Unix system (e.g. a SUN) ...

```
$ ftp <enter>
ftp> open oak.oakland.edu <enter>
or
  open 141.210.10.117 <enter>
  Connected to oak.oakland.edu.
. rigel.acs.oakland.edu FTP server
(Version .12 Tue May 5 08:59:31 EDT 1992)
ready.
Name (oak.oakland.edu: your_login_name): anonymous <enter>
, Guest login ok, send e-mail address as password.
Password: your email address <enter>
>
> Welcome to
> THE OAK SOFTWARE REPOSITORY
> A service of Oakland University, Rochester Michigan
>
> Welcome, archive user! This is an experimental FTP server. If
> you have any unusual problems, please report them via e-mail to
> admin@vela.acs.oakland.edu. If you do have problems, please
> try using a dash (-) as the first character of your password —
> this will turn off the continuation messages that may be confusing
> your ftp client. OAK is a Unix machine.
> Filenames are case sensitive.
>
> Please read the file README
> it was last modified on Sun Aug 30 04:35:34 1992 - 41 days ago
> Guest login ok, access restrictions apply.

> Remote system type is UNIX.
> Using binary mode to transfer files.

ftp> cd pub/msdos/zip <enter>
> CWD command successful.
ftp> ls
. PORT command successful
  You should see a list of files in this subdirectory

ftp> get pkz110.exe <enter>
  local: pkz110eu.exe remote: pkz110eu.exe
. PORT command successful.
150 Opening BINARY mode data connection
  for pkz110eu.exe (140116 bytes).
226 Transfer complete.
140116 bytes received in 8.75 seconds (15.64 Kbytes/s)

ftp> cd <enter>
(or
cd <enter>
(remote directory) ../zmodem <enter>
cd zmodem <enter> )
250 CWD command successful.
ftp> get gsz0503.zip <enter>
local: gsz0503.zip remote: gsz0503.zip
200 PORT command successful.
150 Opening BINARY mode data connection
  for gsz0503.zip (112454 bytes).
226 Transfer complete.
112454 bytes received in 10.23 seconds (10.73 Kbytes/s)

ftp> bye <enter>
221 Goodbye
```

Dagnummer, vad är det?

Hej Sven!

Du som är en skrivande man med intressen i det mesta: Det finns en sak som jag funderat över länge och som kanske skulle vara intressant för flera i klubben. Vad är egentligen ett **Julianskt dagnummer**? Du har säkert sett detta tal när du kört atomur.exe och antagligen också noterat att snart är det 50000-jubileum för detta dagnummer (nåja, 2-3 år återstår men jämfört med 50000 så är talen strax under 49000 i det närmaste jämförbara med 50000). Räknar man de Julianska dagnumren baklänges ner till 1 hamnar man på en till synes grå höstdag under 1800-talets andra hälft. Vilken revolutionerande händelse har fått kalenderbitare världen över att välja just denna dag som dagen D, den dag då "The Big Bang" inträffade enligt Julianerna, (vilka dessa nu var).

Har jag väckt din nyfikenhet? Själv blir jag mer och mer nyfiken ju mer jag tänker på det. Tror säkert många skulle uppskatta en artikel i ämnet. Detta har ju inte så mycket med data att göra utan är snarare av allmänbildande karaktär men, men...

<6778>

Anders Magnusson

Redan de gamla fransmännen...

Dagnummer enligt Alf Henrikssons Alla årets dagar, sid 37 uppfanns systemet med en fortlöpande numrering av dagarna i slutet av 1500-talet av fransmannen Joseph Scaliger, som uppkallade det efter sin fader Julius; det heter därför den julianska perioden, men den har inget direkt att göra med den julianska kalendern som ju är uppkallad efter Julius Ceasar.

Den julianska perioden omfattar 7 980 år och innehåller 15 påskcykler, var och en på 532 år. Det är den tid som förlöper innan alla de förhållanden som reglerar påskan återkommer i samma ordning igen. Nollpunkten i den julianska perioden räknas från den 1 januari 4713 f Kr, som utgör nollpunkten för de tre astronomiska cykler som reglerar påskberäkningen: solcykeln, måncykeln och indikationscykeln. Dagnumret för i dag, den 3 augusti 1992, är 2 448 837. Precis som vi ofta säger 92 ist för 1992 när sammanhanget är klart, slopas de två första siffrorna i programmet ATOMUR. De ändras ju inte oftare än vart 100 000:e år. Denna tidsserie används numera bl a för att jämföra angivelser i olika tideräkningar med varandra.

<1384>

Sven Wickberg

Kanslirapport

Från inbetalningskortet

På inbetalningskortet för förnyat medlemskap för 1992 fanns det möjlighet att kryssa i uppgifter om vilka system som används regelbundet. Ca 500 har inte kryssat i, men de andra har gjort det. Uppgifter finns i regel dessutom inte för nya medlemmar. När detta skrivs har vi totalt 1780 medlemmar. Observera att flera har kryssat i för olika typer av datorer. Troligen kommer vi inte att fråga efter dessa uppgifter på inbetalningskortet för 1993 års medlemsavgift. Detta beror dels på att texten blir för liten och oläsbar på inbetalningskortet eftersom postgirot förminskar det när vi får det och dels på att vi inte behöver denna form av uppgifter varje år.

PC	1066
PC med DOS	1066
PC med Windows	637
PC med OS/2	42
ABC80	161
ABC80X	169
Macintosh	105
Amiga	39
Atari ST	9
Unix	149
Övriga	48

Övriga var i de flesta fall VMS.

Antal som enbart har markerat ABC80 18 och ABC80X 36. Totalt 15 medlemmar har rapporterat både ABC80 och någon från ABC800 familjen, men ingen annan dator.

Prenumerationsdisketter

PC-diskett nr 19 skickades den 26 augusti. Disketten hade Henry Gessau gjort i ordning. På den finns bl.a. beskrivningsfilerna från programbanken. Det är en 3,5" diskett och två 5" disketter.

Några medlemmar har tyvärr av misstag fått två stycken 5" disketter av samma sort. Vi märkte det först när vi var klara. Vi hade flera av 2:or över och inga av 1:orna. Meddela oss om ni saknar diskett nr 2 så skickar vi den. Den felaktiga disketten behöver ej returernas. Vi beklagar detta och hoppas att detta inte skall upprepas.

Tyvärr hamnade fel tetrisspel på disketten. Det fanns ett bättre program som skulle ha varit med i stället. Det programmet som kom med har en religiös amerikansk textfil med som måste finnas där för att programmet skall fungera.

Macintosh-diskett

I början på augusti gick prenumerationsdiskett nr 2 för Macintosh ut. Den är sammanställd av Carl Kövamees. På disketten finns en enkät med frågor om diskettens innehåll.

Ytterligare disketter

Under hösten och vinter skall ytterligare två disketter av vardera PC och Macintosh gå ut. Det är i skrivande stund oklart exakt när de kommer. Vi ställer vårt hopp till att Henry och Carl skall hinna göra originalen färdiga.

CD-ROM-skivor

GIFs Galore CDROM heter en ny cd-rom-skiva med GIF-bilder. På den finns bildläsningsprogram för ett flertal datorer t.ex. PC, Macintosh, Amiga och Unix. Skivan heter PC-2006 och kostar 275 kronor.

Det finns mer än 5000 GIF-bilder i färg på Galoreskivan. Den är fylld med 620 MB! Skivan är indelad i 44 underbibliotek. Bland biblioteken finns sådana som art, birds, cars, hunks (dvs vackra män), mammals, maps, military, people, space, sports, swimsuit (dvs damer i baddräkt) och Vietnam. I varje bibliotek finns det katalogbilder som innehåller minibilder av de bilder som finns i det aktuella biblioteket. För de bibliotek som har många GIF-filer finns det flera katalogbilder.

I biblioteket swimsuit finns hela 636 filer. För titta på dessa vackra damer som finns där är det bra om man har ett program som inte går ut och läser biblioteket på CD-ROM:en för varje bild man skall öppna. Detta att läsa biblioteket för varje fil blir långsamt eftersom det tar ganska lång tid att läsa in ett bibliotek på en CD-ROM med 636 filer. Vi provade på Mac och PC läste in biblioteket varje gång och det gick mycket

långsamt. Det var programmet Vision Lab på Mac och Cshow på PC. Version 8.50 av Cshow som nu finns i programbanken läser inte om biblioteket, men den tidigare versionen som vi testade gjorde det. Dock lär inte ens version 8.50 av Cshow klara att läsa upp biblioteket för alla filerna, men nästan alla. Kör man Unix så kör man lämpligen programmet xv. xv lägger alltid ut en ruta med knappar och sådant så det är bara att trycka på Nextknappen och xv har en gång för alla läst in alla filerna. Det går att titta på bilderna med xv även om man har en monokrom skärm på sin SUN, men det blir ju inga färger då.

Simtel-20

Septemberutgåvan av Simtel-20 CD-ROM är beställd och borde finnas för leverans när du läser detta. Den innehåller hela Simtel-20 MSDOS-arkivet och Ulowell Games Archive vilket blir totalt ca 640 MByte. Innehållet på disken togs den 4 september 1992. Skivan heter PC-2002 och kostar 275 kronor.

Prisnivån och inköpskanal

Att skivorna numera kostar 275 kronor beror på att vi inte får så stor rabatt när vi köper skivorna som tidigare. Alla skivor är i format ISO-9660 som är den normala standarden idag.

Alla CD-ROM-skivor som vi har köpt kommer från Walnut Creek CDROM, USA. I början köpte vi direkt från USA, men nu köper vi via Wasaware Oy Ab i Finland. Vi har alla CD-ROMskivorna som Walnut Creek har gjort utom Amigaskivan och en skiva som heter Desktop Library CDROM. Desktop Library-skivan innehåller en massa texter från böcker och sådant. Den nya SIMTEL-skivan är beställd i 20 exemplar. Simtelskivan kommer ut varje kvartal och vi kommer nog att ta hem den varje halvår ungefär. Man kan prenumerera på SIMTEL skivan, men det får man göra direkt från USA eller Finland. Det kostar 19.95 USD per kvartal plus ev. frakt.

Varför inte direktimport?

Man kan också köpa skivor direkt från Finland eller USA. Eftersom vi inte är affärsdrivande så har vi inget emot det. Skivorna kostar från USA eller Finland 24.95 USD eller 39.95 för Unixskivorna. Till detta tillkommer 10 USD i fraktkostnad. Man kan beställa via Visa eller MasterCard och vad gäller USA även med American Express.

Walnut Creek och WasaWare säljer billiga CDROM Caddies. Det är en slags kassett som används för att lägga skivan i för moderna CD-ROM spelare. De kostar 4.95 USD per styck plus 10 USD i frakt. Det lönar sig inte att vi tar hem caddies för vi måste ta ut lite mera och då kommer vi upp i det pris som annars gäller i Sverige.

När vi köper skivorna så betalar vi numera 20 USD för de som kostar 25.00. Tidigare så betalade vi bara 12.50. Första exemplaret får vi ge 25 USD för. Det kan bli något billigare att köpa direkt, men vi måste täcka våra kostnader. Därtill tillkommer normalt moms som tullen brukar se till så att vi får betala.

Adresser

Adress till WasaWare är via Internet (brev 1 i MSG) "hv@uwasa.fi". Vi beställer vanligen via mail så det går bra. Postadressen är Palosaarentie 31, SF-652 00 VAASA, FINLAND. Adressen till Walnut Creek är rab@allspice.Berkeley.EDU (Robert A. Bruce). Bakom hv döljer sig Harri Valkama.

Vår egen CD-ROM-skiva

Arbetet med vår egen CD-ROM skiva fortsätter. Troligen kommer vår egen CD-ROM skiva att heta CDROM01 och kosta 275 kronor, men vi kan inte sätta ett definitivt pris förrän vi ser vad den verkligen kostar. Vi vet inte heller när den blir klar. Troligen är den inte klar när du läser detta. Däremot har Lars Strömberg samlat ihop rabatter för CD-ROM-spelare för klubbens medlemmar och en förteckning skall finnas på annan plats i detta nummer.

Monitorn

Findkommandot

Sysop-arna har framfört att det finns ett kommando som medlemmar i allmänhet inte lär sig använda och det är findkommandot. Med findkommandot kan man leta efter filer i hela programbanken. Man kan inte använda jokertecken typ * eller ? utan skriver bara början på ett filnamn och så får man upp vad som finns i fildatabasen om denna fil. Dessutom kan man bl.a.

använda -d vilket gör att en automatisk cd till biblioteket. För närmare studier hänvisas till manualen och till "help find". "dir -a" ger information från fildatabasen när man använder dirkommandot.

Nytt bibliotek på root-nivån

/win-nt

heter ett nytt bibliotek i rootnivån. Det innehåller program och filer för Windows NT. Vi är lite osäker på placeringen av vissa filer så är det någon som tittar på dem och har synpunkter så skriv brev till mötet progred (brev progred) och ange om de bör ligga någon annanstans.

Nya möten i MSG

Medlemsforum höll på att översvämmas med texter som TeleGuide och Videotext så vi fick snabbt skapa ett möte som heter TeleGuide. Dit flyttades de senaste texterna om detta ämne från Medlemsforum. Sedan dess har aktiviteten i mötet TeleGuide avstannat. Tyvärr går det inte att ta bort möten i MSG, utan bara att namnändra möten.

Efter en lång diskussion skapes mötet Rymden som dock snabbt namnändrades till Naturvetenskap. Dessutom skapades mötet Politik mest för att system av detta slag brukar ha ett sådant möte och för att avlasta fritt.

Var skriva och var kommentera?

Kom ihåg att ni bör skriva texter i rätt möte. Skriv inte allt i Medlemsforum och kommentera inte i Annonsmötet. Annonsmötet skall vara till för annonser och inget annat.

Fidonet fileekon

Vi har nu bytt tillbaka för Fidonet filekon till Bo Jakobsen och det innebär att vi har tagit allt han har. Detta eftersom Jörgen Hansen ej längre vill ha filekon eftersom det belastar hans system för mycket.

Detta innebär att vi tar ljudfiler också och har lagt upp ett nytt huvudbibliotek som heter /sound och ett underbibliotek som heter mod eftersom det ligger modfiler där nu. Det kan övervägas om vi i stället skulle göra uppdelningen efter typen av fileko. Ev. synpunkter på detta anges i monitor-mötet.

Bugg i dnix

Vi har hittat en bugg i dnix (operativsystemet på DIAB, dvs Unixkärnan) som har gjort att vi inte har kunnat köra aktuell version av operativsystemet eftersom får koppling till Fidonet inte fungerade. Det var en speciellt ioctl-anrop i ett av rfmails c-program som gjorde att det blev en extra null i headern för zmodem vilket gjorde att det inte fungerade alls. Felet är anmält till DIAB Data och DIAB har erkänt felet. Man har sagt att det kommer att rättas i nästa version, men anvisaren ny Posixfunktion som görsamma sak men som fungerar. Den nämnda buggen verkar dessutom göra att man fn. inte kan hämta filer med ymodem och xmodem. Programvaran för ymodem och xmodem är ändrad enligt anvisningarna och test har gjorts med ymodem och höghastighetsmodem och det fungerar nu.

Den gamla versionen av dnix som vi körde var version 5.3 1.3 och tyvärr innehöll den en bugg som gjorde att den ganska ofta kraschade. I och med att vi nu kan köra med dnix version 5.3 2.2 så har dessa problem med ständiga dyk upphört.

Dessutom har det sk DTR-droppet försvunnit. DTR-droppet innebar att operativsystemet tog ner DTR och detta gjordes för att undvika att modem hänger sig. Med moderna modem tar uppkopplingen ganska lång tid och detta fick till följd att uppkopplingsförsöket för modem i flera fall misslyckades.

Nytt Ethernetkort

Vi har köpt ett nytt och bättre Ethernetkort (ComC, kalles tidigare KOMKIT-II) till klubbens DS90. Det gamla var alldeles för långsamt och främst skulle det vara omöjligt att köra SUN NFS. NFS innebär att man kan komma åt Unix:ens filsystem från ett annat system, t.ex. en PC. Det innebär i praktiken att man från en PC kan ha P: som pekar på programbanken i monitorn. Då blir det mycket enklare att administrera den stora programbaken och medlemmar utan unixkunskaper kan också delta i detta arbete. När detta skrivs är ännu inte NFS installerad, men väl det nya kortet.

Programbanken

I somras köpte vi en ny disk om 1 GB, men tyvärr kraschade den andra 1 GB disken som programbanken låg på just som den nya disken hade installerats. Nu har vi fått en ersättningsdisk för disken som kraschade

och alla PC filer har flyttats till den nya disken. Det är ca. 1/2 GByte filer. Därmed blir det bättre plats för de andra typer av filer på den andra disken.

Telefonlinjer

Vid ett tillfälle slutade linjen för 80 64 42 att fungera på grund av att en liten tråd hade trillat ur i ett teleskop i byggnaden. Televerket fixade felet ganska snabbt. Vid ett senare tillfälle skulle jag rätta till modemhyllan varför elkabeln till det nämnda modemt trillade ur. Detta uppmärksammade någon medlem så vi kunde efter något dygn sticka i proppen igen.

I november planerar Televerket att införa AXE på vår telefonsstation. Vi får hoppas att vi inte drabbas av alltför mycket störningar under omläggningen och att det blir bättre med AXE. Idag sitter enbart 25 68 95 på ett AXE nummer. När vi har fått AXE planerar vi att flytta 80 15 23 in på gruppnumret 25 68 95 och därefter nummerändra 25 68 95 till 80 15 23. Det blir då två V.32bis-modem och ett V.32-modem på samma gruppnummer.

Nytt ZIP-format

Från och med den 23 augusti 1992 stödjer ABC-klubben det nya Zipformat som kallas för deflation. Det innebär i praktiken att alla Ziparkiv som packas på klubbens monitor eller som packas om i klubbens regi packas med det nya formatet. Vi var inte helt medveten när vi införde detta att det skulle få full effekt på ett sådant program som Lokala MSG. Hade vi vetat det så skulle vi ha annonserat om förändringen i tid i stället.

Det är det formatet som finns i nya PKZIP/PKUNZIP version 2. Observera dock att nya PKZIP/PKUNZIP ännu inte är annonserad av PKWARE. När den kommer att annonseras är inte känt idag, men den kommer nog att heta version 2.2. Det finns en alphaversion ute och vandrar från PKWARE som heter 1.93a. Den finns även i en eller flera hackade versioner som vi vill varna för som heter 2.00, 2.01 och 3.05.

Vi kan stödja deflation för zip på grund av att gruppen Info-Zip har en fri och portabel version som heter unzip och zip. Bo Kullmar är medlem i Info-Zip och har bidragit lite till utvecklingen.

Formatet för ett Ziparkiv är fritt och en var kan därmed göra program som arbetar med Ziparkiv. Gruppen Info-ZIP kom först

till för att skapa zipprogram för Unix, men senare har detta utvidgats till att gälla flera andra operativsystem. Ett av de senare operativsystem som nu stöds är Windows NT.

Det finns ingen konkurrens mellan PKWares program och den Portabla ZIP/UNZIP från Info-ZIP. PKWare är kraftigt försenad med sin nya version och eftersom Info-ZIP gruppen var klar så har våra versioner annonserats innan PKWares. Bo Kullmar säger att det finns flera skäl att vara med i gruppen Info-ZIP. "Bl a tycker jag det är roligt att göra en internationell insats och dels behöver vi ju ett bra ZIP-program för Unix i monitorn. Eftersom jag är med i gruppen så måste jag testa de nya programmen och det var främsta skälet till att jag införde de så snabbt i ABC-klubben".

För PC finns nu i /pc/util/archive/zip:

unzip50.exe som är upppackningsprogrammet. zip19p1x.zip som innehåller bl.a. packningsprogrammet zip.exe och några exe-filer till.

Den kompletta källkoden finns i /unix/util/archive:

unzip50.tar.Z	unzip i ett kompressat tar-arkiv.
unzip50.zip	samma sak som unzip50.tar.Z men packat med zip 1.0.
zip19p1.zip	källkoden till zip version 1.9 patchnivå 1.

Observera att dessa källkoder även innehåller källkoder till andra system som os2, dos, vms, mac och atari. Möjligen är det något system till.

Programmen finns också för OS/2 i /os2/util/archive under filnamnen unz50*.zip och zip19*.zip. Det finns versioner för både OS/2 1.x och OS/2 2.0.

För windows finns unzip i /win31/util/archive i wizunz12.zip och källkoden i wunz12sr.zip.

Dessutom finns arkivet zcrypt12.zip i /unix/util/archive som innehåller krypteringskod skriven i Europa. Man måste lägga den på källkoden för zip och unzip innan man kompilerar.

För att kompilera unzip 5.0 under dnix 5.3 2.2 måste man ta bort MODERN och PROTOYP i Makefilen på grund av en ändring som DIAB har gjort i dnix 5.3 2.2.

För PC-användare gäller

För PC-användare gäller det att hämta hem unzip50.exe från /pc/util/archive/zip för annars kan ni inte packa upp alla arkiv i fortsättningen! På alla disketter som klubben distribuerar med det nya formatet kommer unzip50.exe att finnas med normalt under namnet unzip.exe.

Den främsta nyheten med är deflating-metoden är att den packar bättre och normalt minst lika bra som arj. Av erfarenhet kan man dock notera att det inte är helt säkert att zip och kommande nya pkzip.exe packar exakt lika. En hel del andra nyheter finns också i unzip/zip programmen. De är inte kompatibla med dosversionerna vad gäller kommandon och sådant och har därför i flera fall bättre funktioner än i PKWare's program. Bl.a. så räcker det med -r för att packa en biblioteksstruktur med zip och -d i unzip är alltid standard så man måste skriva -j för att ej packa upp med bibliotek. Bo Kullmar säger att det kan nämnas att -z i unzip är hans uppfinning. Den finns ej i pkunzip. Den gör det möjligt att på skärmen eller standardout skriva ut enbart arkivkommentaren. "Man har ofta användning för den funktionen vid underhållet av programbanken. Jag lade in funktionen som dessutom var ganska enkel att lägga in. Sedan godtogs mitt förslag av resten av gruppen Info-ZIP".

Det finns dels lokala bibliotek framför varje fil i ett ziparkiv och dels ett centralt bibliotek i ett ziparkiv. Detta gör att ett ziparkiv blir något större än andra typer av arkiv som inte har denna dubbla säkerhet.

Ett företag har inlett samarbete med PKWare för att göra kommersiella versioner av PKWares program för andra operativsystem, bl.a. Unix och Mac. Skillnaden mellan PKWares program och Info-ZIP:s är att de sistnämnda är gratis och får användas utan att man betalar någon. PKWare vill ha betalt. Detta är också anledningen till varför vi en längre tid har distribuerat UNZIP.EXE på våra disketter i stället för PKUNZIP.EXE. Dessutom så får man inte distribuera enbart PKUNZIP.EXE utan i det fallet måste man distribuera hela paketet.

En varning om pkzip

CORRUPTED VERSIONS OF PKZIP UTILITIES

July 27, 1992

I. DESCRIPTION

ASSIST has learned that two corrupt versions of the popular archiving utility PKZIP for PC-DOS and MS-DOS machines are being circulated on several bulletin board systems around the country. The two corrupted versions are

2.01 (PKZ201.ZIP AND PKZ201.EXE)

2.2 (PKZIPV2.ZIP AND PKZIPV2.EXE).

If you have downloaded any of these files, do not attempt to use these utilities.

At the current time, the released version of PKZIP is version 1.10. A new version of PKZIP is expected to be released within the next few months. Its version number may be 2.00, or it may be a version number greater than 2.2 to distinguish it from the corrupted versions. PKWARE INC. has indicated it will never issue a version 2.01 or 2.2 of PKZIP.

II. IMPACT

THE DESTRUCTION OF ALL THE DATA ON YOUR HARD DISK IS A POSSIBILITY IF THE PROGRAMS ARE EXECUTED.

III. SOLUTION

According to PKWARE INC., version 2.01 is a hacked version of PKZIP 1.93 alpha. While this version does not intentionally do any damage, it is alpha level software and may have serious bugs in it. Version 2.2 is a simple batch file that attempts to erase the C:(BACKSLASH) and C:(BACKSLASH) DOS directories. If the hard disk has been erased by this program, recovery may be possible by utilizing hard disk undelete utilities such as those in NORTON UTILITIES or PCTOOLS.

Don't do anything that might create or expand a file on your hard disk until the files have been undeleted to avoid overwriting the deleted files, which will destroy them.

To examine a file to determine if it is version 2.2, type it to the screen with the DOS 'TYPE' command. If the file that prints on the screen is a short batch file with commands such as

DEL C: (BACKSLASH) (ASTERISK) . (ASTERISK)

or

DEL C: (BACKSLASH) (DOS) (BACKSLASH) (ASTERISK) (ASTERISK)

then you have the corrupted file. Any freeware or shareware program downloaded from a BBS should be scanned and evaluated by a knowledgeable AIS person on a standalone PC before the program is introduced into any system. If you or anyone else at your site should happen to encounter any corrupted files on a BBS, please contact the ASSIST immediately

PKWARE Inc. has also requested that they be informed of any occurrences of corrupted PKZIP files.

De kontakter som efterfrågas här kommer naturligtvis att skötas via ABC-klubbens kansli. Det kan därför vara bra om Ni råkar ut för något av detta att Ni kontaktar ABC-klubben så får Ni den hjälp så att det kan redas ut på bästa sätt.

Rabatter på CD-ROM-läsare för ABC-klubbens medlemmar

Lista över företag som lämnar rabatt på CD-ROM läsare till ABC-klubbens medlemmar. I vissa fall tillkommer kostnader för kontrollkort Alla leverantörer kan skicka läsare per post. Några företag kräver att man uppger medlemsnummer i ABC-klubben. Denna sammanställning har gjort av Lars Strömberg.

Barkab Elektronik
Box 4414
165 15 HÄSSELBY
08 - 38 38 65
Kontaktperson: Bo Rönnqvist

CD-ROM läsare: Mitsumi
Rabatt: 10%

TN-DATA
Nygatan 37 D
272 38 BRANTEVIK
0414 - 22 495
Kontaktperson: Thomas Nilson Medlem i ABC-klubben <8423>

CD-ROM läsare:
1750 Kr - 1900 Kr
Rabatt: Ca 50%
Ca 2 veckors leveranstid.
Panasonic beroende på modell.

PCD-konsult
Gesällgatan 3
541 50 SKÖVDE
0500-174 45

CD-ROM läsare:
Skeppargatan 90
115 90 STOCKHOLM
08-664 66 65
Ingen uppgift.
Rabatt: 15%

DUSTIN AB
Box 94
123 22 FARSTA
08 - 93 05 10

CD-ROM läsare:
1990 Kr - 2295 Kr
Rabatt: 0%
Philips beroende på modell.

Jet Data AB
Golfvägen 4-8
182 12 DANDERYD
08 - 753 00 13
Kontaktperson:
Ricardo Cancino

CD-ROM läsare:
4320 Kr - 5040 Kr
Rabatt: 20%
Nec beroende på modell.
Philips. beroende på modell.

Fritzes bokhandel
Regeringsgatan 12
106 47 STOCKHOLM
08 - 23 89 00
Kontaktperson: Siri Wikander

CD-ROM läsare:
5990 Kr - 6450 Kr
Rabatt: 10%
Hitachi beroende på modell.

Ambitron AB
Maltesholmsvägen 138
Box 4490
162 04 VÄLLINGBY
08 - 89 38 90
Kontaktperson: Håkan Rollén

CD-ROM läsare:
3100 Kr - 3950 Kr
Toshiba beroende på modell.

Moore Paragon Sv AB
Pyramidvägen 4
Box 3028
171 03 SOLNA.
08 - 730 56 00
020 - 817 817 ordertel
Kontaktperson: Ulf Engborg

CD-ROM läsare:
4100 Kr
Sony

Gandalf Data AB
Turebergsvägen 11 B
191 47 SOLLENTUNA
08 - 623 52 90
Kontaktperson: Magnus Hansen.

CD-ROM läsare:
3990 Kr - 5400 Kr
Rabatt: 25%
Nec beroende på modell.

Tombach Data AB
Klippgatan 18
116 35 STOCKHOLM
08 - 641 40 40
Kontaktperson Jaan Tombach Medlem i ABC-klubben <4283>

CD-ROM läsare:
Rabatt: 20%
Philips - Sony

Porto betalt B Vällingby

ABC BLADET

Box 14 143

161 14 Bromma

* 3398 *

ABC-BLADET

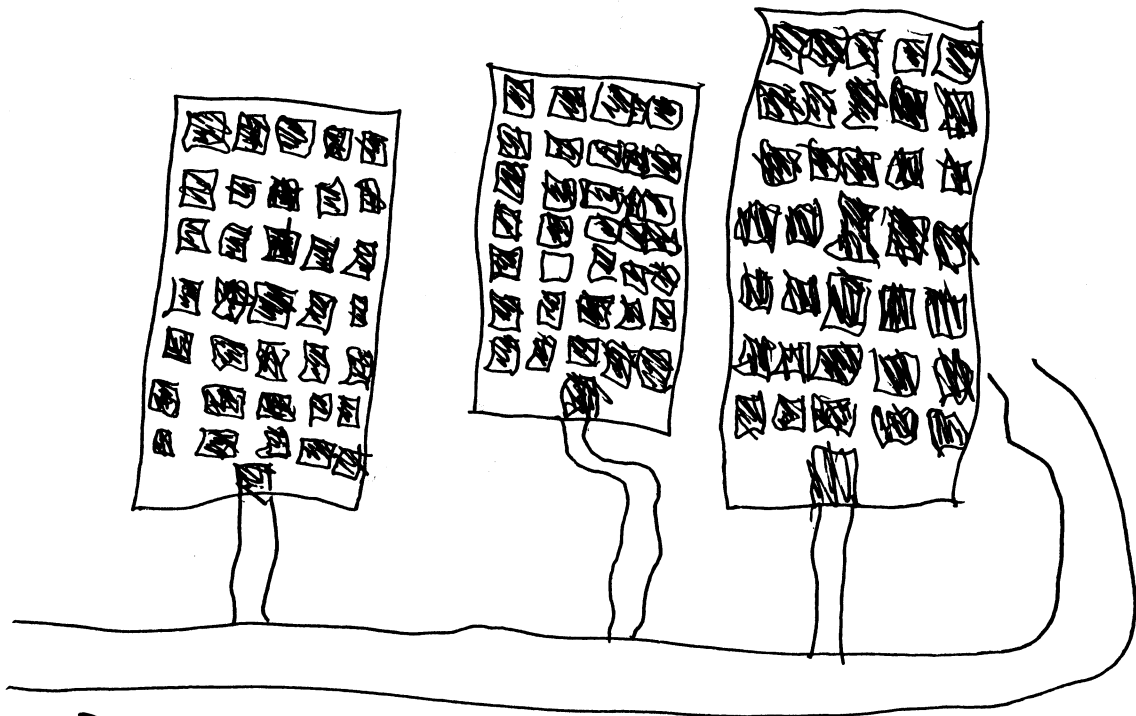
4

Begränsad
eftersändning

Vid definitiv eftersändning
återsändes försändelsen med
nya adressen på baksidan

Kom ihåg att anmäla adressändring i tid

HÄR BOR JAG



JAG HAR LAMPANTEND SÅ VET
DU TOMTEN, VAR JAG BOR

MATS